

ಕರ್ಣಾಟಕ ಕಾವ್ಯಮಂಜರಿ

ಆಂಡಯ್ಯ ಮಹಾಕವಿ

ವಿರಚಿತಂ

ಕಬ್ಬಿಗರ ಕಾವಂ.

[೨]

ಎಸ್. ಜಿ. ಸರಸಿಂಹಾಚಾರ್,

ಮ. ಆ. ರಾಮಾನುಜೈಯಂಗಾರ್,

ಇವರಿಂದ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಟಿಪ್ಪಣಿಯೊಡನೆ

: ೦ :

ಕರ್ಣಾಟಕ ಕಾವ್ಯಮಂಜರಿ ಪ್ರೊಫೆಟರುಗಳಿಗಾಗಿ

ಮೈಸೂರು

ವೆಸ್ಟ್‌ಮನ್ ಮಿಷನ್ ಪ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200713

UNIVERSAL
LIBRARY

(ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣಂ ಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟುದು)

Registered according to Act XXV, 1867

(All rights reserved.)

ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಮೈಸೂರಲ್ಲಿರುವ ಕರ್ಣಾಟಕಕಾವ್ಯಮಂಜರಿ
ಆಫೀಸ್ ವ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಪ್ರಿಂಟ್ರೆಟರ್ ಮ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ತಿರು
ಮಲಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣದ ಉಪೋದ್ಭವ.

ಐದು ಪ್ರತಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ,

ಮೈಸೂರು ವೆಸ್ಲಿಯನ್ ಮಿಷನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಮಾಜಿ ಮುನಿಷಿ, ಮು|| ರಾ|| ಅನ್ನದಾನಿ ಭಟ್ಟರ ಶಾಸ್ತ್ರೀಶ್ವರರು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೊಂದು. ಇದೇ ಕ|| ಪುಸ್ತಕ.

ಮೈಸೂರು ಫೆರ್ರಿಸ್‌ರವರ ಕಾಲೇಜು ಕನ್ನಡ ಮುನಿಷಿ, ಮು|| ರಾ|| ಕರಿಬಸಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಪ್ರತಿಗಳೆರಡು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಗ|| ಎಂದೂ, ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಘ|| ಎಂದೂ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದೆ.

ಕೇತನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮು|| ರಾ|| ರಾಮಣ್ಣನವರು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೊಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ಖ|| ಎಂದು ಹೆಸರು.

ಕೇತನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮು|| ರಾ|| ಗಂಗವಾಡಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಸಮಗ್ರ ಪ್ರತಿಯಿತ್ತು. ಅಲ್ಲೇ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ಸಂಪ್ರತಿಸಿ ನೋಡಲಾಯಿತು.

ಈ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಖ|| ಪುಸ್ತಕವು ಕ|| ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರತಿಯ ಹಾಗೆಯೂ, ಘ|| ಪುಸ್ತಕವು ಗ|| ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರತಿಯ ಹಾಗೆಯೂ ತೋರುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ದೊರೆತ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪುರಾತನ ಪ್ರತಿಯು ಬಹುಶಃ ೬೦ — ೭೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬರೆದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ, ಈ ಮಹನೀಯರಿಗೆ ನಾವು ಬಹಳ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ.

ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣದ ಉಪೋದ್ಘಾತ.

ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣವು ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ದೊರಕಿದ್ದ ೫ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದಲೇ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಅವುಗಳಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆಯಾವ ಪ್ರತಿಗಳೂ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ.

ಪಾಠಾಂತರಗಳು ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥದ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಶಿಥಿಲಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆ ಅಕ್ಷರಗಳ ಮೇಲೆ (*) ಈ ವಿಧವಾದ ಬಂದು ಹೂ ಹಾಕಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ಕಥಾಸಾರವು ಅಸಮಗ್ರವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದುದರಿಂದ ಪುನಃ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತೆ. ವೃತ್ತಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನೂ ಆಯಾ ಪದ್ಯಗಳ ಕೆಳಗೆ ಕೊಡುವದಕ್ಕಿಂತ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟಗೆ ಕೊಡುವದು ಉಚಿತವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅನುವಾದಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಭಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವಾದವನ್ನಿಟ್ಟಿದೆ. ಟಿಪ್ಪಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಸಾಲದೆಂದು ತೋರಿತೋ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಯೂ, ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚೆಂದು ತೋರಿತೋ ಅಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿಯೂ ಇದೆ.

S. G. N.
M. A. R.

24th June, 1896.

ಪೀಠಿಕೆ.

—ಕವಿಚರಿತ್ರೆ—

ಈ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನ ಹೆಸರು ಆಂಡಯ್ಯನು. ಈತನು ಆಂಡಯ್ಯನ ಮಕ್ಕಳಾದ ಸಾಂತ, ಗುಮ್ಮಟ, ವೈಜಣರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯನಾದ ಸಾಂತನ ಮಗನು (೧೦) ಈತನ ತಾಯಿ ಬಲ್ಲವೈ (೧೧) ಈತನು ಜೈನಮತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು (೧೩) ಈತನು ತನ್ನ ತಾತನನ್ನು “ಲೆಕ್ಕಿಗರಪಿರಿಯಂ” ಎಂದೂ (೯), ತನ್ನನ್ನು “ಲೆಕ್ಕಿಗರರಸಂ” (೧೧) ಎಂದೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಈತನು ಗ್ರಂಥಾಂತದ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಗುರು, ಬಿರುದು ಮುಂತಾದವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಗ್ರಂಥಾವತರಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡನಾಡನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರುವುದರಿಂದಲೂ (೧೯), ಗ್ರಂಥಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಂಥವು

“ಗೋಸಣಿ ಮಾಯಿವನ್ನಮಿದು ರಾಯನ ನಾಯ್ಕಿಳೊಳಿಕೆ ನಿಜ್ಜಮುಂ” (೩೪೮)

ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದಲೂ, ಕನ್ನಡದೇಶವೇ ಈತನ ದೇಶವಾಗಿರಬಹುದು. ಈ ಕವಿಯು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ರನ್ನನನ್ನೂ, ೧೨ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಅಗ್ಗಲನನ್ನೂ, ೧೩ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆದಿಯಲ್ಲಿದ್ದ (ಕೇಶಿರಾಜನ ಮಾವನಾದ) ಜನ್ನನನ್ನೂ (೪) ಹೊಗಳಿರುತ್ತಾನೆ. ಜನ್ನನ ಸಮಕಾಲಿಕನಾದ (ಕೇಶಿರಾಜನ ತಂದೆಯಾದ) ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನು ತನ್ನ “ಸೂಕ್ತಿಸುಧಾರ್ಣವ” ದಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಂಥದ ೩೩೭, ೩೩೯, ೩೪೦ನೆಯ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕವಿಯು ೧೩ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆದಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿರ ಬಹುದು. ಈ ಕವಿಯಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಮಹಾಕವಿಗಳ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಣ್ಣಮಯ್ಯನು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಿಗಿಂತ ಅಧುನಿಕನೆಂದು ಮೇ || ರೈಸರವರು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಈತನು ರಚಿಸಿದ ಇತರ ಗ್ರಂಥಗಳೇನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈತನ ಕವಿತಾಶೈಲಿಯು ಬಹಳ ಸರಳವಾಗಿದೆ. ಈತನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಪದಗಳ ಮೈತ್ರಿಯು ಬಹಳ ರಮಣೀಯವಾಗಿದೆ.

—ಗ್ರಂಥಪ್ರಶಸ್ತಿ—

ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸುವದು ಆಸಾ ಧ್ಯವೆಂದೂ ಆದುದರಿಂದಲೇ ಪಂಪನೇ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾಕವಿಗಳು ಮಿಶ್ರಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದರೆಂದೂ ಕೆಲವರು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದಂತೆಯೂ, ಅದು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತೋರಿಸಲು ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಈ ಕವಿಯು ರಚಿಸಿದಂತೆಯೂ ಪ್ರವಾದವಿದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಸಂಸ್ಕೃತಪದಗಳ ಮಿಶ್ರವಿಲ್ಲದೆ ದೇಶ್ಯಪದಗಳಿಂದಲೂ, ತದ್ಭವ ಪದಗಳಿಂದಲೂ ವಿರಚಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ “ಕಬ್ಬಿಗರಕಾವ” “ಮದನವಿಜಯ,” ಕಾವನ ಗೆಲ್ಲ,” “ಸೊಬಗಿನ ಸುಗ್ಗಿ” ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳುಂಟು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮನ್ಮಥನ ವಿಜಯವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವದರಿಂದ “ಮದನವಿಜಯ” ಅಥವಾ “ಕಾವನ ಗೆಲ್ಲ” ವೆಂದೂ, ಕವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬಂದ ಅಪವಾದವು ಇದರಿಂದ ಹೋದುದರಿಂದ “ಕಬ್ಬಿಗರಕಾವ” (ಅಂದರೆ ಕವಿಗಳ ರಕ್ಷಕ) ಎಂದೂ, ಬಹಳ ರಮ್ಯವಾಗಿರುವದರಿಂದ “ಸೊಬಗಿನ ಸುಗ್ಗಿ”ಯೆಂದೂ ಹೆಸರು ಬಂದಿರಬಹುದು.

ಉದಯಾದಿತ್ಯಾಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ “ಗದ್ಯದ ಪದ್ಯದ ಮಿಶ್ರದೆ! ಹೃದ್ಯಂ ಚಂಪೂಸಮಾಖ್ಯಕಾವ್ಯಂ”

ಎಂಬ ಲಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿರುವದರಿಂದ, ಇದು ಚಂಪೂಪ್ರಬಂಧ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ವಾಸ ವಿಭಾಗವಿಲ್ಲ. ಈ ಗ್ರಂಥದ ೩೧೮ನೆಯ ಪದ್ಯವು ತಬ್ಬಾನುಶಾಸನದಲ್ಲಿಯೂ, ೧೪, ೨೨, ೨೪, ೩೫, ೪೨, ೯೮ ನೆಯ ಪದ್ಯಗಳು ಅಭಿನವವಾದಿ ವಿದ್ಯಾನಂದನ ಕಾವ್ಯಸಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಉದಾಹರಿಸಿವೆ.

ಶೋಧನಪತ್ರ.

ಪುಟ.	ಪಂಕ್ತಿ.	ಅಶುದ್ಧ.	ಶುದ್ಧ.
೧೬	೨	ತೆಳ್ಳಸಿರೊ	ತೆಳ್ಳಸಿಹಿರೊ
೨೪	೫	ನುಡಿಯಂ	ನುಡಿಯ
”	೨೦	ಸಗದಾ	ಸಗ್ಗದಾ
೩೧	೧೨	ಗಳೆಂದೊಂದೆ	ಗಳೆಂದೊದೆ
೪೩	೨	ನುಡಿಮ	ನುಡಿಮ
೪೬	೯	”	”
”	೧೫	ಉಡಿಬದಿಲಿಂ	ಉಡಿಬಳವಿಂ
೫೯	೮	ನರಸುವ	ನಡಿಮುವ

ಟಿಪ್ಪಣಿ.

೬	೨೨	ಎಳೆವ	೧೨. ಎಳವೆ
”	೨೬	ದಂತ	ದರ
೧೪	೯	ಭಮರ ಅಡಿರ	ಭ್ರಮರ. ಅರಡಿ
”	೧೨	ಎಜ್ಜಿಯೆ	ಎರೆಯೆ
”	೧೮	ಮಾಡಿವನು	ಮಾಡಿವನು
೧೫	೧೬	ಕಾಗಿಲಿಲ್ಲ	ಕಾಗಿಲಿಲ್ಲ
”	೨೩	ಗಜೇಂದ್ರಸ್ವ	ಗಜೇಂದ್ರನ
”	೨೪	ಕೆಟೆ	ಕಟ್ಟೆ
”	೨೧	ಡಿವಸ	ದಿವಸ
೨೯	೨೧	ಹಸ್ತ	ಹಸ್ತತಳ
”	೨೬	ಗಜಣ	ಗಜಗಣ
೩೨	೨೪		

ಮಹಾ ಕವಿ
ಆಡ್ಡಿಯ್ಯ ಕ್ರೋತಂ
ಕ' ಬ್ಬ ಗ' ರ' ಕಾ ವಂ .

ಆವನ ಗಾಡಿ ನೋಡಿದವರಂ ಸಲೆ ಸೋಲಿಸುತಿರ್ಪುದುರ್ಕೆನಿಂ |
ದಾವನ ಪೂವಿನಂಬಧಟರಂ ತಲೆವಾಗಿಸುತಿರ್ಪುದೇಯ್ಯಿಯಿಂ ||
ದಾವನ ಪಜ್ಜ ಆಪ್ಪ ಜಸಮೆಣ್ಡೆಸೆಯೊಳ್ ನೆಲಸಿರ್ಪುದಾತನೀ |
ಗಾವಗಮೆನ್ನ ಜಾಣ್ಣುಡಿಗೇ ಮೆಯ್ಯಿರಿಯಂ ನನೆವಿಲ್ಲ ಬಲ್ಲಹಂ ||೧

ಸಿರಿಯರಸಂ ಮಾದೇವಂ |

ಸರಸತಿಯೆತ್ತಾಯರ್ಕಳಡಿಗಳೆಂಬೀಕೆಂದಾ ||

ವರೆಗಳ್ ಪೊರೆಗೆವ್ವಂ ಪೊಸ |

ಸಿರಿಗಂಪಂ ಪಟಮೆವಟೆಯನೆಂತೊಲವಿಂ ||೨

ಗರುವಿಕೆಗಿಂಬು ಗಾಡಿಗೇ ತವರ್ಮನೆ ಮೈಮೆಗೆ ಮೇರೆ ನನ್ನಿಗಾ |
ಗರಮುತಕ್ಕೈ ಗೊತ್ತು ಪೆಸರ್ವೆತ್ತ ನೆಗ್ಚ್ಚಿಗೆ ತಾಣವಾಗಿ ಬ ||
ಲ್ಲರ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ನೆಲಸಿರ್ಪು ಪೊಗ್ಚ್ಚಿಯನಾಂತಳಾವಳಾ |
ಸರಸತಿ ಕೂರೈಯಿಂದೊಸೆದು ಮಾಡುಗೆ, ಕಬ್ಬದ ಬರ್ದಿನೇಯ್ಯಿಯಂ ||

ಎನ್ನೀ ಕಬ್ಬದೊಳೆಂದುಂ |

ಸನ್ನಿದವಾಗಿರ್ಕೆ ಕಣ್ಣ ಮೆಯ್ಯನ ಕಡುಜಾಣ್ ||

೧. ಸಿರಿಯೆತ್ತಾಯ. ಗ||

೪. ನೆಗ್ಚ್ಚಿಯ. ಗ||

೨. ಗಳೆಂತೊಲವಿಂ. ಕ||

೫. ದೊಲಿದು. ಕ||

೩. ಗಿಂಪು ಗ||

೬. ಕಣ್ಣಪಯ್ಯ. ಬ||

ರನ್ನನ ಮೆಯ್ಯಿರಿ ಗಜಗನ ।

ಬಿನ್ನಣಮಗ್ಗಲನ ಕಾಣ್ತೆ ಜನ್ನಿಗನ ಜಸಂ ||೪

ಬವ್ವಂಬೂಸಿದವೋಲೆ ತಟಂಬೊಳೆನ್ನ ಕೊಂಕುಂ ಪಾಲೊಳೊಂದಿರ್ಪವೋ ।

ಲೊಪ್ಪಂಬೆತ್ತಿ ನಿಡಾದ ಬರ್ದುನುಡಿಯುಂ ತಳ್ತೊಜೆಯುಂ ನಿಲ್ವಿನಂ ||

ತಪ್ಪುಂದುಂ ತಲೆದೊಡದಂತೆ ಪಲರಲ್ಲೆ ತಿರ್ದಿದ್ಕಬ್ಬಮೆಂ ।

ತಪ್ಪಂಗಂ ಪೂಸನುತ್ತುನೆಕ್ಕಸರದಂತೆಂದುಂ ಕೊರಲೊಳ್ಳದೇ ? ||೫

ಪುರುಳುಂ ಲಕ್ಷಣಮುಂ ಮೆ ।

ಯ್ಪಿರಿಯುಂ ತಳ್ತೆಸೆಯೆ ಪೇಟ್ಟ ಕಬ್ಬಮದೆಂತುಂ ||

ಪುರುಳುಂ ಲಕ್ಷಣಮುಂ ಮೆ ।

ಯ್ಪಿರಿಯುಂ ತಳ್ತೆಸೆಯೆ ರನ್ನದಂತೆದ್ವಗದೇ ? ||೬

ಕನ್ನಡದೊಳ್ಳನ ನುಡಿಯುಂ ।

ಮುನ್ನಿದಪೊಳೆ ನೊಡಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುದು ಚದುರಂ ||

ರನ್ನದ ಕನ್ನಡಿಯುಂ ನಲ ।

ವಿನೋಡಿವಂಗೆ ಕುಂದದೇನಾದಪುದೇ ? ||೭

ಸೊಗಯಿಸುವ ಕಬ್ಬಮಂ ಕ ।

ಬಿಗರಲ್ಲದೆ ಮೆಚ್ಚರುಪಾದರೆನಪುವರೆ ? ತುಂ ||

ಬಿಗಳಲ್ಲದೆ ಪೂವೋಳೆ ಮಗ ।

ಮಗಿಸುವ ಕಂಪಂ ಕಡಂದುಪಿನಪಾದಪುದೇ ? ||೮

ಎಟಗುವನರುಹಂಗುಪಾದ ।

ಗೊಳಗಂ ಕನಸಿನೊಳಮೊದನಲ್ಲದೆ ಮೆಚ್ಚಂ ||

ಮಪಿದುಂ ಪೆಪವೆಣೊಳೆ ನೆರೆ ।

ದಪುಂ ಲೆಕ್ಕಿಗರ ಪಿರಿಯನೆನಿಸಾಡಯ್ಯಂ ||೯

ದಿವ್ಯದ್ರಕ್ಷರಕ್ಷಾಪರೋಳ್ ನುಡಿಯೊಳ್ ಕಡುಜಾಣರಂದದೊಳ್ |
 ಪೊನ್ನಿದ್ರೊಂದಿನಿಂದ ಸಿರಿಯೊಳ್ ಪಿರಿಯರ್ಗಡೆಗೊಟ್ಟು ಬಾಬ್ಬರೆಂ ||
 ದುಮ್ಮಳವರ್ಗ ಕೇಳ್ ಮುಳಯರಾತನ ಮಕ್ಕಳನಿಪ್ಪ ಸಾಂತನುಂ |
 ಗುಮ್ಮಟನುಂ ಜಸಂಬಡೆದ ವೈಜಾಣನುಂ ನೆಱ ಮೆಚ್ಚೆ ಮಾನಿಸರೆ ||೧೦

ಅವರೊಳ್ ನೋಣ್ಪೊಡೆ ಮೊದಲಿಗ |
 ನಿವನನೆ ಗರುವಿಕೆಯನಾಂತ ಸಾಂತಂಗಂ ಚೆ ||
 ಲ್ಪವರಿವ ಬಲ್ಲ ವೈಗಮೊ |
 ಪ್ಪುವ ಲೆಕ್ಕಿಗರರಸನೆಗೊಡನೆಸೆವಾಂಡಯ್ಯಂ ||೧೧
 ಎಳವೆಂಡಿರುಟ್ಟು ದುಗುಲಮೆ |
 ತಳವುದು ಕಡೆಗಣ್ಣ ಬೆಳಗು ಪೊಸಮೆಯೊಡವು ||
 ಜ್ವಳಪ ಮೊಗಂ ಕನ್ನಡಿಯನೆ |
 ಬಳದನಿದೇನೆಂಬ ಸೊಬಗಿನೇತ್ತರವವನಾ ||೧೨
 ಅರುಹಂತನ ಮೆಲ್ಲ ಡಿದಾ |
 ವರೆಗಳ್ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂದುವೆಂದೊಡೆ ನಲವಿಂ ||
 ಸಿರಿವಣ್ಣ ವನೊಳ್ ನಿಚ್ಚಂ |
 ಬೆರಸಿದ್ವಪಳಂಬುದಿಂತಿದೇನಚ್ಚರಿಯೇ ? ||೧೩

ಎಳಗಿಳವಿಂಡಿನಂತ ಮಿಳದಾರ್ಡುವ ತುಂಬಿಯ ಬಂಬಲಂತ ಕೆಂ |
 ದಳರ್ಗಳ ತೊಂಗಲಂತ ನಡೆನೋಡುವ ಪೆಂಡಿರ ನೋಟದಂತ ಪೂ |

೧. ದುಮ್ಮಳವರ್ಗ. ಗ	೨. ಮುಳವ. ಗ	೩. ಮೆಚ್ಚೆರಾರುಮಂ. ಗ
೪. ಪದವಿಗ. ಕ	೪. ಚೆ ಲ್ಪವರಿವಪ್ಪಬಲ್ಲನೆ ಕ	
೫. ಕಳವುದು. ಖ ಗ	೫. ಪಳವ. ಕ	

ಗಳ ಪೂಸಗಂಪಿನೊಳ್ ಪೊರೆದು ತಿಡುವ ತೆಂಬೆಲರಂತೆ ತೋರ್ಪ ತಿಂ
ಗಳ ಸಿರಿಯಂತೆ ಸೋಲಿಸದೆ ಕಾವನ ಕಬ್ಬ ಮದಾರನಾದೊಡಂ ||೧೪||

ಸೊಗಯಿಪ ಸಕ್ಕದಂ ಬೆರಸಿವಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಮಂ |
ಬಗೆಗೊಳ ಪೇಟಲಾಹುನಿತುಂ ಸಲೆ ಮುನ್ನಿನ ಪೆಂಪನಾಳ್ ಕ ||
ಬ್ಬಿಗರದು ಮಾತನಾಡಿದವೊಲಂದವನಾಳ್ ಪೇಡ್ತಿ ಬಲ್ಪು ನೆ |
ಟ್ಟಿಗೆ ದೊರೆಕೊಂಡ ದಿಂತಿನೊಳಲ್ಲದೆ ಕೇಳೆ ದೊರೆಕೊಳ್ಳದಾರೊಳಂ ||೧೫||

ಎದು ತಮತಮಗೆ ಬಲ್ಲವ |

ರೆಂದೊಡೆ ನಾನವರ ಬಯಕೆಯುಂ ಸಲಿಸುವೆನಿ ||

ನ್ನೆಂದಚ್ಚ ಗನ್ನಡಂ ಬಿಗಿ |

ಪೊಂದಿರೆ ಕಬ್ಬಿಗರ ಕಾವನೊಲವಿಂದೊರೆದೆಂ ||೧೬||

ಸಿಂಗರಮೇಲ್ಮಯಂ ಪಡೆಯೆ ದೇಸೆ ಪೊದ್ದರೆ ಕೊಂಕು ತೀನೆ ಬ |
ದಿಂಗಳೊಳಗಾವ ಮಾತಮರೆ ಬಲ್ಲವರೊನೆ ಚೆಂದವೊಂದಿ ಡಾ ||
ಳಂ ಗೆಡೆಗೊಂಡು ತೋಪಿ ನನೆವಿಲ್ಲ ನ ಬೀರಮನೊಲ್ಲ ಪೇಟೈನಾಂ |
ತಿಂಗಳ ಸೊಂಪು ಗುಂಪುವಡೆದೊಡೆನೆಗಂ ಪರಿಗೊಂಡುದೆಂಬಿನಂ ||

ವ| ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ :- ಓರೊಂದೆಡೆಯ ಬೆಂಚೆಗಳೊಳರೆವಿರಿದ ನಿರ್ವೃಗಳ
ಕಂಪಿಗೆ ಮಾಣದೆ ಮುಸುಳಿ ಮೊರೆವ ಪೆಣ್ಣಂಬಿಗಳ, ತುಂಬಿಗಳ ಬುವಿ
ಡಿದು ಬನದೊಳೆಡೆಯಾಡುವ ಸಬರಿಯರ ನಡೆಯನ್ನೆಡಿಸುವಂತೆ ಮೆಲ್ಲಡಿಯಿ
ಡುವ ಪೆಣ್ಣಂಚೆಗಳ ಬಳಗಂಗಳ, ಗಳಗಳನೆ ಪಸರಿಸಿ ಪರಿದ ಬಯಲೊಳ
ಬೆಳೆದ ಬಿಳಿಯ ಕರ್ಬಿನ ಕೊಲ್ಲೆ ಕೊರಲು ಮುದೆಳನಿರ ಪೊನಲ, ನಲ
ವಿಂ ಬೆಳೆಗೆಯೆ ಟಗುವ ಪಕ್ಕಿಗಳನಲೆದು ಸೋವ ನಾಡ ಗಾಡಿಕಾರ್ತಿಯರ,

೧. ಸೋಲಿಸುವುದಾತನಕಬ್ಬ ಮದಾರ|| ಕಾವ್ಯಸಾರದ ಪಾ. ೨. ಲಿಪುದ. ಗ||

೩. ತಾನ. ಗ||

೪. ಪೋಪ. ಕ||

ಗಾಡಿಕಾರ್ತಿಯರ ಗಾಡಿಗೆ ಸ್ತೋತ್ರ ನಿಶ್ಚಯ ಬಟ್ಟಗರ, ಗರಗರಿಕೆವಡೆದಿಳವೆಂ
ಡಿರ ತಂಡದಿಂ ನೆಗಟ್ಟಿವಡೆದು; ಮೇಲ್ಮೂರ್ಗಗಳ ಮುಂಡಾಡುವಂತಾಗಸಕೆ ನೆಗೆದ
ಬಿಡುವಾಡಂಗಳ, ಗಣಪುನರಗಿಳಿಯ ಬಳಗಕ್ಕೆ ತವರೈನೆಯಾಡ ವಾಮರದ
ಕೊಂಬುಕೊಂಬಿನೊಳ್ ಬಿಡನೆ ಬಗ್ಗಿ ಪ ಕೋಗಿಲೆಗಳ, ಚೆಲ್ವನೊಳಕೊಂಡಿ
ಪುರ್ದು. ಅಂತುಮಲ್ಲ ದೆಯುಂ ||೧೪

ಪಲವುಂ ನಾಲಗೆಯುಳ್ಳವಂ ಬಗೆವೊಡ್ಡೆದುಂ ಬಣ್ಣಿ ಸಲ್ಪಾಟನಾ |
ನೆಲನಂ ಮತ್ತಿ ನ ಮಾನಿಸರ್ ಪುಣ್ಯಚೆನ್ನಂ ಬಲ್ಲ ರೆಂಬೊಂದು ಬ ||
ಲ್ಲುಲಿಯಂ ನೆಟ್ಟನೆ ತಾಳ್ದು ಕನ್ನಡಮೆನಿಸ್ಪಾನಾಡು ಚೆಲ್ವಾಯ್ತು ಮೆ |
ಲ್ಲಲರಿಂ ಪೂತ ಕೊಳಂಗಳಂ ಕೆಳಿಗಳಂ, ಕಾಲುರ್ಗಳಂ ಕೆಯ್ಯಳಂ ||೧೫

ಇವು ಪಳ್ಯಗಳವು ಪಟ್ಟಣ |

ಮಿವು ಕೆಳಿಗಳವೆಗಿ ನಿಂದ ಮುಗಿಲೊಳಗಳಂ ||

ತಿವು ಕಾಡಿವು ಪೆಸರ್ವಡೆದೊ |

ಪ್ಪುವ ಬನಮೆಂದಳಿದು ಪೆಟ್ಟುದರಿದಾನಾಡೊಳ್ ||೧೬

ಮಲ್ಲಿಗೆಯಲ್ಲದೆ ಸಂಸಗೆ |

ಯಲ್ಲದೆ ದಾಳಂಬಮಲ್ಲದೊಪ್ಪುವ ಚೆಂದೆಂ ||

ಗಲ್ಲದೆ ಮಾವಲ್ಲದೆ ಕಾಂ |

ಗಲ್ಲದೆ ಗಿಡುನುರಗಳೆಂಬುವಿಲ್ಲ ನಾಡೊಳ್ ||೧೭

ಅಡರ್ಪೆಣ ಕೋಡಗಂಗಳ |

ಕಡುಪಿಂದಿಡಾಡೆ ಘಟಾನೊಡೆದಿಳಗಾಯಿಂ ||

ದೆಡೆವಿಡಿಗೊಸರ್ವೆಗಳನ್ನಿರ್ಗಳ |

೧. ಮೇಲ್ಮೂರ್ಗಗಳೊಳಗಾಗುವಂ ಮುಂಡಾಡುವಂತೆ ನೆಗೆದ ನೆಲೆವಾಡಂಗಳ. ಕ||

೨. ರೆಂದೆಂಬದೊಂ | ದಾಲಿಯಂ. ಕ||

೩. ಇದು ಕಾವ್ಯಸಾರದ ಪಾಠ. “ ದೆಡೆವಿಡಿ ದಿವೆಳನ್ನಿರಿಂ | ಮಡುಗೊಂಡೊ
ಪ್ಪುತ್ತಮಿಪುರವಲ್ಲಿಯಬನಗಳ || ” ಎಂಬುದು ಕ||ಗ|| ಪಾಠವು.

ಮಡುಗೊಂಡೊಡ್ಡವುತ್ತು ಮಿರ್ಪುವಲ್ಲಿಯ ಬನಮಂ ||೧೦

ಉಱಿ ಕಾಯ್ವ ಬಿಸಿಲೊಳಮ್ಮಂ |

ಮುಱಿದುಂ ಕೊರಗಿಸದೆ ಪೊರೆದುದೆಂದೊಲವಿಂ ಬಂ ||

ದೊಡ್ಡಗುವನ್ನೊಲ ತನೆಯಂ ಕಾ |

ಲೈಗುವ ಕಳವೆಗಳವೆಲ್ಲಿಯುಂ ಸೊಗಯಿಸುಗುಂ ||೧೧

ನೆಯ್ದಿಲ್ಲೊಳಂಗಳಡೆಯೊಳ್ |

ಕಾಯ್ದೊವದೆ ಪೂರ್ವ ಪಲವು ನೀರ್ವಕ್ಕಿಗಳಂ ||

ದೆಯ್ದುಣ್ಣುವ ಸೀರ್ಪನಿಯೊಳ್ |

ತೊಯ್ದೊಯ್ಯನೆ ಗಾಳ ಕೂಡೆ ತೀಡುತ್ತಿರ್ಕುಂ ||೧೨

ನ || ಮುತ್ತಮಾನಾಡೊಳ್ ಕೀಳುಂಬುದು ಕುದುರೆಯ ಬಾಯ ಕಬ್ಬಿಣ
ದೊಳ್, ಕವರಂಬುದು ಚಸ್ಪರದೊಳ್, ಬಂದಿಯೆಂಬುದು ತೊಡವಿನೊಳ್,
ಏಳುಂಬುದು ನೆಲೆವಾಡದೊಳ್, ಮಡಿಯೆಂಬುದು ಮರುಗದ ತಾಣದೊಳ್,
ನೊಡೆಯೆಂಬುದು ನಂಟರೊಳ್, ಪೊಡೆಯೆಂಬುದು ಬೆಳಗೆಯ್ಯೊಳ್, ಕಳಿ
ಯೆಂಬುದು ತುಳುಗಾರ್ತಿಯರೊಳ್, ಪಿಡಿಯೆಂಬುದು ಪೆಣ್ಣಾನೆಯೊಳ್, ದಿ
ಲ್ಲಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ||೧೩

ಪುದಿದೆಳವಳ್ಳಯಿಲ್ಲದ ಮರಂ ಕೊಳನಿಲ್ಲದ ತೊಂಟಮಾವಲಿ |

ಲ್ಲದ ಕೆಳಿ ಗಂಡುಗೊಳಿಗಳಲ್ಲದ ಬಂದೆಳಮಾವು ಕಾಲ್ಕಳ ||

ಲ್ಲದ ತೊಳಿ ತುಂಬಿಯಿಲ್ಲದಲರಂಚೆಗಳಲ್ಲದ ಬೆಂಚೆ ಬೆಟ್ಟಮಿ |

ಲ್ಲದ ಬೆಲೆವೊಳ್ಳಲ್ಲ ಪೆಸರಿಲ್ಲದ ಮಾನಿಸರಿಲ್ಲದೆಯುಂ ||೧೪

ತಾವರೆಮ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಪೊಸ |

ಸೇವಂತಿಯ ಬಿರಿವ ಸಂಪಗೆಯ ತನಿಗಂಪಿಂ ||

೧. ಕಾಯ್ದೊಡ್ಡಪೂರ್ವ ಗ||, ತೊಯ್ದೊವದೆ ಪೀರ್ವ. ಕಾವ್ಯಸಾರದ ಪಾಠ.

೨. ದೆಯ್ದುವ ಸೀರ್ಪನಿಪನಿಯೊಳ್. ಕಾವ್ಯಸಾರದ ಪಾಠ.

೩. ದಾವಗಿಲದ. ೩೧. ದಾವಿಯಿಲದ. ಗ

ತೀವ್ರವರ್ತಮಾನದೊಂದು |

ಪೂವಿನ ಪೂಜಲಂಬುದೊಂದು ಪೆಸರೆಸದಿಕುಂ ||೧೭

ತೊಳಗುವ ಕರುಮಾಡಂ ನೋರೆ |

ಬಳಸಿದ ಪೊಂಗೋಟೆ ಮೇರೆ ನೆಲೆವನೆ ಸೋಗಯಿ ||

ಪೊಳಗಣ ಬೆಟ್ಟಗಳನೆ ಬಗೆ |

ಗೊಳಪುದು ಮುನ್ನೀರ ತೆತ್ತದಿನಾಪೂಜಲಂಬುಂ ||೧೮

ಬಳಸಿದ ಬಳ್ಳಿಯ ಜೊಂಪಂ |

ಗಳ ಮಿಸುಪೆಳದಳರ ಕಾವಣಂಗಳ ಪೊಸವೂ ||

ಗಳನಾಂತ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮನೆ |

ಗಳ ಚೆಲ್ವಿಂ ಚೆಲ್ವನಾಂತುದಾವೊಟ ಬನಂ ||೧೯

ನ|| ಮತ್ತಮಲ್ಲಿಯ ಬನಂ ಮುಗಿಲೆಡೆಯೊಳೆಡೆವಿಡೆಡೆಯಾದಿ ಬಟ್ಟಲ
ಬಿಜ್ಜೆ ದರಿಯರ್ಕಳವಟ್ಟೆಗೆದಾಣಮೆಂಬಂತೆಸೆವೆನೀರ್ಗಳಂ ಪೊತ್ತಾಗಸ
ದೇಗಡವೆ ಚೆಂದೆಗಿನ ಮರಂಗಳೊಳಂ, ಎಸಗುವೆಲಿನೊಡೆದೊಸವೆ
ಪೊಸವಣ್ಣ ಪಸರದಿನೆವನಿಯುಕೊಂಬನಿಂಬುವಾದಿ ಸುಪ್ಪು ಗಟ್ಟವೆಳ
ಗಿಯ ಬಳಗಕ್ಕೆ ತವರೈನೆಯಾದಿಮ್ನಾವಿನ ಪೊದಟ್ಟೊಳಂ, ಬಟ್ಟಲಿಗುವೆ
ಪಟಮೆವಟ್ಟಗಳಂ ತುಟ್ಟನೆವಿಡಿವೆ ನೆಟ್ಟಗಂಪಿನ ಸೊಂಪುಗಳ್ಳಂಬವ
ಪೊಂಬಳಗಳಂ ಬಳ್ಳುವೆಡೆಯ ಸಾಲ್ಗಳೊಳಂ, ಬಯ್ಯನೊಯ್ಯನೆ ರಯ್ಯ
ಮಾಗಿ ಮೆಯ್ಯುಯದುಯ್ಯಲಾಡುವ ಸೊಂದಿಗೋಡಗಂಗಳಿಂದೊರೊಮೊ
ನೆಲಕ್ಕೆ ಜೋಲ್ವ ತಿಂತಿಣಿವಣ್ಣ ನಾಂತ ಸಣ್ಣ ಗೊಂಬೆಂದಿಂಬುವೆಡೆ ದಾಳುಂಬ
ಗಳೊಳಂ, ಬುದುಬುದು ನಟ್ಟನಡುವಗಲೊಳೊಕ್ಕುಯಾಡುವೆಳವೆಂಡಿರ
ಮೆಯ್ಯು ಕುಂಕುವದೊಂದಿದ ಕೆಂದಾವರವೂಗಳಂ ತಳೆದು ಸೊಂಪನೊ

ಳಕೊಂಡ ತಾವರೆಗೊಳಂಗಳೊಳಂ, ಬಸಂತಗೆ ನೆಲೆವೀಡಾಗಿದುರ್ದಂತು
ಮಲ್ಲದೆಯುಂ ||೨೦

ಮೊರೆವೆಳದುಂಬಿಯ ನಲವಿಂ |

ನೆರೆವಂಚೆಯ ನುಡಿನ ಗಿಳಿಯ ಕಿವಿಗಿನಿವಪ್ಪಂ ||

ತಿರೆ ಕರೆವ ಕೊಂಕಿಲೆಯ ನು |

ಣ್ಣರದಿಂದಂ ಬಿರಿಯಿಗಳ್ಳೆ ಮಾಡುವುದಟಲಂ ||೨೧

ಕನಗೊಸರೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಳದೊಡುವ ನುಣ್ಣುಳರೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಬ |

ಲ್ಪನೆಗಳವೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಪೊರೆದೊಡುವ ಮೊಗ್ಗ ಗಳಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಚೆ ||

ಲ್ಪನಿಪಲರೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಪಸುರೇಷುವ ಕಾಯ್ಗಳವೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ |

ಣ್ಣನೆಗಳವೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿಯೆನೆ ನೊಲಿಸುಗುಂ ಬಿಡದಾವನಂ ಬನಂ ||೨೨

ತಿಳಿದ ಕೊಳಂಗಳೊಳ ಸುಡು ಸೀರ್ಪನಿಯಂ ಬಿಡದೆತ್ತಿ ಕೊಂಡು ಪೂ
ಗಳ ಪೊಸಗಂಪಿನೊಳ ಪೊರೆದು ತುಂಬಿಗಳಂಚರದಲ್ಲಿ ತಳ್ಳು ಕೆಂ ||

ದಳಗೆಳ ತೋಗಲೊಳ ತೊಡದು ಕೂಡುವ ನಲ್ಲರ ನೀಳ್ವ ಸೇದೆಯಂ |

ಸೆಳೆದಿಲರಲ್ಲಿ ತೀಡುವುದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ರಯ್ಯಮೆಂಬಿನಂ ||೨೩

ವ|| ಅಂತು ನೋಟ್ಟರ ಬಗೆಯಂ ಬಲ್ಪಿಣಿವಿಡಿಸ ಬನಮಂ ಬಳಸಿ ವಿಳ
ಸವನುವ ಪೊಂಗೊಂಟೆಯಿಂದೊಳಗೆ ||೨೪

ಕಣ್ಣೆಂಬಾದುದು ರಾಯಬೀದಿ ಮುಡಿಯಿಂದಂ ಬೀಟ್ಟು ಪೂಸಾಲೆಯಿಂ |

ತಣ್ಣಂಪಂ ಸವಿದಲ್ಲಿ ಎಂಗಡದೆ ಪಾಡುತ್ತಿರ್ಪ ಪೆಣ್ಣುಂಬಿಯಿಂ ||

ನುಣ್ಣುಲಂಗುರವೀಯೆ ಮೆಲ್ಲಲಿಯನೆತ್ತಂ ಬರ್ಪ ಬಲ್ವೆಂಡಿರಿಂ |

ಜಾಣ್ಣೆಂಬಾವರವೆಂಡಿರಿಂ ಪೊಗಬ್ಬರೊಡಂ ಕೇಳ್ವ ಕೂರಾಳ್ಗಳಂ ||೨೫

೧. ಯೆಳಗಾಯ್ಬ ಲ.ಗಾಯ್ಬಗಳೆಲ್ಲಿ ಕ|| ೨. ಮತ್ತನೆಯಾಬನುಗಳೊಳ. ಕ||

೩. ಮಣ್ಣಂಪಂ. ಕಾವ್ಯಸಾರಸಾರ. ೪. ವರ್ವೆಂಡಿರಿಂ. ಕಾವ್ಯಸಾರಸಾರ.

ಮುತ್ತುಂ ಪಚ್ಚೆ ವರಲ್ಲ ಉಂ ಕುಳಸಮುಂ ಮುಂತಾಗಿ ಕುಂದಿಲ್ಲದೊಂ |
ಬತ್ತುಂ ರನ್ನದ ನುಣ್ಣದಿರೆ ನೆಗೆದು ನೀಳ್ಳೊಂದೊಂದಪ್ಪೊಳ್ ಕೂಡಿ ಮೆ ||
ಯ್ವೆತ್ತಿ ದಿ೦ದಿರವಿಲ್ಲ ಪಾಂಗನೆನಸುಂ ಬಾಂಬಟ್ಟೆಯೊಳ್ ಬೀಳು ಕ |
ಣೆತ್ತಂ ಸೋಲವನೀವ ರನ್ನವಸರಂ ಚೆಲ್ವಾದುದಾಬೀದಿಯೊಳ್ || ೩೬
ತೊಳಗುವ ಪೂಗಳನೆಂದುಂ |

ತಳೆದಿರ್ಪ ಕೊಳಂಗಳೆಂಬ ಸಂಕೆಯನೆನಸುಂ ||

ಬಳೆಯಿಸುತಿರ್ಪುದು ಬೀದಿಗ |

ಳೊಳಗೆಲ್ಲಂ ನೆಗಟ್ಟ ಕಂಚುಗಾಜರ ಪಸರಂ || ೩೭

ಮಿಗೆ ಬೆಲೆಯೇನಾದ ಪ್ಪೊಲಿಯು |

ಮಗರಿಯ ದೋರಿಯದ ಪ್ಪಾಯ ತಳವ್ಗಟ್ಟೆಯ ಕಾ ||

ಡಿಗಿನೀರಿನ ಬಟ್ಟೆಯ ಮ್ಪು |

ಗೆಗಳಂ ಸೋಲಿಪುವು ನೀರೆವರದರ ಪಸರಂ || ೩೮

ವ|| ಅಲ್ಲಿಂ ಬ್ಪಾಯಮುಣ್ಣೆ ಪೊಣ್ಣುವ ನಟುಗಂಪಿನ ಪಸರದಂತೆ
ಪಸರಿಸಿದ ತಂತಮ್ಮ ಕಾವಣಂಗಳ ಮುಂದೆ || ೩೯

ಮಗಮಗಿಸುತ್ತು ಮಿರ್ಪ ನಟುಸುಯ್ ಪೊಸವೂಗಳಕಂಪನೆತ್ತೆನು |
ಣ್ಣೊಗಮಿರದಚ್ಚ ದಾವರೆಯ ಮೆಯ್ಸಿರಿಯಂ ಪಿಡಿದೆತ್ತ ನೀಳ್ ಸೆ ||

ಳ್ಳುಗುರ್ಗಳ ಬೆಳ್ಳು ಕೇದಗೆಯ ಕುತ್ತೆಸಳೋಳಯನೆತ್ತೆ ಸುತ್ತಲುಂ |
ಸೊಗಯಿಸುತಿರ್ಪ ಬಾಸಿಗಮನೆತ್ತುವರಗ್ಗದ ಮಾಲೆಗಾರ್ತಿಯರ್ || ೪೦

ವ|| ಅಂತು ಸೊಬಗಿಂಗೊಳಗಾಗಿ ಪುಲ್ಲವಡಿಗಿತಿಯರ ಪಸರದಿನಂ
ದಂಬಡೆದ ಸೊಳೆಗೇನುಯ ಕೆಲದಲ್ಲಿ || ೪೧

ಗತುವರ ಗೊಟ್ಟೆಗಾಜರ ನೆಗಟ್ಟೆಯ ಮಿಂಡರ ಮೇಳಗಾಜರ |

ಕ್ಕರಿಗರ ಸಂದ ಕಬ್ಬಿಗರ ಜೋಡೆಯ ಬಂಡರ ಸಾರ್ಡ ನೆತ್ತುಗಾ ||

೧. ಬಗೆ. ಕ ||

೨. ಪುಲ್ಲಿಯ. ಕ ||

೩ ತಳ. ಗ ||

೪. ಪೊಲ್ಲಿಯ. ಗ ||

೫. ಮಳ ಗೆಗಳಂ. ಕ ||, ಮಗ ವೆಗಳಂ. ಗ ||

ಆರ ಚದುರಂಗಕಾಳರರೋರೆಗಾಳರ ಬಾಜಿಪ ಬೀಣೆಗಾಳರಾ |

ಗರಮನೆ ಪೆಂಪುಸೊಂಪನೊಳಕೊಂಡೆಸೆದಿಪುರ್ವು ಸೂಳೆಗೇಣುಗಳ್ ||

ಕಡಲೊಡೆಯನಿತ್ತು ರನ್ನದ |

ತೊಡವಂ ತುಡು ಸಾರಿಯಿತ್ತು ಪೊಂಬಟ್ಟಿಯನಿಂ ||

ದುಡು ಸಸಿಯಟ್ಟದ ಪೂವಂ |

ಮುಡಿಯೆಂಬಿನುಡಿಯ ಸೂಳೆಗೇಣುಯೊಳಲ್ಲಂ || ೪೩

ವ|| ಮತ್ತಮಾಪಟ್ಟಣಮಿಟ್ಟಣಂಬಡೆದು ಮೆಱುವ ಪೊಂಬೆಸದುಪ್ಪರಿ
ಗೆಯ ಬಿಸವಂದಮಾದ ಚುಂಚುಲೋವೆಗಳೊಳಗೆ ಬಳಸಿ ನಲಿದುಲಿನ
ಪಾರಿನಂಗಳ ಕೊರಬಲಿಯೊಳಂ, ಪುಲ್ಲವಡಿಗಿತಿಯರೆತ್ತಿ ಪಡಿದ ಮಾ
ಲೆವೂವಿನ ನಟುಗಂಪಿಗೆ ಕವ್ವರೆಗೊಂಡು ಮುತ್ತಿ ಮುಸುಱ ಮೊರವ
ಮುಡುಂಬಿಗಳಂಚರದೊಳಂ, ಜೊದಿನ ದಿಣ್ಣೆಯೊಳ ಜೂದಾಡಿ ಗೆಲ್ಲ
ಕೈಕೊಂಡ ಪೊನ್ನರಾಸಿಗಳ ವಾರುವಂಗಳ ಪೇರಾನೆಗಳ ತೇರ್ಗಳ
ವಂಗಳಮಂ ತಂಡತಂಡದಿಂ ಬೀಯಂಗೆಯ್ವರಸುಮಕ್ಕಳಮುಂದೊಡಿದಿ
ಮೆಚ್ಚಂ ಕೊಳ್ಳಕ್ಕರಿಗರಬ್ಬರದೊಳಂ, ಒಲಗದವಸರಮನಣುದರಮನೆಗೆ
ಪೋಪ ಬರ್ಪ ಮನ್ನೆಯರ ಮಾಸಾವಂತರ ಪಸಾಯ್ತರ ಬುಸುಪ್ಪು
ತುಳುಲಾಳಗಳಡ್ಡಣದೊಳಡ್ಡ ಮಾಗೆ ಕೀಲಿಸಿದ ಕಿಣುಗೆಜ್ಜೆಯ ದನಿಗಳೊ
ಳಂ, ನೀರುಣಲೆಂದು ಪೊಜಮಟ್ಟು ಕೆಂದೊಳಯನೊಟ್ಟ ಕೊಳಲೆಂದು
ನಿಂದು ನಿಂದು ನೆಲದ ಸೊವಡನಾರಯ್ತು ಮಸಗಿ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ವಿಸಟಂಬ
ರಿದು ಮನ್ನಣೆಯ ಮಾವಂತರುಮನಾರಕಾಳರುಮಂ ಮಿಱು ಗೆಂಟುಱು
ಳ ನಿಂದು ನೋಡುವ ನುಡಿಗೆ ಗಿಟ್ಟನೆಯ್ದುವ ಸೂರ್ಕಾನೆಗಳ ಕಾಲ
ಸಂಕಲೆಯ ಗೋಸದೊಳಂ ಇಂದಿರನ ಪೊಜಲ ಸರಿಯ ಸಡಗರಮಂ
ಪಡಿಯುತಿಪುರ್ವು. ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ || ೪೪ ?

ನಲವಿಂದಿರುಳುಂ ಪಗಲುಂ |

ನೆಲನೆಲ್ಲಂ ಬಾಬ್ಬುದೀತನಾದ ಬಬ್ಬಕ್ಕಂ ||

ದುಲಿಯೆ ಸಲಪುತ್ತಮಿರ್ಪಂ |

ತೊಲಗದೆ ನನೆಯಂಬನೆಂಬನಂತಾಪೊಲಂ || ೪೫

ಜಸಮೆಳೆಯೆಲ್ಲಮಂ ಬಳಸೆ ಬಲ್ಪು ನೆಗಜ್ಜೆಯ ಬೀರರಂ ಝಳಂ |

ಪಿಸೆ ಕಡುನನ್ನಿ ಬಂದು ಸರಣೆಂದವರಂ ತಲೆಗಾಯೆ ಚಾಗದೊಂ ||

ದಿಸಕವಲಂಪಿನಿಂ ಬಡವರಂ ತಣಿಪುತ್ತಿರೆ ತಕ್ಕರೊಲ್ಲ ಬ |

ಣಿಸೆ ನನೆಯಂಬನೆಯ್ದೆ ನೆಲನಂ ಬಲದೊಳ್ಳಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾಳ್ಪದಂ || ೪೬

ನುಡಿ ಸಲೆ ನನ್ನಿ ಗಿರ್ಕೆವನೆಯಾದುದು ಜೌವನದೊಳ್ ಕಯ್ಗೆ ಕ |

ನ್ನಡಿಯೆನಿಸಿತ್ತು ಪೆಂಪು ಪಿರಿಯರ್ಗಡೆಗೊಟ್ಟುದು ಗಾಡಿ ರೂಡಿಯಂ ||

ಪಡೆದುದು ಬೀರಮುಗ್ಗಡದ ಸೈರಣೆಗಾಗರಮಾಯ್ತು ನೊಪ್ಪಿಡೆಂ |

ದಡಿಗಡಿಗೊಲ್ಲ ಬಣ್ಣಿಸುವುದಾನನೆಯಂಬನ ಪೆರ್ಮೆಯಂ ನೆಲಂ || ೪೭

ಪಗೆಗಳುಮಂ ಪೆಂಡಿರುಮಂ |

ಮಿಗೆ ಸೋಲಿಪುವವನ ಬೀರಮುಂ ಗಾಡಿಯುಮಾ ||

ವಗಮಡಸಿ ತಾಗೆ ಕಣೆಯುಂ |

ಮುಗುಳ್ಳಣೆಯುಂ ಮೊನೆಯೊಳಂ ಪೊಪ್ಪಿಡಿದಿಯೊಳಂ || ೪೮

ಪಡಿಮೊಗಮಾಗಲೊಡಂ ಕ |

ನ್ನಡಿಯಂ ನೋಡುವರ ತೊಡೆ ಮೆಯ್ಯುಂದುವರು ||

ಗ್ಗಡದರಸುಮಕ್ಕಳನೆ ಬಾ |

ಳ್ವಡಿದಾರ್ ಬಾಬ್ಬ ಪ್ಪರಾತನಿದಿರೊಳ್ ಪಗೆವರ್ || ೪೯

ಕಡುಗಲಿ ನನೆಯಂಬನ ಬೆ |

ಳ್ಳೊಡೆಯೆತ್ತಿದ ಬಬ್ಬಯಮುಬ್ಬದ ರಾಯರ ಕೊಡೆಗಳ್ ||

ಗಡಣದೊಳ ತಳೆದಣಂಬೆಯ |

ಕೊಡೆವೋಲ ಬೆಳ್ಳೊಡೆಗಳಾದುವದನೇವೋಗ್ಗಟ್ಟಂ || ೫೦ ✓

ವ|| ಮತ್ತನಾತಂ ತಾವರೆಯಂತೆ ಸಿರಿಯೊಳೊಂದಿಯುಂ ಪೊಡೆಯ
ಲರನೆನಿಸಂ; ಸಿಡಿಲಂತೆ ಕಾಯ್ಪನಾಂತುಂ ಬಿಸುಗದಿರನೆನಿಸಂ; ಬಿಲ್ಲಾ
ಷನ ಕೈಯಂತೆ ಮಿಸುಪ ಸರದಿನಳವಟ್ಟುಂ ಮಾಲೆಗಾಣನೆನಿಸಂ; ಪಾರ್ವ
ರ ಕೇಳಿಯಂತೆ ಚೆಂದಂಬಡೆದ ಮಡದಿನೆನೆದುಂ ತೇರೆನಿಸಂ; ಬಾನಂತೆ
ಮಿಾನ್ಗಳಂ ತಳೆದುಂ ಮುನ್ನೀರೆನಿಸಂ; ಮಾವಿನಂತೆ ಕೋಡುಗೈಯೊಂದಿ
ಯುಂ ಸೊರ್ಕಾನೆಯೆನಿಸಂ; ಎಂಬ ನೆಗಟ್ಟುಯಂ ಪೆತ್ತು ಪಲವುಂ ಪಗ
ಲರಸುಗೆಯ್ಯುತ್ತಮಿರ್ಪನ್ನೆ ಗಂ || ೫೧

ಬಲವಿಂದೋಲಗಿಸುವೆನೀ |

ನೆಲದೊಳುನನೆಂದು ಬರ್ಪವೋಲ ಬಗ್ಗಿಪ ಕೋ ||

ಗಿಲೆಯ ತೊದಳ್ಳುಡಿ ಬಿರಯಿಯ |

ನಲೆಯುತ್ತಿರೆ ಬಿಡದೆ ಬಂದುದಂದು ಬಸಂತಂ || ೫೨

ಬಿರಯಿಗಳಂಜಿ ತಾಣ ಪಗಲ್ಪಾಣನ ಮೆಯ ಬಿಸುಪೇಣ ಮಾಗೆ ಚೆ
ಜ್ಜರದೊಳ ಪಾಣ ನೀರ್ದೆಗೆದು ಬೆಂಚೆಗಳೊಳ್ ಕೆಸಲಾಣ ತುಂಬಿಗಳ ||
ಮೊರೆದಲರತ್ತ ಜಾಣ ನನೆಯಂ ತರದಿಂದದಿಮುತ್ರೆ ಪೇಣ ತಾ |

ಮರೆ ತಲೆದೋಣ ತೀಡಿದುದು ತೆಂಕಣ ಗಾಳ ಬಸಂತದೇಣ್ಣಿಯೊಳ್ || ೫೩

ವ|| ಮತ್ತಂ ಕೆಲಬಲದ ಕಿಣುವೆಟ್ಟೆನೊಳ್ ಪುಟ್ಟದ ಬೇವುಬೊಬ್ಬ
ಲಿಗಳಂ ತನ್ನಂತೆ ಮಾಲ್ಪ ಸಿರಿಕಂಡವೆಟ್ಟೆನೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿಯುಂ, ಸೊಂದಿ
ಗೋಡಗಂಗಳ ಕಾಲಾಟದಿನಲ್ಲೊಕ್ಕಲರಿನುದಿದ ದೊಳಗಳನಮರ್ಚಿ
ಯುಂ, ಕಿಟ್ಟರಿಗಳೊಳ್ ಬೆಳೆದಸುಗೆಯ ಬನಮನಿರ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಬಿಡದೊ
ಳ್ವ ಪೆಣ್ಣೊಗಿಲೆಯ ಸರಂಗಳಂ ತೊದಳ್ಳುಡಿಯಂ ಬೀಳುಯುಂ, ಎಡೆವಿ

ಡದೆ ಕಡಲ ತಡಿಗಳೊಳ್ ಪೊಂಬಾಳೆಯ ಕಂಪು ಪೊಂಪುಪೊರಗೆ ನೆಗೆದ
ಕೌಂಗಿನ ಸಾಲಸಂದಣಿಯೊಳ್ ನಿಜುಗಜುಗಂಪನಾಡಿಯುಂ, ಪಟ್ಟಣಂಗಳ
ಪೊಪ್ಪೊಪಲ ತೋಂಟಂಗಳೊಳ್ ಬೇಜೂರ್ಗ್ ಪೋದ ನಲ್ಲರ ನೆನೆದು
ದೂಜುಸುವ ನೀಜಿಯರ ನಿಡುಸುಯ್ಯ ಗಡಣದಿಂ ಜೌವನವೇಜುಯುಂ,
ಸೊಬಗುಮಂ ಗಾಡಿಯುಮನೊಳಕೊಂಡು ತಿರುಗುವೆಳವೆಂಡಿರ ಬಟ್ಟ
ಮೊಲೆಯೆಟ್ಟಡೆಯೊಳಪೊಕ್ಕು ತೋರಮುತ್ತಿನಾರಮನಲ್ಲಾಡಿಯುಂ, ಕ
ಟವೆಯ ಮಡಿಗಳ ಬಜುವಿಡಿದು ಬೆಳೆದ ಚೆಂಗಣಿಗಿಲೆಯ ಕಂಪಿನೊಳ್
ಪೊರೆದು ಪರಿವ ತೋಜಿಗಾಲ್ಗಳ ಸೀರ್ಪನಿಗಳನೀಂಟಿಯುಂ, ಇಂತು ಪಾ
ಟುಬೊಜಂಗನ ಗೆಯ್ಯಮನೊಳಕೊಂಡು ತೀಡೆ || ೫೩

ಕಡುಸೊರ್ಕಿಂ ದಲರಂಬನಾನೆಯೆನಿಪೀತೆಂಗಾಳ ತನ್ನಿಚ್ಚೆಯಿಂ |
ನಡೆತಂದಪ್ಪುದು ಬೇಗದಿಂ ಬಿರಯಿ ನೀಂ ಪೋ ಪೋಗು ಪೋಗೆಂದು
ಮುಂ || ಗಡೆಯೊಳ್ ಸಾಜುವ ಡಾಡೆಯೆಂಬ ತೆಟದಿಂದಂ ಬಗ್ಗಿಸುತ್ತಿ
ದುವು | ಗಡದಿಂ ಕೋಗಿಲೆ ಮೊಗ್ಗೆಯಿಂ ಮಿಡಿಗಳಂ ಸೊಂಪೇಜುಡಿ
ಮ್ನಾವಿನೊಳ್ || ೫೪

ಅಲರ್ಗಳನಾಂತ ಪಾದರಿಗಳೊಳ್ ತರದಿಂದೆಜಗಿದರ್ ತುಂಬಿಗಳ್ |
ಪಲವು ಬಸಂತನೊಲ್ಲೊಲಿಸಿ ಕಾಡುವ ರೂಡಿಯ ಬರ್ದುವೆಂಡಿರಂ ||
ನೆಲೆ ಸೆಣಿಗೆಯ್ವಿನೆಂದು ಪಲವಾಗಿರೆ ಮಾಡಿದ ತನ್ನ ಬಳ್ಳಸಂ |
ಕಲೆಗಳವೆಂಬಿನಂ ಬಗೆಯನಿರ್ಕುಳಗೊಂಡುವದೊಂದು ತಾಣದೊಳ್ ||

ಇವಳ ತನಿಗಂಪನಾಂ ಸವಿ |

ವೆವೆನುತ್ತಸೆವಲರ್ಗ್ ಕಾಪನಿತ್ತುಣಿ ಕೈಕೊಂ ||

ಡವೊಲೆಜಗಿ ಪಟಮೆವಜುವಿಂ |

ಡವಿಡತ್ತದಿಮ್ಮು^{*}ತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂದಣಿಗೊಳುತುಂ || ೫೩

ಬಗೆಯದೆ ನಡೆವಳಗರಸಂ |

ಪಗೆಯರಮನೆಗೆಯ್ದ ಬಿಜುಕ ಜಾಣುವವೊಲ್ ಸಂ ||

ಪಗೆಯ ನನೆಗೆಯ್ದ ಬಿಜುಕೊ |

ಯ್ಯಗೆ ಜಾಣುವ ತುಂಬಿ ನಗಿಸಿದುದು ಮಲ್ಲಿಗೆಯಂ || ೫೪

ಕಡು ನಿಮಿಡ್^{*} ಕೊಂಬುಕೊಂಬಿನೊ |

ಳೆಡೆವಿಡದಲದ್^{*}ಲರ ತೊಂಗಲಿಂ ಪುದಿದುಮಣಂ ||

ಗಡಣದಿನೆಯ್ದುಂದೆಪಾ |

ಱಡಿಗಾರಡಿದಾಣಮಾಯ್ತು ಸಂಪಗೆ ಪಲವುಂ || ೫೫

ಕಾಲ್ಪಮನಿಸೆ ಪೊಸಬಂಡಿನ |

ಮೆಲ್ಲರಿಯಂ ಸುರಿಯುತಿರ್ಪ ಸಂಪಗೆವೂಗಳ್ ||

ಬಲ್ಲೆಪಿವಿಡಿನಂತಿದುರ್ವು |

ಮೆಲ್ಲರದಿಂ ಪಾಡುತಿರ್ಪ ಪೆಣ್ಣುಂಬಿಗಳಂ || ೫೬

ಕನಗೊ^{*}ನರಂ ಕದ್^{*}ಂಕಿ ದನಿದೋಣುವ ಕೋಗಿಲೆ ಮೇಳದಾ
ಳ್ಳಳೆಂ | ದೆನೆ ಗಿಳಿವಿಂಡು ಬಂದೆಪಿಯೆ ಬರ್ಪವರೆಂದೆನೆ ಪೊಣ್ಣುತಿರ್ಪ
ಪೂ|| ವಿನ ಪೊಸಗಂಪು ಕತ್ತುರಿಯ ಕಂಪೆನೆ ಪಾಡುವ ತುಂಬಿ ಗಾಣರೆಂ |
ದೆನೆ ನನೆಯಂಬನೋಲಗದ ಸಾಲೆವೊಲಿದುರ್ವು ಬಂದಮಾವುಗಳ್ || ೫೭

ನನೆಯಂ ಪೇಣದ ತೋರಗೊಂಬು ನನೆಯಂ ಪೂಗೊಂಚಲಂ ಪೊ
ತ್ತುನೆ | ಟ್ಟನೆ ಬಿಷ್ಟೇಣದ ಬಳ್ಳಿಗೊಂಬು ನನೆಯಂ ಪೂಗೊಂಚಲಂ
ಕಾಯನಂ || ತೆನಸುಂ ತಾಳ್ವದ ಗುಜ್ಜುಗೊಂಬು ನನೆಯಂ ಪೂಗೊಂಚಲಂ
ಕಾಯ್ಗಳಂ | ತನಿವಣ್ಣಂ ತಳೆದಳ್ಳೆಗೊಂಬುತರದಿಂ ಚೆಲ್ವಾದುದಿನ್ನಾ
ವಿನೊಳ್ || ೫೮

ಮಲ್ಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಮೊರೆಯುತ್ತಿದೆ ಕಂಪಿನೊಳೊಂದಿ ತೆಂಕಣಿಂ |

ಮೆಲ್ಲನೆ ಗಾಳಿ ತೀಡುತ್ತಿದೆ ಕೋಗಿಲೆಗಳ್ ಪೊಸಮಾಮರಂಗಳೊಳ್ ||

ಬಲ್ಲುಲಿಯಿಂದೆ ಬಗ್ಗಿಸುತುಮಿಂತಿದೆ ಬಂದುದು ಸುಗ್ಗಿ ತಳ್ವದಂ |

ನಲ್ಲನೆನುತ್ತದೊರ್ವಳ್ಳವೆಣ್ ಸುರಿದಳ್ ಮಿಗೆ ಕಣ್ಣಿ ನೀರ್ಗಳಂ || ೬೩

ವ || ಮತ್ತೊರ್ವಚೆನ್ನೆ ಪೊನ್ನ ಕರುಮಾಡಮಂ ಬಳಸಿ ಬೆಳೆದ ಪೂ

ದೋಂಟಮಂ ಪೊಕ್ಕು ಮೆಯ್ಯರೆದ ನಲ್ಲನಂ ನೆವದಿನಿಂತೆಂದಳದೆಂತೆನ ||

ಎಲೆ ತಣ್ಣಾಳಯೆ ನೀನೇ |

ಕಲೆದಪೆ ಮುಡುಂಬಿಯೇಕೆ ಪಲ್ಲೊರೆದಪೆ ಕೋ ||

ಗಿಲೆಯೇಕೆ ಕಿನಿಸಿದಪೆ ಕಾ |

ದಲನಿಲ್ಲದ ಪೆಟಗೆ ನೋಯಿಪರೆ ನೀವೆನ್ನಂ || ೬೪

ವ || ಎಂಬ ಮಾತಂ ಕೇಳ್ವು ತಲ್ಲಣದಿನವಳ ನಲ್ಲನಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಿ
ಮೇಳದ ಕೆಳದಿ ಮೆಲ್ಲನಿಂತೆಂದಳ್ || ೬೫

ಕೂಡೆ ಮುಗುಳ್ತು ಮಲ್ಲಿಗೆಗೆ ತೀಡುವ ಗಾಳಿಗೆ ತಂಡತಂಡದಿಂ |

ಪಾಡುವ ತುಂಬಿಗಳ್ಗೆ ಸುಪ್ಪವಂಚೆಗೆ ಕೋಡುವ ಪೂಗೊಳಕ್ಕೆ ಮಾ ||

ತಾಡುವ ಪಕ್ಕಿಗಳ್ಗೆ ದನಿದೋಪುವ ಕೊಂಚೆಗೆ ಸಣ್ಣಗಾಯ್ಗಳಂ |

ಮೂಡುವ ಮಾಮರಕ್ಕಗಿವಳಾಕೆಯೊಳನುನಿಸೇಕೆ ಸಾಲದೇ? || ೬೬

ವ || ಮತ್ತಮೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ || ೬೭

ತರದಿಂದುಣ್ಣುವ ಕಣ್ಣಿ ನೀರ್ವನಿಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡು ನುಣ್ಣುತ್ತಿನೊ |

ಚರಮಂ ಪೆರ್ಮೊಲೆ ಚುನ್ನವಾಡೆ ಸೆಳೆಮಾವಂ ನೆಮ್ಮಿ ಪೂಗಂಟಿ

ನೊಳ್ || ಪೊರೆದಲ್ಲಾಡುವ ತುಂಬಿವಾಡನೊಲವಿಂ ಕೇಳ್ವೆಂದದಿಂ ನಿಂದು

ಪಾ | ದರಿಗಂ ನಿಲ್ಲದೆ ಪೋದುದರ್ಕೆ ಬಗೆಗೆಟ್ಟದಾರ್ಕೆ ಕಣ್ಣೊಪ್ಪಿದಳ್ ||

ವ || ಅದಲ್ಲದೆಯುಂ, ಮತ್ತಮೊರ್ವ ಗಾಡಿಕಾರ್ತಿ ಸಂದಣಿಸಿ ಚೆಂ

ದಂಬಡೆದ ಕೆಂದಳರ ಪಂದರಮಂ ಮೆಯ್ಯೆಂಕೆಗಂಜಿ ಪತ್ತೆಸಾರ್ದಿಂ

ತೆಂದಳ್ || ೬೮

ಎಲೆ ತೀಡುವ ತೆಂಗಾಳಯೆ |

ನಲವಿಂ ಕಾಲ್ವಿಡಿದು ತಿಳುಪಿ ತಳ್ವಲ್ಲದೆ ಕಾ ||

ದಲನಂ ತಂದೊಡೆ ನಟುಸು |

ಯೈಲರಿಂದಂ ನಿನ್ನನಾಗಳುಂ ನೆಪ್ಪ ಪೊರೆವೆಂ || ೨೧

ವ|| ಅಂತು ಬಂದ ಬಸಂತದೊಳೊರ್ಮೆ ನನೆಯಂಬಂ ತನ್ನ ಮೇ
ಳದ ಕೆಳೆಯನಪ್ಪ ನಗೆಗಾಣನಂ ಬಟುಯಟ್ಟ ಬರಿಸಿ ಪಸಾಯ್ತರೆಲ್ಲರೂಂ
ಬಗೆಯುಡಿಟ್ಟಡೆಯಂ ತೊಲಗಿ ಪೋಗಿ, ಕೆಲಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಕನಸಂ ಕೇ
ಳ್ವುದೆಂದಿಂತೆಂದಂ || ೨೨

ತಳತಳಸಿ ಬೆಳಪ ತಿಂಗಳ |

ಬೆಳಗಂ ಕವರ್ವಂತೆ ಮೆಪ್ಪುವ ಮೆಯ್ಯೆಳಗಿಂ ಕ ||

ಣ್ಣೊಳಪೊರ್ವಳನಾನಿದಿನ |

ಬೆಳಗಪ್ಪೊಂದೆರಡು ಗಜ್ಜೆಗಯಾಗಲ್ ಕಂಡೆಂ || ೨೩

ಮಿನುಗುವ ನಿಟ್ಟಿಸಳೊಳ್ ನೀ |

ರ್ದನಿಗಳನೊಳಕೊಂಡು ತೋರ್ಪ ಕೆಂದಾವರೆಯಂ ||

ನೆನೆಯಿಸಿದುದು ಕಾಲುಗುರ್ಗಳ |

ನೆನಸುಂ ಕಣ್ಣೊಳಪ ನಿಡಿಯಮೆಲ್ಲಡಿಯವಳಾ || ೨೪

ನೇರಿತೆಳವಾಟಗಂಬಮ |

ನೋರಂತಿರೆ ನುಣ್ಣುವೆತ್ತು ಸೋಲಿಪ ಚೆಲ್ವಿಂ ||

ಬಾರಿಸಿ ಸೊಬಗಿಂಗೈತ್ತಿದ |

ತೋರಣಗಂಬಂಬೊಲಿದುರ್ವಾಕೆಯ ತೊಡೆಗಳ್ || ೨೫

ಮಿಟುಪ ಸುಪ್ಪವಡೆದ ಸಿಂಗರ |

ದೊಡೆಯೊಳ್ ತಲೆದೋರ್ಪ ತೆರೆಗಳೆಂದೆಂಬಿನಮೇಂ ||

ಮೌಢ್ಯದಪೂ ಪೂರ್ವಾ ಗಾಡಿಯೊ |

ಳಾಪುನ ತೆಳ್ಳುಸಿರೊಳನೆವ ತಿವಳಗಳವಳಾ || ೭೬ ||

ಮಿಳದೊಡ್ಡವ ಮೌಢ್ಯದಂಬಯ |

ನೊಳಕೂಂಡನದಕಾ ತಾವರೆ ಮುಪ್ಪಾಳ್ ಪೊಳೆಪಂ ||

ತಳದು ಕುರುಳೋಳಯಿಂ ಬಗೆ |

ಗೊಳಿಸಿದುದೊರಂತೆ ಮಿಸುಪ ನಗೆಮೊಗಮವಳಾ || ೭೭ ||

ವ|| ಮತ್ತನುವಳ ಮಲ್ಲಡಿಸೊಡಲೊಂಡು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಮೇ
ಗಡದ್ದ ನಿರ್ದ ಕಣ್ಣಳುಂ ಸನನಡುವಿನಲ್ಲಾಟಮಂ ಕಂಡು ಪೊಷವಾ
ಅಂದೇಳಲಾತುರ್ವಿಲ್ಲ; ಅವಳ ಕಡುಗುದ್ವಿನಾಳ್ ಪೂರ್ವಾಳ
ಗಲ್ಲ ಬಗೆ ಎನ್ನಂ ತೆಗೆಯಿಮೆಂದೆತ್ತಿದ ಕೈಯಂತಿದ್ ಬಾಸೆಯೊಳಂ
ಟುಗೊಂಡ ಕಣ್ ತಿವಳೆಯೊಳಂ ಸಿಲ್ಕಿ ಪೊಗಲಾತುರ್ವಿಲ್ಲ; ಅವಳ
ಬೆಟ್ಟತಪ್ಪ ಬಟ್ಟಮಾಲೆಯಿಟ್ಟವೆಯೊಳ್ ತೊಟ್ಟನೆ ಸಿಲ್ಕಿದ ಕಣ್ ಕಪ್ಪಿ
ನೊಳಾ ಕೆಡದ ಮೌಢ್ಯವಲ್ಲೆಯಂತೆ ಮಿಡುಕಲಾತುರ್ವಿಲ್ಲ; ಅವಳ ನ
ಗೆಮೊಗದೊಡ್ಡುನೂಯ್ಯನೂಗಿದ ಕಣ್ ಎಸೆವ ಪೊಸದಾವರೆಗೆ
ಅಕದಿಂದೆಡಗಿದ ಮೌಢ್ಯದಂಬಯಂತೆ ಪೊಸಂಗಲಾತುರ್ವಿಲ್ಲ; ಅವಳ
ಪಟನೊಸಲನಲೆವ ಬಳ್ಳುಗುರುಳೊಳ್ ತೊಡಂಕಿದ ಕಣ್ ಕಣ್ಣಿವೆಯೊ
ಳ್ ಕೆಡೆದೊಲೆಯಂತೆಯಿಡಲಾತುರ್ವಿಲ್ಲ; ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ || ೭೮ ||

ತೊಳಗುವ ಮುತ್ತಿನೋಲೆಗಳ ಬೆಳ್ಳೆಗಳಿಂ ಸುಲಿಪಲ್ಲ ಮಿಂಚಿನಿಂ
ಪೊಳೆವಲರ್ಗಣ್ಣ ನುಬ್ಬದಿರ್ಗಳಂ ತಿಸರಂಗಳ ನಿರ್ದ ಡಾಳದಿಂ ||
ಬಳೆದೆಸೆದರ್ಪ ಸೆಳ್ಳುಗುರ ಮೆಯ್ಯೊಳಿಂ ಮಿಗೆ ಪೆರ್ಪೆವೆತ್ತು ಕ|
ಣ್ಣೊಳಿಸಿದಳಾಕೆ ಪಾಲ್ಲಡಲ ವೆದರ್ವೆಯೊಳ್ ಸಿರಿ ನಿಂದಳೆಂಬಿನಂ || ೭೯ ||

ತೊಳಗುವ ಮುತ್ತಿ ನೋಲೆಗಳ ಬೆಳ್ಳೆಗಳಿಂ ಮಿಗೆ ಪೆರ್ಮೆವೆತ್ತು ಕ |
 ಸ್ತೋಳಸಿದಳಾಕೆ ಪಾಲ್ಲಡಲ ಪೆದರೆಯಂತಿರೆ ಜೊನ್ನದೊಂದು ಪು ||
 ತ್ತುಲಯವೊಲೊಪ್ಪವೆತ್ತ ಬಿದುಗಲ್ಲಿನ ಬೊಂಬೆಯ ಪಾಂಗಿನಂತೆ ಸೊಂ |
 ಪಳವಡೆ ಬಂದುದಂ ಕನಸಿನೊಳ ನೆಣಿನೋಡಿದನೆಂದು ಪೂಸರಂ || ೪೦

ವ || ಇಂತು ಕೇಳೆ ಪೇಟ್ಟುದುಂ ಮೆಲ್ಲನೆ ನಗೆಗಾಣಿನಂತೆಂದಂ || ೪೧

ಕನಸಿದು ನನ್ನಿ ಕೇಳೆ ನಿನಗೆ ಬೇಗದೆ ಸಾರ್ವಳದೊರ್ದು ಚೆನ್ನೆಯಂ |
 ದೆನೆ ನನೆಯಂಬನುಟ್ಟು ತಳೆನೆಟ್ಟೆಯನಾಗಳೆ ಮೆಚ್ಚುಗೊಟ್ಟು ಮೆ ||
 ಲ್ಲನೆ ನಡೆತಂದು ಪೊನ್ನ ಕರುಮಾಡದ ಮೇಲ್ಮೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಡಿಯಿಂ |
 ಬೆನೆ ನೆರೆದೊಲಗಂ ನಲವು ಕೈಮಿಗೆ ತನ್ನನೆ ನೋಡುತ್ತಿರ್ಪಿನಂ || ೪೨

ವ || ಅಂತೋಲಗಂ ಗೊಟ್ಟು ಕುಳ್ಳಿದುಂ ಬಿತ್ತಿಯೊಳಂದಂ ಬೆಡೆವಂ
 ತು ಬಚ್ಚಿಸಿದ ಬಣ್ಣಂಗಳಂ ಬೇಣಿವೇಣಿ ನೋಡಿ ಮೆಚ್ಚುತಿರ್ಪಾಗಳೆ ;
 ನಗೆಗಾಣಂ ಬಿನ್ನಪಮೆಂದಂತೆಂದಂ || ೪೩

ಬರೆದ ಬನಮಿರ್ಕೆ ನೋಡಿದ |

ಕರುಮಾಡದ ಕೆಲದೆ ಬೆಳದ ಪೂದೊಂಟಮನಿಂ ||

ಚರದಿಂ ಬಗೆಗೊಳಪಂಚೆಯ |

ನೆರವಿಗಳಂ ನೋಡು ತಳೆದು ಜಲಟಂಗಳುಮಂ || ೪೪

ಮಾವಿನ ಜೊಂಪಮಂ ಮಿಸುಪ ಸಂಪಗೆಯಂ ಬಗೆಗೊಳ್ಳ ಜಾಡಿ
 ಯಂ | ಪೂವಿನ ಗೊಂಚಲಿಂ ಪುದಿದ ಪಾದರಿಯಂ ಪರಿತರ್ಪ ತುಂಬಿ
 ಯಂ || ತಾವರೆಗಿರ್ಕೆಯಾದ ಕೊಳನಂ ನೆರೆದಾಡುವ ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಯಂ |
 ತೀವಿದ ಬಂಡು ಬಂದು ನೆರೆಯುತ್ತಿರೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬರ್ಪಕಾಲ್ಗಳಂ || ೪೫

ವ || ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸುತ್ತಿರೆ || ೪೬

೧. ತಾಂ ಕನಸಿನೊಳೆ ನೋಡುತ್ತಮೆಂದು. ಗ || ೨. ಪಳೆ ಕೇಳಿದುಂ. ಕ || ೩ || ೪ ||
 ೫. ಬಡೆದು ಪಜ್ಜಳಿಸಿದ. ನ || ೬. ಬಂಡು. ಗ ||, ಬಿಂದು. ಕ || ೭. ನಗೆ. ಕ ||

ಬಸದೆಡೆಯಂ ನೋಡುವುದೆಂ |

ದೇನಸುಂ ತುಂಬಿಗಳ ದನಿಗಳಿಂ ಕರೆವವೊಲೊ ||

ಯ್ಯನೆ ಬಂದು ಬಂದು ನಾಡೆ ||

೧೨ ಯನ ಕೆಲದೊಳ್ ತೀಡಿದತ್ತು ತೆಂಬೆಲರಾಗಳ್ || ೧೩

ವ|| ಅಂತು ಬಂದ ತೆಂಗಾಳಿಗೆ ಪಿಡಿದ ಕೆಂದಾವರೆಯ ಮುಡಿದ ಮಲ್ಲಿ
ಗೆಯ ಪೂಸಿದ ಸಿಂಹಕಂಡದ ಕಪ್ಪುರದ ತಂಬುಲದ ನೊಸಲ ಕತ್ತೂರಿ
ಯ ಕಂಪಂ ಮೆಚ್ಚುಗುಡುವಂತೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಮೆಯ್ಯಾರ್ಚೆ ಬಯ್ಯಂ ಬ
ನಮಂ ನೋಡಲ್ವೊಟ್ಟುಮೆಂದು ನನೆಯಂಬಂ ಬಗೆಯೊಳ್ ನನೆಯುತ್ತಿ
ಪನ್ನೆಗಂ || ೧೪

ತೊಂಗಲೊಂಡಿದ ಕೆಂಪಾದಸುಗೆಯ ತಳಿರಂ ಕಂಪುದೀವಿದ
ಪೂವಂ | ಮಾಂಗಾಯಂ ಪೊಚ್ಚ ಪೊಂಬಾಳೆಯ ಮರುಗಮನಿಂಬಾದ ನ
ಲಾಟವಣ್ಣಂ || ಪೊಂಗಿದಾಸ್ತೆದಿಲೊಳ್ವವರೆಯ ಮುಗುಳ್ಳಂ, ಸೊಂ,
ಪಿನಿಂ ಬೆಳ್ಳುವೆತ್ತಿ | ದಿಂಗೆೋಲಂ ಪತ್ತಿ ದಾಳಂಬಗಳನೊಲವಿನಿಂ,
ತೋಂಟಗಂ ಕೊಟ್ಟನೊರ್ವಂ || ೧೫

ವ|| ಅಂತು ಕಾಪ್ಪೆಗೊಟ್ಟವದರಿಪುದೆಂದಿಂತೆಂದಂ: — ಪೆಣನಾಡೆ
ಱಿಯಂ ನಿನ್ನ ಕೈಯೊಳ್ ಬನ್ನಂಬಡೆದು ಕಿನ್ನನಾಗೆಯವನ ಮೆಯ್ಯಂದಿದ
ಚೆನ್ನ ಪಾಂಗಿನಂತೆ ಪೊಡಪುಡುಗಿದ ಜಾದಿಯಂ ನಗುವಂದದಿನರಲ್ಲ
ಸುರಹೊನ್ನೆಗಳೊಳಂ, ಚಲದಿಂ ಮಲೆವ ಮುನರಸರ ಪೊಸನೆತ್ತರೊ
ಳ್ ಪೊರೆದ ನಿನ್ನ ಬಾಳಂತೆ ಬಳ್ಳುವಡೆದ ಕೆಂದಳಿಗಳಿಂ ಮಿಸುಗುವ
ಅಸುಗೆಗಳೊಳಂ, ನಿನ್ನ ಮುಳಸನಬೆಂಕೆಯಿಂ ಪೊತ್ತಿ ಪೊಗೆದುರಿವ ಪಗೆ
ವರ ಬೀಡಿನಂತೆ ಸುತ್ತಲಂ ಪೂತ ಮುಳ್ಳುಟ್ಟುಗದ ಮರಂಗಳೊಳಂ, ನಿನ್ನ
ಡಿಯಂ ನೆರವಿಲ್ಲದೆ ನಂಬಿದೆವೆಂಬರಸರ ಚೆನ್ನ ಪೊನ್ನ ನೆಲೆನಾಡದಂತೆ

ಪೂಸರಂಬಡೆದ ಕೊಸಗಿನ ಮರಂಗಲೊಳಂ, ನಿನ್ನ ಗಾಡಿಯಂ ನೋಡಿ
ಕೂಡಲ್ಪಡೆಯದ ಮಡದಿಯರ ಕದಂಪಿನಂತೆ ತುಟುಗಿದಲರಿಂ ಬೆಳ್ಳೇಣಿ
ದ ಬಕುಳಂಗಳೊಳಂ, ಬಿನದಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕಾದ ಬನಮಂ ನೋಡಲ್ವೇಟ್ಟು
ದೇಣಿಂದೆಂಬುದುಮಾತಂಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೊಟ್ಟು || ೪೬ ||

ಜಡುವ ಪಡಿಯುರ ಸೂಗಯಿಪ |

ನುಡಿಕಾಣರ ಮೇಳದರಸುಗಳ ಮೆಲ್ಲನೆ ಕೈ ||

ಗುಡುವ ಸೊಬಗೆಯರ ನೆರವಿಗ |

ಲೋಡನೆಟ್ಟಂ ಬನಮನೊಸೆದು ನೋಲ್ಪುಜ್ಜುಗದಿಂ || ೪೭ ||

ಬೀಸುವ ಚೆನ್ನ ಸೀಗುರಿಗಳ ಕೆಲದೊಳ ಮಿಳಿದೊಡ ನಾಡೆಯುಂ |
ಗೋಸಣವೆತ್ತ ರಾಯರಿದಿರೆತ್ತರೆ ತುಂಬಿಗಳೆಚ್ಚವೂಗಳಂ ||

ದೂಸರಮಾದ ಚೊಲ್ಲೆಯದ ಕಂಪಿನೊಳೋಕುಯಾಡೆ ಸಿಂಗರಂ |
ದೇಸೆಯೊಳೊಂದಿ ತೋಣಿ ತಳದೊಂ ನನೆಯಂಬನದೊಂದು ಚೆಲ್ವಿನಿಂ ||

ನಡೆಗಳೊಳಂಚೆ ನುಣ್ಣುರುಳೊಳಾಡಿ ತೋಳ್ಗಳೊಳೆಗೊಂಬು
ಸೋ | ಮುಡಿಗಳೊಳೈದೆ ಸೋಗೆ ಮಿಗೆ ಸೆಸೊಲೆಯೊಳ ಪೋಣ
ವೆಕ್ಕಿ ನಿಜ್ಜಮುಂ || ಕಡುಮುಳಿಯುತ್ತು ಮಿಪ್ಪುವಿದಯೊಳ ದೊರೆ
ಕೊಂಡುನೆನುತ್ತೆ ಕಾಯ್ದು ದಾ | ಟುಡುವವೊಲಾಬನಕ್ಕೆ ನಡೆತಂದುದು
ಪೆಂಡಿರ ತಂಡಮೆಟ್ಟಿಯಿಂ || ೪೮ ||

ಕಡೆಗಣ್ಣಿಳ ಕುಡಿಮಿಂಚನೀಯೆ ಸುಲಿಪಲ್ ಬೆಳ್ಳಂಗಳಂ ಬೀಣಿಕೇ |
ಸಡಿ ಕೆಂದಾವರವೂಗಳಂ ಕಡಣಿ ಪುರಿಂಗೋಲವಿಲ್ಲಂದಮಂ || ಕುಡೆ
ತೋಳ್ ನೀಳ್ವೆಗಳೊಂಬಿನೊಳ ತೊಡರೆ ಗಲ್ಲಂ ನುಣ್ಣು ಕೈಮಿಕ್ಕು ಕ |
ನ್ನಡಿಯಂ ಪೋಲ್ಲಿರೆ ಬಂದರಲ್ಲಿ ಪಲಬರ್ ಚೆಲ್ವಪ್ಪಿನಂ ಚೆನ್ನೆಯರ್ || ೪೯ ||

ತಿಸರಂ ತೊಳಗುವ ಮುತ್ತಿನ |

ಪಸರಂ ಮೊಲೆ ಬೆಟ್ಟು ತಿವಳ ತೆರೆಯೆಂದೆನೆ ಸಂ ||

ತಸದ ಕಡಲಂತೆ ಮೆಲ್ಲನೆ |

ಪೊಸವೆಂಡಿಠ್ ಗಡಣಮೆಸೆವಿನಂ ನಡೆತಂದರ್ ||೯೪||

ಎಡೆಗಿಣುವ ಮೊಲೆಯ ಪೊಣಿಯಿಂ |

ಬಡನಡು ನಡೆ ನೋಡುವವರ ಬಗೆ ನಡುಗುವವೊಲ್ ||

ನಡುಗೆ ನಲವಿಂದಮೊಡನೊಡ |

ನಡಿಯಿಟ್ಟರ್ ನೆರೆಮ ಬಿಂಕಗಾರ್ತಿಯರರೆಬರ್ ||೯೫||

ಇಸಲೊಡರಿಸುವಿಂಗೊಲನ |

ಮಿಸುಗುವ ಪೊಸವಿಲ್ಲ ಜೀವೊಡೆಯ ದನಿಯವೊಲೆ ||

ಣ್ಣೆಸೆಯೊಳ್ ನೇವರದುಲಿ ಪಸ |

ರಿಸೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಚೆಲ್ಲಗಾರ್ತಿಯರ್ ನಡೆತಂದರ್ ||೯೬||

ವ|| ಅಂತು ಪರಿಸರಿಯ ಸಿಂಗರದಿನಂದಂಬಡೆದು ನಡೆವ ಮಡದಿಯ
ರ ಮುಡಿಯೊಳ್ ತೊಡರ್ದ ಪೊಸವೊಗಳ ಕಂಪಿಂಗಳಿಸಿ ಮೇಲೆ ಬಳಸಿ
ದ ಮುಡುಂಬಿಯ ಬಂಬಲ್ ಎತ್ತಿಪಿಡಿದ ಪಿರಿದಿಯಾಗೆ ಬಂದು ಬನ
ದ ಬಾಗಿಲಂ ಪುಗುವಲ್ಲಿ ||೯೭||

ತಳರಂ ಮೆಲ್ಲನೆ ನೂಂಕಿ ಮಾಮಿಡಿಗಳಂ ಸೆಂಡಾಡುತುಂ ಕೂಡೆ
ಪೂ | ಗಳ ದೂಳಂ ಪೊಣಿಯೇಣುತುಂ ಸೊನೆಗಳೊಳ್ ನಿರಾಟಮಂ
ಮಾಡುತುಂ || ಒಣಯಂ ಕೈಮಿಗೆ ಬರ್ಪ ತುಂಬಿಯುಲಿಯಿಂದಂ ಡಂ
ಗುರಂಬೊಯ್ಸುತುಂ | ತಳದೇಲಂ ಬಂದುದೊ ಕಾವನಾನನೆಯ್ ವೊ
ಲಾತಣ್ಣಾಳ ತನ್ನಿಚ್ಚೆಯಿಂ ||೯೮||

೧. ಇಡಿಕಿರಿದ. ಕ||

೨. ಬಸದೊಡನಿಸು. ಕ||

೩. ಸೂಂಕಿ ೪. ಚೆಳೆಯಂ. ೫. ಗಳಪಿಂಡಿಂ. ೬ ಯನಲಾ. ಇವುಕಾವ್ಯಸಾರದಪಾಠ

ಆಗಾಳಯ ಮೆಲ್ಪೊಂಕಿಂ ।

ದಾಗಳ ಬೆಮರೊಡನೆ ಬಳದ ಸೇದೆಯದಿತ್ತಂ ॥

ಪೋಗೆ ನಲವಿಂದೆ ಪೊಕ್ಕಂ ।

ಬೇಗದೆ ಪಡಿಯುರ ಜಡಿಪನೆಡೆಗೊಳೆ ಬನಮಂ ॥೯೯

ಎ॥ ಅಂತು ಪೊಕ್ಕ ಪಚ್ಚೆಯ ಪಡ್ಡಳಯ ಪಾದರಿಯ ಪಲಸಿನ ತೆಂ
ಗಿನ ಕೌಂಗಿನ ದಾಳಂಬದ ದವನದ ಮರುಗದ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮಾವಿನ
ಮಾದಲದ ಸುರಗಿಯ ಸುರಹೊನ್ನೆಯ ಇರವಂತಿಯ ಸೇವಂತಿಯ
ಕಂಪುಮಿಗುವ ಸಂಪಗೆಯ ಸಸಿಯ ಸಾಲ್ಗಳ ನಡುವೆ ನನೆಯಂಬಂ ನಡೆ
ವಾಗಳ ಬಲಗೆಲದೊಳ ಕೈಗೊಟ್ಟು ಬರ್ಪ ನಗೆಗಾಜಿನಂತೆಂದಂ ॥೧೦೦

ಎಸೆವಲಗೊಂಚಲಂ ತಳೆದ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಪೂವಿನ ಸಂತೆ ಕೊಂಬಿನಿಂ ।
ಮಿಸುಗುವ ಮಾಮರಂ ಪೆಸರ ಮಾಳಗೆ ಮಾಡಿದ ತೋರವೆಟ್ಟುಗಳ್ ।
ಪೊಸಮನೆ ಸುತ್ತಲುಂ ಬಳಸಿ ಪರ್ವದ ಕೇದಗೆ ಪಚ್ಚೆ ವಾಗಿಲೆಂ ।
ಬೆಸಕಮನಾಳ್ ಪೂಗಣೆಯನಿರ್ಪ ಪೊಲ್ಲೆಣೆಯಾದುದಿಬನಂ ॥

ನಿನ್ನ ಬರವೊಡು ನಲವಿಂ ।

ಮುನ್ನಮೆ ಗುಡಿಗಟ್ಟಿದಂತೆ ಪೊಸವೂಗುಡಿಯಿಂ ॥

ದನ್ನೆರೆದು ನಿಮಿರ್ದ ಕುಡಿಯಿಂ ।

ಚೆನ್ನಂ ತಳೆದಿತ್ತಿದಂತೆ ಮಲ್ಲಿಗೆಯೆಸೆಗುಂ ॥೧೦೧

ಅಡರ್ದೆಲೆವಳ್ಳಗಳಲೆಯಂ ।

ಹಿಡಿದಿರ್ಪೆಗಳಗಂಗಿನಲ್ಲಿ ತರತರದಿಂ ನೇ ॥

ಪಡೆ ಸಮೆದಿಲೆವಸರದವೊಲ್ ।

ಕಡುಚೆಲ್ವಂ ಪಡೆದ್ದು ತೋರ್ಪುವಿಬನದೆಡೆಯೊಳ್ ॥೧೦೨

ಪುದಿದ ತನಿವಣ್ಣ ಬಿರಿಕಿಂ |
 ದುದಿದ್‌ದ್‌ತ್ತಂ ರಾಸಿಯಾದ ಬಿಟ್ಟುಗಳಂ ಪೆಂ ||
 ಪೊದವಿದ ಪಲವುಂ ದಾಳಂ |
 ಬದ ಮರಗಳ್ ರನ್ನ ವಸರದಂತೆನೆದಿಕ್ಕುಂ ||೧೦೪||
 ಮಿಸುಪಲರ್ಗಳ ಬೆಳ್ಳೆಳಗಿಂ |
 ಮುಸುಕಿದ ತಾವರೆಗಳೆಲೆಯನಾಂತ ಕೊಳಂಗಳ್ ||
 ಪಸರಿಸಿದ ಕಂಚುಗಾಜರ |
 ಪಸರದವೋಲ್ ನಾಡ ತೋರ್ಪುವೀಕೆಲಬಲದೊಳ್ ||೧೦೫||
 ಬಗೆಗೊಳ್ ಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆವಂ |
 ಚೆಗಳಂ ತಳೆದಿರ್ಪ ಬಳ್ಳಿಮಾವಿನ ಸಾಲ್ಗ್ ||
 ನೆಗ್ಗು ಬೆಲೆವೆಣ್ಣಳಂದದೆ |
 ಮಿಗೆ ಸೋಲಿಪ ಸೂಳೆಗೇಷುಯಂತಿವೆ ಬನದೊಳ್ ||೧೦೬||
 ಇಟ್ಟಣಿಸಿದಲರ್ಗಳೆದಿರೆ |
 ಕಟ್ಟಿದ ಮನಾಂತು ಮಿಸುಪ ಕೊಸಗಿನ ಚೆಲ್ವೆಂ ||
 ಪುಟ್ಟಿಸಿದುದೊ ಪೊಸಸಿರಿಗೆ |
 ವೆಟ್ಟನೆ ಪೂಗಣಯನಿರ್ಪ ನೆಲೆಮಾಡದವೋಲ್ ||೧೦೭||
 ನನೆಗಳ ಪೂಗಳ ಪೊಯಿಂ |
 ದೆನಸುಂ ತಲೆವಾಗುತಿರ್ಪ ಸೆಳೆಗೊಂಬಿನೆ ||
 ಟ್ಟನೆ ಪರಿವಡೆದೀಸಂಪಗೆ |
 ನಿನ್ನೆಗದರಲಿಗಿಪಂತೆ ತೋರ್ಪುವು ಬನದೊಳ್ ||೧೦೮||
 ನೆಗ್ಗು ರವಂತಿಯ ಮನೆಗಳೊ |

ಳಗಲಮನೊಳಕೊಂಡು ಪಲವು ಪಳುಕಿನ ಸಜ್ಜುಗಳ್ ||

ಬಗೆಗೊಳೆ ನಿನಗಿಕ್ಕಿದ ಗ |

ದ್ದುಗೆಗಳವೊಲ್ ಕೂಡೆ ತೋರ್ಪುವೀಕಟ್ಟಿದಿರೊಳ್ || ೧೧೫

ವ|| ಎಂದು ಮುನ್ನಮಾಬನಂ ಪಟ್ಟಣದಂತಿಪ್ಪದೆಂದು ನುಡಿದ
ನುಡಿಯು ಪರಿವಿಡಿಯಂ ನನ್ನಿ ಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ತೊನೆಯುತ್ತೆ ಕಣದಿಡೆ
ಯಂ ಪೋಗೇವೋಗೇ || ೧೧೬

ಕಸರ್ಗೊಸರಿರ್ಕ ನುಣ್ಣುಳರ ಬಾಲ್ಯವನೆ ಕಂದಳರಿಪ್ ಬೀಡು ಬ |
ಲ್ಲನೆಯ ಪೊದರ್ ಮುಗುಳ್ಳನೆಯ ಪೆರ್ಮನೆ ಮೊಗ್ಗಯ ತಾಣಮುಚ್ಚ ವೂ
ವಿನ ನೆಲೆ ಸಣ್ಣ ಗಾಯ ಬಲುಗಾಯ ಪೊಚ್ಚಲ್ ನನು ದೋರೆವಣ್ಣ ತಾ |
ಯ್ವನೆ ಪೊಸವಣ್ಣ ಗೊತ್ತಿದನೆ ಕಣ್ಣೆನೆದಿದುರ್ದದೊಂದು ಮಾಮರಂ ||

ಮೊರೆಯದ ತುಂಬಿಯಂ ಕುರುಳ ಸಂದಣಿ ಸೋಲಿಸೆ ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಯಂ
ಪರಿವಡೆದಿದರ್ ತೋರಮೊಲೆ ಬಗ್ಗಿಸೆ ನೈದಿಲನೆಯ್ದ ಕಣ್ಣಿಲರ್ ||
ಕೊರಗಿಸೆ ನಾಡೆ ಕಂದಳರನೋವದೆ ಕಂದಳಮಿಕ್ಕ ಮೆಟ್ಟಿ ಮಾ |
ಮರದಡುಲ್ಲಿ ನಿಂದ ಬನವಣ್ಣನಿಪಂದದಿನೊರ್ವಳೊಪ್ಪಿದಳ್ || ೧೧೭

ವ|| ಅವಳಂ ತೊಟ್ಟನೆ ಕಟ್ಟಿದಿರೊಳ್ಕಂಡು ನನೆಯುಂಬಂ ತನ್ನ ಬಗೆ
ಯೊಳಂತೆಂದಂ || ೧೧೮

ಕರಮೆಸೆವ ರೂಪು ಕಣ್ಣ |

ಚ್ಚರಿಯಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿದುದೀಕೆಯಾವಳೊ ನೆಲದೊಳ್ ||

ಪಿರಿದುಂ ಮಾನಸಿಯರ್ಗೀ |

ಪರಿಚೆವ್ವಿನಿತುಂಟೆ ಸಗ್ಗದಾಕೆಯೆ ದಿಟದಿಂ || ೧೧೯

ವ|| ಎಂದು ಪತ್ತಸಾರ್ದು—ನೀಮಾರ್, ಎಂದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಬೆಸಗೊ

ಳ್ವುದುಂ; ಅಅಚ್ಚರಸಿ—ಬಿನದದಿಂ ಬನದ ಸೊಂಪಂ ನೋಡಲೆಂದೈತಂ
ದೆಂ, ಎನೆ; ನಾಡೆತಿಯನಿಂತೆಂದಂ || ೧೧೬

ಮಿಗೆ ಮುನ್ನಂ ಕಂಡವೊಲಿದಪ್ಪುದು ಮಿಸುಗುವಿಬಾಚಿಯೀ
ಕಾಲ್ಗಳಸಂ | ಪಗೆಯಾನೇಣುಳ್ಳಳಪಾದರಿ ಬಿಡೆ ಮೊರೆವೊತುಂಬಿ
ಯಾಕೊಂಚೆಯಾಮು || ಲ್ಲಿಗೆಯಾತಣ್ಣಾಳಯಾಕೋಗಿಲೆಯ ಬಳಗ
ಮಾಸೋಗೆಯಾಸೊಂಪಿನಿವ್ವಾ | ವುಗಳಚೆನ್ನೈದಿಲೀಕೆಂದಳರ ತುಣು
ಗಲ್ವಿಯಂಚೆಯಾಕರ್ವುದೋಂಟಂ || ೧೧೭

ಅಣತಂ ನಿಮಗುಂಟಂತಾ |

ತೆಣನಂ ನೀಮನಗೆ ಪೇಟ್ಟುದುಳ್ಳುದನೆನೆ ಬಾ ||

ಯೆಣ್ಣು ಸುಲಿಪಲ್ಲಳ ಮಿಂಚಂ |

ಕಣಿಯುತ್ತಿರೆ ತಿಳಿಯೆ ಪೇಟಲೆಂದಿತೆಂದಳ || ೧೧೮

ವ|| ಅದೇನೆಂದೊಡೆ:—ಪೊಂಗೇದಗೆಯ ಬಾಚ್ಚಿವಲಿಯೊಳಂ, ಪನ್ನೀ
ರಗ್ಗಲ್ವಿಯೊಳಂ, ಕುಂಕುವದ ಮಡುಗಳೊಳಂ, ಬಕುಳದ ಬಾಗಿಲ್ವಾಡ
ದೊಳಂ, ಮರುಗದಟ್ಟಳೆಯೊಳಂ, ಪೊಂಬಾಳೆಯ ಪಟವಿಗೆಗಳೊಳಂ,
ಪಾದರಿಯ ನೆಲೆವಾಡಂಗಳೊಳಂ, ದವನದ ದಾವಣಂಗಳೊಳಂ, ಮಲ್ಲಿ
ಗೆಯ ಮನೆಗಳೊಳಂ, ಕಪ್ಪುರದ ಸೊದೆಯೊಳಂ, ಸೊಂಪುವಡೆದ ಕಂಪಿನ
ಪೊಟಲೆಂಬ ಬೀಡು ಬಗೆಗೊಳಸುತಿರ್ಪುದು || ೧೧೯

ಚದುರುಂ ಮಿಕ್ಕಿದ ತಕ್ಕುಂ ನೆಲಸಿದ ಸೊಬಗುಂ ಮೈಮೆಯುಂ
ಚೊಗಮುಂ ಪೆ | ಚೊದ ಸೊಂಪುಂ ಪೆರ್ಮೆಯುಂ ನನ್ನಿಗೆ ನೆಲೆಯನಿಸಿ
ದಾರ್ಯಮುಂ ಬೀರಮುಂ ಕುಂ || ದದಚೆಲ್ವುಂ ರಾಡಿಯುಂ ಕೈಮಿಗೆ
ನೆಲನನಿತಂ ಗೆಲ್ಲ ತನ್ನಿಚ್ಚೆಯಿಂದಿ | ನ್ನಿದನಾಳ್ವಂ ಕರ್ವುಪಿಲ್ಲಂ ಪಡೆದೊ

ಡವೆಗಳಂ ಸಾರ್ದವರ್ಗೀಯಬಲ್ಲಂ || ೧೨೦

ಇನಿಯರನೆಂದುಂ ನೆರೆಯಿಪ |

ಬಿನದಮೆ ತನ್ನಿಚ್ಛೆಯಾಗೆ ರೂಡಿಸಿದಾಕಾ ||

ವನ ನಚ್ಚಿನ ಪೆಂಡತಿ ಚೆ |

ಲ್ವಿನ ಪುತ್ತಯಿಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿಯೆಂಬಳ್ ಪೆಸರಿಂ || ೧೨೧

ಸೊಗಯಿಪ ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಗಳನೇಪ ಪೆಮೊಲೆಯಿಂದೆ ಮಿನ್ಗಳಂ |
ನಗುವರ್ಗಣ್ಣಳಂದೆ ಸುಖಯಂ ಪಡೊಪ್ಪುವ ಪೊರ್ಕುಳಂದೆ ಮೆ ||
ಲ್ಲಗೆ ನಡೆವಂಚೆಯಂ ಜಡವ ಮೆಲ್ಲಡೆಯಿಂದೆ ಸಮಂತು ನೋಲ್ಪುರಿ |
ಚ್ಛೆಗೆ ಪೊಸವೂಗೊಳಂಬೊಲಮದೊಪ್ಪುವಳೊಪ್ಪದಿನ್ನಿಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿಯಾಂ ||

ಅವಳ ಮೊಗದಂತೆ ಮೆಯ್ಯಿರಿ |

ಸವನಿಸದೆನಗೆಂದು ಕಂದನೆದೆಯೊಳ್ ತಾಳ್ವಂ ||

ಹಿವಗದಿರನೆಂದೊಡನ್ನು ||

ದವರೇನಂ ಪೊಗಟಲಾರ್ಪರಾಕೆಯ ಮೊಗಮಂ || ೧೨೨

ವ|| ಮತ್ತಮವಳ ಕಾಲ ನೇವುರದಿಂಚರಮೆಂಬ ಪೆಣ್ಣಂಚೆಯ ದನಿ
ಕರ್ಪುವಿಲ್ಲನೆಂಬಂಚೆಯಂ ಬವುವೆಯೊಳ್ ಬರಿಸೆಯುಂ, ನುಣ್ಣೊಡೆ
ಯೆಂಬ ಪೊಂಬಾಯ ಬಾಳ್ಗಂಬಮಲರ್ಗಣೆಯನೆಂಬ ಸೊರ್ಕಾನೆಯಂ
ತೊಲಗಲೀಯದೆ ನಿಲಿಸೆಯುಂ, ಪರಿವಡೆದ ಪೊಟವಾಣಿಂಬ ಮಣಲ ದಿಣ್ಣೆ
ನೀನಿಯರ ಬಲ್ಲಹನೆಂಬ ನೀರ್ವಕ್ಕಿಯ ಕಾಲಾಟಕ್ಕೆಡೆಗುಡೆಯುಂ, ಗು
ಣ್ಣುವಡೆದ ಪೊರ್ಕುಳಂಬ ತಿಳಗೊಳಂ ಕಮ್ಮಂಗೊಲನೆಂಬ ಜಕ್ಕವ
ಕ್ಕಿಯನೊಲಾಡಿಸೆಯುಂ, ತೊಳವ ತೋರಮೊಲೆಗಳೆಂಬ ಪೂಗೊಂ
ಚಲ್ ಪೂಸರಲನೆಂಬ ತುಂಬಿಗಿಂಬಾಗೆಯುಂ, ನುಣ್ಣುವಡೆದ ನಳತೋ
ಳಳೆಂಬ ಸೆಳೆಗೊಂಬುಗಳ ಕಾವನೆಂಬ ಗಂಡುಗೋಗಿಲೆಯಂ ತೇಂಕಿ

ಸೆಯುಂ, ಮಿಸುಪ್ಪ ಸುಲಿಪಲ್ವೆಗಳೆಂಬ ಕಾರಮಿಂಚಿಂಗೋಲ್ವಿಲ್ಲನೆಂಬ
ಸೋಗೇಯಂ ಸೋಲಿಸೆಯುಂ, ಮಿಳರ್ವ ಬಂಬಲುರುಳೆಂಬ ತೊಡೆಂಕು
ವಲೆ ಬಸಂತನ ಕೆಳೆಯನೆಂಬೆರಲೆಯಂ ಸಿಲ್ವಿಸೆಯುಂ ಇಂತಳವಿಗೂಡ
ಸೊಬಗಿನ ಸೊಂಪು ಪೆರ್ಕ್ಕಳಮಾಗಿರ್ಪುದುಂ || ೧೦೨ ||

೧ ಅನರಿದ್ವರ ಮೈಮೆಯುಮಂ |

ತನರಿದ್ವರ ರೂಡಿವಡೆದ ಪೊಸಗಾಡಿಯುಮಂ ||

ತನರಿದ್ವರ ಬೇಟಮುಮಂ |

ತನರಿದ್ವರೊಳ್ಲ್ಲದಿಲ್ಲ ಪೊತೊರ್ದರೊಳಂ || ೧೦೩ ||

ವ|| ಮತ್ತಮವರೊರ್ಮೆ ಪಲತೆಡದ ಮರಂಗಳಿಂದಡೆಗಿಡದವಿಗ
ಳೊಳ್ ಕಾಡೊಡೆಯರಂತೆ ಬಿರಯಿಗಳೆಂಬ ಮಿಗಂಗಳ ಬೇರಿಂಟಿಯನಾ
ಡಿಯುಂ, ಮತ್ತಮವರೊರ್ಮೆ ಪೊಳೆವ ಕಟ್ಟಣಕದ ಕಟ್ಟೆಗೆಗಳಂದಿ
ಟ್ಟಣವಾದ ತಿಳಗೊಳಂಗಳೊಳಾನೆಯಂತೆ ನೀರಾಟಮನಾಡಿಯುಂ,
ಮತ್ತಮೋರೊರ್ಮೆ ಪಲತೆಡದ ನಳನಳಸಿ ಬೆಳೆದಳವಾಚೆಯ ಸುಷಯೆ
ಲೆಯನುಡಿಯೊಳಮರ್ಚಿಯುಂ, ಮತ್ತಮೋರೊರ್ಮೆ ಕಟ್ಟಲೆಗೆ ನೆಲೆವ
ನೆಯನಿಬೆಳವಳ್ಳಯ ಬಳಸಿಂಗೊಳಗಾದಸುಗೆಯ ಜೊಂಪಂಗಳೊಳ್
ಕೋಗಿಲೆಯಂತೆ ಕೂಟಮನೊಡರ್ಚಿಯುಂ; ಇಂತು ಪಲವುಂ ಪಗಲಂ
ಕಳೆಯುತ್ತು ಮಿದೊರ್ಮೆ || ೧೦೪ ||

ಬೆಳೆದಳವಳ್ಳಯೊಳ್ ಪುದಿದು ತೋಟುವ ಮಾವಿನ ತೋರಗಂಬದಿಂ |
ತಳರ್ಗಳನಿಂಬುವೆತ್ತ ಪೊಸಲೋವೆಗಳಂ ನಸುಬಾಗಿ ಕೊಂಬಿನೊಳ್ ||
ಪೊಳವೆಳಗಾಯ ನುಣ್ಣೊಗರಿಯಿಂ ಸುಷತರ್ಪಲರಿಂದೆ ಬಿಟ್ಟ ಪೂ |
ಗಳ ಪುಡಿಯಿಂ ಕರಂ ಸೊಗಯಿಪೋಲಗಸಾಲೆಯೊಳದರೊಪ್ಪದಿಂ || ೧ ||
ನಡೆಕಲಕಂಚಿಬಿನ್ನವಿಸು ಬೇಗದೆ ಕೋಗಿಲೆ ಪಾಡಿನೊಡೆಯಂ |

ಗಡಣಿಸು ತುಂಬಿ ಸೋಗೆ ದನಿಯೆತ್ತದಿರೊಯ್ಯನೆ ಬಂದು ಕುಳ್ಳಿರೀ ||
ಯೆಡೆಗೆ ಬಸಂತಯೆಂದು ಗಿಳಿಗಳ್ ಕಡುಪಿಂ ನಡೆತಂದು ಸುತ್ತಲಾಂ |
ಪಡಿಯುರಾಗಿ ಚಪ್ಪರಿಪುಪೋಲಗದೊಳ್ ಸಲೆ ಕರ್ಪುವಿಲ್ಲನಾ || ೧೦೪

ತೊಲಗದೆ ಪಕ್ಕದೊಳ್ ನಲಿವ ಕನ್ನಡವಕ್ಕಿಗಳೊಳು ಬಿಂಕದಿಂ |
ಬಲಗಲದೊಳ್ ನೆಗಚ್ಚಿವಡದಿರ್ಪರಸಂಚೆಯ ಪಿಂಡು ಬೇಟವ ||
ಗ್ಗಲಿಸಿದ ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಗಳ ನಂಗಡಮಿಂಬುಡದಿರ್ಪ ಗಂಡುಗೋ |
ಗಿಲೆಗಳ ತಂಡಮೊಪ್ಪೆ ಬಗೆಗೋಲಗಮೊಪ್ಪಿದುದಂದು ಕಾವನಾ || ೧೦೫

ಮಡದಿಯರ ಸುಯ್ಯ ಕಂಪುಂ |
ಕಡುಮೆಪ್ಪಿನಮಿಟ್ಟ ಕತ್ತರಿಯ ಪೊಸಗಂಪುಂ ||
ಮುಡಿಯಲರ್ಗಳ ನುಗಂಪುಂ |

ಗಡಣಿಸಿ ಕಡೆಗೋಡುವರಿದು ಪೊಡ್ಡೋಲಗದೊಳ್ || ೧೦೬

ಕೆಂದಳದೊಂದು ಕೆಂಪು ಕಿಸುಸಂಜೆಯನಂಜೆನೆ ಕರ್ಪುವೆತ್ತಕೇ |
ಸಂ ದಳವಾದ ಕಟ್ಟಲೆಯನೇಪುನೆ ನುಸೊಗವಚ್ಚದಿಂಗಳಂ ||
ಸಂದಿಸೆ ನೀಳ್ ಕಣ್ಣಿಳಗು ನಾಲ್ದಿಸೆಗಂ ಪೊಸತಪ್ಪ ಜೊನ್ನಮಂ |
ಮುಂದಿಡೆ ಬಂದಳುಗಳಿರುಳಂದದಿನೊರ್ವದೊಂದು ಗಾಡಿಯಿಂ || ೧೦೭

ನ|| ಅಂತು ನೊಸಲೆಂಬ ಪೆಪ್ಪಿಗೆ ಕಯ್ದಾವರೆಗಳ್ ಮುಗಿಯೆ, ಬಪ್ಪ
ದೊಂದು ತೆಂಬೆಲರ್ ಬರೆ;—ಅರಸಾ ಜೊನ್ನಮನುಪ್ಪ ಪಕ್ಕಿ ಬಾಗಿಲೊ
ಳ್ ಬಂದಿರ್ಪುದೆಂದು ಬಗೆಯುಡು ಬಿನ್ನಪಂಗೆಯ್ಯ, ಬಡಗೊಂಡು ಬ
ರ್ಪಾಗಳ್ || ೧೦೮

ಮಿಷುಪ ಕುರುಳೋಳು ಮೂಡುವ |

ಕಿಷುನೊಲೆ ತಳತಳಸಿ ಪೊಳೆವ ಕೇಸಡಿ ನೀಡುಂ ||

ತುಣುಗಿದೆನೆ ಚೊಲ್ಲೆಯಂ ಮಿಗೆ |

ಮೆಱವಿನಮೆಳವೆಂಡಿರಿದರಡುಂ ಕೆಲದೊಳ್ || ೧೩೨

ನೇವುರದಿಂಚರಂ ನೆಗಱ ಕಣ್ಣೆಳಗೋಲಗಸಾಲೆಯಲ್ಲ ಮಂ |

ತೀನೆ ಬೆಡಂಗುವೆತ್ತ ನೊಸಲೊಳ್ ಕುರುಳೋಳುಗಳುಯ್ಯಲಾಡೆ ಕೆಂ||

ದಾವರೆವೂಗಳಂ ತರದೆ ಕೇಸಡಿ ಸಾಲಿಡೆ ಬಿಂಕದಿಂ ನೆಗ |

ಜ್ಜಾವಗಮೋಲಗಿಪ್ಪ ಸೆಱಮಿಂಡಿಯರೊಪ್ಪಿದರೆತ್ತ ನೋಱ್ಪಾಡಂ || ೧೩

ಸಸಿಯಂ ಮೆಯ್ಯೆಳಗಿಂದೆ ಪೊನ್ನೊಡೆಯನಂಪೆಂಪಿಂದೆ ಮಾದೇವ ^{೨೨}
ನಂ | ಪೆಸರ್ವೆ^{೨೩}ತ್ತಿಂಚರದಿಂದೆ ಸಂದ ಬಿದಿಯಂ ಜಾಣಂದೆ ಮೆಯ್ಯಣ್ಣನಂ || ^{೨೪}
ಪೊಸತಪ್ಪಗ್ಗದ ಗಾಡಿಯಿಂದೆ ಪಿರಿದುಂ ಬೆಳ್ಳಾಡಿ ಬೇಲ್ಪುಂతుಟು | ಬ್ಬಸ
ಮಂ ಮಾಡುವ ಬರ್ದೆಯರ್ ಪಲಬರುಂ ಕಣ್ಣೀಂ ಬೆಡಂಗಾದರೋ || ೧೩

ವ || ಅಂತು ಮೆಱವೋಲಗದ ನಡುವೆ || ೧೩೪

ಕಿವಿಗಿಂಪಂ ಕಣ್ಣವಂತೆ ನುಣ್ಣರದೆ ಪಾಡುತ್ತಿರ್ವ ಪೆಣ್ಣಂಬಿಗೊ |
ಪ್ಪುವ ಬಂಡಂ ಬಿಡದೀಯುತುಂ ಗಿಳಿಗಳೋದಂ ಕೇಳ್ದ ಮೆಲ್ಪೊಂದಿ
ತೋ|| ಉವ ಪಣ್ಣಂ ತಿಱದಿಚ್ಚೆಯಿಂದೆ ಕುಡುತುಂ ಚೆವ್ವಿಂದೆ ಸಾರ್ತಂ
ದು ಬೇ | ಡುವ ಮುದ್ದಂಚೆಗೆ ಕೈಯ ತಾವರೆಯ ಕಾವಂ ಚೆಲ್ಲದಿಂ
ನೀಡುತುಂ || ೧೩೫

ತೊಡೆಯೊಳ್ ಕಾದಲೆಯಿರೆ ಬಲ|

ಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಸಂತನೊಲವಿನಿಂ ಕುಳ್ಳರೆ ತ ||

ನ್ನೆಡದಿಸೆಯೊಳ್ ಸೊಬಗಿಯಿರೆ |

ಕಡುಚೆಲ್ವಂ ಪಡೆದನಾವಗಂ ನನೆಗಣೆಯಂ || ೧೩೬

ಪರಿಪರಿಯ ರನ್ನದೊಡವಿನ |

ಬೆರಕೆಯ ಬೆಳಗಡರೆ ಮೆಯ್ಯನಗ್ಗದ ಪೆಂಡಿರ್ ||

ನೆರೆದಲರ ಚವರಮಂ ಬಿ|

ತ್ತರದಿಂ ಬೀಸುತ್ತುಮಿದರ್‌ರಡುಂ ಕೆಲದೊಳ್ ||೧೩೬

ಸುಗಿವೆವೆ ಮಲೆವವರಂ ಕೋ|

ಡಗಗಟ್ಟಂ ಕಟ್ಟ ತರ್ವೆವೇಂ ಬೆಸಸೆಂದೊ ||

ಯ್ಯಗೆ ಕಿವಿಮೆಚ್ಚುವ ತೆಪ್ಪದಿಂ |

ಸೊಗಯಿಸಿದುವು ಕಣೆಯ ಗಟಪವಲರ್‌ವಿಲ್ಲವನಾ ||೧೩೭

ಮುತ್ತಿನ ಸರಕ್ಕೆ ನುಣ್ಪುಂ |

ಬಿತ್ತರಿಸಿದ ಬೆಳ್ಳುಮಲ್ಲದಿಂತೀಪೊಸಗಂ ||

ಪೆತ್ತಣದೆನೆ ನಗುವಂತೆರ್ |

ವತ್ತಿದ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ತಿಸರವೇಂ ಸೊಗಯಿಸಿತೋ! ||೧೩೮

ತನಗೆಟಕದೆಟಗದವರಂ |

ಮುನಿಸಿಂದಿಡಲೆಂದು ಸಮೆದ ಪಾಟುಂಬಳೆಯೆಂ ||

ದೆನೆ ದಾಳುಂಬದ ಕೆಂಬಿ|

ತ್ತಿನ ರನ್ನದ ತೋಳ ಬಂದಿಯೇಂ ತೋಳಗಿದುದೋ! ||೧೩೯

ಬಿರಯಿಗಳನೆಲ್ಲರಂ ಮುಳ|

ದುರವಣೆಯಿಂ ಮೆಟ್ಟುವೆಡೆಯೊಳುಜ್ಜಳಸುವ ನೆ ||

ತ್ತರೊಳೊಂದಿದಂತೆ ಬಂದುಗೆ|

ಯರಲ ತೊಡರ್ ತೊಡರ್‌ ಕಾಲೊಳೆ ನೊಪ್ಪಿದುದೋ! ||

ವ || ಅಂತು ನೋಬ್ಬರ ಕಣ್ಗೆ ನೆಲೆವೀಡಾದ ನನೆವಿಲ್ಲಬಲ್ಲಹನ ಮೇ

ಲಾದ ಸೊಂಪಿಗೆ ಬೆಕ್ಕಸಂಬಡುತ್ತಂ ಬಂದಿಂಗದಿಗಳಂ ಕಾಣ್ಕೊ
ಟ್ಟು ಜೊನ್ನ ವಕ್ಕಿ ಬಿನ್ನವಿಸಿತ್ತದೆಂತನೆ: || ೧೪೩ ||

ನಿನಗೆಂದು ತಲೆವಾಗದ |

ನಿನಗಳ್ಳದ ನಿನ್ನ ವೇಳೆಗಾಯದ ಪಿರಿದುಂ ||

ನಿನಗೆ ಬೆಸಕ್ಕದು ಬಾಟದ |

ನಿನಗೋಡದ ಪಗೆವರೆಂಬರಿಲ್ಲಿಂದುವರಂ || ೧೪೪ ||

ವ|| ಈಗಳ್ಳ ಸಿವನೆಂಬ ದುಟ್ಟಗೊರವಂ ಮಂಜುವೆಟ್ಟಮಂ ಗೊಟ್ಟಂ
ಮಾಡಿ ಕಿತ್ತಡಿಗಳಂ ಮರುಳ್ವಡೆಗಳಂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮಡಿಗಳುಮಂ
ಮುಂದು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟ ಪಾವುಂ ನೇವಾಳಮಾಗೆ ಮೆಯ್ಯಾಯು
ದಿರ್ಪನಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ || ೧೪೫ ||

ತಳರೆಂದೊಡಸುಗೆಯೆಂದೊಡೆ |

ಗಿಳಿಯೆಂದೊಡೆ ಕರೆವ ಕೋಗಿಲೆಗಳೆಂದೊಡೆ ಬಂ ||

ದೆಳವಾವೆಂದೊಡೆ ನೆಪದಿಂ |

ಗಳ ತಣ್ಣೆಗಳೆಂದೊಡುದ್ದಮುರಿವಂ ಗೊರವಂ || ೧೪೬ ||

ಪುದಿದುರಿಗಣ್ಣನಾಣೆಯನದೇವೊಗಟ್ಟಿಂ ಮುಗುಳೆಂದು ಮುಟ್ಟಬಾ |
ರದು ಬನಮೆಂದು ಬಾಯ್ಡೆಯಬಾರದು ಸಂಪಗೆಯೆಂದು ಸೂಡಬಾ ||
ರದು ಕೊಳನೆಂದು ಕೈದುಡುಕಬಾರದು ತಾವರೆಯೆಂದು ತೋಟಬಾ |
ರದು ಪೊಸಸುಗ್ಗಿಯೆಂದುಸಿರಬಾರದು ತನ್ನಯ ಮಂಜುವೆಟ್ಟನೊಳ್ ||

ವ|| ಮತ್ತಮಾತಂ ಸರಿಯೊಳಾದೊಡಮಂಚೆಯೆಂಬುದಂ, ಕೆಳೆಯೊ
ಳಾದೊಡಂ ಬಾಟೆಯೆಂಬುದಂ, ಸಿರಿಕಂಡೊಳಾದೊಡಮಾಟಿಯೆಂ
ಬುದಂ, ಕೊಡಗೂಸಿನುಡಿಗೆಯೊಳಾದೊಡಂ ಸೋಗೆಯೆಂಬುದಂ, ಬೆ
ದಂಡೆಯೊಳಾದೊಡಂ ಪಾಡೆಂಬುದಂ, ಕೇಳೆಯೊಳಾದೊಡಂ ನೆರೆಯೆಂಬುದಂ

ದಾ, ಚಪ್ಪರಣೆಯೊಳಾದೊಡಂ ಪಣ್ಣೆಂಬುದಂ ಸೈರಿಸಂ; ಅಲ್ಲದೆಯುಂ
ಈಪೊದಿರುಳ್ ಕಲಿಯ ಕಾಳಗಮಂ ಕಾದಿ || ೧೪೪

ತಾರಗೆಗಳೆಯ ನೆಯ್ದಿಲ್ |

ನೀರಂ ಪುಗೆ ಕೂಡೆ ಮರ್ಬು ಮೆಯ್ಯೆರ್ಚೆ ಕಡಲ್ ||

ನೀರೋಡುವಿನಂ ಪೆಷೆಯಂ |

ಬೀರದಿನಾಗೊರವನೆಯ್ದಿ ಬಾಲ್ಯಲೆವಿಡಿದಂ || ೧೪೫

ವ|| ಅದರ್ಕೆ ತಕ್ಕುದಂ ನಿಮ್ಮಡಿಗಳ ಬಲ್ಲಿರೆಂದು ಬಗೆಯಲಾಪು
ಜೊನ್ನವಕ್ಕೆ ಬಿನ್ನ ಪಂಗೆಯ್ಯಲೊಡನೆ || ೧೪೬

ನೆಗೆದುರಿವ ತಲೆಯ ಕಿಚ್ಚಿನೊ |

ಳೊಗುಮಿಗೆ ನೆಯ್ಯಾಯ್ದ ತಪದೆ ಪೊಣ್ಣಿದ ಮುನಿಸಿಂ ||

ಭುಗಿಲನುರಿದೊಡನಾದಿ |

ಟ್ಟಗಳೊಮ್ಮೆಯ ತೋರಕಿಡಿಗಳಂ ಕೆಡಪುವಿನಂ || ೧೪೭

ಕಡಲೊಳ್ ನೀಸಪನಬ್ಬ ಲುಂ ಪೊಡವಿಯಂ ನುಗೊತ್ತಲುಂ ಕೊಂಕಿ
ಫೀ| ಳಡೆ ತಳ್ಳಂದೆಸೆಯಾನೆಯಂ ಮುಷಯಲುಂ ಪೊಂಬೆಟ್ಟಮಂ ನೂಂ
ಕಲುಂ || ಪಡೆಯಂ ತೊಟ್ಟನೆ ಮೆಟ್ಟ ಬಾಸುಗಿಯನಾದಂ ಸೀಳಲುಂ
ಪೊತ್ತು ಬಾ | ನಡೆಯಂ ಬೇಗದಿನೆತ್ತಲುಂ ಬಗೆದ ನಾಗಳ್ ದಪ್ಪದಿಂ
ದಪ್ಪಗಂ || ೧೪೮

ವ|| ಅಂತು ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಮಸಗಿ || ೧೪೯

ಜವನಂ ಪತ್ತುವೆನೊಂಬತುಂ ಗರಮನೆಣ್ಣುಂ ಗೊಂಟನೊಳ್
ಕಟ್ಟ ತೂ | ಗುವೆನೇಳುಂ ಕಡಲಂ ಕಡಂಗಿ ಕುಡಿವೆಂ ತಳ್ತಾಳುಂ ಪೊ
ಯ್ದ ತೂ | ಉವೆನ್ನೆದುಂ ಮೊಗಮುಳ್ಳನಂ ಕೆಡಪುವೆಂ ನಾಲ್ಕುಂ ದಟಂ

ನೂಂಕೆ ನು | ಗುರ್ವನಾಂ ಮೂಱಡಿಯಿಟ್ಟನಚ್ಚೆಯೆರಡಂತೊಂದಾಗಿ
ನೋಲ್ಪುನ್ನೆಗಂ || ೧೫೩ ||

ಎನಗಂ ಮಾರಿಗಮಿದಿರಾಂ |

ಪನದಾವಂ ನಡೆದು ಪೋಗಿ ಬೇಗದೆ ಮುಕ್ಕ ||

ಣ್ಣನನಿಕ್ಕ ಮೆಟ್ಟ ಬಿಡ ತೊ |

ಟ್ಟನೆ ಜಡೆಯಂ ಕಿಲ್ಲು ಬಿಟ್ಟು ಪೊಯಂ ತರ್ಪೆಂ || ೧೫೪ ||

ವೆ || ಎಂದಿಂತು ನಡೆಯಲೊಡರಿಪುದಂ ಕಂಡು ಕೆಲದೊಳದರ್ ಬಸಂ
ತನಿಂತೆಂದಂ || ೧೫೫ ||

ನೆಲದಪ್ಪುಕೆಯ ಬಿದಿಯಂ ಪೊಡೆ |

ಯಲರನನಿಂದಿರನನದಟರಂ ತವಸಿಗಳಂ ||

ನಿಲೆ ನಟ್ಟು ನೋಯಿಸಿದುದಿ |

ನ್ನಲರಂಬಿನ ಮೊನೆಗೆ ನಿಲ್ಲುನೇ ಬಡಗೊರವಂ? || ೧೫೬ ||

ಜವನಂ ಗೋಣ್ಣುಗೊಂಡು ಬಾಂಬೊಲನುಕಿಂ ಮೂಱುಮಂ
ಸುಟ್ಟು ಜ ! ನ್ನವನುಣ್ಣರನಾದು ಕೊಂದು ಮುಳಸಿಂ ಪೋರ್ದಾ ನೆಮೆ
ಯ್ಯಾತನಾ || ತೊಪಲಂ ಮೆಲ್ಪೊದೆಮಾಡಿ ಮೂಜಗಕೆ ಕಡೆಂ ಮಾ
ಡುವಾನೆತ್ತಿಗ | ಣ್ಣವನೊಳ್ ಕಾದುವ ಬೆಲ್ಲುಮೊಗ್ಗ ರನಿಂದಾರಯ್ದು
ಮೇಲೆತ್ತುವೆಂ || ೧೫೭ ||

ಪಿರಿದಪ್ಪಳ್ಳ ನದಿಂದೆ ಕೂರ್ಪವರ ಮಾತಂ ಮಿಾಡುಡಾಳ್ಗೆಯ್ದೊಳ್ |
ನೆರೆದಿಂತೀಗಳೆ ಪೋಗಿ ತಳ್ಳು ವೆನೆಂಬಾಮಾತದಂತಿರ್ಕೆ ಚೆ ||
ಚ್ಚರದಿಂ ನಮ್ಮರಸಾಳನಟ್ಟ ಮಗುಣ್ಣಾತಂ ಬಂದು ಪೇಟುಂತುಟಂ |
ತಿರದಿಂದಂ ತಿಳದೆತ್ತಿ ಕಾದುವುದು ಲೇಸೆಲ್ಲಗಿದೇ ಮಂತಣಂ || ೧೫೮ ||

೧. ಮಾರಡಿಯಿಟ್ಟನಚ್ಚೆಯೆರಡಂ. ಗ ||

೨. ಪೊಯ್ದೇನುನಿರ್ಪೆ. ಗ ||

೩. ಮಗ್ಗ ತಿರದಿದು. ಬ ||

೪. ನಾಮಾತಂತದಂತಿರ್ಕೆ. ಕ || ಗ ||

ವ|| ಎಂದು ಬಿನ್ನಪಂಗೈಯ್ದ ಬಸಂತನ ಮಂತಣದ ಮಾತಂ ಸೊರ್ಕಾ
ನೆ ಮಂತಣೆಯ ಮಾವಂತನ ಮಾತಂ ಮನ್ನಿಸುವಂತೆ ಮನ್ನಿಸಿ ತೆಂಗಾ
ಳಯೆಂಬ ದೂದನಂ ಕರೆದು, — ಗೋರವನಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಿ ನಮ್ಮ ಪೆಟ್ಟಿಯಂ
ತಡೆಯದೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಯೆಂದೊಡಾತಂ ಬೇಗಂ ಮುಂಜುವೆಟ್ಟ
ವನೆಯ್ದಿ ತಟ್ಟಲ ಬನದ ಚೆಲ್ವಂ ನೋಡಿ ಮೆಚ್ಚುತ್ತುಂ ಬಂದು ತನ್ನ
ಬರವಂ ಪಡಿಯುರ್ಗರ್ಗುಪಿ ತೆಪಪಡಿದೊಲಗದೆಡೆಯಂ ಪುಗಲೊಡನೆ ||

ಉರಿಗಣ್ಣಿನೊಗೆದ ಬೀರಂ |

ಬೆರಸೊದವಿದ ನಂಜು ರೂವುವೆತ್ತವೊಲೇನ ||

ಜ್ವರಿಯಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿದರೊ ಬಂ |

ದೆರಡುಂ ಕೆಲದಲ್ಲಿ ನಿಂದ ಬೀರಗಣೇಸರ್ ! || ೧೬೦

ಬಗೆ ಪೊಷಸೂಸದೆ ಕೈಯಂ |

ಮುಗಿದೊಲವಿಂ ನೋಡಿ ಪೆಚ್ಚುತುಂ ತಿರಿಸುಳಿಯಂ ||

ಪೊಗಲುತ್ತಿತರದಿಂದೋ |

ಲಗದೊಳ್ ಕುಳ್ಳರ್ದ ಜತಿಗಳೇನೊಪ್ಪಿದರೋ ! || ೧೬೧

ಬಳಸಿದ ತಾರಗೆಗಳ ಮಾ |

ಪೊಳಪೊಂದಿದ ಪೊನ್ನ ಬೆಟ್ಟು ಕೈಯಂ ಕಾಲಂ ||

ತಳದಿರ್ದುದೆಂಬಿನಂ ಕ |

ಣ್ಣೊಳಸಿದನಂತವರ ಪಕ್ಕದೊಳ್ ಪಲಗಣ್ಣಂ || ೧೬೨

ಸೊಗಯಿಪ ಪೊನ್ನ ನೇವರದ ಮೆಲ್ಲಲಿ ಮಾಣದೆ ಮೂಳು ಕಣ್ಣನಂ |
ಪೊಗೈವೊಲುಣ್ಣಿ ಪೊಣ್ಣೆ ಪಿರಿದುಂ ಸುಖವಾಸುಡಿವೆಣ್ಣನಂತ ನಾ ||
ಲೊಗಮಿರದಜ್ಜದಾವರೆಯ ಚೆಂದಮನಂದೊಳಕೆಯ್ಯ ಬಂದು ನೆ |
ಟ್ಟಗೆ ಬಲವಕ್ಕದೊಳ್ ನೆಲಸಿ ಕಣ್ಣೆಸೆದಂ ಬಿದಿ ನಿಂದು ನೋಟ್ಟುರಾ ||

ದರೆಯಂ ಪೊತ್ತಾನೆಯ ಕೈ |

ಗೊರೆಯನೆ ಕಡುವೆಟ್ಟತಾದ ನಾಲ್ಕುಂ ತೋಳುಂ ||

ಕರಮೆಸದಿರೆ ಕುಳ್ಳದಂ |

ಸಿರಿಯರಸಂ ಕಾರ ಮುಗಿಲ ರೂವೆಂಬಿನೆಗಂ || ೧೬೫

ಮಿಗೆ ಮಾತಾಡದಿರೇದಿರ್ ಮಿಡುಕದಿರ್ ಮೇಲ್ಬೀಳದಿರ್ ಸೊ
ಕದಿರ್ | ನಗದಿರ್ ಬಾಯ್ಕಡಿಗೊಳ್ಳದಿರ್ ಕಿಜುಚದಿರ್ ಮೆಯ್ಯೊಂಕ
ದಿರ್ ಕೈಗಳಂ || ಮುಗಿದಿರ್ ನೂಂಕದಿರೆತ್ತದಿರ್ ಗಟಪದಿರ್ ನೀನೆಂದು
ಮುಕ್ಕಣ್ಣನೋ | ಲಗದೊಳ್ ತನ್ನೊಡನಾಡಿಗೂಡಿ ಜಡಿದಂ ವಾಕಾ
ಳನೋರೊರ್ದರಂ || ೧೬೬

ವ || ಅಂತು ಮೈಮೆವೆತ್ತೊಲಗದ ನಡುವೆಯಾರಮನೋಸರಿಸದೆ
ಬಿಗಿದ ಪಾಸಮಿದೆಂಬಂತೆ ನೀಳ್ ಕೆಂಜೆಡೆಗಳೊಳಂ. ಮಿಸುಪ ನೊಸಲ
ಚೆಲ್ವು ಕಣ್ಣೆಡೆದಂತೆ ತೋರ್ಪ ನೊಸಲ ಕಣ್ಣೊಳಂ, ಪತ್ತೆಸಾರ್ದ ಮ
ರುಳ ಮೊತ್ತಮಂ ಬುಸ್ಸೆಂದು ಬೆದಜುಸುವ ಪಾವಿನ ತೊಡವುಗಳೊಳಂ,
ಜಸಮೆ ತನಗೆ ಮೆಯ್ಯಿರಿಯೆಂಬುದನುಪುವಂತೆ ಪೂಸಿದ ಬೂದಿಯೊಳಂ,
ನುಣ್ಣುವಟ್ಟು ತೋಣಿ ಬಿಗಿದುಟ್ಟು ಪುಲಿದೊವಲೊಳಂ, ತಕ್ಕಿನಿಂ ಮಿಕ್ಕು
ಪೋರ್ದಾನೆರಕ್ಕನನ ಸಮ್ಮದ ಮೇಲ್ವೊದಿಕೆಯೊಳಂ ಚೆಲ್ವನಾಂತು || ೧೬೭

ಹರಿಸದೆ ಸಗ್ಗದ ಜತಿಗಳ್ |

ನೆರೆದಂತೆರಡುಂ ಕೆಲಂಗಳೊಳ್ ತರದಿಂ ಕು ||

ಳ್ಳರೆ ಕುಳ್ಳದಂ ನಡೆನೋ |

ಬ್ಬರ ಕಣ್ಣಳ ಹಬ್ಬಮೆಂಬಿನಂ ಕಣಿಗೊರಲಂ || ೧೬೮

ವ || ಅಂತೆಸದಿರೆಯಾನಂಜುಗೊರಲನ ಗಾಡಿಯಂ ನೋಡಿ ಬಗೆಯೊ

ಳಚ್ಚರಿವಡುತುಂ ಬಂದು ತುಱುಲೈಯ್ದು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು ನೆರೆದೋ
ಬಗಮನಿತುಂ ತನ್ನಂ ನಡೆ ನೋಡೆ ಬಿನ್ನಪಮೆಂದಾದೂದನಿಂತೆಂದಂ:-
ವಿಲ್ಲೆಡೆಗಳುಮಂ ತನ್ನಟ್ಟದೊಲೆಗಮಿಟ್ಟುಂಡಿಗೆಗಂ ಬಸಂಮಾಡಿದ ನನೆ
ವಿಲ್ಲ ಬಲ್ಲಹಂ ನಿಮ್ಮಡಿಗಳ ಪೆಸರಂ ಪಲಂಬರಿಂ ಕೇಳ್ವ ಕೆಳತನಮಂ
ಬಳೆಯಿಸುವಿಚ್ಚೆಯಿಂದೆನ್ನಂ ಕಳುಪಿದನಾತನ ಬಲ್ಲಂ ಪೊಗಟುವಾಡೆನ್ನ
ಪವಣ್ಣು, ಆದೊಡಮುಱವನಿತಂ ಪೇರ್ಪಿನದೆಂತೆನೆ:- ||೧೩||

ಅವನ ನುಡಿಗವನ ಮಂತಣ |

ಕೆವನೆಸಕಕ್ಕವನ ತಕ್ಕಿನೇಱ್ಗೆಗೆ ಮೇಲಾ ||

ದವರ ನುಡಿಯವರ ಮಂತಣ |

ಮವರಸಕಮುಮವರ ತಕ್ಕು ಕೀರ್ಪಾಗಿರ್ಕುಂ ||೧೩೧||

ತೊಟ್ಟನಿದಂ ನಿಟ್ಟನಿದಂ |

ಬಿಟ್ಟನಿದೆಂಬೊಂದು ಬಿಲ್ಲ ಬಲೈಯನಾಗುಂ ||

ದಿಟ್ಟನುವುದರಿದು ಪಗೆವರ್ |

ತೊಟ್ಟನೆ ಕಡೆದುದನೆ ಕಾಣಲುಂಟವನಿದಿರೊಳ್ ||೧೩೨||

ಕಡುಪಿಂದಾತನೊಳಾಂತರೋಳು ಬನಮಂ ಪೊಕ್ಕುಂ ಪೊದರ್ಪಾ
ದುರ್ ಕಾ| ಲ್ವಿಡಿದುಂ ಪಚ್ಚೆಲೆಸಾರ್ದು ಮೆಯ್ಯರೆದು ಕೊಂಬಂ ಪೊರ್ದಿ
ಯುಂ ನಲೈಯುಂ || ನುಡಿದುಂ ಮೆಯ್ಯಿರಿಗೆಟ್ಟುಮಿಂತು ನೆಲದೊಳ್
ನಾಣ್ಣುಂದಿ ನಿಂದಿರ್ಪರು | ಗಡದಿಂ ಬಂದಿದಿರೊಡ್ಡಿ ಬಾಪ್ಪವರನೆಂದುಂ
ಕಂಡುದಿಲ್ಲಿನ್ನೆಗಂ ||೧೩೩||

ಮಾವುಗಳವು ಮಲೆವರನೆ |

ಮ್ಯಾವುಗಳವೊಲುಡದೆ ಮುಱವುವೆಂದೊಡೆ ಕೇಳಾ ||

ಕಾನನ ಬರವಣ್ಣದ ಬಣ್ಣ |

ಕೃಷ್ಣನ ಸೂರ್ಯೋದಯನಿಸುಮೇಂದ್ರಪ್ರದೇ ? || ೧೩೩

ಸಸಿ ಕೆಳೆಯಂ ಸರಲ್ ನಿಡಿಯಬಲ್ಲನೆ ಕರ್ವಿನ ಕೋಲೆ ಬಿಲ್ ತಳ |
ತೆಸೆವೆಳನಾವು ತುಂಬಿ ಪೊಸದಾವರೆ ಮಲ್ಲಿಗೆಯೆಂಬಿವಾಂತರಂ | ದೆಸೆ
ವಲಿಗೆಯ್ವ ಪಾಳ ಮೊನೆಯೊಳ್ ನೆಗ್ಗು*ದ್ಧ ಬಸಂತನೆಂದೊಡೆಂ | ಪೆಸ
*ವೆಡೆದಾತನೊಳ್ ಪೊಣ್ಣದು ಪೊರೆಪರೆಯೆಂಟೆ*ದೆಯುಳ್ಳರಾದೊಡಂ || ೧

ಮಿಸುಪಲರಂಬುಗಳುರ್ಕಿಂ |

ಬೆಸಕೆಯ್ಯದೆ ಮಲೆನ ಬೀರರಂ ಪರಿದೆಂಟುಂ ||

ದೆಸೆಗಳೊಳಂ ಕಾಣೆವೆನಿ |

ಪ್ಪ ಸರದೆ ಬಲ್ಲೊರೆವುವೀಗಳಾಡಿ ನೆವದಿಂ || ೧೩೪

ನಿನ್ನಯ ಚಾಗಮುಂ ಸಿರಿಯುಮಾಳ್ತನಮುಂ ದೊರೆನೆತ್ತ ಮೈಮೆ
ಯುಂ | ಮನ್ನಣೆಯುಂ ಪೊದಟ್ಟ ಜಸಮುಂ ಬಗೆಯುಂ ಚಲಮುಂ ನೆ ಗ
ಟ್ಟಿಯುಂ || ನನ್ನಿಯುಮಾರ್ಗ ಮಜ್ಜ ರಿಯನಿತ್ತ ಪುವೆನ್ನೊಡೆಯಂಗಮಾ
ತೆಂ | ಪೊನ್ನದು ಕಮ್ಮಿತಾದ ತೆತ್ತನಲ್ಲವೆ ನಲ್ವಗೆಗೊಂಡೊಡಿವರುಂ || ೧

ಪೊಡವಿಯೊಳಂತಾತನವೊಲ್ |

ಕಡುಬಲ್ಲಿದರಿಲ್ಲ ನಿನ್ನೊಳಾತಂ ಕೆಳೆಗೊಂ ||

ಡೊಡೆ ತೀರದುದಿನಿತ್ತಿಲ್ಲ |

ಗಡೆ ಬಿಡುವುದು ಪೆಣ್ಣಯ ಸೆಣ್ಣಯನಿದು ಲೇಸಲ್ತೇ ! || ೧೩೫

ವ || ಎನಲೊಡನೆ ಬಗೆಯೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿದ ಮುಳಸಂ ಪೊಣಪೊಣ್ಣಲೀ
ಯದೆ ಮುಗುಳ್ಳಗೆ ನೆಗೆವಿನಂ ಮಾದೇವನಿಂತೆಂದಂ || ೧೩೬

ಬಣ್ಣವಾತನಿನಿಸುಪೊಣ್ಣುಂ |

ಮೃವಿನೆಗಂ ಗಟ್ಟಪಲೇಕೆ ನಿನ್ನಯ ಬಗೆಯೊಳ್ ||

ತಪ್ಪಸಂದಿದುರ್ದನೊಮೊದ |

ಲಪ್ಪಪದೆ ನಿನ್ನಂತು ನುಡಿಸನಾವನುಮೊಳನೇ? ||೧೪೮

ಉರ್ಕಾಳ್ಗಳೊಡೊಡೇಂ ಕೇಳ್ |

ಸೊರ್ಕಾನೆಯ ಕೈಯ ಕರ್ವನಿನಿತುಂ ಸೆವೆಯಲ್ ||

ಬರ್ಕುಮೆ ಪೆವೆಯಂ ಬಿಡೆನಂ |

ತಿರ್ಕದು ಮತ್ತೊಂದು ಕಜ್ಜಮುಳ್ಳೊಡೆ ನುಡಿಯಾ ||೧೪೯

ಅಪ್ಪಕೆಯ ರೂವಿಲ್ಲದ ನಿ |

ನ್ನೆವೆಯಂಗುಬ್ಬಟೆಯ ಬೀರಮುಂಟೆಂದುದ್ದಂ ||

ಜಪುಚಿದೆ ಕೇರಿಲ್ಲದೆ ಕ |

ಣ್ಣವಿನೆಗಂ ಬರೆವೆನೆಂಬ ಮರುಳಂ ಪೋಲ್ತೈ ||೧೫೦

ಕೊಡುವ ಕೂಂಕುವ ಚೆಂದಂ |

ನೋಡಿರೆ ಕಾಳೆಗಕೆ ಬೆಂಬಲಂ ಗಡ! ಪೆಂಡಿರ್ ||

ಸೂಡುವಲರಂಬು ಗಡ! ಪಿಡಿ |

ದಾಡುವ ಕರ್ಬು ಗಡ! ಬಿಲ್ಲಿದೇನಜ್ಜರಿಯೋ! ||೧೫೧

ಪಡೆ ಮರವಟ್ಟ ಮಾವು ಗಡ! ಬೆಳ್ಳೊಡೆಯಾಗಸಕಟ್ಟ ಚಂದವಂ |

ಗಡ! ಪೊಸಬೆಳ್ಳದಾವರೆಗಳಾವೆಯೊಳ್ ನಡೆವಲ್ಲಿ ಪೊಯ್ದ ಪೂ ||

ಗುಡಿ ಗಡ! ಕೊಂಬುಗೊಂಡುಸಿರದಿರ್ವ ಬಸಂತನಿವರ್ಕ ತಾನೆ ಪೆ |

ಗಡೆ ಗಡ! ಗೆಲ್ವ ತಕ್ಕಪುಯಲಾದುದು ನಿಮ್ಮಲರಂಬನೆಂಬನಾ ||೧೫೨

ಪಿರಿದುಂ ಮಾತಿನೊಳೇನೈ |

ಸರಲಂಗೆ ಪೊಡರ್ಪಿನೇಳ್ಕೆಯುಂಟಾದೊಡೆ ಚೆ ||

ಚ್ಚರದಿಂದೆತ್ತಿಸಿ ತಂದಿ |

ವರ ಬಲ್ಯಂ ಬಲಕ ನೋಡು ನೀಂ ಕಾಳಗದೋಳ್ ||೧೪||

ವ|| ಎಂಬುದುಂ ಕೇಳು ಮತ್ತಮಾದೂದನಂತೆಂದಂ :—||೧೪||
ಎನ್ನೊಡೆಯನ ಬಲ್ಯಂ ನೀ |

ವಿನ್ನುಂ ಕಂಡುಡುದಿಲ್ಲ ಬಿದಿಯೆಂಬಣ್ಣಂ ||

ಬನ್ನಂಬಟ್ಟುದನುಯನೆ |

ಮುನ್ನಂ ಮೆಯ್ಯಣ್ಣ ನುಯನೇ ಪೊಡೆಯಲರಂ ||೧೪||

ಬಾ ನೆಡೆಯೋಳ್ ಸುಡುಡಾಡುವ |

ರೇನುಯರೆ ರಕ್ಕಸರ್ಕಳ ಉಯರೆ ದಿಟದಿಂ ||

ಮಾನಿಸರನುಯರೆ ಬಾಸುಗಿ |

ತಾನು ಯನೆ ಮತ್ತ ಮುಯದೇ ನೆಲನನಿತುಂ ||೧೪||

ವ|| ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ, ನೀಂ ನಾಲ್ಕರಡು ಪಗಲೊಳೆಮ್ಮೊಡೆಯನ ಕೈಯ ನನೆಯ ಕೋಲ ಕಾಲಾಟಮಂ ಕಾಣ್ಬೆರನುತೋಲಗಸಾಲೆಯಂ ಪೊಣಮಟ್ಟು ತುರಿಪದಿಂ ಬಂದು, ಕಂಪುವೊಲಂ ಪೊಕ್ಕು, ತಪ್ಪುವಾರ್ದು ನನೆವಿಲ್ಲ ಬಲ್ಲಹನಂ ಕಂಡು,—ಕಿತ್ತಡಿ ಪೊಯಂ ಬಿಡೆನೆಂದು ಕಾಳಗವಂ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ ಪನೆನಲೊಡನೆ, ನನೆಗಣೆಯಂ ಕೆಲಬಲದ ಪಸಾರ್ತರ ಮೊಗಮಂ ನೋಡಿ, ಮುಳಸಂ ಮುಕ್ಕಳಿಸಿ, ನಸುನಗೆ ವರಸು ಇಂತೆಂದಂ : — ||೧೪||

ಉಡುವ ಪುಲಿದೊವಲೊ ಕೈಯೋಳ್ |

ಹಿಡಿದಾಲಾಗುಳದ ಕೋಲೊ ಬಗರಿಗೆಯೋ ಕಂ |

ಜೆಡೆಯೋ ಪೂಸುವ ಬಾದಿಯೊ |

ಬಡಗೊರವಂಗೊ ಹನಗೆ ಕಾಗುವ ಬೆಪವಂ ||೧೪||

ಎನ್ನೆಡಗೈಯಗುವಿಸುವ ಕರ್ಬಿನ ಬಿಲ್ಲೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬಾರದಿ |
ಪನ್ನೆಗಮೆನ್ನ ಜೀವೊಡೆಯ ಬಲ್ಲಲಿ ನಾಲ್ದಸೆಯಂ ಪಳಂಚದಿ ||
ಪನ್ನೆಗಮೆನ್ನ ಪುಗಣೆಗಳೋವದೆ ಬೆನ್ನನೆ ಪೋಗಿ ನಾಂಟದಿ |
ಪನ್ನೆಗಮುಂಟು ತನ್ನ ಕಡುಸೊರ್ಕು ಬಲುಕ್ಕದು ಪಾಪು ಪೋಗದೇ? ||

ಕಡಲೋಳ್ ಮೆಯ್ಯರೆದಿದೊಡಂ ಪೊಡವಿಯೋಳ್ ಪೊಕ್ಕಿದೊಡಂ
ಬೆಟ್ಟದೊಳ್ | ನಡೆದೇಜುದೊಡಮುಳ್ಳುತುಂ ದೆಸೆಗಳೋಳ್ ಬಳ್ಳುತ್ತ
ಡಂಗಿದೊಡಂ || ಕಡುಪಿಂದೊರ್ಮೆಯೆ ಪೂವಿನಂಬದಟರಂ ಮೆಯ್ದಾಗಿ
ನೋಯಿಪ್ಪುದೆಂ | ದೊಡೆ ಕೇಳೆನ್ನಯ ಬಾರಿಯೋಳ್ ತಿಸುಳ ತಾನಿನ್ನೆತ್ತ
ಪೋಗಿದರ್ಪಂ || ೧೯೦

ಅದಟನಳುರ್ಕೆಯಂ ಕಿಡಿಸಲಾಂಬರಮೇ? ತನಗೊಂದು ಕರ್ಬುಸಾ |
ಲದೆ? ಮುಡುಂಬಿ ಸಾಲದೆ? ಪಸುರ್ಮಿಡಿ ಸಾಲದೆ? ಬಂದ ಮಾವು ಸಾ ||
ಲದೆ? ಸುಖವಂಚೆ ಸಾಲದೆಳಗೊಂಗುಣಿ ಸಾಲದೆ? ಕಾಯ್ತೆಂಗು ಸಾ |
ಲದೆ? ಪೊಸನೀರ್ಪವೆಣ್ಣುನುಡಿ ಸಾಲದೆ? ತೆಂಕಣ ಗಾಳ ಸಾಲದೇ? || ೧೯೧

ವ || ಎಂದು ಗದ್ದುಗೆವೊಯ್ದು ಕಣ್ಣ ಕೆಂಪು ಕಿಸುಸಂಜೆಯಂ ಪಸ
ರಿಸೆ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಮಸಗಿ ನಿಸ್ಸಳಮಂ ಸೂಚ್ಯಸಲ್ವೀಷ್ಠಾಗಳ್ || ೧೯೨

ಮಾಣದೆ ನಿಜ್ಜಮುಂ ಪೊಣವ್ವರಾಯರ ತಕ್ಕಡಿಗಾಣಿ ಬಳ್ಳು ನೀ |
ದಾರ್ಢಮನಂಟುಗೊಂಡದಟರಾಗಳೆ ಬಾಯ್ವಿಡೆ ಸೊರ್ಕಿನಿಂದೆ ಕ ||
ಣ್ಣಾಣದ ಬೀರರುಗ್ಗಡಿಸೆ ಬಗ್ಗಿ ಪ ಕೋಗಿಲೆಯೆಂಬ ಪೊಯ್ವು ನಿ |
ಸ್ಸಾಣದ ಬಲ್ಲರಂ ಕಿವಿಯ ಬಾನೆಡೆಯಂ ಬಳಸಿತ್ತು ಬೇಗದಿಂ || ೧೯೩

ಅ ದಟನಳುರ್ಕೆಯಂ ಕಿಡಿಸಿ ಬಿಂಕಮನಣ್ಣುನೆಯನ್ನ ಕೋಲ್ಕಳಂ |
ಸದೆದರೆವೆಣ್ಣುನಂ ಬಿಡದೆ ಮಾಡಿ ಕಡಂಗಿ ನೆಲಂಗಳೋಳ್ ಸಮಂ ||

ತೊನವಿಸಿ ಪೆರ್ಮೆಯಂ ಸೆಜಿದು ಬಲ್ತೆಯನಿಟ್ಟುಳಿಗೊಂಡು ಬೇಗದಿಂ |

ಕದಕದಪಂ ತೊಡರ್ಚಿಯೆಳೆದೀರನನೋಡಿಪೆನೆಂದು ಪೂಸರಂ || ೧೯೩ ||

ನ || ಅಂತು ತೊಟ್ಟನೆ ಪಳಂಚಲೆದು ತನ್ನ ಮನದನ್ನರಪ್ಪ ಬಸಂತ
ಮೆಲ್ಲೆಲ್ಲರಗಲೆಂಬ ಕೆಳೆಯರೊಡನೆ ಇಂದು ಪಡೆಯೆಲ್ಲಮಂ ಪಲವುಂ ಸನ್ನ
ಣದಿಂ ಬರಲಿಮೆಂದು ಪೇಳಿ; ಕಮ್ಮಂಗಣೆಯನ ನುಡಿಯನಾಲಿಸಿ
ಹಸಾದಪಟ್ಟು ಸುಗ್ಗಿಯುಮಾತೆಂಗಳಾಯುಮೆರ್ವರುಂ ಸಜ್ಜುವಂ
ಪಡೆದು ಚೌವಂದದ ದೃಕಂ ಸೆಲವಿತ್ತೊಡಗೊಂಡು ಬರೆಯಾಗಳ್ ಪಲ
ವೆಡೆಯ ಕಡೆಯ ಬಾಡಗಳ ಬನಂಗಳೊಳ್ ತಾಣಂದರಮಾಗಿರ್ವ ಕೆಂಗ
ಣ್ಣಕ್ಕಿಯಲರ್ವಕ್ಕಿ ಕನ್ನಡವಕ್ಕಿ ಪೊರ್ವಕ್ಕಿ ಮೊದಲಾದ ದಟ್ಟಿಯ
ಕೂರಾಳ್ಳುಂ ತಂತಮ್ಮ ಪಡೆವೆರಸು ಬಂದು ಕಾಣ್ಬುದುಮವರಂ
ಮನ್ನಿಸಿ ನಾಲ್ಕುಂ ತೆಪದ ಪುನಿವಡೆಯಂ ಬಿಜ್ಜೆಯಿಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿ ಮುಂಗುಡಿ
ಯೊಳ್ ನಡೆವಂತೆ ಬೆಸಸಿ ಕಣ್ಣೆಂಬಾಗಿರೆ ಬೀರಪಸದನಂಗೆಯ್ವು || ೧೯೪ ||

ಪಲವುಂ ಮೇಳದ ಬೀರರ್ |

ಕೆಲದೊಳ್ ಬರೆ ತುಟ್ಟುಗಿ ಪಿಡಿದ ಬೆಳ್ಳೊಡೆ ಚೆಲ್ವಂ ||

ಗೆಲೆ ತನ್ನರಮನೆಯೊಳ್ ಸಿರಿ |

ನಲವಿಂ ನೆಲಸಿರ್ವ ಪೊಜ್ಜುನೊಳ್ ಪೊಟಮಟ್ಟಂ || ೧೯೫ ||

ಸೊಗಯಿಪ ತಳದೊರ್ವರಣಮಂ |

ನುಗುಳುತ್ತಂ ಪಲರ ಪರಕೆಯಂ ಕೈಕೊಳುತುಂ ||

ಪೊಗಟ್ಟವರಂ ಮನ್ನಿಸುತುಂ |

ಬಗೆವುಗೆ ಪೊಟಪೊಟಲನೆಯ್ದಿದಂ ನನೆಗಣೆಯಂ || ೧೯೬ ||

ಮೊಗಸಾಲೆ ಚಂಪೆಯಂ ಬೌ |

ಕಿಗೆ ಮೊಡದಿರೆ ಹರಿಸದಿಂದೆ ಬೀಡಂ ಬಿಟ್ಟು ||

ಪಗಲಂ ಕಳೆದಂದಿನ ಮುಖ |

ವಗಲಂ ನಡೆದಿತ್ತಿ ಬರುತುಮಿದಂ ಕಾನಂ ||೨೪೩

ವ || ಆಗಳ || ೨೦೦

ಅರಗಳಿವಿಂಡು ವಾರುವದ ಮೋಹರವಾಡಿವಿಂಡು ಬಿಲ್ಲ ಬೀ |
ರರ ಪಡೆ ಕೊಂಚಿಪಿಡು ಪಲ ಸ್ವರದೊಡ್ಡ ಮುಳ್ಳುಕ್ಕಿವಿಂಡು ಮೆ ||

ಯ್ವರಸುವ ಕೊಂತಗಾರಣೆ ಮನಗಿರು ಎಂದು ಬಸಂತನೊಬ್ಬ ಸಂ |
ವರಣೆಯನೆಯ್ದೆ ತೋಡಿ ತಲೆದೂಗಿದಂ ನನವಿಲ್ಲ ಬೀರನಾ || ೨೦೧

ವ || ಅಂತೊಯ್ಯನೆ ಮುಂದೆ ಮೋಹರಂಬಸದು ತಳವ ಪುನಿವ
ಡೆಯಲ್ಲಿ || ೨೦೨

ಗಲ್ಲದ ಸೊರ್ಕುನೀರ ಪೂನಲಿಂ ನೆಲೆವೆರ್ಚಿ ಕಡಲ್ ತುಳುಂಕೆ ಬೆ|
ಟ್ಟೆಲ್ಲಮನಾಂಕುವಂತಿಡುವ ಕಾಲೊಡ್ಡಾಯಿಂ ನೆಲನಾಚಿ ಬೇಗದಿಂ ||
ನೆಲ್ಲಿಯ ಕಾಯ್ಗಳಂ ಬಡಿಗೆ ಕೊಂಡಪೂಲೆತ್ತಿದ ತೋರಪತ್ತದಿಂ |
ಜಲ್ಲನೆ ತುಂಬಿಗಳ್ ಕೆದ್ದು ಬಂದುವು ಬಿಂಕದಿನಂಕದಾನೆಗಳ್ || ೨೦೩

ತೊಳಗುವ ಪೊನ್ನ ಪಲ್ಲವದ ನುಣ್ಣಿಳಗಾಗಸಮಂ ಮುಸುಂಕೆ ಪ|
ಜ್ಜಳಿಸುವ ಪಕ್ಕರಕ್ಕಗಳ ಗೆಜ್ಜೆಯ ಬಲ್ಲಲಿ ನೀಳ್ವ ದಿಕ್ಕಿನೊಳ್ ||
ಬಳಸೆ ಕೊಡಂಕೆಯೊಳ್ ಪೂನ ಪೊಲ್ಲು ಗಾಳಿಯ ಕೋಳ್ಗೆ ಬೆಟ್ಟುಗಳ್
ತಳರೆ ಪೊಗ್ಗುಯಂ ತಳದ ತೇವಿಯ ಥಟ್ಟಿ ತರಗುದೆತ್ತಲುಂ || ೨೦೪

ಪೂಡಿ ವಾರುವಂಗಳ ತೆರಳ್ಗೆಗೆ ನೇಸಲ ತೇರ ತೇಜಿಗಳ್ |
ಪಾಡುಬಿಡಿನಂ ಪರಿವ ಗಾಲಿಯ ಕೋಳ್ಗೆ ಕೆಳರ್ತು ಬೆಟ್ಟುಗಳ್ ||
ಕೂಡೆ ಸಡಿಲ್ವಿನಂ ಪೊಡೆವ ಬೀರರ ಜಂಕೆಗೆ ಗೊಂಟನಾನೆಗಳ್ |

ಕೋಡುವಿನಂಕಡಂಗಿ ಪರಿತಪ್ಪುವು ತುರ್ತುಕಯತೇರ್ಗಳೋಳಿಯಿಂ||

ಸಿಡಿಲ ಪೊಡರ್ಪನಣ್ಣಸುವ ಸಿಂಗಮನಂಜುಪ ರಕ್ಕಸರ್ಕಳಂ|
ನಡುಗಿಸ ಮಾಡಿಯಂ ಪೊಸದುಮುಕ್ಕುವ ಮಿಟ್ಟುವನೊತ್ತಿಸೊರ್ಕಿನಿಂ||
ಪಿಡಿನ ಕಡಂಗಿ ನಿಂದ ಜವನಂ ಮುಟ್ಟುದಿಕ್ಕುವ ತಕ್ಕನಾಂತು ಮುಂ|
ಗುಡಿಯೊಳ ಬಂದುದಂದು ತುಣುಲಾಳ್ಳ ಬಲ್ಲಣಿ ಗೆಲ್ಲವೆಂಬಿನಂ|| ೨೦೩

ಕುದುರೆಯ ಥಟ್ಟುಗಳ್ ನೆರೆದ ಬಲ್ಲೆರೆಯಂ ಪಿಡಿದಿದ ಬಾಳ್ಳಳು|
ಣ್ಣಿದ ನಿಡುವಾಳೆಯಂ ಬಿಳಿಯ ಸತ್ತಿಗೆಗಳ ನೊರೆವಿಡನಾನೆಗಳ್ ||
ಕೆದಟದೆ ಹಂತಿಗೊಂಡನೆಗಟಂ ಪೊಸತರ ಪಡಗಂ ನೆಗಟ್ಟಿ ಪೆ|
ಚೆದ ಕಡಲೆಂಬಿನಿಂ ಮಸಗಿ ಬಂದುದು ಪೆರ್ಬಡ ಕರ್ಬುವಿಲ್ಲನಾ ||

ವ || ಅಂತು ಬಡಂಗುಪಟ್ಟು ನಡುವ ಪುನಿವರಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಪಟಿಯ
ಪಾಡಿಯಂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು || ೨೦೪

ಮಿಕ್ಕರ್ವ ಪೊಸದಳೆ ಪೆಯುಗೆ |

ಗಿಳಿಗಳ್ ಪುಂಡರ್ ಕುದುರೆ ತೆಂಗಾಳಿಯ ಕ ||

ಣ್ಣೊಳ ತೆರರೆಸಗುವನೆನೆ ಬಂ |

ದೆಳಮಾವಿನ ತೆರನಣ್ಣ ನಡೆದಂ ಕಾವಂ || ೨೦೫

ತರದಿಂದೆತ್ತಿದ ಕಂದಾ |

ವರೆಗಳ್ ಕೆಂಗೊಡೆಗಳಂದಮಂ ಪಡೆವಿನಮಾಂ ||

ತರಸಂಚೆಯೆಂಬ ಸಾವಂ |

ತರ ಬಳಗಂ ಬಳಸೆ ಬಂದನಂದು ಬಸಂತಂ || ೨೦೬

ನನೆಯಸಳಂದಮಾದ ಗುಣಮುಂ ಪೊಳೆಯುತ್ತಿರೆ ನೀಳ್ಪುವೆತ್ತಪೂ|
ವಿನ ಪೊಸಟೆಕ್ಕೆಯಂ ಮಿಳರೆ ಪಕ್ಕದ ಕೋಗಿಲೆಯೆಂಬ ಗಂಟೆಗಳ್ ||

ದನಿಗುಡೆ ಕೈಯ ಕೋಳ್ಗೆ ಕಡುಗೂರದವರ್ ದೆಸೆಯತ್ತ ಚೆಲ್ಲೆ ಮೆ |
ಲ್ಲನೆ ನಡೆತಂದುವಂದು ಪೊಸಮಾವೆನಿಪುಗ್ಗಡದಗ್ಗದಾನೆಗಳ್ || ೧೦೮

ಕೆಂದಳರ ಪಕ್ಕರಕ್ಕೆಗ |

ಳಂದಂಬಡೆದೆಸೆವ ಪಲ್ಲಣಂಗಳ ಸೊಂಪುಂ ||

ಸಂದಿಸೆ ನೀಳ್ವಂ ನಡೆದುದು |

ಸಂದರಗಿಳಿಯೆಂಬ ಕುದುರೆಗಳ ದಬವೆತ್ತಂ || ೧೦೯

ಮಿನುಗುವ ಕೊಂಬಿನಚ್ಚು ಕಿಣುಗೊಂಬಿನ ತಳ್ಳರಗೀಲ ಕವಲ್ತಕೊಂ |
ಬಿನ ಮಡವಡ್ಡವಂದ ನಳಗೊಂಬಿನ ಪತ್ತುಗೆ ಜೋಲ್ವ ಬಳ್ಳಗೊಂ ||
ಬಿನ ಬಳೆತೋರಗೊಂಬಿನ ನೊಗಂ ನಿಡುಗೊಂಬಿನ ಮೊಂಕು ಕಣ್ಣೆ ಚೆ |
ಲ್ವನೆ ನಡೆತಂದುವಂದಸುಗೆಯೆಂಬ ನೆಗಲ್ಪಯ ತೇರ್ಗಳೆತ್ತಲುಂ ||

ಕಿಣುಮುಗುಳ ಗೆಜ್ಜೆಯಿಂದಂ |

ಮಿಣುಗುವ ಕೆಂದಳರ ಹರಿಗೆ ಬಗೆಗೊಳೆ ಬಂದ ||

ತ್ತುಟದೆ ಮುಣಗೋಗಿಲೆಗಳೆಂ |

ಬುಣಕೆಯ ಪೆಸರ್ವೆತ್ತ ಹರಿಗೆಕಾಪರ ತಂಡಂ || ೧೧೦

ಪಿಡಿದಲರ್ವಿಲ್ಲಂ ಮೆಲ್ಲೆಸ |

ಳುಡೆದೊವಲುಂ ಮಿಸುಪ ನನೆಯ ಮೊನೆಯಂಬುಂ ನೇ ||

ರ್ಪಡೆ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ನಡೆದುದು |

ಗಡಣದೆ ಮುಡುಂಬಿಯೆಂಬ ಬಿಲ್ಲಣಿಬೀರರ್ || ೧೧೧

ಕಡುನಿಮಿರ್ದು ಪೊಳೆವ ಪೊಸಪೂ |

ಗುಡಿಯೆಂಬಗ್ಗಳಕೆವಡೆದ ಸಬಳಮನೊಲವಿಂ ||

ಪಿಡಿಮ ಬರುತಿರ್ುದೆತ್ತಂ |

ಕಡುಸೂರ್ಕಿದ ತುಂಬಿಯೆಂಬ ಡೊಂಕಣಿಕಾಣರ್ || ೧೧೩

ವ|| ಅಂತು ನಡತರ್ಪ ಪಡೆವೆರಸು ನಿಜ್ಜ ವಯಣಂ ಬರುತಿರ್ಪಾಗಳೆ;
ಪಲವುಂ ಪರಿಯ ಪಕ್ಕಿಗಳ ಪೆರ್ಚಿದ ಸರಂಗಳಂ ಹರಣಂಬಡೆದಂತೆ ಪರಿ
ವಡೆದು ತಿಂತಿನೆವಡೆದ ಪೇರಡವಿಯೊಳ್ ಪೊಗಜ್ಜುವೆತ್ತು || ೧೧೪

(ಉತ್ಪ್ರಹ ವೃತ್ತಂ)

ತಟುಗಿ ನಡೆವ ಮುಗಿಲ ನಡುವೆ ಪೊಳೆವ ಮಿಂಚೆದೆಂಬಿನಂ |
ಮಿಟುಪ ತೆರೆಗಳೆಡೆಗಳೊಳಗೆ ಸುಜುವ ಮಿಾನ್ಗಳಾವಗಂ ||
ಮೆಜುವ, ತೊಜಿಯ, ತಡಿಯ, ತಳರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ, ನಿಜ್ಜಮುಂ |
ಬಟುದೆ, ಮುಳದು ತಿಳವೆ ತಿಳದು ನೆರೆವ ಬೇಡವೆಣ್ಣಿರಿಂ || ೧೧೫

ವ|| ಗಾಡಿನಡೆದ ಕಾಡಂ ಪಿಂದಿಕ್ಕಿ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆವಾಗಳೆ ||

ಕಟ್ಟದ ತಂತಿಯಂ ಮಿಡಿದು ಗೊಂದಣದಿಂದರುಹಂತನೇಜ್ಜಿಯಂ |
ನೆಟ್ಟನೆ ಪಾಡಿ ಸೋಲಿಸುವ ಸಗ್ಗದ ಪೆಣ್ಣಿರ ನುಣ್ಣರಕ್ಕ ಮೆ ||
ಯೆಟ್ಟಳವುಲೆಗಳ ಪಲವುಮಾಲಿಸೆ ಮೆಯ್ಯಿರಿವೆತ್ತ ತಪ್ಪಲಿಂ |
ಬೆಟ್ಟಮದೊಂದು ದಿಟ್ಟಗೆಡೆಯಾದುದು ತೊಟ್ಟನೆ ಕರ್ವುವಿಲ್ಲನಾ || ೧೧೬

ಅಂತು ನೆಗ್ಗಟ್ಟದ ಬೆಟ್ಟಂ |

ಸಂತಸದಿಂ ನಿಂದು ನೋಡುತಿರೆ ಬಿನ್ನಪವೆಂ ||

ದಿಂತೆಂದಂ ಕೈಮುಗಿದು ಬ |

ಸಂತಂ ಜತಿಯೊರ್ವನಿಲ್ಲಿ ನೆಲಸದೆ ಮಾಣಂ || ೧೧೭

ವ|| ಎಂಬನ್ನೆಗಂ || ೧೧೮

ಕೊಲ್ಲದುದೆ ದಿಟದಿನಜನೆಂ |

ದೆಲ್ಲಾಪರಿಯಿದೆ ಪೇಟ್ಟ ಪಿರಿಯರೆ ನುಡಿಯಂ ||

ಬಲ್ಲಿತನೆ ನಂಬಿ ಬೇರಂಟೆಯ |

ನೊಲ್ಲದೆ ಬಿಟ್ಟದ್ ಬಿಡುದರೊಪ್ಪಿದರದಣ್ಣೋಳ್ || ೧೦೨ ||

ಮಡುಗಳೊಳಗಲದ್ ಪೂವಂ |

ಕಡುನಲವಿಂ ತಿಜುದು ಬೇಗದಿಂ ಸವಣನ ಮೆ ||

ಲ್ಲಡಿಗಿ ತಲೆದುಡಿಗಮಾಡುವ |

ಪಿಡಿಗಳ್ ನೆಗ್ಗಿದ್ದುರ್ವದಡ ತಟ್ಟಲ ಬನದೊಳ್ || ೧೦೩ ||

ತೊಲಗದೆ ಗೆಡೆಗೊಂಡಿದುವು |

ಸಲೆ ಮುಳಸಂ ಬಿಟ್ಟು ಸೋಗೆಯುಂ ಪಾವುಗಳುಂ ||

ಪುಲಿಯುಂ ಮುಜುವುಲೆಗಳುಂ |

ಕಲಿಸಿಂಗಮುವಾನೆಯುಂ ಕರಂ ನಲವಿಂದಂ || ೧೦೪ ||

ನ || ಅಂತು ಮೈಮೆವಡೆದ ಬಿಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಕೈಯೆತ್ತಿ ಪಲರುಂ
ಜತಿಗಳ್ ತವಸಿಂಗೊಳಗಾಗಿ || ೧೦೫ ||

ಬಗೆ ನೊಸಲಲ್ಲಿ ಕೂಡೆ ನಿಲೆ ತಪ್ಪದೆ ಮೂಗಿನ ಕೊಕದಲ್ಲಿ ದಿ |

ಟ್ಟಗಳರೆ ಮೆಯ್ಯಮಣ್ ಕೊರಲೆ ಪುತ್ತಿಡೆ ಪರ್ಬಿದ ಬಳ್ಳಿ ಸುತ್ತಲುಂ ||

ಸೊಗಯಿಸೆ ಕೈಯನಿಕ್ಕಿ ಮಿಗೆ ತನ್ನನೆ ತಾನೊಲವಿದೆ ಜಾನಿಸು |

ತ್ತಗಲದೆ ನಿಂದನೊರ್ವ ಸವಣಂ ಬಗೆಗೊಳ್ವೆತಟ್ಟತೆಂಬಿನಂ || ೧೦೬ ||

ನ || ಅವರಂ ಭೋಂಕನೆ ಕಟ್ಟಿದೊಳ್ ಕಂಡು ಕಿಡಿಕ್ಕಿಡಿಯಾಗಿ

ಕರ್ವು ವಿಲ್ಲನಂತೆಂದಂ:—ಇನ್ನೆಗಮೆನಗಿದಿರಾಗಿ ಮಲೆದು ಪೋಗದೆ ನಿಜ್ವ

ತವಸಿಗಳನೊರ್ವರುಮಂ ಕನಸಿನೊಳಂ ಕಂಡೆನಿಲ್ಲ. ಸವಣನೊರ್ವನೆ

ತೊಲಗದಿದಿರಾಗಿ ನಿಂದಂ. ಇದರ್ಕೆ ತಕ್ಕುದಂ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಕರ್ವು

ವಿಲ್ಲೆ ಕೈಯಂ ನಿರಿದೆ ಬಸಂತನಂತೆಂದಂ:— || ೧೦೭ ||

ತನಗೆ ಸವನಪ್ಪವಂ ಪೊಣ |

ದನೆ ಕಾದುವುದಜ್ಜನಪ್ಪವಂಗೆಗುಗುವದೆಂ ||

ಬಿನಿತೆ ವಲಮರಸುಗಾದೆಗ |

ಳನುವಂ ನೀನಣುದು ಬಿಲ್ಲೆ ಕೈನೀಡುವರೇ? || ೨೨೪

ಪೆವನಗೆಗಳಾಣುಮಂ ಗೆ |

ಲ್ದಳವಿಂ ಕೈಯಿಕ್ಕಿ ನಿಂದ ಕಲಿಯೆಂದುಂ ತ ||

ನ್ನೊಳಗುಂ ಪೊಣಗುಂ ತೋಡದ |

ಬಳಯಂಗೆಬಗಿದುರ್ ಬಾಲ್ಯದೀಮೂಲೋಕಂ || ೨೨೫

ಕಿಟುಕುಳನೆಂದೆಲ್ಲಸಲೀ | ೪

ತೆನಲ್ಲವೆ ಮುಂದೆ ನಿಂದ ಸವಣನ ರೂಪೇ ||

ತಟ ಮಾತೋ! ಗಂಡುತನಮಂ |

ಮೆಣಿ ತಿಸುಳಯೊಳಗು ಪಿಟುಯವರ್ಗೆ ಳೆಯೊಡೆಯಾ || ೨೨೬

ವ|| ಎನೆ ಗದಗದನೆ ನಡುಗಿ ಮುಂದೆ ತಿಸುಳಯಂ ಗೆಲ್ವುದರ್ಕೆ ಮು
ಡಿಗಿಕ್ಕುವಂತೆ ನಿಡುಗೈಗಳಂ ಮುಡಿಗಿಕ್ಕಿ ನಡೆದು ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ || ೨

ಉಟದಟ್ಟಿಂದಮಾತವಸಿಯಂ ಮುಳದೆಚ್ಚೊಡೆ ಕರ್ವುವಿಲ್ಲತಾಂ |
ಮುಟುಯದೆ ಪೂವಿನಂಬು ಕರಿಕೇಟದೆ ತುಂಬಿಯ ನಾರಿ ಬೇಗದಿಂ ||
ಪಟುಯದೆ ತನ್ನ ನಚ್ಚಿನೆಲರೊಯ್ಯನೆ ಜಾಟದೆ ಬಂದ ಮಾವು ಬೀ |
ತೊಟಗದೆ ಗಂಡುಗೋಗಿಲೆಯಸೊರ್ಕೊಳಸೋಟದೆ ಸೈತೆ ಪೋಕುಮೇ ||

ವ|| ಎಂದು ಬಗೆವರ ಬೆಗೆ ಹಿಂದುಟುಯೆ ತಳದರ್ ಬನಂಬಿಡಿದು
ಕಟ್ಟುದಮಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಬಿದಿರ ಕೊನೆಯ ಕೋಳ್ಗೆ ಪಟುವಟುಯಾದ
ಮುಗಿಲ ಪೊಣಿಯಿಂ ಸುರಿವ ಮುತ್ತುಗಳಂ ಕಾರ ಮುಂಬನಿಯ ತಂದ

ಲೆಂದು ಬಂದು ನುಂಗಲಂಗೈಸುವ ಚಾದಗೆಯ ಮುಟುಗಳುಮಂ, ಬೆಂಗ
 ದಿಗ್ಗಂ ತಣ್ಣದಿಗ್ಗಂ ತೆಪ್ಪುಗುಡದ ಮರದುಟುಗಲ ಕಟ್ಟಲೆಯಂ ಕಾರಿ
 ರುಳ್ಳೆತ್ತು ಸುಷುಯಲನುಗೆಯ್ವ ಗೂಗೆಗಳುಮಂ, ತನಿವಣ್ಣ ಗೊಂಚಲಿಂ
 ಮಿಂಚುವಡೆದ ಮೇಲ್ಪರನನಡರ್ವ ಕೋಡಗಂಗಳ ಬಳ್ಳಿವಾಲಮನೆಳ
 ನಾಗರೆಂದು ಸೆಜಿದುಕೆಡಪಿ ಕಡಿದೀಡಾಡಲವ್ವಳಸುವ ಮುದಿಮುಂಗುಲಿ
 ಗಳುಮಂ, ಕಡವೆ ತುಟುದು ಕಡದಿದೆಯೊಳೆ ಕಟ್ಟು ಕೆಡೆದ ತೋರ
 ಗೊಂಬುಗಳಂ ಪೆರ್ವಾವೆಂದು ಪೊರ್ವಲಂಜಿ ಗೆಂಟುಪೊಳ್ ತೂಗಿ
 ನೋಡಿ ಪೆಪ್ಪಿಕಾಲೊಳೋಡುವ ಕೆಟುನರಿಗಳುಮಂ, ಈಡಿಪುವ ಕಾಡಾ
 ನೆಗಳ ಕೋಡ ಪೊಯ್ಲಿಂದುದಿದ್ಡೆತ್ತಲಂ ಪರೆದ ಗುರುಗುಂಜಿಯಂ
 ನೋಡಿ ಕೆಂಬರಲೆಂದು ಬಗೆದು ಬೇಗದಿಂದಾಯಲೆಂದುಜ್ಜುಗಿಪ ಬಿಯ
 ದರೆಳವೆಣ್ಣಿರುಮಂ, ಬಿಟುಗಾಳಯ ಪೊಯ್ಲಿನೆಗೆದೊಗೆದ ಬಿದಿರ ಬಲ್ಲ
 ಲಿಯಿಂ ಬೇಡರ ಬಲ್ಲಲಿಯಿನೆಲ್ಲಿಯುಂ ನಿಲ್ಲದೆ ತಲ್ಲಣದಿನೋಡಲೊಡ
 ಚರ್ವಳವುಲ್ಲೆಗಳುಮಂ, ಸುಟುಗಾಳಗೆ ಸುಟುಯೆ ನೆಗೆದು ಪಾರ್ವತಟ್ಟ
 ಗೆಲೆಯ ತುಟುಗಲಂ ಕಿಟುವಕ್ಕಿವಿಂಡೆಂದು ಕೋಟಂಡುಗಳಂ ಮುಪಗೊಂಡು
 ಮಿಡಿವಿಲ್ಲೊಳಸಲೆಸಗಿ ಮುಟುಗುವ ತುಟುಗಾವ ಕಿಟುಕುಳದ ಕೆಳೆಯ
 ರುಮಂ ನೋಡುತ್ತುಂ ನಿಜ್ಜವಯಣದಿಂ ಬರೆವರೆ || ೨೩ ||

(ಮಾಲ್ವಿನಿ ವೃತ್ತಂ)

ಬಿಡದೆಸಪೆಲರಿಂದಂ ಪೊಣ್ಣುತಿರ್ಪಜ್ಜೆಗಂಪಂ |

ಪಿಡಿದಲರ್ಗಳ ಜೊಂಪಂ ಜೋಲ್ದು ಚೆಲ್ವಾಗೆ ಬಿಟ್ಟಂ ||

ದಿಡಿದ ಮರಗಳಿಂದಂ ಬೆಳ್ಳವೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಜ್ಜಂ |

ಪಡಿಯೆನಿಸುವುದೆತ್ತಂ ರನ್ನಗಲ್ಲೆಂಬ ಬೆಟ್ಟಂ || ೨೪ ||

ಹರಿಸದೆ ಕೂಡುವ ಬಿಜ್ಜೋರ |

ದರಿಯರ ಕೊರಲುಲಿಗಳಿಂದಮಂತಾಬೆಟ್ಟಂ ||

ಬಿರಯಿಗಳ ಮೊತ್ತಮಂ ಚ |

ಪ್ರರಿಪಂತಿರೆ ಸಾರ್ದು ನೋಡಿದಂ ನನೆಗಣೆಯಂ || ೨೩೩ ||

ನೋಲ್ಪುರ ಕಣ್ಣಚ್ಚರಿಯಂ |

ಮಾಲ್ಪುಪೊಲಾಗಸಮನಣೆವ ಕೋಡುಂಗಲ್ಲಿಂ ||

ನೀಳ್ವಂ ತಳೆದಾಬೆಟ್ಟದ |

ತಾಲ್ಪುದಿದ ಬನಂಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಡಂ ಬಿಟ್ಟಂ || ೨೩೪ ||

ವ || ಆಗಳೆಡೆಗಿಟುವ ಪೂಗುಡಿಯ ಗುಡಿಗಳೊಳಂ, ನೆಗೆದ ಸುರಹೊ
ನ್ನೆಯ ಮೊಗಸಾಲೆಯೊಳಂ, ಮಡಲೊಂಡ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮಂಡವಿಗ
ಳೊಳಂ, ಸಂಪಗೆಯ ಜೊಂಪದ ಚಂಪೆಯದೊಳಂ, ಕಂಪನಪ್ಪದಿರ
ವಂತಿಯ ಕಾವಣಂಗಳೊಳಂ, ಗಾಡಿವಡೆದ ಬಕುಳದ ಗೂಡಾರದೊಳಂ,
ಬೀಗಿ ಪಟಪಟನೆ ಬೆಳೆದ ಬಾಲ್ಯಾಯ ತಿವುರಿಯೊಳಂ, ಸೊಂಪಾದ ಪಾದ
ರಿಯ ಚೌಕಿಗೆಗಳೊಳಂ, ಬಿಟ್ಟ ಬೀಡು ಬರೆದಂತೆ ಕಂಡರಿಸಿದಂತೆ
ಕಣ್ಣೆಸದಿದುರ್ದದನ್ನೆಗಮಿತ್ತಲ್ || ೨೩೫ ||

ಪೂಗಣೆಯನೆತ್ತಿ ಬಂದುದ |

ನಾಗಳೆ ಸಿವನಣುದು ನೊಸಲ ಕಣ್ಣಾಯ್ದ ವನಂ ||

ಬೇಗದೆ ನಡೆದವನೊಳ್ ನೀಂ |

ತಾಗೆನೆ ನಸುನಗುತುಮಾತನಂದಿಂತೆಂದಂ || ೨೩೬ ||

ನೆಲನಂ ಪೋಗೊದೆಯೆಂಬುದೇನುಗಿದು ಬೆಟ್ಟಂ ಹಿಟ್ಟುಮಾಡೆಂಬುದೇ |

೧. ಬಳ್ಳಿಗಳನೆ. ೨|| ೨. ಬೀಡಂ ಬಿಟ್ಟು. ೨|| ಗ|| ೩. ಗಣ್ಣಾಯ್ದ. ೨|| ಗ||
೪. ಪೂಗಡಿದ. ಗ||, ಪಾಣದ. ಕ|| ೨|| ೫. ನೊಗೆದ ಕ|| ೨||

ನುಲಿದೆಷ್ಟುಂ ದೆಸೆಯಾನೆಯಂ ಪಿಡಿದು ಕೋಡಂ ಕಿತ್ತು ತಾರೆಂಬುದೇ ||
 ನೆಲೆ ಪೆರ್ನಾರಿಯನಾವಗಂ ಪೊಸೆದು ನೀಂ ಮುಕ್ಕುಂಬುದೇನೆಳ್ಳದೀ ||
 ಯಲರ್ವಿಲ್ಲಾತನ ಪಾಡಿಯಂ ಕಡುಪಿನಿ ತಾಗೆಂಬುದೇಂ ಬೀರಮೇ? || ೪

ವ || ಮತ್ತಮೊರ್ವಂ ಮೂದಲಿಸಿಯಲ್ಲದೆ ತಾಗದ ಮುನ್ನೆತ್ತಿಗಿದಲ್ಲ
 ದಿಡುಯದ ಸಾಡುಡಲ್ಲದೆ ಕೊಲ್ಲದ ಮುಱುಯಿಡುಡಲ್ಲದೆ ಮೊರೆದೆಸೆಯದ
 ಪೆಸರಂ ತಳೆದ ಕೂರಾಳಂತೆಂದಂ:— || ೫

ಕಡುಮುಳದೋಡಿ ನಿಂದ ತುಱುಲಾಳಳನಾಂ ತಡುದೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕದಿ |
 ದೊಡೆ ಬಿಡದಾಂತ ಸೂನಿಗೆಯ ಭಂಡಿಗಳಂ ಸಿಡಿಲಂತೆ ಪೊಯ್ಯದಿ ||
 ದೊಡೆ ನಡೆತರ್ಪ ತೇಜಿಗಳನೋವದೆ ಭಂಡಣದಲ್ಲಿ ಸೀಡದಿ |
 ದೊಡೆ ಪೆಸರಾನೆಯಂ ಮುಱುಯದಿದೊಡೆ ನಟ್ಟನ ನಿನ್ನ ಲೆಂಕನೇ? || ೬

ಮಿಸುಪ ಸುಲಿಪಲ್ಲ ಬೆಳಗೆ |

ಣ್ಣೆಸೆಯಂ ಪರಿದಡರ್ದು ಪೊಳೆವ ಜೊನ್ನದ ಸೊಂಪಂ ||

ಮಸುಳನೆ ಮತ್ತಮದೊರ್ವಂ |

ಬಿಸುಗಣ್ಣನ ಮುಂದೆ ನಿಂದು ತಾನಂತೆಂದಂ || ೭

ಕೊಂಡಾಡುವ ಕಾಲ್ಗಾಪಿನ |

ಗಂಡರ್ಕಳನುಸಿ ಕೆದಡು ನಿಟಲೆನೆ ಮುಱುವೆಂ ||

ಭಂಡಣದಿಡೆಯೊಳ್ ಬಾಡುಯ |

ದಿಂಡಂ ಮುಱುವಂತೆ ಕಾವನಾನೆಯ ಕೊಂಬಂ || ೮

ವ || ಮತ್ತಮೊರ್ವಂ ತಕ್ಕಿನ ರಕ್ಕಸರನೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕದ ಪೆಸರ ಪೇರಣ
 ಕೆಯೊಳಂತೆಂದಂ:— || ೯

೧. ತಾಯೆಂಬು. ಕ || ೨. ನಕ್ಕಟ್ಟ. ಗ || ೩. ಕಳುಪಿನಿ ತಾರೆಂ. ಕ ||

೪. ಮುನ್ನೆತ್ತಿಗಿದಿಡಿಯಲ್ಲದೆ. ಕ || ೫ || ೫. ಹೆರೆತೆಗೆಯದ. ಕ || ೬ ||

೭. ಪಿಡಿ ಕ || ೮. ನಟ್ಟಗೆ. ಗ || ೯. ಸರೊಳೊಪ್ಪೆಸರದರಿಕೆಯೊ. ಗ ||

ತೋಷಯಂ ಪೊಕ್ಕಾದಂ ಮೆ |

ಯ್ಯುಷಯದೆ ಸೂರ್ಕಾನೆ ಮುಳುದು ಬೆಳ್ಳವರೆಯಂ ||

ಮುಷವವೊಲಾಕಾಳಗದೊಳ್ |

ತುಸಂದೊಳವೊಕ್ಕು ಮುಷವೆನಾತನ ಕೊಡೆಯಂ || ೨೪೩

ಬಂದ ಕಡುಗುದುರೆ ಪೊಲದೊಳ್ |

ನಿಂದವರಂ ತಿವಿದುವಕಟ! ನೋಡಿರೆ ತಾನಿಂ ||

ತೆಂದುಷಯಬಾರದಿದು ಪೊಸ |

ತೆಂದೊರ್ಮೆಯ ಪೊಸಗೆ ಪುಯ್ಯಲಾದತ್ತಾಗಳ್ || ೨೪೪

ವ || ಅಂತ್ಯಳುವರ್ ಮೊಸಬುದಮಂ ಕೇಳ್ವು—ಇವು ಕಾವನ ಕುದು
ರಗಳಾಗದೆ ಮಾಣವೆಂದು ಬಗೆಯೊಳಟ್ಟಣಿಸಿ ಕಡುಮುಳುದು || ೨೪೫

ಪೊಸತಪ್ಪ ಕಡಲಿದೆಂಬಂ |

ತೆನೆದೊಪ್ಪಿರೆ ತಿಸುಳ ಬೇಗದಿಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿದಂ ||

ಪುಸಿವಡೆಯಂ ಕಡುಮೆಷದಿರೆ |

ಪೆಸರಂಬಡೆದಾನೆಕುದುರೆತೇರಾಳ್ಳಳುನುಂ || ೨೪೬

ವ || ಅಂತು ಪುಟ್ಟಿಸೆ ಮೊದಲಿಗನಪ್ಪ ಬಿಸುಗಣ್ಣೊಳೊಗೆದ ಬೀರಂ
ತನ್ನೊಡನಾಡಿಗಳಪ್ಪಗದ ಬೀರರ್ಬೆರಸು ಆಪಡೆಯಂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು
ಸೂಚಿಸುವ ನಿಸ್ಸಳದ ತಾಟಸುವ ತಂಬಟದ ಬಾರಿಸುವ ಬೀರವ
ಷಯ ಪೊಡೆವ ಡಕ್ಕೆಯ ಪಿಡಿದ ಬಿರುದಿನ ಕಾಳೆಯ ಬಲ್ಲಲಿಯ ಸಡ
ಗರಮಲ್ಲದೆನೆಗಳಂ ಕಿವುಂಡುವಡಿಸೆ, ಮಂಜುವೆಟ್ಟದಿಂ ಪೊಷಮಡ
ಲೊಡನೆ || ೨೪೭

ವಿನಾಗೆಯಾಂತ ನೀಳ್ವ ಪೊಸಟಕ್ಕೆಯನೊಪ್ಪರೆ ಬರ್ಪಗಾಲಿಯಿಂ |

ತಾನೊಳಗಾದ ಬೆಟ್ಟು ಪುಡಿಯಾಗಿರೆ ಪೆರ್ಚಿದ ಕಾಲ ದೂಳಯಿಂ ||

ಬಾನೆಡೆ ನಾಡೆಯುಂ ಪೊಡವಿಯಂತಿರೆ ಕೈದುಗಳಿಂದೆ ಬಂದವಂ |

ದಾನೆಗಳೊಡ್ಡು ತೇರ್ಗಲಣೆ ತೇಜೆಯ ಥಟ್ಟುಲಿವಾಳ ಮೊಗ್ಗರಂ || ೨೫೩

ತರದಿಂ ಮೇಲೊಗದಿರ್ಪ ಪೀಲಿದಪ್ಪಗಳ್ ತಳ್ತಾಗಸಂ ರೂಪುಗೆ |

ಟ್ಟರೆ ಕೂರ್ವಾಳತೊಳಪ್ಪ ನುಣ್ಣೊಗರದೆತ್ತಂ ಪರ್ವಿ ಕಾರ್ಮಿಂಚೆನಂ ||

ತಿರೆ ಬಿಲ್ಲಾಳ್ಗಳ ಬಲ್ಲರಂ ದೆಸೆಗಳಂ ತಳ್ಳೊಯ್ಯೆ ಮೂಱಾಂತ ಬೀ || ೨೫೪

ರರ ಸೊರ್ಕೊಮೊದಲೋಡಬಂದುದಳವಿಂ ಪಾಡಿಂತು ಮುಕ್ಕಣ್ಣನಾ ||

ಕೆಲಬರ್ ಬಟ್ಟೆಯ ಬೆಟ್ಟನಾದೊಡೆದು ಸೆಂಡಾಡುತ್ತಮೆಕ್ಕಕ್ಕೆ

ಯಿಂ | ಕೆಲಬರ್ ಸಿಂಗಮನೊತ್ತಿ ಪಲ್ಲಣಿಸಿ ಬಲ್ಲಿಂದೇಪುತುಂ ಬೇಗದಿಂ ||

ಕೆಲಬರ್ ಪೆರ್ಚಿದ ನೇಸಪಂ ನೊಣೆಯುತುಂ ಕೈನೀಡಿ ಮುನ್ನೀರ್ಗಲಂ |

ಕೆಲಬರ್ ಪೀರ್ದರೆಮಾಡುತುಂ ನಡೆದರೆತ್ತಂ ಬೀರರಾಪಾಡಿಯೊಳ್ || ೨೫೫

ಪೊಡವಿ ನಿಲಲಾಟದೊಲೆದೋ |

ಗುಡಿಸುಗುಮೆಂದಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟನಿಟ್ಟುಪ್ಪಿಂ ದಂ ||

ಪಿಡಿದೆಣ್ಣೆ ಸೆಯಾನೆಗಳಂ |

ಕಡುನಲವಿಂದೇಪು ಬರುತುಮಿದರ್ ಕೆಲಬರ್ || ೨೫೬

ಬಿಸುಪಮದ್ ನೊಸಲ ಕಣ್ಣಂ |

ತಿಸುಳಂಗಳನಾಂತ ಕೈಗಳುಂ ನೋಬ್ಬರನಂ ||

ಜಿಸೆ ನಡೆತಂದರ್ ಕೆಲಬರ್ |

ಪೆಸರಾಳ್ಗಳ ಬೆಟ್ಟನಣ್ಣೆಕಲ್ಲಾಡುತ್ತಂ || ೨೫೭

ತಕ್ಕೊಳಾಂತಾಜವನೊಳ |

ಪೊಕ್ಕೊನ್ನೊಳ್ ಪೊಣದ್*ನಾದೊಡಂ ಮಿಗೆ ಸುಗಿವಂ ||

ತಿಕ್ಕುವೆನುತ್ತೆ ಸಾಸಿಗ |

ರೆಕ್ಕೊಕ್ಕೊಯಿನಿರದೆ ಕೆಲಬರಿದಿರೊಂದರ್ || ೫೩ || 4

ವ|| ಅಂತಾಗಸಮಾಂದಂತೆಯುಮೆಳೆ ಬೆಸಲಾದಂತೆಯುಂ ಮುನ್ನೀರಂ
ಮೇರೆವರಿದಂತೆಯುಂ ನಡೆದು ಭಂಡಣದೊಡೆಯೊಳ್ ತಂಡತಂಡದಿಂದೆ
ಡ್ಡಮಪ್ಪಂತೊಡ್ಡಿ ನಿಲಲೊಡನೆ || ೫೪ ||

ಕಾಲಾಳ್ ತೇರ್ಗೊಡೆಯರ |

ಮೇಲಾಳ್ ಜೋದರುಲಿಗಳೆಣ್ಣುಂ ದೆಸೆಯೊಳ್ ||

ಕಾಲೂಱಿ ತಕ್ಕು ನಿಂದುದು |

ಮೇಲೊಡ್ಡಿ ದುದೈದೆ ಬಂದ ಮಾರ್ಪಡೆಯನಿತುಂ || ೫೫ ||

ಕುಟುಪಿನ ಮಾಣಿಕವರಿದೆಯ |

ತೆಪ್ಪುಗಳೊಳ್ ಪೊಳೆವ ಬಾಳ ಬೆಳ್ಳೆಗಳಂದೊಂ ||

ಮೆಳುದುವೊ ಕೆಮ್ಮುಗಿಲೆಡೆಯೊಳ್ |

ಮಿಟಗುವ ಮಿಂಚೆಂಬ ತೆಪ್ಪಿನೆರಡುಂ ಪಡೆಯೊಳ್ || ೫೬ ||

ಪಡೆಯಿಂದಮೊಗೆದು ಪರ್ವದ |

ಪುಡಿ ಮೆಯ್ಯಂ ಪತ್ತೆ ಪೋಗಿ ಬಾಂದೊಳಿಯಂ ಪೊ ||

ಕ್ಕಡಿಗಡಿಗೊಲಾಡುವವೊಲ್ |

ಕಡುನೆಗೆದೊಪ್ಪಿದುವು ಮಿಳರ್ವ ಕೆಂಬವಿಗಳ್ || ೫೭ ||

ಪೊಸೆಪೆಸಗೆಯ ಮೆಂಜಿಟಗೆಯ |

ಮಿಸುಗುವ ದೊರಿಯದ ಪಟಾಯ ಪುಲ್ಲಿಯ ಸೊಂಪಂ ||

ಪಸರಿಸಿದ ಪಕ್ಕರಕ್ಕುಗ |

ಳಸೆದಿದುರ್ವು ತರದಿನೊಡ್ಡಿ ದೆರಡುಂ ಪಡೆಯೊಳ್ || ೧೬೦

ಬಿಚ್ಚಂತಾನೆಯ ಥಟ್ಟನೊ |

ಳಚ್ಚರಿಯಂ ತಳೆದ ಒಂಚೆಯಂಗಳ್ ನಡೆನೋ ||

ಒಬ್ಬಗೆ ಚೆಲ್ವಂ ಬೀಡುದು |

ವಚ್ಚರಸಿಯರೇಳು ಬಂದ ಪಾಟನ ತೆಪದಿಂ || ೧೬೧

ಪರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೀಲಿಸಿದ ಗೆಜ್ಜೆಯ ಬಿಚ್ಚಣೆವೆತ್ತು ಬಿಲ್ಲಳ |

ಚ್ಚರಿಗೆಡೆಯಾದ ಕನ್ನಡಿಯ ಕೂರ್ಪಿನ ಡೊಂಕಣಿಯಲ್ಲಿ ಜುಂಜಿನಂ ||

ತಿರೆ ಮಿಳರ್ದಾಡುತಿರ್ಪ ಪೊಸಚಾರಿಯ ದಿಟ್ಟಗಳುಳ್ಳ ಮಿಂಚುಬಿ |

ತ್ತರಿಸುವ ತೋಳ ಬಾಳ ಪರಿ ನಾಡೆಯುಮೊಪ್ಪಿದುದಿರ್ವಲಂಗಳೊಳ್ || ೧೬೨

ನ|| ಆಗಳೆರಡುಂ ಪಡೆಯೊಡೆಯರ್ ಕಾದುವ ಪೊಟ್ಟುಡು ಕಡು
ಮುಳದು ಕೈಯ ಕುಂಚಮಂ ಬೇಗಬೇಗಂ ಬೀಸಲೊಡನೆ || ೧೬೩

ತಡಿಮಿಡು ಬಂದು ತೆಂಕಣ |

ಬಡಗಣ ಕಡಲೊಂದನೊಂದು ತಾಗುವ ತೆಪದಿಂ ||

ಬಿಡೆ ಗಜಱು ಮಿಕ್ಕು ತಕ್ಕಿಂ |

ಪಡೆಯೆರಡುಂ ದೆನೆಗೆ ಮನಗಿ ತಾಗಿದುದೆತ್ತಂ || ೧೬೪

ನ|| ಆಗಳಾಗಸಕ್ಕೆ ನೆಗೆದು ಪರ್ವದ ದೂಳಗಟ್ಟಲೆಯೊಳ್ ತಂ
ತಮ್ಮ ಪಿಡಿದ ಬಾಳೈಳಗಿಂ ಮಾಱೊಡ್ಡಂ ಕಂಡು ಕಾಲಾಳ್ ಕಾಲಾಳ್
ಳೊಳ್ ಕುದುರೆಗಳ್ ಕುದುರೆಗಳೊಳ್ ತೇರ್ಗಳ್ ತೇರ್ಗಳ್ಳೊಳ್ ಆನೆ
ಗಳಾನೆಗಳೊಳೊವದೆ ಕಾದಿ ಮೆಯ್ಯಳಂ ಜುಮ್ಮನೆಚ್ಚು ಪಾಯ್ವ ಪೊಸ
ನೆತ್ತರಿಂ ನೆಗೆದ ದೂಳಯಂ ನಂದಿಸಿ ಪೆಪದೆಗೆಯಲೊಡನೆ || ೧೬೫

ಕಡುನೆಗೆದಬ್ಬರಂ ಮೊಟಗಿನಂತಿರೆ ಬಿಲ್ಲೊಳಮರ್ಕೆವೆತ್ತು ಕ |

ನ್ನಡಿಗಳ ಬಳ್ಳವೆಳ್ಳು ಕುಡುಮಿಂಚಿನವೊಲಿರೆ ಗಾಳವಟ್ಟೆಯೊಳ್ ||
ನಡೆವನ ಕಾಯ್ತು ತಣ್ಣಗಿರೆ ಕಾರ್ಮುಗಿಲೊಡ್ಡುಗಳಂತಿವೆಂಬಿನಂ |
ಗಡಣಿಸಿ ಬಂದು ಕೋಲ ಮುಷಯಂ ಕಷದರ್ ಮಿಗೆ ಬಿಲ್ಲ ಬಲ್ಲಹರ್ ||

ಮಸಗಿ ಕವಿದಾರ್ಪಿನಿಂ ಬ |

ಗ್ಗಿಸಿ ನಾಲ್ಕುಂ ದೆಸೆಗೆ ಸರಲ ಸರಿಯಂ ಸುರಿವಂ ||

ತಿಸುವವರ್ಗಳ ಕೈಯೊಳ್ ನಿ |

ಟ್ಟಸಬಾರದು ತುಡುವ ಬಿಡುವ ಪವಣಂತಾಗಂ || ೧೬೪

ತಪ್ಪದೆ ನಟ್ಟಲಗಿಂದಂ |

ತೊಪ್ಪನೆ ಕರುಳೊಕ್ಕು ಬೇಗದಿಂದಂ ನೆಲದೊಳ್ ||

ಕುಪ್ಪಳಿಸಿದೊಡಂ ಬೀಟದೆ |

ಚಪ್ಪರಿಸುತ್ತೆಚ್ಚರೆಕ್ಕೆಯಿಂ ಬಿಲ್ಲಾಳ್ || ೧೬೫

ಕಣೆ ತೀರೆ ಕಟ್ಟಿದಲಗಿಂ |

ಮೆಣೆಯದೆ ಕೀಳ್ಕೊಡುಗೊಂಡು ಕಡುಮುಳಸಿಂ ಬಿ ||

ಲ್ಲಣೆ ತಳ್ತುಯುತ್ತಿದುರ್ದು |

ಪಣೆಲೆನೆ ತಲೆ ಪಣಿದು ಪೊಡವಿಯೊಳ್ ಬೀಳ್ವನೆಗಂ || ೧೬೬

ಪೊಡೆದಾಡುತೊರ್ನೆ ಬಿಲ್ಲದೆ |

ಪಡಲಿಡೆ ಕಂಡಾರ್ದು ಪರಿಗೆಕಾಣರ ತಂಡಂ ||

ನಡೆದು ಪಳಂಚಿದುದುರಿದಾ |

ಗಡೆ ಮುಗಿಲೊಂದೊಂದೊಳ್ ಪಳಂಚುವ ತೆಟದಿಂ || ೧೬೭

ತೊಲಗದ ಕಂಬದಾನೆಯ ಪಸುಂಬನೆ ಪಕ್ಕಿಯ ಸೂಲ ಸೂಲದಿಂ |

ಗಿಲಿತದ ಗಂಡಗತ್ತರಿಯ ಗೊಳಯ ಪಂದಿಯ ಪೊನ್ನ ಬೀರಸಂ ||
 ಕಲೆಯ ತೊಳಪು ಕನ್ನಡಿಯ ಚೆನ್ನಡಿಯಡ್ಡಣವೆಡ್ಡಮಾಗೆ ಮೂ |
 ದಲಿಸಿ ಪೊಡಪುರ್ ಪರ್ಚೆ ಕೆಲರುಕುಡಿಗಳ್ ತಪ್ಪಸಂದು ಕಾದಿದರ್ || ೨

ಕಡುಗದ ಪೊಯ್ಲಿಂದಂ ಕಾ |

ಲಡಿಗಳ್ ಕಡಿಯಾಗೆ ನೀಡಿದುಪ್ಪರವೊಯ್ಲಿಂ ||

ಪೊಡವಿಗೆ ಬೀಳ್ತರೆ ತಲೆ ಸೊ |

ಕಡಗದೆ ಕೆಲರಿಡಿದು ಬೀರಸಿರಿಯೊಳ್ ನೆರೆದರ್ || ೨೩

ವ || ಅಂತು ಪೂಣ್ಡು ನುಡಿದು ಪೆಟದೆಯದೆ ಪೊಕ್ಕು ಬೆರಸಿ ಸಣ್ಣ
 ನಾದ ಪೇರಣುಕೆಯ ಪರಿಗೆಕಾಟರಂ ಕಂಡು || ೨೪

ಬಿಟುವರಿಯ ಬೇಗದಿಂದಂ |

ಕುಟುಪಿನ ಪ್ಪಯಿಗೆಗಳೊಲೆಯ ಪೆರ್ಗಡಲೆಡೆಯೊಳ್ ||

ನೆಣಿ ನಾವೆ ತಾಗುವಂದದೆ |

ತೆಟಪಿಲ್ಲದೆ ತೇರ್ಗೊಡ್ಡು ತಾಗಿದುದಾಗಳ್ || ೨೫

ತೇರೊಳಗಿದುರ್ ನಾಡೆಣಿಯರೆಚ್ಚರಲಂಬಿನ ಸೋನೆ ಸುತ್ತಲುಂ |
 ಭೋರೆನುತೊರ್ವೆ ಸೈಗಣಿಯೆ ತೊಟ್ಟನೆ ಪರ್ವದ ಮರ್ವಿನಿಂದವಾ ||
 ತಾರಗೆವಟ್ಟೆಯಂ ದೆಸೆಗಳಂ ನೆಲನಂ ಕಡಲಂ ಬನಂಗಳಂ |
 ಕಾರಿರುಳ್ಳದೆ ನುಂಗಿದವೊಲಾದುದು ಕಾಳೆಗಮೇನಲುಂಬವೋ ! ||

ತೇರೊಳ್ ಪೂಡಿದ ತೇಜಿಗಳ್ ಸರಲ ಕೂರ್ಪಿಂಗಳ್ಳು ಪಿಮ್ಮೆಟ್ಟೆ ಕೆ |
 ನೀರೇಣುಂದೊಗೆದಿಚ್ಚು ಪಾಯಿ ಪೊಡೆವಾತಂ ಜೋಲ್ದು ಕೈಗುಂದೆ ಕಂ ||
 ಡಾರುತ್ತಂ ಮುಳದೊತ್ತಿ ನೂಂಕಿ ಕಣೆಯಂ ಬಿಲ್ಲಂ ಬಿಸುಟ್ಟೆಕ್ಕೆಯಿಂ |

೧. ಗೊಳಯ. ೨ || ೨. ವೊ | ಕ್ಕಡೆಗೆ. ೨ || ೩. ಸಣ್ಣ ಸುಣ್ಣವಾದ. ೨ ||

೪. ತೇರ್ಗೊಳಿದು ತಾಗಿದುವಾಳ್. ೨ || ೫. ತೊಟ್ಟೆಯುಂ ತೊಟ್ಟನೆ. ೨ ||

೬. ತೇರಂ ೨ ||

ಕೂರಾಳ್ ತಲೆಯೊತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿದಲಗಿಂದಂ ಕುತ್ತಿಮೈಯಿಕ್ಕಿದರ್ ||

ತೇರ್ಗಳಗೊಂದಣಂ ಮುಱುದು ಮೆಟ್ಟಿದ ಕೊಂಬುಡಿದಂತೆ ಬೇಗದಿಂ
ನೆರ್ಗನೆ ಬಿಟ್ಟು ನುಚ್ಚುನುಱುಯಾಗೆ ಕನ್ನಲಳವಿಂದೆ ಮಿಱು ಕೆ ||
ನ್ನೀರ್ಗಳ ಕಾಱ್ಪಿನಲ್ ಮಸಗಿ ಕೂಡೆ ಪೆಣಂಗಳನೆತ್ತಿ ಗುಂಪಿನಿಂ |
ಭೋರ್ಗರೆದೆತ್ತಲುಂ ಪರಿಯೆ ಗೋಱಿಯಲರ್ ಕಡುಕೆಯ್ದು ಕಾದಿದರ್ ||

ಮುಳಸಿಂದಂ ಕಿಟ್ಟು ಬಾಳಂ ಜಡಿದಳವಿಯನಾರಯ್ರು ರ್ಪಾರೇ !
ಜರ್ಪಾರೇ ! ಹಳುರೇ ! ಹೋಹೋ ! ಮರ್ಪಾ ! ಎಂಬುಲಿ ನೆಗೆವಿನೆಗಂ
ಬಿಟ್ಟು ಮಾಱಾಂತ ಮೇಲಾ || ಳ್ಳನಾಗಳ್ ತಳ್ಳು ಪೊಯ್ದಾದಿಱುಪಿ
ಕುದುರೆಯಂ ಕೊಂಡು ತಮ್ಮೊಟ್ಟಿನೊಳ್ ಕ | ಣ್ಣೊಳಪನ್ನಂ ಪೊಕ್ಕು
ಗೆಲ್ಲಂಬಡೆದರದಟಿನಿಂ ರಾಯರಾವುತ್ತುರಾಗಳ್ || ೨೩೯ -

ಇಕ್ಕಿದ ನೀಸಕಂ ಪುಡು ನೆತ್ತಿ ಸಿಡಿಲೊಡೆದೊಂದೆ ಗಾಯದಿಂ |
ಚಕ್ಕನೆ ಭೋಂಕನೆಟ್ಟುಮಿಗೆ ಬೆನ್ನೊಳಮರ್ಚಿದ ಪೊನ್ನ ಪಲ್ಲಣಂ ||
ಪಕ್ಕರೆ ತೇಜೆವಾರು ಕೞದಿರ್ಕಡಿಯಾದುವು ಬಾಳ ಬಾಯೊಳಂ |
ತಕ್ಕುಮೆ ತೋರತಕ್ಕಿದೆನೆ ಗೋಱಿಯಲರ್ ಕೆಲರಲ್ಲಿ ಕಾದಿದರ್ || ೨೪೦

ತೊಟ್ಟನೆ ಪೊಂದಿದ ಕುದುರೆಯ |

ಥಟ್ಟಂ ಕಂಡಣದು ನೂಂಕಿ ಬಲ್ಯಾವಂತರ್ ||

ಬಿಟ್ಟಕ್ಕಿ ದರಾನೆಗಳಂ |

ಬೆಟ್ಟುಗಳೊರ್ವೊದಲೆ ಮಸಗಿ ಕವಿದವೊಲೆತ್ತಂ || ೨೪೧

ಕೋಲ್ಗಾರೋ ಸುರಿವಾಲಿವ |

ರಲ್ಗಳವೊಲೆ ನೆತ್ತಿಯೆಡೆಯ ಮುತ್ತುಗಳತ್ತಂ ||

ಗಲ್ಲನೆ ಸುರಿಯೆ ಜೋದರ್ |

ಬಲ್ಲಣೆಯಿಂದೆಚ್ಚರವಟಿನಿಂದಾನೆಗಳಂ || ೨೪ ||

ಜಾಣದೆ ತನ್ನಾನೆಯನಾ |

ಮಾಣಾನೆಯ ಕುಂಬತಳಕೆ ಪಾಯ್ದಳವಿಂ ಕೈ ||

ದೋಷ ಮುಖವಾನಿಸಂ ಮೆ |

ಯ್ಯೇಷಂ ಕಂಡಗಿದು ಜೋಲೆ ಕೊಂದನದೊರ್ವಂ || ೨೫ ||

ಅಣೆದುದು ಕೂತ್ತಿನೂಂಕಿದುದು ಪೊಕ್ಕೂಡನಿಕ್ಕಿದುದೇಳಿ ಬಾ
ಯ್ಗಳಂ | ನೆಣನುಗೆ ನೆತ್ತರುಚ್ಚಳನೆ ಜಾದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಮಗುಟ್ಟುವಂತೆ
ಭಂಡ || ಣದೆಡೆಯೊಳ್ ಪೊಣರ್ವ ಪಲವಾನೆಗಳಂ ಕಡೆಪಿತ್ತದೊಂದು ಮೆ |
ನ್ನಣವಡೆದಾನೆ ಬೊಬ್ಬಿಳಿಯ ತನ್ನಯ ಮೇಗಣ ಜೋದನಾರ್ಪಿನಿಂ || ೨೬ ||

ತಳಗಳ ಬಟ್ಟಲಿಂ ಮೋಗಿದು ನೆತ್ತರನಾಗಳೆ ಈಂಟಿಯಾಂಟಿ ಮೆ |
ಯ್ಗಲಿಗಳ ಕಂಡದಿಂಡೆಗಳ ಬಕ್ಕಣಮಂ ತನೆ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲ ಮೆ ||
ಯ್ಯೊಲೆದುಡೆ ಜೋಲ್ವ ನಾಣಿದು ಕಣ್ ನಸುಮುಚ್ಚಿರೆ ತೇಗಿ ತೇಗಿ
ಮಾ | ಮಲೆದಿದಿರಾಗಿ ಕೈಪಣಿಯೊಳಾಡುವ ರಕ್ಕಸಿಯರ್ಕ್ಕಳೊಪ್ಪಿದರ್ ||

ವ || ಅಂತು ನೋಲ್ವರ ಕಣ್ ಕೊಕ್ಕರಿಕೆಯಾದಾನೆಗಳೆಗದೊಳ್
ನಿಲ್ಲದೆ ತಲ್ಲಣದಿಂ ಪೆಣದೆಗೆವ ಬಿದಿವೆಡಂಗನೆಂಬ ಬಿಂಜವಾಣಿಕನೆಂಬ,
ಹರಿರಾಯನೆಂಬ, ತೋರಪತ್ತನೆಂಬ, ಚೌವಟಮಲ್ಲನೆಂಬ, ಮುಷುವ
ರಕ್ಕಸನೆಂಬ, ರಾಯದಟಸೂಣಿಕಾಣನೆಂಬ, ತನ್ನೊಡ್ಡಿನ ಪೇರಾನೆಗಳಂ
ಕಂಡು ಕಡುಮುಳುದು ಬಿಸುಗಣ್ಣೊಳೊಗೆದ ಬೀರಂ ಕೂರಾಳ್ಗಳಂ ಕೂಡಿ
ಕೊಂಡಲಗನುಗಿದು ಗಿಟ್ಟಿ ನೈತಂದಾನನೆವಿಲ್ಲ ಬಲ್ಲಹನ ಪಾಡಿಯಂ ಕೂಡೆ
ಪಾಡೆಯೆ ನೀಡುಂ ಮುಷುವಾಗಳ್ || ೨೭ ||

ಕಟ್ಟಿದಿರೊಂತರಂ ನೆಣೆ |

ನಿಟ್ಟನೆ ನನೆವಿಲ್ಲ ಬಲ್ಲಹಂ ಮಾಟನೆಯಂ ||

ನೆಟ್ಟನೆ ತೋಳ್ವಲದಿದೆ |

ಬ್ರಹ್ಮದನವನಿದಿರೋಳಾವನುಂ ನಿಂದಪನೇ ? || ೨೪೭

ವ|| ಅಂತು ಕೈಕೊಳ್ಳದೆ ಬೆಂಬತ್ತಿ ತೇನತೇನಂ ಮಸಗಿ ಸಂದಣಿಸಿ
ಬರ್ಪ ಸೋರ್ಕಾನೆಗಳ ಕಾಲ್ಪೋಷಿಗೆ ನೆಲನೊಂದಿಸೆಗೊಲೆದು ಜಾಜುಂ
ಗಲ್ಲಂತೆ ತೋಣಿಯುಂ, ಮುಗಿಲಂ ಮುಂಡಾಡುವಂತಿರುದ್ದಮಾದ ಪಲ
ತೆಪದ ಕುಣುಪಿನ ಮಿಳವ್ ಪ್ಪಯಿಗೆಗಳ ಗಾಳಿ ಗಾಳಿವಟ್ಟೆಯೊಳ್ ನಡೆವ
ಪಗಲೊಡೆಯನ ಕುದುರೆಯ ಸೇದೆಯಂ ಪಿಂಗಿಸೆಯುಂ, ಫಟ್ಟೊಡೆಯದೆ
ತೆರಳ್ವ ತೇಜಿಗಳಕಾಲ ದೂಳಿ ನೆಗೆದು ಕೊಳುಗುಳದೊಳ್ ಪಸರಿಸಿ ಬೀ
ರರನಥಸುವಜ್ಜರಸಿಯರಂ ಪೊಲಂಬುಗಿಡಿಸೆಯುಂ, ಕಾಲಾಳ್ಗಳಬ್ಬರಕ್ಕೆ
ತಾಯ್ತಲೊಡ್ಡು ಮೇರೆದಪ್ಪಿದ ಮುನ್ನೀರೊಳ್ ಕಡಲೊಡೆಯನಪ್ಪ
ಡಂಗಿಯುಂ, ಜವನ ಮಂತಣಸೂಲದಂತೆ ನೆಗೆದ ಕೊಂತವ ಕೂರ್ವೊ
ನೆಯ ಕೋಲಾಟಕ್ಕೆ ತಾರಗೆವಟ್ಟೆಯೊಳ್ ನಡೆವ ಬಿಜ್ಜೋದರಿಯರ್
ಪುಗಲಣಿಯದೆ ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಳುತ್ತಿರೆಯುಂ, ತೆಪಪುಗುಡದೆ ಸೂಚಿಸು
ವ ನಿಸ್ಸಳದ ಬಲ್ಲರಕೆ ದೆಸೆವೆಟ್ಟುಗಳ್ ನಿಬ್ಬರಂ ಬಿರಿಯೆಯುಂ, ಬೇಗ
ದಿಂ ನಡೆದಿತ್ತಿ ಬಂದು ಮಂಜುವೆಟ್ಟುಮಂ ಮೂವಳಸಾಗಿ ಮುತ್ತಿದಾಗಳ್||

ನನೆವಿಲ್ಲಾತನ ಮುಕ್ಕ.

ಣ್ಣನ ತಕ್ಕಂ ನೋಡವೇಳ್ವುಮೆಂದೊಲವಿಂದಂ ||

ತನತನಗೆ ಬಂದು ಮುಗಿಲೊ |

ಡ್ಡಿನ ಕೆಲದೊಳ್ ಸಗ್ಗದವರ್ಗಳೆಲ್ಲರ್ ನಿಂದರ್ || ೨೪೮

ಕೋವಣಮುಂ ಗುಂಡಿಗಿಯುಂ |

ನೇವರಿಸಿದ ಬೂದಿಯುಂ ಜಲಕ್ಕನೆ ಚೆಲ್ವಿಂ ||

ತೀವಿರೆ ಬಿಸುಗಣ್ಣೊರವಂ |

ಕಾವನ ತೋಳ್ವಲಮನಜುವೆನೆಂದೇಟ್ಟಂದಂ || ೨೯೪ ||

ಮಿಸಗುವ ನಾಲ್ಕುಂ ಕೋಡಿಂ |

ದೆಸೆವಾನೆಯನೇಡು ಪಿಡಿದ ಬೆಳ್ಳೊಡೆ ಸಸಿಯಂ ||

ಮಸುಳಸೆ ಬಂದಿದಂ ಪಾ|

ಡಿಸುತುಂ ಪೆಸರ್ವೆಡೆದ ಗಾಣರಿಂ ಪಲಗಣ್ಣಂ || ೨೯೫ ||

ತೋಳಗುವ ಸಂಕುಂ ಪಾಟುಂ|

ಬಳೆ ನೇರ್ಪಡೆ ಪದರ್ನೇಡು ಬಂದೊಲವಿಂ ಪ ||

ಜ್ಜಳಪ ಮುಗಿಲೆಡೆಯೊಳದಂ |

ತಳತಳಸುವ ತೊಡವನಾಂತು ನಿರಿವೆಣ್ಣರಸಂ || ೨೯೬ ||

ಕರಮೊಪ್ಪುವೆಣ್ಣು ತೋಳುಂ |

ಬಿರಿವೂವಂ ನಗುವ ನಾಲ್ಕು ಮೊಗಮುಂ ಚೆಲ್ವಿಂ ||

ಪೊರೆಯೇಡುರೆ ಬಂದಿದಂ |

ಸರಸತಿವರನಂಚೆಯೇಡು ನಲವಿಂ ಬೊಮ್ಮಂ || ೨೯೭ ||

ವ || ಅನ್ನೆಗಮಿತ್ತಲ್ || ೨೯೮ ||

ಕೆಟ್ಟೋಡಿ ಪಾಡಿಯಲ್ಲಂ |

ಪಿಟ್ಟುಂ ಪಿಟ್ಟಾಗಿ ಪೊರದೊಡಂ ಬಗೆಯದೆ ಕ ||

ಣಿಟ್ಟಳವೆನಿಸಿದ ಬೆಳ್ಳಯ |

ಬೆಟ್ಟನೆ ಪೆಟ್ಟದೆಗೆಯದೀಸನೊರ್ವನೆ ನಿಂದಂ || ೨೯೯ ||

ವ || ಅದಂ ಕಂಡು ಕಂಗನೆ ಕನಲ್ದು ಮುಟ್ಟುವೆಂದು ಮೂದಲಿಸಿ ನನೆ
ವಿಲ್ಲಬಲ್ಲದನಿಂತೆಂದಂ:— || ೩೦೦ ||

ಕಡುಪಿಂ ಪೂವಿನ ಕೋಲ್ಗಲ್ |

ಗಡಣಿಸಿ ಕವಿತಂದು ನಾಂಟುವಾಗಳ್ ನಿನ್ನೀ ||

ಜಡೆಯುಂ ತೊವಲುಂ ಪಾವಿನ |

ತೊಡವುಂ ಲಾಗುಳಮುಮಡ್ಡಮೇಂ ಬಂದಪುವೇ? || ೨೯೬

ನಿನ್ನಗ್ಗದ ಪಡೆಯಲ್ಲಮ |

ದೆನ್ನಯ ಪೂಗಣೆಯ ಕೊಲೆಗೆ ಗುಣಯಾದುದು ಕೇಳ್ ||

ಇನ್ನಾದೊಡಮೆಳವೆಣಿಯಂ |

ಕೆನ್ನಂ ಪಿಡಿದಿರದೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಾರ್ಚ್ ಬಡಗೊರವಾ || ೨೯೭

ಎಡಗೈಯೊಳೊತ್ತಿ ಬಿಲ್ಲಂ |

ಪಿಡಿದೊಯ್ಯನೆ ತೀಡಿ ಗೊಣೆಯುಮಂ ಕಡುಪಿಂ ಜೀ ||

ವೊಡೆವಾಗಳ್ ನೆಲನನಿತುಂ |

ನಡುಗುವುದೆಲವೊಯ್ಯನಾಂತ ತಾವರೆಯೆಲೆವೋಲ್ || ೨೯೮

ಬಿರಯಿಗಳಂಜಿ ಕೂಡದರ ಕಲ್ಲೆದ್ದೆ ಪವ್ವನೆ ನೀತಿ ಬಿರ್ಚಿದೋ |

ಪರ ಕಡುಸೊರ್ಕುಮೆಯ್ದೆಗೆಯೆ ಪಿಂಗಿದ ನೀಟರ ಬಲ್ಪು ಪಾಣಿ ಪಾ ||

ದರಿಗರ ನಾಣ್ಣಳುರ್ಕುಗಿಡೆ ಬಲ್ಪುಳಸಿಂದಮಗಲ್ಕೆವೆತ್ತ ನ |

ಲ್ಲರ ಬಗೆ ಬಳ್ಳೆ ಜೀವೊಡೆಯ ಬಲ್ಲಲಿ ನೀಳ್ಳುದು ಕರ್ವುವಿಲ್ಲನಾ || ೨೯೯

ಬಿಸುಗಧಿರನ ಕಡುಗಾಯ್ತುಂ |

ಮಸುಳಸಿದುವು ತುಣುಗಿ ನೆಗೆದು ನಾಲ್ಕುಂ ದೆಸೆಯಂ ||

ಮುಸುಕಿದುವು ಮುಳದರಂ ಜಂ |

ಕಿಸಿದುವು ಬಿಡದಾರ್ದು ಕಾವನೆಜ್ಜೆಲ್ಗಳೆಗಳ್ || ೩೦೦

ಚಲದಿಂ ಕಾವಂ ತೆಗೆದೆ |

ಜ್ಜಲರಂಬೆಡೆಗೊಂಡು ತೊಣಿಗಳುಂ ಬೆಟ್ಟಗಳುಂ ||

ಪೊಲನುಂ ಬಾನುಂ ದೆಸೆಯುಂ |

ಜಲಕ್ಕನಲರಿಂದೆ ಸಮೆದಪೊಲಾಯ್ತೆತ್ತಂ || ೩೦ ||

ಇವು ಮುನ್ನಾರಾರ ಬಬ್ಬಂ ನೆಲೆಗಿಡಿಸವಿವಾರಾರ ತಕ್ಕಂ ನೆಲಕ್ಕಿ |
 ಕೃವಿವಾರಾರುರ್ಕನೊತ್ತಂಬಿರಿದು ಕಿಡಿಸವಾರಾರ ಕಾಯ್ಪೆಲ್ಲಮಂ ನೂಂ |
 ಕವಿವಾರಾರೇಣ್ಣಿಯಂ ಕುಂದಿಸಿ ಕಳೆಯವಿವಾರಾರ ಕೆಲೈಯ್ಯಳೊಳ್
 ನಾಂ | ಟವೆನುತ್ತಂತೆಲ್ಲರುಂ ಬಾಯ್ವಿಡೆ ಗಡಣದೆ ಪೂಗೋಲ್ಲಳ್ಳತಂದು
 ವಾಗಳ್ || ೩೦ ||

ಅದಟರ್ ಬಾಯ್ವಿಡೆ ಬಲ್ಲಿದರ್ ಪೆಳರೆ ಗಂಡರ್ ಜಾಣ್ ಕೈಕೊಳ್ಳದ |
 ಗ್ಗದ ಬೀರರ್ ತೆಗೆದೊಡೆ ತೋರಣ್ ಕೆಯ್ಯಳ್ಳಳ್ ಬಳ್ಳಬೆಂಬೀ ಪೆ |
 ಚೆದ ಕಂಪಿಂಗಳನರ್ಪ ತುಂಬಿ ಕರಿಕಂತಾಗರ್ಪಿನಂ ಬಂದುವೊ |
 ರೊಡಲೊಳ್ ಮಾವಿನ ಬಳ್ಳಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಕೋಲೆತ್ತೆತ್ತಲುಂ ಕಾವನಾ || ೩೧ ||

ಕಣೆಕಣೆಯನುಗುಳ್ವ ತೆಪದಿಂ |

ಕಣೆಕಣೆಯಂ ಕಳೆವ ತೆಪದಿನೆಂಬುಂ ದೆಸೆಯೊಳ್ ||

ಕಣೆಕಣೆಯ ನೀಂಬ ತೆಪದಿಂ |

ಪಣಿದರನಗಿದಳರೆ ಕವಿದುವಾಗಳ್ ಕಣೆಗಳ್ || ೩೨ ||

ಮುಗಿಲೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸುಜುದಾಡುವ ಪೆಣ್ಣಿರ ಕಣ್ಣ ಬೆಳ್ಳೊ ತಾ |
 ರಗೆಗಳ ನೀಳ್ ನುಣ್ಣಿಗಳೊ ಮಿಂಚಿನ ಗೊಂಚಲೊ ಹಾದಿಗಿಟ್ಟುತೊ ||
 ಟ್ಟಗೆ ನೆಗೆತರ್ಪ ಸುಣ್ಣದಿರೊ ಪೇಣನೆ ನೋಪ್ಪರ ಕಣ್ಣ ಸುತ್ತಲುಂ |
 ಸೊಗಯಿಸಿ ಮೇಲೆಮೇಲೆ ಕವಿತಂದುವು ಭೋಂಕನೆ ಪೊವಿನಂಬುಗಳ್ || ೩೩ ||

ಗಡಣದೆ ಮಾದೇವಿಯ ಬಗೆ |

ಯೊಡೆಯನ ನೊಸಲೊಳ್ ಕದಂಪಿನೊಳ್ ಕೈಮೊಗದೊಳ್ ||

ತೊಡೆಯಡೆಯೊಳ್ ತೊಳೆಡೆಯೊಳ್ |

ಬಿಡೆ ನಟ್ಟುವು ಕಾವನಂಬುಗಳ ತಾವೈದುಂ || ೩೦೮

ಕಟ್ಟುಳ್ಳನಿವ ರಕ್ಕಸ |

ರೊಟ್ಟಜಿಗಿಟ್ಟಲೆ ಸಗ್ಗಿಗರ್ ನೆಲನನೊಡಂ ||

ಬಟ್ಟರೆ ಕಾಳಗದೆಯೊಳ್ |

ತೊಟ್ಟನೆ ಮಾದೇವಿಯರಸನರೆವೆಣ್ಣಾದಂ || ೩೦೯

ಮೊರೆದಾಡುವ ಮುಡುಂಬಿಯ |

ನೆರವಿಗಳೈತಂದು ಮುಸುಣು ಪೊಸಗಂಪನುಣು ||

ತ್ತಿರೆ ಕಾವನ ಮೇಲಂದ |

ಜ್ವರಸುಯರಿಜ್ಜೆಯೊಳ್ ಮಗುಳ ಮುಯಂ ಕಣಿದರ್ || ೩೧೦

ವ || ಅದಂ ಕಂಡು ಕಡುಮುಳಸೆಂಬ ಕಿಚ್ಚಿನ ಕರ್ಬೊಗೆಯಂತಗು
ಬುರ್ವಡೆದು ನೊಸಲೊಳ್ ಗಂಟಕ್ಕಿದ ಪುರ್ಬುಗಳುಂ, ಆಕಿಚ್ಚಿನ ನಾಲ
ಗೆಯಂತೆ ಕೆಂಪಡರ್ದ ಕಣ್ಣಳುಂ, ಪೊಟಮಡುವ ಸಾವದಕ್ಕರದ ಪೊ
ಯ್ಲಿಗೆ ನಡಗುವಂತೆ ಕೆತ್ತುವ ತುಟಿಯುಂ, ಪರ್ಬುವ ಕನಲ್ಕೆಯೆಂಬ
ಬಳ್ಳ ಕೂರದಂಟಾದಂತೆ ಪಿಡಿದ ಲಾಗುಳಮುಂ ಅಂಜಿಕೆಯುಂ ಪುಟ್ಟಸೆ ||

ಎಳಗುವ ತುಂಬಿವಿಂಡಗಿಯೆ ಬಗ್ಗಿವ ಕೋಗಿಲೆ ಕೊಂಬುಗೊಂಡು
ಬ | ಳ್ಳು ಮುಳದಡ್ಡವಾಯ್ದ ಗಿಳಿ ಮಲ್ಲಣಗೊಂಡೊಳಸಾರೆ ಮಾವು
ಕೈ || ಮುಯೆಯೆ ತೆರಳ್ಳು ರೂವುಗಿಡೆ ತೆಂಬೆಲರಂಚೆಗಳೊಡ್ಡ ಪಾಣಿ
ಬೊಂ | ದೊಡ್ಡಲೆಯಂ ಕನಲ್ಕು ನಡೆತಂದು ಬಸಂತನ ನೊಕ್ಕು ಸೋ
ರ್ವಿನಂ || ೩೧೧

೧. ಮುಂಮೊಗದೊಳ್ ಗ ||

೨. ಕಾಳುಟ್ಟಿನ ಗ ||

೩. ತೊಳೊಡೆಯೊಳ್ಳರದಿಂ ಬಿಡೆ ಗ ||

೪. ಪೂಣ್ ಕ ||

೫. ಪೊಪಿನಂ ಗ ||

ವ|| ಮುಂದೆ ನಿಂದು—ಪಿರಿಯರೆಂಬುದಂ ಬಗೆಯದುರ್ಕಿಂದೆನ್ನೊಳ್
ಕಾದಿದೆ. ಅಂತದಣ್ಣಂ ನಿನ್ನೊಪ್ಪಳಂಕೊಡದೆ ಪೆಟರಣ್ಣಯದಂತಲ್ಲಿಯಾ
ದೊಡಂ ನಾಂ ಕಾವನೆಂಬುದಂ ಮುಡಿವಿರ್, ಎಂದು ಬೇಗದೆ ಪುಗಣೆ
ಯಂಗೆ ಸಾಪಮನಿತ್ತುದಂ ಬಸಂತನಿಂ ನೆಲೆವೀಡಿನೊಳುರ್ಚ್ಚೆಗಾರ್ತಿ
ಕೇಳ್ದು ಮುಚ್ಚೆವೊಲಿಗಿ ಒಡುಯಮೆಂತಾನುಮೆಟ್ಟಿ ತ್ತಿರಲೊಡನೆ || ೩೦೩
ಪರಿಗಿಡೆ ಕಣ್ಣಿನೀರಣುತುಡೆಕ್ಕಸರಂಗಳ ತೋರಮುತ್ತುಗಳ್ |

ಪುರಿದವೊಲಾದುವಿಟ್ಟು ಸಿರಿಕಂಡದ ಬೊಟ್ಟು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಣ್ಣೆ ಕ ||
ತ್ಪುರಿಯವೊಲೊಪ್ಪಿ ತೋಣುದುದು ಸೊಡಿದ ಬಾಸಿಗಮಾಗಳಂತೆ ದ |
ಳ್ಳುರಿ ತಗುಳ್ಳಂದದಿಂ ಕಣ್ಣಾದುದಾಕೆಯ ಮೆಯ್ಯಿಸುಪೇನಳುಂಬಮೋ || ೩೦೪

ನೋಡಿದ ಮಾಮರಂ ಕೊರಗಿ ನೀಕರಿವೊಲುದುದು ಪೊಕ್ಕ ಪೂಗೊ
ಳಂ | ಪಾಡಣ್ಣದೈದೆ ಕಾಯ್ದು ಕುದಿಗೊಂಡುದು ನೀಳ್ಗೊಗೆತರ್ಪಸು
ಯ್ಯೆಲ || ಗೂಡಿದ ಗಾಳ ಸೋಂಕಿದವರಂ ಸುಡುತಿರ್ಪುದು ಪೊತ್ತ
ಪೂ ತಳರ್ | ಬಾಡಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಚುಯ್ಯೆನುತುಮಿದುರ್ವು ನೀಣಿಯ ಮೆ
ಯ್ಯ ಬೆಂಕೆಯಿಂ || ೩೦೫

ವ|| ಮತ್ತಮೊರ್ವ ಮಿಸುವೆಸಳ ಪಸರದಿನೆಸೆವ ಪೊಸಪಸೆಯೊಳ್
ಮೆಯ್ಯನೀಡಾಡಿ ಪೊಳಪುವಡೆದ ಪಾಲ್ಗಡಲ ತೆರೆದುಣುಗಲೊಳ್ ಪವಡಿ
ಸುವ ಸಿರಿಯಂ ಪೋಲ್ಲಿರ್ಪಳ್; ಬಡನಾಡಿಗಳಡಿಗಡಿಗೆ ತಳವ ಪನ್ನೀರ
ತುಂತುರ್ವ ನಿಗಳಂ ಪೊಸತಪ್ಪ ಕಾರಸಿರಿಯ ಪರಿಯಂ ಪಡೆದಂತಿರ್ಪಳ್;
ಅಂದಂಬಡೆದ ಕೆಂದಳರ ಗೊಂದಣದೊಳೊಂದಿ ನಿಂದು ಸಂದಣಿಸಿ ನೆಗೆದ
ಕೆಮ್ಮುಗಿಲ ನಡುವೆ ಪೊಳವೆಳವೆಣಿಯಂತಿರ್ಪಳ್; ನಳನಳಿಸಿ ಬೆಳದ
ಬೆಳ್ಳಾವರೆಯ ತೊಳಗುವೆಳದಾವರೆಯ ಬಳಗಮಂ ತಳದು ಪಾವಿನ

ಪಚ್ಚ ದಿನಚ್ಚ ರಿವಡೆದ ಜೋಗಿಣಿಯಂತಿರ್ಪಳ್; ಮನ್ನಣೆವೆತ್ತು ಮೇಳದ
ಕೆಳದಿಯರ್ ಮಾಣದೆ ಮೇಲೆಮೇಲೆ ತಂದೊಟ್ಟಿದ ಸಿರಿಕಂಡದ ಕೋ
ಱ್ಕಿಸಣ್ಣಂ ಪುದಿದು ಜಂತದಿಂ ಕಡೆದು ಕಂಡರಿಸಿದ ಪುತ್ತಯಂತಿರ್ಪಳ್;
ತಡಿತಡಿಯ ತೆಂಗಿನೆಳನೀರ್ ಕೂಡೆಕೆರೆಗಣ್ಣುವ ಕೊಳಂಗಳೊಳವೊಕ್ಕು
ತಾವರೆಯ ಪಚ್ಚೆಲೆಯಂ ಮೆಯ್ಯೊಳಾಂತು ಸುಣ್ಣಿತಪ್ಪೆಳವಿದಿರ ಬಣ್ಣ
ಮಂ ತಳೆದ ನೀರ್ವೆಣ್ಣಂತಿರ್ಪಳ್; ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ || ೩೧೫ ||

ಕುಳರ್ವೆ ಕೊಳಂಗಳೊಳ್ ಮಳಲ ದಿಂಬೆಗಳೊಳ್ ಸಮೆದಿರ್ಪ
ಬೆಟ್ಟನೊಳ್ | ಬೆಳೆದೊಳಮಾವಿನೊಳ್ ತಳರ ಕಾವಣದೊಳ್ ಪರಿತರ್ಪ
ಕಾಲ್ಗೊಳ್ || ಬಳಸಿದ ಬಳ್ಳಿಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮಂಡವದೊಳ್ ಸುಪ್ಪದಾಡಿ
ಮತ್ತೆಯುಂ | ಕಳೆಯಲಿನಿತ್ತು ಮಾಟಳವಳುರ್ಬಿದ ತನ್ನಯ ಮೆಯ್ಯ
ಬೆಂಕೆಯುಂ || ೩೧೬ ||

ಕೆಂದಳರ ಪಪ್ಪವ ಪಾಸಿನೊ |

ಳಂದಂಬಡೆದಿಚ್ಚೆ ಗಾರ್ತಿ ನನೆವಿಲ್ಲಂ ತಾ ||

ನೆಂದಿಗೆ ಬಂದು ಕೂಡುವ |

ನೆಂದಂತಡಿಗಡಿಗೆ ಗಿಳಿಗಳಂ ಬೆಸಗೊಳ್ಳುಳ್ || ೩೧೭ ||

ತನಿವಣ್ಣಂ ಲಂಚವಿಾವೆಂ ಪುರುಳ ನಿನಗೆ ಪೂಗೊಂಚಲಂ ಬೇಗ
ದಿಂದಂ | ನಿನಗೀವೆಂ ತುಂಬಿ ಕೆಂದಾವರೆಯ ಮಿಸುವ ಮೆಲ್ಲೊಗ್ಗಿಯಂ
ಮಾಣದೆಂದುಂ | ನಿನಗೀವೇನಂಚೆ ಕಂಪಂ ನಿನಗೆ ಸಲಿಸುವೆಂ ಕೂಡೆ
ತಣ್ಣಳಯೆನ್ನೋ | ಪನನಿಂದಾರಯ್ದು ತಂದೆನ್ನೊಡನಿರಿಸಿದೊಡೆಂದಾಕೆ
ಮಾತಾಡುತಿರ್ಪಳ್ || ೩೧೮ ||

೧. ಕನ್ನೆಯರ್. ಗ ||

೨. ಕಡೆ. ಕ ||

೩. ನುಣ್ಣಿನವ್ವ. ಕ ||

೪. ಮಿಸುಗುವೊಳ್ಗೆಡೆಯಂ. ಗ ||

೫. ವೇಂ ಪಂ. ಗ ||

ವ || ಅನ್ನೆಗಮಿತ್ತಲಾಬಾಂದೊಡಲೆಯನ ಸಾಪಂದಳೆದು ಬಂದು
ನೀನೀಪೂವಿನ ಪೊಟಲೊಳ್ ನನೆಯಂಬನೆಂಬರಸಾದೆ. ನಿನ್ನ ಸಾಪಂ,
ಎನ್ನ ಮಾತನೆಂದು ಕೇಳ್ವೈ ಅಂದೇ ತೀರ್ದುದು. ಈಬಾಣಮೊದಲಾ
ದುದೆಲ್ಲಂ ನಿನ್ನ ಪಾಡಿ — ಎಂದಜ್ಜರಸ ಪೇಟ್ಟು ತನ್ನ ನೆಲೆಗೆ ಪಾಣ
ಪೋಗೆ || ೩೦೦ ||

ಗಿಳಿಯಂದಾಮಾತಂ ಕೇ |

ಳ್ಳೆಳದಳರಂ ಗುಡಿಯನೆತ್ತಿ ಕೊಂಡೊಲವಿಂ ಕ ||

ಣ್ಣೊಳೆ ಪೋಗಿ ಕಂಪುವೊಲಂ |

ಘಾಣಲನೆ ಪೊಕ್ಕುಪಿದುದು ಬಸಂತಂಗಾಗಳ್ || ೩೦೧ ||

ವ || ಅಂತಃಪಲೊಡನೆ ಕೋಗಿಲೆ ಕೈವಂದ ಮಾವಂ ಸಾದಂತೆ
ಯುಂ, ಬಿಸಿಲೊಳ್ ಬೇಗುದಿಗೊಂಡವಂ ತಣ್ಣೊಳನಂ ಪೊಕ್ಕಂತೆಯುಂ,
ಬಡವಂ ಕಸವರಮಂ ಕಂಡಂತೆಯುಂ, ನಲ್ಲಳ ನುಡಿಯಂ ಕಾದಲಂ
ಕೇಳಂತೆಯುಂ, ನೀಣಿಯ ಕಾಲ್ವೊಯ್ಲಿನಸುಗೆ ತಳತಂತೆಯುಂ,
ಪಿರಿದಪ್ಪ ಸಂತಸಮನೆಯ್ವಿ ಬಸಂತಂ, ತಳವನೆಯೊಳ್ ನಲ್ಲನಂ ನೆನೆದು
ದೂಣಸುತಿರ್ಪಿಜ್ಜೆ ಗಾತಿಗಾತೆನಲ್ಲಮಂ ಬಿನ್ನಪಂಗೆಯ್ದು ನಿಸ್ಸಳ
ಮಂ ಸೂಣ್ಯಸವೇಟಲೊಡನೆ || ೩೦೨ ||

ಪಡೆಯೆಲ್ಲಂ ನಡೆನೋಡಿ ಮೆಚ್ಚೆ ಬಿದಿಯಂ ನಾಣೋಡೆ ಬೆಂಕೊಂ
ಡವಂ | ಕಡಲೊಳ್ ಪಟ್ಟನನಿಕ್ಕಿ ಮೆಟ್ಟಿದದಟಂ ಮುಕ್ಕಣ್ಣನಂ ಗೆಲ್ಲನೆ ||
ಮೊಡೆಯಂ ಬಂದಪನೀಗಳಂತೆ ನಲವಿಂದಂ ಬಳ್ಳಿಮಾಡಂಗಳೊಳ್ |
ಗುಡಿಯಂ ಬೇಗದೆ ಕಟ್ಟಮೆಂದು ಪಡೆವಳ್ಳರ್ ಸುತ್ತಲುಂ ಸಾಣದರ್ || ೩೦೩ ||

ಕಳಸಂ ಕನ್ನಡಿ ಗುಡಿ ಪ |

ಜ್ಜಳಸುವ ಮಾಂದಳರ ತೋರಣಂ ದೆಸೆದೆಸೆಯಂ ||

ಬಳಸಿರೆ ಬಾಜಿಪ ಪಣಿ ಕ |

ಣ್ಣೊಳಸಿರೆ ಪೊಷಮುಟ್ಟರೊಸಗೆಯಿಂ ಪೊಸವೆಂಡಿರ್ ||

ವ|| ಅಂತು ಪೊಷಮುಟ್ಟು ಸಿಂಗರಗಡಲ್ ಕರೆಗಣ್ಣಿದಂತೆ ಬರ್ಪ ಪೆಂ
ಡಿರ ತಂಡಕ್ಕೆ ತಲೆದುಡುಗೆಯಾಗಿ ಬೆಳ್ಳೊಡೆಯ ಕುಂಚದ ಅಡಪದ ಡ
ವಕೆಯ ಬಿಜ್ಜಣಿಗೆಯ ಕಜ್ಜಳದ ಕನ್ನಡಿಯ ಚೆನ್ನೆಯರ್ವರಸು ಇಚ್ಚೆಗಾ
ರ್ತಿ ನಡೆವಾಗಳ || ೩೦೪ ||

ಸುರಯಿಯ ಚೊಲ್ಲೆಯಮುಂ ಪೊಸ|

ಸುರಹೊನ್ನೆಯ ಮೊಗ್ಗೈಯಕ್ಕಸರಮುಂ ಪೊಂಬಾ ||

ದರಿಯ ಕಿಣುಮುಗುಳ ತೊಡರುಂ|

ಪರಿವಡೆದಿರೆ ಬಂದನಪ್ಪಯಿಂದೆ ಬಸಂತಂ || ೩೦೫ ||

ನಡೆವರಸಂಚೆಯ ತಂಡ |

ಕ್ಕೆಡೆನೆಣಿಯದು ಪೊಡವಿ ಗಂಡುಗೋಗಿಲೆಯಣಿಗೆ ||

ಳ್ಗೆಡೆನೆಣಿಯದಿನಿತುವಾಗಸ |

ಮೆಡೆನೆಣಿಯದು ಗಿಳಿಯ ದಳಕೆ ದೆಸೆಯೆನಿತನಿತುಂ ||

ವ || ಅಂತು ಬಂದು ಪಿರಿದಪ್ಪೊಸಗೆಯಿಂದಿಚ್ಚೆಗಾರ್ತಿ ಕಾವನನಿಧಿ
ಗೊಳ್ಳಲ್ವೆ || ೩೦೬ ||

ಅಡಿಯಂ ಬಲ್ವಿಡಿದುವು ನು|

ಣ್ಣೊಡೆಯಂ ಪಿಡಿಕಿಸಿದುವಡರ್ದು ಕಾವನ ತೋಳಂ ||

ಬಿಡದಪ್ಪಿದುವಂದಾಕೆಯ|

ಕೊಡಕೆವರಂ ನಿಮಿದು ಪೊಳೆವ ತುಣುಗೆಮೆಗಣ್ಣಿ || ೩೦೭ ||

ಬಿರಿದೊಳ್ಳುವರೆಗಂಪಂ|

ಕೊರಲುದ್ದಂ ಪೀರ್ವ ತುಂಬಿಯನೆ ನೀಟನ ಚೆ ||

ಲೋರದ ಸವಿದುಟೆಯನೊಲವಿಂ |

೩೩೦

ಬರೆ ಪೀರ್ದುವು ನೋಡುವಿಚ್ಚೆಗಾರ್ತಿಯ ಕಣ್ಣಳ್ || ೩೩೧ ||

ನಗೆನೊಗದೊಳ್ ತಿಳಿಯೊಳಿದು ನುಣ್ಣುಟೆಯೊಳ್ ಮೊಗಮಿಕ್ಕಿ
ಗಲ್ಲದೊಳ್ | ಜಗುಟ್ಟು ಕೊಡಂಕೆಯೊಳ್ ನುಸುಳ್ಳು ಪೇರುರದೊಳ್
ಸುಜುದಾಡಿ ತೋಳ್ಗಳೊಳ್ || ಸೊಗಯಿಸಿ ಸೊರ್ಕಿ ಪೊರ್ಕುಪೊಳಡಂಗಿ
ತೊಳಪ್ಪುಡೆಯೊಳ್ ಸಡಿಲ್ಲ ಕಾ | ಲುಗುರ್ಗೊಳೊಳ್ ಮಾರ್ಪೊಳ
ದುವಾಕೆಯ ಡಾಳಮನಾಂತ ದಿಟ್ಟಿಗಳ್ || ೩೩೨ ||

ನನೆಗಣೆಯನ ಮೆಯ್ಯಿಳಗಂ |

ಬಿನಿಗೊಳದೊಳ್ ಮೊದಲೆ ಮಿಳಿದು ನೆಗೆದಾಡಿದುವಂ ||

ದೇನಸುಂ ಕಡುನೀಡಿಯ ಚೆ |

ಲ್ಪಿನೆ ತೊಳಗುವ ಕಣ್ಣಳಂಬ ಪೊಸಮಿಂಬೊಣರ್ಗಳ್ ||

ಸವನಿನೆ ಹಮ್ಮದಂ ನಡುವ ಕಾಲ ಬೆಮರಂ ಬಿಡುತಿರ್ಪ ಗಲ್ಲಮು |
ಣ್ಣುವನವಿರೆಚ್ಚು ಪಾಯ್ವ ಕಡೆಗಣ್ಣೊ ಸರಾಟುವ ಬಾಯ್ ಜಗುಟ್ಟು ತೋ ||
ಉವ ಪೊಟವಾಟೊಳುಚ್ಚಳವ ತೆಳ್ಳದಮಿರ್ವರೊಳೊಪ್ಪೆ ನೋಡಿದರ |
ತವಕಿವ ಕಣ್ಣಲರ್ ಸುಸಿಲನೊಪ್ಪಿಸೆ ಕಾವನುಮಿಚ್ಚೆಗಾರ್ತಿಯುಂ ||

ವ || ಬಿಡುಕ್ಕು ಬಸಂತಂ ಮುಂತಾಗಿ ಬಂದು ಕಾಣ್ಕೊಗೊಟ್ಟು ಕಂಡ
ತನ್ನ ಪಡೆಯೆಲ್ಲಮನಳವಟುದು ಮನ್ನಿಸಿ ನನೆವಿಲ್ಲಬಲ್ಲಹಂ ಕೈವಂದ
ಮಾವೆಂಬಾನೆಯನಿಚ್ಚೆಗಾರ್ತಿವೆರಸೇಣು ನಡೆತಂದು ಕಂಪಿನ ಪೊಟಲಂ
ಪೊಕ್ಕು ಬೀದಿಗೊಂಡು ಬರ್ಪಾಗಳ್ || ೩೩೩ ||

ನೆಗೆದ ನೆಲೆವಾಡದೊಳ್ ಪೊಸ |

ದುಗುಲಮನೊಲವಿದೆ ಪೊದಿದು ನೋಡುವಳೊರ್ವಳ್ ||

ಸೊಗಯಿಸಿದಳ್ ಮಿಟುಗುವ ಬೆ |

ಳ್ಳುಗಿಲಂ ಮುಱಿಗೊಂಡು ನಿಂದ ಬಿಜ್ಜೋದರಿವೋಲ್ || ೩೩೪

ಮುಡಿ ಜಗುಱಿ ನೇವುರಂ ದನಿ |

ಗುಡೆ ಬಡನಡು ಬಳ್ಳೆ ಮೇಲುದೋಸರಿಸೆ ತೊಳ ||

ಪ್ಪುಡೆ ಸಡಿಲೆ ಬಂದಳೊರ್ವಳ್ |

ನಡೆನೋಡಿದಳಾಗಳಂತೆ ನಾಣ್ಣುವಿನೆಗಂ || ೩೩೫

ಮುತ್ತಿನ ಪಚ್ಚಮಂ ತುಡುವುದಂ ಮುಱಿದೊಪ್ಪಿರೆ ಮೇಳದಾಕೆಗಳ್ |

ಕತ್ತರಿಬೊಟ್ಟನೆಂತಿಡುವೊಡಂ ನಿಲಲೊಲ್ಲದೆ ಸಾರ್ದು ನಲ್ಲೆಯಿಂ ||

ದೊತ್ತೆಯನಿತ್ತನಂ ಬಿಸುಟು ಚೌಕಿಗೆಯಂ ಪೊಷಮಟ್ಟು ಗಾಡಿ ಬೆಂ |

ಬತ್ತಿರೆ ಬಂದಳೊರ್ವಳೆಮೆಯಿಕ್ಕದೆ ನೋಡಿದಳೊಲ್ಲ ಕಾವನಂ || ೩೩೬

ನೋರ್ಮುಡಿ ಬೆನ್ನನಪ್ಪಳಸೆ ಬಿಂಕದಿನಿಕ್ಕಿದ ರನ್ನದೈಸರಂ |

ಪೆರ್ಮೊಲೆಯಂ ಪಳಂಚೆ ನಗೆಗಣ್ ಮುಱುವಲ್ಲೆಯ ಚೆಲ್ಲಗಣ್ಗಳಂ ||

ನೂರ್ಮುಡಿ ಚೆಲ್ವನಾನೆ ನೊಸಲೊಳ್ ಕುರುಳುಯ್ಯನಾಡೆಬೇಗದಿಂ |

ಕೂರ್ಮೆಯನಾಂತು ನೀಱ್ ನಡೆತಂದಲರ್ವಿಲ್ಲನನ್ನದೆ ನೋಡಿದಳ್ ||

ವ || ಮತ್ತಂ || ೩೩೭

ಕುರುಳೋ ತುಂಬಿಯ ಬಂಬಲೋ ತೊಡೆಗಳೋ ಪೊಂಬಾಱಿಯೋ

ಕಣ್ಗಳೋ | ದೊರೆವೆತ್ತೊಪ್ಪುವ ನೈದಿಲೋ ಬೆರಲೊ ಕೂರ್ಮಾಗಿದ್

ಪೂಗೋಲ್ಲೋ || ಕೂರಲೋ ಸುಣ್ಣಳವಟ್ಟು ಕಾಂಗೊ ಪೊಸತಾಗಿ

ದ್ವಪ್ಪುವೆಂದೈದೆ ಮಿಂ | ಡರ ತಂಡಂ ಬುಣಸಲ್ಪಿನಂ ನಡೆದು ಬಂದಾನೀ

ಱನಂ ನೋಡಿದಳ್ || ೩೩೮ ||

ಇಕ್ಕಿದ ರನ್ನದೋಲೆ ಪೊಸಮುತ್ತಿನ ಮೂಗುತಿ ತೋಳ ಬಂದಿ ನೀ |

ಳ್ಳೆಕ್ಕಸರಂ ತೊಳಪ್ಪ ಬೆರಲುಂಗುರಮಿಂಚರಮಾವ ನೇವುರಂ ||

ಚೋಕ್ಯಳವಪ್ಪ ಚೆಲ್ವನೊಳಕೊಂಡಿರೆ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಬಳ್ಳಿಮಾಡಮಂ |

ತಕ್ಕಿನೊಳೇಣು ನೋಡಿದಳದೊರ್ವಳಗುರ್ವಿಪ ಕರ್ಪುವಿಲ್ಲನಂ || ೨೪೦

ವ|| ಅಂತು ನಡೆನೋಡುವ ನಗೆಮೊಗದ ಮುದ್ದುಮೊಗದ ಸುಣ್ಣೊ
ಗದ ತನ್ನೊಲಗದ ಪಲತೆಟದ ಪೆಂಡಿರ ಕಣ್ಗೆ ಗಾಡಿಯಂ ಬೀಣುತುಂ
ಬಂದರಮನೆಯಂ ಪೊಕ್ಕು ಪರಿವಡದ ಪಿರಿಯ ಕರುಮಾಡದ ಮುಂದಣ
ಓಲಗಸಾಲೆಯೊಳ್ ಸಿಂಗರದ ಚೆನ್ನನಾಂತ ಪಟ್ಟವಣೆಯ ಮೇಲೆ ಇಚ್ಛೆ
ಗಾರ್ತಿವೆರಸು ನನೆವಿಲ್ಲ ಬಲ್ಲಹಂ ಕುಳ್ಳಿರಲೊಡನೆ || ೨೪೧

ನಿಗಳದ ನುಣ್ಣರಂ ನೆಗೆವಿನಂ ನುಡಿಗಳ್ ಕಿವಿಗಿಂಪನೀವಿನಂ |
ಮಗಮಗಿಸುತ್ತಮಿರ್ಪ ನಟಸುಯ್ಯಲರ್ವಕ್ಕಿ ಜಿನುಂಗುತಿರ್ಪಿನಂ ||
ಬಗೆಗೊಳೆ ಬಂದು ನಿಂದು ನೆಪದಗ್ಗದ ನೀಣಿಯರೊಲ್ಲ ಪರ್ಪುವಾ |
ಪೊಗಟುಲಿ ಪೊಣ್ಣೆ ಬಿತ್ತರದೆ ಮುತ್ತಿನ ಸೇಸೆಯನಾಗಳಕ್ಕಿದರ್ || ೨೪೨

ನೊಸಲೆಡೆಯಲ್ಲಿ ನೀಳ್ ಕುರುಳೋಳಿಗಳುಯ್ಯಲನಾಡೆ ಡಾಳಮಂ |
ಪಸರಿಪ ತೋರಮುತ್ತಿನ ಸರಂ ಮೊಲೆಯೊಳ್ ತಲೆಯೊತ್ತೆ ನಾಡೆಯುಂ ||
ಮಿಸುಗುವ ಕಣ್ಣು ನುಣ್ಣೆಳಗು ಜೊನ್ನದೊಳೊರಗೆಯಾಗೆ ಸೊಂಪು ಸಂ |
ದಿಸೆ ಪೊಸರನ್ನದಾರತಿಯನೆತ್ತಿದರಗ್ಗದ ಗಾಡಿಕಾರ್ತಿಯರ್ || ೨೪೩

(ಉತ್ಸಾಹ ರಗಳೆ)

ಬಿಳಿಯ ನನೆಯ ಕಣೆಗೆ ನಾಡೆ ಪಗೆವರೊಡಲಸುಗಿಯೆ ಕೂಡೆ |

ನೆಲನನೊಂದೆ ಕೊಡೆಯಿನಾಳ್ ಮಿಸುಪಜಸಮೆ ನಿಮಿರೆ ಕೇಳ್ವು ||

ಕುಳರ್ವ ಪೂಗೊಳಂಗಳಲ್ಲಿ ತಳರ ಕಾವಣಂಗಳಲ್ಲಿ |

ಪಳುಕುವೆಸದ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪರಿವ ತೊಪ್ಪಯ ತಡಿಗಳಲ್ಲಿ ||

ತುಂಬಿವಿಂಡಿನಂತೆ ಪಾಡಿ ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಯಂತೆ ಕೂಡಿ |

ದೇಸೆಯನಿಚ್ಚೆಯಿಂದೆ ನೋಡಿ ಸೊಗಯಿಪಂಚೆಯಂತಿರಾಡಿ ||

ಪೊಳೆವ ತಳರ ನನೆಯ ಮೊನೆಯ ತುಟ್ಟುಗಿದಲರ ಬಳಸುವೆಲರ

ಮಿಳವ್ವ ಮಿಡಿಯ ಗಿಳಿಯ ನುಡಿಯ ಪರಿವ ಕಾಲಕವುರ್ಗೋಲ||

ಚೆಲ್ವನಾಂತು ತೋರ್ಪ ಬನದ ನಡುವೆ ತನ್ನದೊಂದು ಬಿನದ|

ಮಮರೆ ಮಿಟ್ಟುಪ ಬಟ್ಟ ಮೊಲೆಯ ಸೊಬಗು ರೂಡಿವಡೆದ ನೆಲೆಯ||

ಚೆನ್ನೆಯರ್ಕ್ಕೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಮುಗುಳ ಸರಮನಡರೆ ಸೂಡಿ |

ನಲ್ಲರೊಡನೆ ಕೂರ್ಮೆಯಿಂದೆ ಕಾವನೊಡನೆ ಪೆರ್ಮೆಯಿಂದೆ ||

ಮಾವಿನಡಿಯೊಳಾಡುತುಂ ಪಾಡನೆಯ್ದೆ ಕೇಳುತುಂ|

ಪೊಟ್ಟುನಿಂತು ಕಳೆಯುತುಂ ತೊಲಗದಿದರೆಸೆಯುತುಂ || ೩೪೪

ವ|| ಇಂತು ಕಾವದೇವನುಂ ಬಸಂತನುಂ ರೂಡಿವೆತ್ತು ಗಾಡಿಯಿಂ

ದೊಪ್ಪಿದರ್ || ೩೪೫

ಪುರುಳುಂ ಲಕ್ಕಣಮುಂ ಮೆ |

ಯ್ಸಿರಿಯುಂ ಮೆಯ್ಯೆತ್ತು ಸೋಲಿಪುದುಂಡೊಲ್ಲ ||

ಕ್ಕರಿಗರಿದನೋದಿ ಪೊಸತಾ |

ಗಿರೆ ಸೊಬಗಿನ ಸುಗ್ಗಿಯೆಂಬ ಪೆಸರಂ ಕೊಟ್ಟರ್ || ೩೪೬

ಮತ್ತುಂ ಸಕ್ಕದಮುಣವರ್ |

ಬಿತ್ತ ರದಿಂ ಮೆದನವಿಜಯಮೆಂದೊಲವೆರ್ದೆಯಂ||

ಪತ್ತಿರೆ ಪೆಸರಿಟ್ಟಿರಿದ|

ಕ್ಕತ್ತಳೆವೆನಿಪುದೆನೆ ಮಿಸುಪ ಪೆಸರೆಸೆವಿನೆಗಂ || ೩೪೭

ದೋಸದ ಮಾತು ಪೊರ್ದದೆನೆ ಬಲ್ಲವರಗ್ಗದ ಕನ್ನಡಂಗಳಂ |
 ಬಾಸಣವಾಗೆ ಪೇಟ್ಟಿ ನೋಲವಿಂ ನೆಱಿ ಕಬ್ಬಿಗರೊಪ್ಪೆ ನಾಡೆಯುಂ ||
 ಗೋಸಣಿ ವಾಱುವನ್ನಮಿದು ರಾಯನ ನಾಲ್ಕೊಳರ್ಕೆ ನಿಜ್ಜಮುಂ |
 ದೇಸೆಯ ಗೊತ್ತು ಜಾಣ್ಣಡಿಯ ತಾಯ್ವನೆ ನುಣ್ಬುರುಳೇಱ್ಗಿ ಯೆಂಬಿನಂ ||
 ಪದಪಿಂ ಪೊರ್ದಿದರಿಚ್ಚೆಯಿವ ಪದಿನೆಂಟುಂ ದೋಸಮುಂ ಪೊ
 ರ್ದದಾ | ಡಿದ ಮಾತೆಲ್ಲರ ಬಾಲ್ಯಿಯಪ್ಪಟುವಿನೊಳ್ ಮೂಲೋಕ
 ಮಂ ಕಾಣ್ಬುಪು || ಟ್ಟಿದವೊಲ್ ಕಣ್ಣಮದೊಪ್ಪಿ ತೋಱುವರುಹಂತಂ
 ನಲೈಯಿಂ ಮಾಳ್ಕು ಬೇ | ಡಿದುದಂ ತನ್ನಟವಟ್ಟಿಗರ್ಗಿ ನೆಲನುಂ ಮು
 ನ್ನೀರುಮಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ || ೨೫ ||

ಇದು ಪಸುಳವಿಲ ಮಸಕದಿನೆನ್ನಿ ಸುಪ ಪೊಸದಾವರೆಯ
 ಪಸೆಯೊಳಸದಳಮೆಸೆವ ಸರಸತಿಯಡಿಗಳಿಗ್ಗೆ ತಲೆದುಡುಗೆಯೆನೆ
 ಪಸರ್ವಡೆವ ಬಿಜ್ಜೆವಳದಿಂ ಸಮೆದ

ಕಾವನ ಗೆಲ್ಲಂ

ಮೆಪ್ಪಿಯುತಿರ್ಪುದು.

ಕೆಬ್ಬಿಗರ ಕಾವದ ಚಿಪ್ಪಣ್ಣ.

ಕಥಾಸಾರ.

—:೦:—

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ (೧೯) ಪೂವಿನ ಪೊಳಲೆಂಬ (೨೭) ಒಂದು ಪಟ್ಟಣವಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನನೆಯಂಬನೆಂಬ ಅರಸು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು (೪೫). ಆತನು ವಸಂತಋತು ವಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವಸ ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನಾದ ನಗೆಗಾರನನ್ನು ಬರಿಸಿ (೭೨), ತಾನು ಆ ದಿನದ ಬೆಳಗಿನ ಜಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸುಂದರಿಯನ್ನು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುದಾಗಿ ಹೇಳಿದನು (೭೯). ಅದಕ್ಕೆ ಆ ನಗೆಗಾರನು—“ಈ ಕನಸು ನಿಶ್ಚಯ. ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ನಿನಗೆ ಒಂದು ಸ್ತ್ರೀ ರತ್ನವು ದೊರಕುವದು.” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು (೮೧). ಆ ಮಾತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ರಾಜನು ಅವನನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸಿ, ಅವನೊಡನೆ ಉಪರಿಗೆಗೆ ಹತ್ತಿ, ಅಲ್ಲಿ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಲಿಖಿತವಾದ ವನವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು (೮೨). ಆ ನಗೆಗಾರನು—“ಈ ಬರೆದ ಬನವಿರಲಿ. ಈ ಪಕ್ಕದ ಹೂದೋಟವನ್ನು ನೋಡು,” ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು (೮೩). ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಒಬ್ಬ ವನಪಾಲ ಕನು ಬಂದು, ಹಣ್ಣುಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಗೊಟ್ಟು (೮೮),—“ಮಹಾರಾಜನು ವನವನ್ನು ನೋಡಬೇಕು” ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದನು (೮೯). ಬಳಿಕ ರಾಜನು ಪರಿಜನದೊಡನೆ ಹೊರಟು, ವನಕ್ಕೆ ಬಂದು (೯೭), ಅದರ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಬರುವಲ್ಲಿ, ಒಂದುಮಾವಿನ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಕಂಡನು (೧೦೨). ಕಂಡು, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ,—“ನೀವು ಯಾರು?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಅಪ್ಸರಸ್ತ್ರೀಯು—ತಾನು ವನವಿ ಲೋಕನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದವಳೆಂದು ಹೇಳಿದಳು (೧೦೫). “ನೀವು ಇಂತಪ್ಪ ಫನವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹಿಂದೆ ನೋಡಿದುದುಂಟೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಳು ಇಂತೆಂದಳು:—(೧೧೭).

ಕಂಪಿನ ಪೊಳಲೆಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ (೧೧೮) ಕರ್ವವಿಲ್ಲನೆಂಬ ದೊರೆಯಿದ್ದನು (೧೧೯). ಅವನಿಗೆ ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿಯೆಂಬ ಪತ್ನಿಯಿದ್ದಳು (೧೨೦). ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ, ಒಂದು ದಿನ ರಾಜನು ಒಡ್ಡೋಲಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವಾಗ (೧೨೯), ಒಬ್ಬ ಪಡಿಯರತಿಯು ಜೊನ್ನವಕ್ಕಿಯೆಂಬ ದೂತನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಳು. ಆ ದೂತನು ಪ್ರಭುವಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ,

ಚಂದ್ರಕಿರಣಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಗೊಟ್ಟು (೧೪೩), -“ಸ್ವಾಮಿ ! ಹಿಮವತ್ಸರ್ವತದ
ಲ್ಲಿರುವ ಶಿವನೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಜೋಗಿಯು (೧೪೫), ನೆನ್ನೆಯ ರಾತ್ರಿ ಯುದ್ಧಮಾಡಿ,
ನಮ್ಮ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಕೈಸೆರೆಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರುವನು (೧೪೯). ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿ
ಕಾರವು ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ವೇದ್ಯವಾಗಿದೆ.” (೧೫೦) ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿ
ಸಿದನು. ಕೂಡಲೇ ರಾಜನು ಕೋಪಗೊಂಡು ಶಿವನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾ
ಣೋನ್ನುಖನಾದನು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ, ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಬಸಂತನು (೧೫೬) -
ರಾಯಭಾರಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ಆತನು ತರುವ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದು ಆ
ಬಳಿಕ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದು ಉಚಿತವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದನು (೧೫೯).

ರಾಜನು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ, ತೆಂಗಾಳಿಯನ್ನು ಕರೆದು. -“ ನೀನು ಗೊರವನ
ಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ, ನಮ್ಮ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾ ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.
ಕೂಡಲೆ ತೆಂಗಾಳಿಯು ಹೊರಟು ಹಿಮವತ್ಸರ್ವತವನ್ನು ಸೇರಿ, ಸಮಯವ
ರಿತು ಈಶ್ವರನ ಸಭೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ (೧೬೦), ನಮಸ್ಕರಿಸಿ -“ನಮ್ಮ ಮಹಾ
ರಾಜನು ತಮ್ಮ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹ ಬೆಳೆಯಿಸಬೇಕೆಂಬ
ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವನು (೧೬೯). ಪರಾಕ್ರಮಾದಿ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ
ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಸಮಾನರು. ತಾವು ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜನ ವೈತ್ರಿಯನ್ನು ಅಂಗೀ
ಕರಿಸಿ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ.” ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು (೧೭೭). ಅದಕ್ಕೆ
ಕುಪಿತನಾದ ಈಶ್ವರನು ನಸುನಕ್ಕು (೧೭೮), ಕರ್ವುಎಲ್ಲನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು
ಹಾಸ್ಯಮಾಡಿ, (೧೮೨- ೮೩) -“ಚಂದ್ರನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಹಸವಿದ್ದರೆ
ನಿಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜನೇ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ.” (೧೮೪) ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

“ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ನೀವಿನ್ನೂ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಸಹಸ್ರಾ
ಕ್ಷ, ಬ್ರಹ್ಮ, ಇವರ ಪಾಡೇನಾಯಿತೋ ನೀವೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ (೧೮೬). ಬಿಟ್ಟು
ಕಳುಹದಿದ್ದರೆ ಪುಷ್ಪಬಾಣದ ಪೆಟ್ಟನ್ನು ಇನ್ನೆಂಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ನೀವೇ ನೋಡು
ತ್ತೀರಿ.” ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು, ಕರ್ವುಎಲ್ಲನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು - “ಗೊ
ರವನು ಚಂದ್ರನನ್ನು ಬಿಡನು; ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಂತಿರುವನು.” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದನು
(೧೮೮). ಕರ್ವುಎಲ್ಲನು ಕೋಪಾವಿಷ್ಟನಾಗಿ - “ಓಹೊ ! ಆ ಬಡಗೊರವನು
ನನ್ನ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಉಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಹುಲಿದೊಗಲೆಂದು ನೆನೆದನೋ; ಇಲ್ಲವೇ
ಒಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಬುಡ್ಡಿಯೆಂದು ಬಗೆದನೋ ! (೧೮೯). ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುದನ್ನು
ಈಗಲೇ ಮಾಡಿ, ಅವನನ್ನು ಅರೆವೆಣ್ಣಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವೆನು (೧೯೫).” ಎಂದು
ಉರಿದಿದ್ದು, ಸನ್ನಾಹಭೇರಿಯನ್ನು ಹೊಡಿಸಿ, ಬಸಂತನಿಗೂ ಮೆಲ್ಲಲರಿಗೂ ಸಮ

ಸ್ತು ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ಕೂಡಲೇ ಸೈನ್ಯವು ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಆಗ ಕರ್ವ್‌ವಿಲ್ಲನು ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾಬಲದಿಂದ ಮಾಯಾಸೈನ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ತನ್ನ ನಿಜವಾದ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಅದರ ಹಿಂದೆಯೂ ಕಳುಹಿಸಿ, (೧೯೬) ಅವುಗಳ ಹಿಂದೆ ಶುಭಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಜೈತ್ರಯಾತ್ರೆ ಹೊರಟು, (೧೯೭) ಹೇರಡವಿಯನ್ನು ದಾಟಿ (೨೦೯), ಮುಂದೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸವಣನಿಗ್ಗನಮಸ್ಕರಿಸಿ (೨೩೨), ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಮುಂದಿನ ವನವನ್ನು ದಾಟಿ (೨೩೪) ರನ್ನಗಲ್ಲಿಂಬ ಬೆಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲಲ್ಲಿ ಬೀಡನ್ನು ಬಿಟ್ಟನು (೨೩೭).

ಈ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಈಶ್ವರನು ವೀರಭದ್ರನನ್ನು ಕರೆಹಿಂಸಿ(೨೩೯) ಅವರ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ; ಕಾವನ ಕುದುರೆಗಳು “ಹೊಲ” ದಲ್ಲಿಿದ್ದವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುವೆಂದು ಒಂದು ಕೋಲಾಹಲ ಧ್ವನಿಯುಂಟಾಯಿತು (೨೪೭). ಆ ಗಲಭೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ಈಶ್ವರನು ಒಂದು ಮಾಯಾಸೈನ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ (೨೪೯), ವೀರಭದ್ರಾದಿಗಳೊಡನೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು (೨೫೦). ಈ ಸೈನ್ಯವು ಹಿಮವತ್ಪರ್ವತದಿಂದ ಹೊರಟು, ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ವ್ಯೂಹವನ್ನು ರಚಿಸಿ ನಿಂತುದು (೨೫೭). ಬಳಿಕ ಉಭಯಸೇನಾನಾಯಕರ ಅಪ್ಪಣಿಯ ಮೇರೆ (೨೬೪) ಎರಡು ಸೈನ್ಯಕ್ಕೂ ಘೋರವಾದ ಯುದ್ಧ ನಡೆದು (೨೬೫), ಈಶ್ವರಸೇನೆಯು ಪೆಟ್ಟುತಂದು ಹೋಯಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ತನ್ನ ಸೈನ್ಯದಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ವೀರಭದ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಕಾವನು ಬಡಿದಟ್ಟು, ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಹಿಮವತ್ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿದನು (೨೭೨). ತನ್ನ ಸೈನ್ಯವೆಲ್ಲಾ ನಷ್ಟವಾದರೂ ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡದೆ ಈಶ್ವರನು ಏಕಾಕಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ನಿಂತನು (೨೯೫). ಆಗ ಈಶ್ವರನನ್ನು ನೋಡಿ ಕಾವನು—“ಗೊರವ! ನಿನ್ನ ಸೈನ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಹತವಾಯಿತು. ಇನ್ನಾದರೂ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿ ಬದುಕು.” (೨೯೮) ಎಂದು ಮೊದಲಿಸಿ ಬಾಣಪ್ರಯೋಗಮಾಡಿದನು. ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಈಶ್ವರನು ಅರೆವಿಣ್ಣಾದನು (೩೦೮). ಕೂಡಲೆ ಈಶ್ವರನು ರೋಷಾವಿಷ್ಟನಾಗಿ—“ಹಿರಿಯರೆಂಬುದನ್ನು ಬಗೆಯದೆ ಕೊಬ್ಬಿನಿಂದ ಎನ್ನೊಡನೆ ಕಾದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನೀನು ನಿನ್ನ ಪತ್ನಿಯಿಂದಗಲಿ ಇತರರಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ಹಾಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ನೀನು ಮರೆತಿರು.” ಎಂದು ಶಪಿಸಿದನು. (೩೧೨)

ಇದನ್ನು ಬಸಂತನ ಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಿದ ಇಚ್ಛಿಗಾರ್ತಿ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಲಾಪಿಸುತ್ತಿರುವಳು (೩೧೨). ಶಾಪಗ್ರಸ್ತನಾದ ನೀನು ಪತ್ನಿಯಿಂದಗಲಿ ಇಲ್ಲಿ ನನೆಯಂ

ಬನೆಂಬರಸಾಗಿರುವೆ. ನನ್ನ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗಲೇ ನಿನಗೆ ಶಾಪವಿಮೋಚನೆಯಾಯಿತು. ಈ ಬಾಳೆ ಮುಂತಾದವು ನನ್ನ ಸೈನ್ಯವು. ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಆ ಅಸ್ವರಸ್ತ್ರೀಯು ಹಾರಿ ಹೋದಳು (೩೧೯).

ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಗಿಳಿಯು ಕಂಪುಪೊಳಲಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿತು. (೩೧೨) ವಸಂತನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸಂಗರಿಸಿ, ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿ ಮೊದಲಾದವರೊಡನೆ ಇದಿರು ಬಂದು, ಕಾವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ವಿಬ್ರಂಭಣೆಯಿಂದ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಮಾಡಿದನು. (೩೪೧—೪೨) ಆ ಮೇಲೆ ಕಾವನೂ ರತಿಯೂ ಸುಖದಿಂದ ಇದ್ದರು.

ಟ ಪುಣಿ.

೧. ಗಾಡಿ-“ಗಾಡಿಯೆನಲ್ಲೊಬಗು.” ಚತುರಾಸ್ಯನಿಘಂಟು. ಸೋಲಿಸು-
ಮೋಹಪಡಿಸು; ಪ್ರ. “ಕಣ್ಣೋಲಮನೆಯಂ ಪೆರು | ವೆಣ್ಣುರವಧುಗಿಣಿ
ಯೆನಿವೊಡಂ”. ಉಕ್ಕು-ಬೆದ್ದತ್ಯ. ಅಂಬು-ಬಾಣ. ಅಧಟರ್-ಪರಾ
ಕ್ರಮವುಳ್ಳವರು. ಎತ್ತು-ಅಭಿವೃದ್ಧಿ; ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎಳೆಗೆ. ಪಜ್ಜ
ಳಿಪ್ಪ-ಪ್ರಜ್ಞಲಿಸುವ, ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ; ಇಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯ ಪಕಾರಕ್ಕೆ “ಇತಃ ಪೋದೆ”
ಎಂಬ ಶ.ಶಾ.ನೆಯ ಸೂತ್ರದಿಂದ ದ್ವಿತ್ವವಿಕ್ಕಲ್ಪ. ಜನ-ಧ್ವ. ಯಶಸ್.
ಎಣ್ಣಿಸೆ-ಎಣ್ಣು+ದೆಸೆ, “ಜರಮಕ್ಕೆ ಲೋಪಮೆಣ್ಣುರ್ಕ್ಕಕ್ಕುಂ” ಶ.ದ. 189.
ಈಗಾವಗಂ-ಈಗೆ+ಆವಗಂ, ‘ಈ’ ಧಾತುವಿನ ಆಶೀರೂಪ, ಈಗೆ; ವಿಧ್ವಂಸ
ದ್ವರ್ಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಪುರುಷದಲ್ಲಿ ಧಾತುವಿಗೆ ‘ಗೆ’ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರುತ್ತದೆ.
ಜಾಣ್ಣುಡಿ-ಜಾಣ್+ನುಡಿ; ಇಲ್ಲಿ ನಕಾರ ಣಕಾರವಾಯಿತು, ಶ.ದ. 158.
ಮೆಯ್ಯಿರಿ-ಶೋಭೆ, ಅವಯವಾರ್ಥ, ದೇಹಪ್ರೀ. ನನೆ-ಮೊಗ್ಗು. ಬಲ್ಲಹಂ-
ಧ್ವ. ವಲ್ಲಭಂ.

ಕಂ || ಆದಿಕವೀಶ್ವರವರವಚ|

ನೋದಿತಮೆನಿಸಿದ ಮಹಾಕೃತಿಗೆ ವದನಂ ತಾ ||

ನಾಡುದು ಬಗೆವಂದಾಶೀ|

ರತ್ನಾದನಮಸ್ಕಾರವಸ್ತುನಿರ್ದೇಶಂಗಳ್ || ಎಂದು

ಉದಯಾದಿತ್ಯಾಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಮಂಗಳಗಳಲ್ಲಿ ಆಶೀರೂಪವಾ
ದ ಮಂಗಳವು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

೨. ಸಿರಿ-ಧ್ವ. ಶ್ರೀ. ಮಾದೇವ-ಧ್ವ. ಮಹಾದೇವ; ಮಹಚ್ಛಬ್ಬಸಹಶಬ್ಧಗ
ಳಿಗೆ ಸಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮಾ, ಸಾ ಎಂಬುವು ಆದೇಶವಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ; ಉ. ಮ
ಹಾಜನಂ-ಮಾಜನಂ, ಸಹವಾಸಿ-ಸಾವಾಸಿ; ಶ.ದ 291 ಎತ್ತಿಯ-
ಸ್ವಾಮಿ. ಕೆಂದಾವರೆ-ಕೆಜ್ಜನೆ+ತಾವರೆ, ಕೆಂದಾದ ಕಮಲ ಶ. ದ.
182. ಪೊರೆಗೆ-ಧಾ.ಪೊರೆ, ಪೊಷಣ್ಣೇ. ಸಿರಿಗಂಪು-ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಪರಿಮ
ಳ. ಪುಮೆವಯ-ಪುಮೆಯ ಮುರಿ, ತುಂಬಿಯ ಮರಿ; ಇಲ್ಲಿ “ಸ್ವರಾ
ದ್ವಃ ಪವರ್ಗಸ್ಯ” ಎಂಬ ಶ.ಶಾ || ಸೂ 91 ರಿಂದ ಮಕಾರಕ್ಕೆ ವಕಾರ ಬಂದಿದೆ.
ಎಂತು+ಅಂತು+ಬಲವಿಂದಂ, ಬಲವು-ಪ್ರೀತಿ. ಇಲ್ಲಿ ಸಿರಿಯರಸನ ಮಾದೇ
ವನ ಸರಸತಿಯೆತ್ತಿಯನ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ವಿಭಕ್ತಿವಚನಪಲ್ಲಟದಿಂದ

ರಚಿಸಿದವನು. ಕಾಣ್ಕಿ-ನೈಪುಣ್ಯ; ಧಾ. ಕಾಣ್, ದರ್ಮನೇ: ಮತ್ತೊಂದರ
ಉಪಾಯನ, (ನಜರು) ಈಯರ್ಥಕ್ಕೆ (೧೪೩) ನೋಡಿ. ಹೊಸಗನ್ನಡದ
ರೂಪ, ಕಾಣ್ಕೆ. ಜನ್ನಿಗ-ಕೇಶಿರಾಜನ ಸೋದರಮಾವ; ಯಕ್ಷೋಧರ
ಚರಿತೆ, ಅನಂತನಾಥ ಪುರಾಣ, ಇವುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದವನು.

೫. ಒಪ್ಪಂಬೂಸಿದಪೂಲ್-ಒಪ್ಪವಿಟ್ಟಿ ಹಾಗೆ. ಶ. ದ. 167 ರ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಿ
ಯಾಸಮಾಸದಲ್ಲಿ 'ಕನ್ನಡದದಂತಕ್ಕಮುದಂತಕ್ಕಂ ಬಿಂದು ವಿಕಲ್ಪಂ'. ಉ
ಬಿಸಂಬಡೆದಂ, ಬೆಸವಡೆದಂ. ತೆಲಿಂಬೊಳಿವ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಳೆಯುವ; 'ತೆಲಿಂ
ಬೊಳಿದುದೆಂದು ತೋರ್ಕೆವಡೆದ ಕಾಂತಿ' ಶಬ್ದಸಾರ. ಕೊಂಕು-ವಕ್ರೋಕ್ತಿ;
"ಕೊಂಕುಶಬ್ದಃ ಕುಟಿಲವಚನಂ" ಶ. ಶಾ || 372ವ್ಯಾ. ಒಪ್ಪಂ. . . ಕುಂ-
ಒಪ್ಪಹಾಕಿದ ಒಡವೆಯಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ವಕ್ರೋಕ್ತಿಯೆಂದು ಅರ್ಥ.
ಇನಿದಾದ-ಮಧುರವಾದ. ಬರ್ದುನುಡಿ ಪ್ರಾಧೋಕ್ತಿ. ತಳ್ತ-ಕೂಡಿ
ಕೊಂಡಿರುವ; ಧಾ.ತಳ್. ಓಜಿ-ಗಾಢವಾಗಿ ಪದನ್ಯಾಸಕ್ಕೂ, ಅರ್ಥದಲ್ಲಿನ
ಪ್ರಾಥಿಗೂ ಓಜಿಯೆಂದು ಹೆಸರು. ನಿಲ್ಲಿನಂ = ನಿಲ್ + ವಿನಂ, ನಿಂತಿರಲು;
ವಿನಂ, ವಿನೆಗಂ, ವನ್ನಂ, ವನ್ನೆಗಂ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸೇರಿ ಮುಂ
ದಿನ ಪೂರ್ವಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ, ಎಂದು ಶ.ಶಾ.ಸೂ. 588. ಎಂತ
ಪ್ಪಂಗಂ-ಎಂದವನಿಗೂ. ಎಕ್ಕಸರಂ-ಎಕಾವಳಿ; ಶ. ಶಾ. ಸೂ. 375 ರ
ಪ್ರಕಾರ ಸಮಾಸಮಾಡುವಾಗ ಪೂರ್ವಪದವು 'ಎಕ'ಶಬ್ದವಾಗಿ ಉತ್ತರಪದವು
ವ್ಯಂಜನಾದಿಯಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಪದವೇ ಆಗಲಿ, ಕನ್ನಡದ ಪದವೇ ಆಗಲಿ
ಆಗಿದ್ದರೆ, 'ಎಕ'ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಎಕ್ಕಾದೇಶ ಬರುತ್ತದೆ; ಉ.ಎಕ್ಕಾಂಗ. ಕೊರ
ಲೊಳ್ಳದೇ-ಕಣ್ಣವನ್ನು ಅಲಬ್ಧರಿಸುವದಿಲ್ಲವೇ.

ವ್ಯಂಗ್ಯದಿಂದಲೂ, ಶಬ್ದಾಲಂಕಾರದಿಂದಲೂ, ಅರ್ಥಾಲಂಕಾರದಿಂದಲೂ,
ಮನೋಹರವಾಗಿ ದೋಷರಹಿತವಾದ ಕಾವ್ಯವು ಮುಕ್ತಾಹಾರದಂತೆ
ಯಾರ ಕಣ್ಣವನ್ನು ತಾನೆ ಅಲಬ್ಧರಿಸುವದಿಲ್ಲ? ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

೬. ಪುರುಳುಂ-ಅರ್ಥಗಾವ್ಭಾರ್ಯವೂ, ಲಕ್ಷಣಮುಂ-ಉತ್ತಮಕಾವ್ಯಲಕ್ಷಣ
ವೂ ಮೆಯ್ಯಿರಿಯುಂ-ಬಂಧಗೌರವವೂ. ತಳ್ತಿಸೆಯೆ-ಸೇರಿರಲು ಮನೋಹ
ರವಾಗುವಂತೆ, ಹೇಳಿದ, ಕಾವ್ಯವು, ಪುರುಳುಂ-ಅನರ್ಥತೆಯೂ, ಲಕ್ಷಣ
ಮುಂ-ಸುಲಕ್ಷಣವೂ, ಮೆಯ್ಯಿರಿಯುಂ-ಕಾನ್ತಿಯೂ, ತಳ್ತಿಸೆವ-ಕೂಡಿರಲು
ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ, ರತ್ನದಂತೆ, ಎಂತುಂ-ಸರ್ವಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ, ಎರ್ದೆವುಗದೆ-
ಹೃದಯಬ್ಧಮವಾಗುವದಿಲ್ಲವೇ?

೭. ಒಳ್ಳಿನ-ಸೊಗಸಾದ; ಒಳ್ಳಿತರ ಭಾವಂ ಒಳ್ಳು. ಚದುರಂ-ಚಾತುರ್ಯವುಳ್ಳ ವನು. ನಲವಿಂ-ಸಂತೋಷದಿಂದ. ಕುಂದು (-ಕೊರತೆ) + ಅದು + ಎಂ + ಆದವುದೆ?

೮. ಕಬ್ಬಿಗ-ಕವಿ. ಉಯಿದರ್-ಮಿಕ್ಕವರು. ಕಡಂದು-ಕಣಜದ ಹುಳು.

೯. ಎಲಿಗುವಂ-ನಮಸ್ಕರಿಸುವನು; ಧಾ. ಎಲಿಗು, ಪ್ರಣತೇ. ಅರುಹ-ಧ್ಯ. ಅರ್ಹತ್, ಜಿನ. ಓದು-ವಿದ್ಯೆ. ಪೆರಿವಣ್-ಪೆರಿತು + ಪೆಣ್, ಪರಸ್ತ್ರೀ. ಶ. ದ. 177. ನೆರೆದು-ಧಾ. ನೆರೆ, ಸಂಯೋಗೇ. ಲೆಕ್ಕಿಗರ ಪಿರಿಯ-ಮೇ || ರೈಸ್ ಸಾಹೇಬರವರು ಶಾನುಭೋಗರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡವನೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ "ಲೆಕ್ಕಿಗ" ಎಂಬುದು 'ಸಂಖ್ಯಾ ವಾನ್' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪ್ರತಿ ಪದವೆಂದೂ, ಆದುದರಿಂದ ವಿದ್ವಾಂಸನೆಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆಯೆಂದೂ ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ.

೧೦. * (ಇವರು) ಅಪೊಳ, ಅಕ್ಕರಕ್ಕೆ-ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ, ದಿಮ್ಮಿದರ್-ಪ್ರೌಢರು; ನುಡಿಯೊಳ್ ಕಡುಬಾಣರ್; ಅಂದದೊಳ್-ಸೌಂದರ್ಯದಲ್ಲಿ, ಮೊಮ್ಮಿದರ್-ಹೆಚ್ಚಾದವರು; ಒಂದಿ ನಿಂದ ಸಿರಿಯೊಳ್, ಪಿರಿಯರ್ಗೆ, ಎಡೆಗೊಟ್ಟು-ಅವ ಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅಂದರೆ, ತಮ್ಮ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಇತರರಿಗಿಡನೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಬಾಳುವರು, ಎಂದೂ, ಮುಳಿವರ್ಗೆ-ಕೋಪಿಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆತನ ಮಕ್ಕಳೆನಿಸ್ಸ ಸಾಂತನೂ, ಗುಮ್ಮಟನೂ, ವೈಜಣನೂ, ಮುಳಿಯರ್-ಕೋಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳರು. ಅಕ್ಕರಕ್ಕೆ-ಎಂಬಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಥಿಯು ಸಪ್ತಮ್ಯರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ತ.ದ.136

೧೧. ನೋಲಿೞ್ವಿಡೆ-ನೋಡು + ವೊಡೆ, ನೋಡಿದರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಧಾತ್ವಂತ್ಯದ 'ಡು' ಲಿಲಿವಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಲಿಲಿದ ಮುಂದಣ ವ ಪ ಆಗಿದೆ. ಶ.ಶಾ.82, 514 ನೆಯ ಸೂ. ಚೆಲ್ವವರಿವ - ಚೆಲ್ವು + ಪರಿವ, ಸೌಂದರ್ಯಪ್ರಸರವುಳ್ಳ ಎಳೆವೆಣ್ಣಿರ್-ಎಳೆದು + ಪೆಣ್ಣಿರ್, ದುಗುಲ-ಧ್ಯ. ದುಳೂಲ. ತಳೆವುದು-ಧರಿಸುವದು. ಎತ್ತಿರಂ-ಆಧಿಕ್ಯ; ಹೊಸಗನ್ನಡದ ರೂಪ, ಎತ್ತರ.

ಹೀಗೆ ಕವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸೌಂದರ್ಯಾತಿಶಯವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿಯುಂಟು. ಕವಿಕಾಮನು ಶೃಂಗಾರರತ್ನಾಕರದಲ್ಲಿ "ಚಳದಳಕದಲಸಗಮನದ| ಪೊಳೆವಧರದ ವಿಮಳನಖದ ಮೃದುಪದಗತಿಚಾ|| ಪಳನಯನದಂತನುಮಧ್ಯದ | ಲಲನಾಮುಖಲಕ್ಷ್ಯಲಕ್ಷಣಂಕವಿಕಾಮಂ ||" ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದಾನೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಆದಿಸಂಪನೂ ಆದಿಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಾಶ್ವಾದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

೧೩. ಸಿರಿವೆಣ್ಣೆ-ಲಕ್ಷ್ಮಿ. ನಿಜ್ಜ-ಧ್ವ. ನಿತ್ಯ.

೧೪. ಗಿಳಿವಿಂಡು = ಗಿಳಿ + ವಿಂಡು, ಗಿಳಿಗಳ ಗುಂಪು. ಮಿಳಿದಾರ್ಡುವ-ಸಂಚರಿಸುವ; ಧಾ. ಮಿಳಿರಾ, ಸ್ವಸ್ತನೇ ಬಂಬಲಾ-ಸಮೂಹ. ತೊಂಗಲ್-ಗುಚ್ಛ. ನಡೆನೋಡುವ-ನಾಟಕೊಳ್ಳುವಹಾಗಿ ನೋಡುವ; ಭಾವಗರ್ಭಿತವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವ, ಇಲ್ಲಿ ನಡೆ-ನಡು + ಸತ್ಯರ್ದದ 'ಎ'. ಪೊರೆದು-ಸವರಿಕೊಂಡು, ಪ್ರ. "ಕುಮುದರಜಂಗಳೋಳ್ ಪೊರೆದು" ಕಾದಂಬರಿ ೬೩೩. ತೀಡುವ-ಬೀಸುವ; ಭಾವನಾಮ, ತೀಟ. ತೆಂಬೆಲರ್ = ತೆಬ್ಬಣ + ಎಲರ್, ದಕ್ಷಿಣವಾರುತ, ಅಂದರೆ ಮಲಯವಾರುತ; ಶ.ದ. 176. ತಿಬ್ಬಳ್-ಚಂದ್ರಿಕೆ. ನೋಲಿಸದೆ-ಮೋಹಪಡಿಸದೆ.

೧೫. ಸಕ್ಕದ-ಧ್ವ. ಸಂಸ್ಕೃತ. ಬಗೆಗೊಳೆ-ಹೃದಯಂಗಮವಾಗುವ ಹಾಗಿ. ಆರ-ಸಮರ್ಥರಾಗರು. ಇನಿತುಂ-ಸ್ವಲ್ಪವೂ. ಸಲೆ-ಚೆನ್ನಾಗಿ; ಇದು ಸಲ್ ಸಮಾಖ್ಯಾತೌ ಎಂಬ ಧಾತುವಿನ ಸತಿ ಸಪ್ತಮಿಯ ರೂಪ; ಇಹನ್ನು ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣವಾಗಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ: ಇದರಂತೆಯೇ ಮಿಗೆ, ಎಯ್, ಒಗುಮಿಗೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದುಂಟು. ಪೆಂಪು-ಉನ್ನತಿ; ಶ.ದ. 212. ಬಲ್ಲು-ಪರಾಕ್ರಮ. ದೊರೆಕೊಂಡು-ಧಾ. ದೊರೆಕೊಳ್, ಪ್ರಾಪ್ತೌ.

೧೬. ನಾನ್-ಕೆಲವರು ಈ ರೂಪವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ರೂಪವುಂಟು (ಶ. ಶಾ. 288 ರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ನೋಡಿ) ಪ್ರ.

"... ಸಂದೇಹವಿದೇಶೇಲ್ಪೋಗಿ ನಾವಲ್ಲಿಯೆ ದಿಟಮದು ತಾನೆಂಬುದಂ ನೋಲ್ವಿ ಮಲ್ತೇ" ಕಾದಂಬರಿ. ೩೮೯.

ಅಜ್ಜಗನ್ನಡ-ಕವಿಯು ಅಜ್ಜಗನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದರೂ, ಸಮಸಂಸ್ಕೃತಪದಗಳೂ, ತದ್ಭವ ಪದಗಳೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

೧೭. ಸಿಂಗರ-ಧ್ವ. ಶೃಂಗಾರ, ಸೌಂದರ್ಯ. ದೇಸೆ-ಎಲಾಸ. ಪೊದಲಿರೆ-ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿರಲು; ಧಾ. ಪೊದಲಿರ್. ಡಾಳಂ-ಕಾಂತಿ. ಗೆಡೆಗೊಂಡು-ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು: ಗೆಡೆ-ಸ್ನೇಹ; ಪ್ರ. 'ಗೆಡೆವಕ್ಕಿ'; ಇದಕ್ಕೆ ಗೆಳೆ, ಕೆಳೆ ಎಂಬ ಎರಡು ರೂಪವುಂಟು. ಬೀರ-ಪರಾಕ್ರಮ. ಪರಿಗೊಂಡುದು-ಪ್ರವಹಿಸಿತು.

೧೮. ಬೆಂಚೆ-ಅಲ್ಪಸರಸ್ಸು. ನೀರ್ವೂ = ನೀರ್ + ವೂ, ತಾವರೆ. ಮುಸುಲಿ-ಮುತ್ತಿ; ಧಾ. ಮುಸುಲಿ, ಸಂಘನ್ನೇ. ಬಲಿವಿಡಿದು-ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿ

ದು. ಎಡೆಯಾಡುವ-ಸಂಚರಿಸುವ. ಸಬರಿ-ಧ್ವ. ಶಬರಿ, ಬೇಡರ ಹೆಂಗಸು. ಎಡಿಸುವ-ಹಾಸ್ಯಮಾಡುವ, ಇದಕ್ಕೆ ರೂಪಾಂತರ ಎಲಿಸುವ. ಬಯಲ್-ಗದ್ದೆ. ಪೊಸಲ್-ಪ್ರವಾಹ. ಬೆಳೆಗೆಯ್-ಪೈರುಳ್ಳ ಗದ್ದೆ. ಸೋವ-ಓಡಿಸುವ. ನಾಡಗಾಡಿಕಾರ್ತಿಯರ-ನಾಡಿನ ಎಲಾಸವತಿಯರ. ಆಗಸ-ಧ್ವ. ಆಕಾಶ. ಬಟ್ಟಿಗ-ಮಾರ್ಗಸ್ಥ. ಗರಗರಿಕೆ-ಸೊಗಸು. ಮೇಲೂರ್-ಸ್ವರ್ಗ. ಮುಂಡಾಡು-ಮುದ್ದಿಸು. ಅರಗಿಳಿ-ಅರಸು + ಗಿಳಿ, ರಾಜಶುಕ. ಶ.ದ. 177.

ಬಗ್ಗಿಸ-ಧ್ವನಿಮಾಡುವ; ಭಾವರೂಪ ಬಗ್ಗಣ; ಧಾ. ಬಗ್ಗಿಸು.

೧೯. ಸಲವುಂ ನಾಲಗೆಯುಳ್ಳವಂ-ಆದಿಶೇಷ. ಮತ್ತಿನ-(ಅವ್ಯಯ); "ಮತ್ತಿನ-ಇತರಾರ್ಥಃ" ಶ.ಶಾ.20ವ್ಯಾ. ಮಾನಿಸ-ಧ್ವ. ಮಾನುಷ. ಕಾಲೂರ್-ಹಳ್ಳಿ.

೨೦. ಮುಗಿಲ್-ಮೇಘ. ಓಳಿ-ಗುಂಪು. ಹಳ್ಳಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪಟ್ಟಣಗಳಂತೆ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿಯೂ, ಕೆರೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮೇಘಗಳಂತೆ ಜಲಭರಿತಗಳಾಗಿಯೂ, ಕಾಡುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಉದ್ಯಾನವನಗಳಂತೆ ವಿಹಾರಾನುಕೂಲಗಳಾಗಿಯೂ ಇದ್ದವು; ಅಂದರೆ ಆ ದೇಶವು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

೨೧. ಸಂಪಗೆ-ಧ್ವ. ಚಂಪಕಾ. ದಾಳಿಂಬ-ಧ್ವ. ದಾಡಿಮ. ಚಂದೆಂಗು=ಕೆಚ್ಚನೆ+ತೆಂಗು; ಶ.ದ.182. ಕಾಂಗು-ಅಡಕೆಯ ಮರ. ಉತ್ತಮವಾದ ಮರಗಿಡಗಳೇ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದವೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

೨೨. ಅಡರ್ದು-ಹತ್ತಿ. ಕಡುವು-ಕೊಬ್ಬು. ಈಡಾಡೆ-ಬೀಸಾಡಲು! ಓವು ತ್ತುಂ-ಪಾಲಿಸುತ್ತಾ.

೨೩. ಉಲಿ-ಹೆಚ್ಚಾಗಿ. ಕಾಲ್-ಪಾದ, ಕಾಲುನೆ. ಕಲಿವೆ-ಧ್ವ. ಕಲಮಾ, ನೆಲ್ಲ, ಬತ್ತದ ಬೆಳೆ.

೨೪. ಪೋರ್ವ-ಹೋರಾಡುವ. ಎಯ್ದಣ್ಣವ=ಎಯ್ದೆ + ಉಣ್ಣುವ, ಎತೇಷವಾಗಿ ಎಳುವ. ಸೀರ್ಪನಿ-ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹನಿ; ಹೀಗೆಯೇ 'ಸೀರ್ದುಪ್ಪುಲಿ', 'ಸೀರ್ಕರಡಿ', ಇತ್ಯಾದಿ. ಇಲ್ಲ ಶೈತ್ಯ ಸೌರಭ್ಯ ಮಾಂದ್ಯಗಳೆಂಬ ವಾಯುವಿನ ಮೂರು ಗುಣಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿದಂತಾಗುವದು.

೨೫. ಕೀಲಿ-“ಕೆಳಗಿನೊಳ್ಳುದುಗೆವಾಯೊಳಗಿರ್ಪಕರ್ಬುನದೊಳು |

ಮೇಲಲ್ಲದವನೊಳುತ್ತಾಟನದೊಳಂ ಕೀಳು.” ಕ. ಶ. ೧೧೫.

ಕವರ್-ಅಪಹರಿಸು; ಹಗ್ಗ. ಬಂದಿ-ಸೆರೆ; ಆಭರಣ. ತೊಡವು-ಆಭರಣ.

ಎಲಿ-“ಆರೋಹಣದೊಳು ಗಾಯದೊಳೇಲಿ” ಕ. ಶ. ೧೧೬. ಮಡಿ-

ಸಾಯುವದು; ಪಾತೆ. ಮೊಲಿ-ಮೊರೆಯಿಡುವಿಕೆ, ನಂಟು; ನಂಟು ಎಂಬ

ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ “ತಾಯೊರೆ, ತಂಗಿವೊರೆ” ಎಂದು ಪ್ರಯೋಗವಿದೆ. ಮೊಡೆ-ಹೊಡೆ

ಯುವಿಕೆ, ತೆನೆ. ಕಠಿಣಿ- “ಕಳಂಕಿನೊಳ” ಕ್ಷೀರದೋಹನದನಲ್ಲಿ ಕಠಿಣಿ”
ಕ.ಶ. ೧೧೭. ತುಲುಗಾರ್ತಿ-ಹಸುವನ್ನು ಕಾಯುವವಳು. ಪಿಡಿ-ಬಲಾ
ತ್ಯಾರದಿಂದ ಹಿಡಿಯುವದು; ಹೆಣ್ಣಾನೆ.

೨೬. ಪುದಿದ-ವ್ಯಾಪ್ತವಾದ; ಧಾ. ಪುದಿ, ಆಚ್ಚಾದನೇ ಅವಲ್-“ಆವಲೆಂದು
ಚೆನ್ನೈಯಲ್ಲಿ” ಶಬ್ದಸಾರ. ಬಂದಮಾವು- “ಫಲಿತರಸಾಲ.” ಶಬ್ದಸಾರ.
ತೊಡು-ಹೊಳೆ. ಅಂಚೆ- ದ್ವ.ಹಂಸ. ಬೆಲೆವಣಿ-ಪಣ್ಯಸ್ತ್ರೀ, ಸೂಳೆ.

೨೭. ಕರುಮಾಡ-ಉಪ್ಪರಿಗೆ. ಬೆಟ್ಟು-ಬೆಟ್ಟ, ಪರ್ವತ. ಮುನ್ನೀರ್-ಸಮುದ್ರ.

೨೯. ಮಿಸುಪ-ಮಿಸುಗುವ, ಹೊಳೆಯುವ; ಶ.ದ.232 ಕಾವಣ-ದ್ವ.
ಕಾಯಮಾನ, ಚಪ್ಪರ.

೩೦. ಬೆಜೋದರಿ-ದ್ವ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ. ಎಸಗುವ-ಬೀಸುವ. ಅಸಿಯಕೊಂ
ಬು=ಅಸಿದು+ಕೊಂಬು, ಸಣ್ಣ ಕೊಂಬೆ. ಇಮ್ಮಾವು=ಇನಿದು+ಮಾವು,
ರಸಾಲ. ಒಲಿಲ್-ಧಾ. ಒಲಿಲ್, ಸ್ನೇಹೇ. ತುಲಿಸೆಡು-ವಿಡಿವ-
ಹಸುವನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯುವ ಹಾಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವ. ನಲಿಗಂಪು-ಸುವಾ
ಸನೆ; ಪ್ರ. ‘ನಲಿಸುಯ’ ‘ನಲಿನೆಯ’ ರಯ್ಯ-ದ್ವ. ರಮ್ಯ. ಸೊಂದಿಗೋ
ಡಗ-“ಪೇರಣಿಲ್” ಚತುರಾಸ್ಯ. ತಿಂತಿಣಿವಣ್ಣನಂತ-ಜೊಂಪಲು ಜೊಂ
ಪಲಾಗಿರುವ ಹಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ. ನಟ್ಟನಡು=ನಡು+ನಡು. ಶ.ದ.181

೩೧. ನುಣ್ಣುರ=ನುಣ್ಣಿತ್ತು+ಸರ(ದ್ವ. ಸ್ವರ), ನುಣುವಾದ ಧ್ವನಿ; ಶ.ದ. 179,
ಶ.ದ.68. ಅಲಿಲಂ-ವ್ಯಥೆಯನ್ನು.

೩೨. ಪೊರೆದೋಲುವ-ವಿಕಸಿಸುವ.

೩೩. ಇಂಚರ=ಇನಿದು+ಸರ, ಮಧುರಧ್ವನಿ. ನಲ್ಲರ-ಪ್ರಿಯರ. ನೀಳ್-
ದೀರ್ಘವಾದ. ಸೇದೆಯಂ ಸೆಳೆದು-ಶ್ರಮವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ.

೩೪. ಎಳಸ-ದ್ವ. ಎಲಾಸ.

೩೫. ತಣ್ಣಂಪು=ತಣ್ಣಿತ್ತು+ಕಂಪು, ತಣ್ಣಗಿರುವ ವಾಸನೆ. ವಂಗಡ-ಗುಂಪು.
ಜಾಣ್-ಜಾಣತನ. ಅರವೆಂಡಿರ್=ಅರಸು+ಪೆಂಡಿರ್, ರಾಜಸ್ತ್ರೀ. ಪೊಗ
ಲಿರ+ಓದಂ-ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು+ಕೇಲ್ವ+ಕೂರಾಳ್ಗಳಿಂ-ಭಟರಿದ.

೩೬. ಪಚ್ಚೆವರಲ್=ಪಚ್ಚೆ+ಪರಲ್, ಪಚ್ಚೆಯೆಂಬ ರತ್ನ: ಪರಲ್-ಕಲ್ಲು; ಪ್ರ.
‘ಅಲಿವರಲ್’ ‘ಕೆಂಬರಲ್’ ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹರಳು, ಉ. ಸುಣ್ಣದ ಹರ
ಳು. ಕುಳಿಸ-ದ್ವ. ಕುಲಿತ, ವಜ್ರ, ವಜ್ರವೆಂಬ ರತ್ನ. ನುಣ್ಣದಿರ್=ನುಣ್ಣಿ
ತ್ತು+ಕದಿರ್, ನುಣುವಾದ ಕಾನ್ತಿ. ಇಂದಿರವಿಲ್ಲ-ಇಂದ್ರಧನಸ್ಸು: ಇದನ್ನೇ
ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲೆಂದೂ, ಮಳೆಯ ಬಿಲ್ಲೆಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂದಿರ-ದ್ವ.

ಇಂದ್ರ. ಪಾಂಗು-ರೀತಿ. ಎನಸುಂ-ವಿಶೇಷವಾಗಿ. ಬಾಂಬಟ್ಟಿ=ಬಾನ್ + ಬಟ್ಟಿ, ಅನ್ತರಿಕ್ಷಮಾರ್ಗ. ರನ್ನವಸರ-ರತ್ನದ ಹಸರ, ರತ್ನಗಳ ಅಂಗಡಿ.

೩೭. ಸಂಕೇ-ದ್ಧ. ಶಂಕಾ, ಭ್ರಾಂತಿ. ಕಂಚು-ದ್ಧ. ಕಾಂಸ್ಯ.

೩೮. ಪಯಿ-ನಡುವಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಪಟ್ಟಿಯ ದಟ್ಟ. ತಳಿವಟ್ಟಿ-ಚಿಗರ ಹಾಗೆ ಕೆಂಪಾದ ಬಟ್ಟೆ. ಮಳಿಗೆ-ದ್ಧ. ಮಲಿಕಾ. ನೀರಿವರದರಾ-ನೀರಿಯ ಪರದರ, ವ್ಯಾವಾರಿಗಳು.

೪೦. ಎತ್ತೆ-ಧಿಕ್ಕರಿಸಲು. ಸೆಳ್ಳುಗುರಾ-ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ನಖ. ಕುತ್ತೆಸಳ್ = ಕಿತ್ತಿಡು + ಎಸಳ್; ಸ್ವರಾದಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಪದದೊಡನೆ ಸಮಾಸವಾದಾಗ, 'ಕಿತ್ತಿಡು' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ 'ಕಿತ್ತು' 'ಕುತ್ತು' ಎಂಬ ಆದೇಶಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಉ. ಕಿತ್ತಡಿ, ಕುತ್ತಡಿ, ಕಿತ್ತೀಳೆ. ಶದ 141

೪೧. ಪುಲ್ಲವಡಿಗಿತಿ-ಹೂವಾಡಗಿತ್ತಿ.

೪೨. ಗರುವರ್-ದೊಡ್ಡವರು. ಗೂಟ್ಟೆ-ದ್ಧ. ಗೋಷ್ಠಿ. ಅಕ್ಕರಿಗ-ಅಕ್ಕರಜ್ಜಿ, ಪಂಡಿತ. ಸಂದ-ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ; ಸಲ ಎಂಬದರ ಭೂತರೂಪ, ಶದ 237. ಜೋಡೆ-ಸ್ವೈರಣಿ. ಬಂಡರ್-ಧಾಷ್ಟ್ಯವುಳ್ಳವರು; "ಬಂಡು ಧಾಷ್ಟ್ಯ" ಶ.ಶಾ.ವ್ಯಾ. ಬರೆಗಾದರ್-ಜಿನ್ನದ ಬರೆಯನ್ನು ನೋಡುವವರು.

೪೩. ತುಡು-ಧರಿಸು; ಈ ಧಾತುವಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು, 'ತೊಡವು'-ಆಭರಣ ಸಾರಿ-ದ್ಧ. ಶಾರಿ, ಕೃಷ್ಣ. ಅಟ್ಟಿದ-ಕಳುಹಿದ; ಪ್ರ. 'ಬಳಿಯಟ್ಟು'. ಚಂದ್ರಾ ದಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಆ ವೇಶ್ಯೆಯರು ಮೋಹನಕರರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

೪೪. ಇಟ್ಟಣ-ಶೋಭೆ; ಇದರ ರೂಪಾಸ್ತರ, ಇಟ್ಟಳ. ಪೊಂಬೆಸೆದ-ಪೊನ್ನಬೆ ಸದ, ಜಿನ್ನದ ಕೆಲಸಮಾಡಿರುವ. ಬಿಸವಂದ-"ಬಿಸವಂದಮೆಂದು ವಿಸ್ಮಯಾರ್ಥಂ" ಚತುರಾಸ್ಯ. ಗೋಸ-ದ್ಧ. ಘೋಷ. ಇಂದಿರನಪೊಲೆ-ಅಮರಾವತಿ. ಆ ಪಟ್ಟಣವು ಸ್ವಸಂಪತ್ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿತ್ತೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

೪೬. ಎಳೆ-ದ್ಧ. ಇಳಾ, ಭೂಮಿ. ಸರಣಾ-ದ್ಧ. ಶರಣ, ರಕ್ಷಕ. ಚಾಗ-ದ್ಧ. ತ್ಯಾಗ, ದಾನ. ಎಸಕ-ಕೆಲಸ. ಅಲಂಪು-ಆಧಿಕ್ಯ; ಮತ್ತೊಂದರ್ಥ ಸಂತೋಷ. ತಕ್ಕರ್-ಯೋಗ್ಯರು; ಧಾ. ತಗು-ಈ ಧಾತುವಿಗೆ ಹೊಸಗ ನ್ನಡದಗ ಪ್ರಯೋಗವಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ತಕ್ಕದ್ದು, 'ತಕ್ಕ' ಎಂಬ ರೂಪಗಳು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲವೆ. ಬಲದೋಳ್ವಲೆ-ದಕ್ಷಿಣಭುಜಶಿರಸ್ಸು.

೪೭. ಇರ್ಕೆವನೆ-ವಾಸದಮನೆ. ಉಗ್ಗಡ-ದ್ಧ. ಉಕ್ಕಟ. ಅಧಿಕ.

೪೮. ಅಡಸಿ-ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ. ಮುಗುಳ್ಗಣ-ಪುಷ್ಪಬಾಣ ಮೊನೆ-ಯುಧ.

೪೯. ಪಡಿಮೊಗ—ಧ್ವ. ಪ್ರತಿಮುಖ, ಅಭಿಮುಖ; ಪ್ರ. “ಪಡಿಮೊಗಮಾದಾ ಬಿದಿಯಾ| ಯಡೆಯಂತದೀಗುಮೆಳಸಿದರ್ದಮನುಕದಿಂ” ಮಿತ್ರವಿಂದಾಗೋ ಎಂದ. ಬಾಳ—ಕತ್ತಿ; “ಬಾಳು”, ಬೇವನೇ; ಖಡ್ಗೇ ಕುಳಂ” ಶ.ದ. ಪು. 331

೫೦. ಕಡುಗಲಿ—ಮಹಾಬಲಶಾಲಿಯಾದ. ಬೆಳ್ಳೊಡೆ—ಶ್ವೇತಚ್ಚತ್ರ; ಅರ್ಥಾಂತರ ಹೀನವಾದ ಕೊಡೆ; ಪ್ರ. “ಬೆಳ್ಳಕ್ಕರಿಗ”=ಅರಸಿಕ, “ಬೆಳ್ಳ”=ಬೆಪ್ಪ. ಅಣಂಬೆ—ಅಣಬೆ, ನಾಯಿಕೊಡೆ. ಮನ್ಮಥನು ರಾಜಾಧಿರಾಜನಾಗಿ ದ್ದನೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

೫೧. ಸಿರಿ—ಐಶ್ವರ್ಯ; ಕಾಂತಿ; ಲಕ್ಷ್ಮಿ; ಪೊಡೆಯಲರ—ಪದ್ಮನಾಭ; ಕಾಯ್ವು—ಪರಾಕ್ರಮ; ಕ್ರೈರ್ಯ; ಪುಷ್ಪ್ಯ. ಬಿಸುಗದಿರ—ಸೂರ್ಯ; ಉತ್ತರಪದವು ವ್ಯಂಜನಾದಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ‘ಕಚ್ಚನೆ’ ‘ಬೆಚ್ಚನೆ’ ಎಂಬವಕ್ಕೆ ‘ಕಿಸು’, ‘ಕೆಂ’, ‘ಬಿಸು’, ‘ಬೆಂ’ ಎಂಬ ಆದೇಶಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಉ. ಕಿಸುನೆರೆ, ಕೆಂಗಲ್, ಬಿಸುಗಲ್, ಬೆಂಗದಿರ. ಸರ—ಬಾಣ; ಹಾರ, ಅಳವಟ್ಟು—ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ. ಪಾರ್ವರ್—ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಹೊಸಗನ್ನಡ, ಹಾರುವರು. ಮಡ—ಗುಲ್ಮ; ಧ್ವ. ಮಠ, ಪಾಠಶಾಲೆ; ಕಡಾಣ, ಶ.ಶಾ.31೨ ವ್ಯಾ. ಏನಾನ್—ಧ್ವಜದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ಸ್ಯ, ನಕ್ಷತ್ರ, ಮತ್ಸ್ಯ. ಕೋಡುಗೈ—ಕೋಡಿನಕ್ಕೆ, ದಾನದಕ್ಕೆ; ಶಾಖೆ; ಸೊಂಡಿಲಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ.ವ ಶಾಖೆ.

೫೨. ತಾಳಿ—ಕಾರ್ತವನ್ನ ಹೊಂದಲು, ಪಗಲಾಣ್ಣ—ದಿನೇಶ, ಸೂರ್ಯ. ಚೆಚ್ಚರ—ವೇಗ. ಆಲಿ—ಒಣಗಿ ಹೋಗಲು. ಅದಿಮುಫತ್ತೆ—ವಸಂತದೂತಿಯೆಂಬ ಲತೆ; ಇದು ಸಪಟ ತಿಥಿಲ. ವೇಲಿ—ಹೊತ್ತಿರಲು; ಹೊಸಗನ್ನಡ, ಹೇರು.

೫೪. ಕಿಲುವೆಟ್ಟು—ಕಿಲುದು+ಬೆಟ್ಟು, ಗುಡ್ಡ. ಬೊಬ್ಬಳಿ—ಧ್ವ. ಬಬೂರ, ಗೊಬ್ಬಳೀಮರ. ಸಿರಿಕಂಡ—ಧ್ವ. ಶ್ರೀಖಂಡ, ಗಂಧ. ಒಕ್ಕ—ಧಾ. ಉಗು, ಎಸರ್ಜನೇ. ಕಿಟ್ಟಿರಿ—ಕಳಗು+ಬರಿ ಪರ್ದತವ್ರಾಂತ; ಹೊಸಗನ್ನಡ, ಕಿಬ್ಬರಿ. ಅಸುಗೆ—ಧ್ವ. ಅಶೋಕ. ಪೊಂಪುಳಿ—ಅಧಿಕ; ಮತ್ತೊಂದರ್ದ ಪುಳಕ ನಿಲಿಗಲಿ ಗಂಪು—ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಆಟ. ದೂರಿಸುವ—ಚಿಂತಿಸುವ; “ದೂರಿಸಿದನೆಂದು ಸಲೆ ಚಿಂತಿಸಿದನಕ್ಕುಂ” ಕರ್ಣಾಟಕ ನಿಘಂಟು.೩೭. ನೀಲಿ—ಸುಂದರಸ್ತ್ರೀ. ನಿಡುಸುಯ್—ನಿಡಿದು+ಸುಯ್, ದೀರ್ಘವಾದ ಶ್ವಾಸ. ಬಟ್ಟ—ಗುಂಡಗಿರುವ; ಪ್ರ. “ಬಟ್ಟಮೊಗ”; ಬಟ್ಟತು ಎಂಬ ಗುಣವಚನಕ್ಕೆ ಸಮಾನದಲ್ಲಿ ‘ಬಟ್ಟ’ ಎಂಬ ಆದೇಶ ಬರುತ್ತದೆ. ತೋರಮುತ್ತಿನಾರ—ಸ್ಥೂಲಮುಕ್ತಾಹಾರ; ಆರ—ಧ್ವ. ಹಾರ. ಪಾಯಿಬೊಜಂಗ—ಪಾಯಿವ+ಬೊಜಂಗ (ಧ್ವ. ಭುಜಂಗ), ಚಂಚಲನಾದ ಎಟ.

೫೫. ಬಿರಯಿ-ಧ್ವ. ಎರಹಿ. ಪೋ-ಪೋಗು; ಪ್ರ. “ಪೋಮಾಣಂನ್ನನ್ಯಕವಿಸ್ತು
ತಿವ್ಯಸನಮಂ” ಕಾದಂಬರಿ, ೩. ಡೌಡೆ-ವಾದ್ಯವಿಶೇಷ. ಮಿಡಿ-ಹೀಚುಕಾಯಿ.

೫೬. ಪಾದರಿ-ಧ್ವ. ಪಾಟಲ. ಕಾಡುವ-ತೊಂದರೆ ಪಡಿಸುವ; ಇದರ ಭಾವ
ನಾಮ, ಕಾಟ. ಇರ್ಕುಳಿಗೊಂಡುವು — ಸೆಳೆದುಕೊಂಡವು.

೫೭. ಕಾಪಂ-ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು. ಅವಿದತ್ತು — ಮುತ್ತಿಕೊಂಡವು.

೫೮. ನಡೆವಳಿಗೆ — ನಡತೆಯನ್ನು, ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು; ದ್ವಿತೀಯಾರ್ಥದಲ್ಲಿ, ಚತುರ್ಥಿ.

೫೯. ನಿಮಿರ್ದ-ದೀರ್ಘವಾದ. ಅಣಂ-‘ಎನುವೆನಿಪ್ಪರ್ದಮನಿರ | ದಾನಿಪರಣ
ಮಾಣಮೆಂಧು ನುಡಿವವ್ಯಯದೊಳ್.’ ಶ.ದ.303 ಅಣಿಡಿ- ಪಟ್ಟರಣ,
ಭಮರ. ಅಡಿರ-ತೊಂದರೆ

೬೦. ಬಂಡು-ಮಕರಂದ; ಪ್ರ. ‘ಬಂಡುಣ’-ಭ್ರಮರ. ಮೆಲ್ಲರಿ=ಮೆಲ್ಲಿತು+
ಸರಿ, ಸೋನೆ.

೬೧. ಎಣಿಯೆ-ಯಾಚಿಸಲು. ಗಾಣರ್-ಧ್ವ. ಗಾಯನರ್, ಗಾಯಕರು;
ಪ್ರ. “ಅಮರರಗಾಣರ್ | ಪಾಡುವರೆನೆ” ಅಜಿನಾಥವುರಾಣ. ೫.

೬೨. ಬಿಣ್ಣು-ಭಾರ; ಇದು ಬಿಣ್ಣೆತು ಎಂಬದರ ಭಾವನಾಮ, ಪ್ರ. “ಕಣ್ಣಲರ್ಗಿ
ಕಾಡಿಗೆ ಬಿಣ್ಣೆತು” ಕಾದಂಬರಿ, ಗುಜ್ಜು-ಧ್ವ. ಕುಜ್ಜ, ಚಿಕ್ಕದಾದ. ತನಿ
ವಣ್=ತನಿತು+ಪಣ್, ಪಕ್ಕವಾದ ಹಣ್ಣು, ಪ್ರ. ‘ತನಿಗೊಂಡಂ,’ ‘ತನಿವೇಸಗೆ’.
ಅಳೆಗೊಂಬು-ಕ್ಲುದ್ರಶಾಖೆ.

೬೩. ಸುಗ್ಗಿ-ವಸಂತಕಾಲ. ತಳಿದಂ-ಸಾವಕಾಶಮಾಡುವನು. ನಲ್ಲಂ-ಫತಿ.

೬೪. ಚೆನ್ನ-ಸುಂದರಸ್ತ್ರೀ. ಮೆಯ್ಯರೆದ-ಮರಸಿಕೊಂಡ.

೬೫. ಕಿನಿಸಿದಪೆ-ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀಯೆ. ಕಾದಲಸ್ಸಲ್ಲದ ಪೆಣಿಗೆ-ಪ್ರಿಯನು
ಇಲ್ಲದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ.

೬೬. ತಲ್ಲಣ-ಭಯ.

೬೭. ಕೋಡುವ-ತೀತಳವಾದ; ಧಾ. ಕೋಡು ಶೈಶ್ಯೇ. ಕೊಂಚೆ-ಧ್ವ. ಕ್ರೌಂ
ಚ. ಮೂಡುವ-ಉದಯಿಸುವ; ಧಾ ಮೂಡು: ಈ ಧಾತುವಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದುದು
‘ಮಾಡಲು’. ಅಗಿವಳ್-ಧಾ. ಅಗಿ, ಭಯೇ.

೬೮. ಒರ್ಚರ=ಒಂದು+ಸರ, ಏಕಾವಳಿ. ಚುನ್ನವಾಡೆ- ನಿಂದಿಸಲು;
‘ನಿಂದಿ ಚುನ್ನಮೆಲೆ ಚತುರಾಸ್ಯ’ ಸೆಳೆಮಾವು=ಸೆಳೆಯಂತಪ್ಪ ಮಾವು, ಬೆತ್ತ
ದಹಾಗೆ ಸಣ್ಣಗಿರುವ ಮಾವು. ತುಂಬಿವಾಡಂ—ತುಂಬಿಯ ಸಾಡಂ,
ಭೃಂಗಗೀತವನ್ನು.

೬೯. ಪಂದರ-ಚಪ್ಪರ. ಮೆಯ್ಯೆಂಕೆ-ಮೆಯ್ಯ ಬೆಂಕೆ, ಶರೀರತಾಪ. ಪತ್ತೆಸಾ
ರ್ದು-ಹತ್ತರ ಹೋಗಿ.

౧౨. నగేగాలిం—హాస్యగార, ఎదలశక. ఇట్టిదేయం తొలగివోగి—
దొంబియాగద హాగే హొరటు హొగలు. కల-పార్త్.

౧౩. కవవంతే—అపహరిసువ హాగే. ఇందిన—ఇందు ఎంబదర షష్టి,
ఈ దినద.

౧౪. నిట్టిసళా—నిడిదు+ఎసళా, దిర్ఘవాద కమలద ఎసళు; నిడియ
మెల్లడి—నిడిదు+మెల్లడి. 'నిడిదు' ఎంబ గుణవాచకవు స్వరాదియా
ద పదదొడనే సమాసవాదాగ నిట్టిందొ, వ్యంజనాదియాద పదదొ
డనే సమాసవాదాగ 'నిడు' అధవా 'నిడియ' ఎందొ ఆగుత్తదే, లు.
నిడుదొళా.

౧౫. నేరితు—సరళవాద. ఓరంతే—ఎకరూపవాద, అదర హాగే ఇరువ.
బారిసి—ధిక్కరిసి. తొరణగంబ — తొరణవన్న కట్టువదక్కొక్కర
నేట్ట కంబగళు.

౧౬. తేరి—అతి. పోర్కుహి—నాభి; హొసగన్నడదల్లి హొక్కళు. తేళ్ల
సిహి—తేళ్ళిత్తు+బసిహి, కృతొదర. తివళి-ద్ధ. త్రివళి.

౧౭. కురుళా—కూదలు.

౧౮. పోలివాహి—జఘన. ఆర్తువిల్ల—సామర్థ్యవృళ్ళవుగళాగిలిల్ల.
కడుగుణ్ణనాళ్ల—బహళ ఆళవాద; గుణ్ణ—ఆళ. అల్లి—ముళుగిద,
ధా. ఆహి నిమగ్నే. శ. శా. ౪౭లనేయ సూత్రదింద క్షిహి, ఏహి,
బిహి, ఆహి, కాణా, ధాతుగళిగే ద, దప ప్రత్యయగళు పరవా
దరే, హ్రస్వాదేశబరుత్తదే. లు. కిల్లిం, ఎల్లిం, బిల్లిం, అల్లిం, కండం
ఇవుగళంతే బాహి ఎంబుదక్కొ ఆగుత్తదే, లు. బల్లిం. బాసే—
రొలెమావళి. బిట్టితప్ప—కరినవాద. కప్పు—ఆనే మోదలద మృగగళ
న్ను హిడియువదక్కే తొడిద హళ్ళ. ఎహిక—ప్రితి; ప్ర. “గజేంద్రన్న
మోరియనాలిసిదందు కదుబుగొండు నిలం భరదొళొదవిద కటి
లికదవం” జికదేవరాజబిన్నపం. పోనీసల—పొలియంతే జంద్ర
నంతే, మనోలహరవాద, నొసల హణి. బళ్ళిగురుళా—బళ్ళియంతే
సురళిసురళియాగిరువ కురుళు. కణ్ణవలె—కణ్ణయబలె, హగ్గద
బలె. కడెద—బిద్ద. ఎరలె—హుల్లె.

౧౯. సులిపలా—సులిద+పలా, బేళగిద హల్లు; ప్ర. “వనితే విళాసదిం
సులిద దంతజయం” పుష్పదంతపురాణ. ఆ.ఎ. అలగ్గణ్—అలరం

ತಪ್ಪ ಕಣ್. ತಿಸರ-ಧ್ವ. ತಿಸರ, ಮೂರಳೆಯ ಹಾರ.

೭೯. ಜೊನ್ನ-ಧ್ವ. ಜೋನ್ನ. ಬೆಳದಿಂಗಳು. ಪುತ್ತಲಿ-ಧ್ವ. ಪುತ್ತಿಕಾ, ಬೊಂ
ಬೆ. ಬಿದುಗಲ್ಲ-ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲೆ: ಬಿದು-ಧ್ವ. ವಿಧಾ; ಕಲ್ ಎಂಬ ಶಬ್ದ
ಕ್ಕೆ 'ಕಲ್ಲ' ಎಂಬ ರೂಪಾಂತರವುಂಟೆಂದು ಶಬ್ದಾನುಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.
ಸೊಂಪಳವಡೆ-ಸೌಂದರ್ಯವುಂಟಾಗಲು, ಪೂಸರ-ಧ್ವ. ಪುಷ್ಪಶರ, ಮನ್ಮಥ.

೮೧ ಇಂಬಿನೆ-ಮನೋಹರವಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ.

೮೨. ಬಿತ್ತಿ-ಧ್ವ. ಭಿತ್ತಿ, ಗೋಡೆ. ಬಚ್ಚಿಸಿವ-ಬಣ್ಣಹಾಕಿದ; ಭಾಸನಾಮ,
ಬಚ್ಚಣೆ. ಬಿನ್ನಪ-ಧ್ವ. ವಿಚ್ಛಾಪನ.

೮೩. ಬೇಟಂಗಳುಮಂ ತಳೆದು, ಇಂಚರದಿಂ ಬಗೆಗೊಳಪ, ಅಂಚೆಯ ನೆರವಿ
ಗಳಂ ನೋಡು, ಎಂದು ಅನ್ವಯ. ನೆರವಿ-ಗುಂಪು.

೮೪. ಪರಿತಪ್ಪ-ಬರುವ. ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿ-ಧ್ವ. ಚಕ್ರಪಕ್ಕಿ, ಚಕ್ರವಾಕ.
'ನೋಡು' ಎಂಬ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು, ಅಧ್ಯಾಹಾರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೮೬. ಎರೆಯ-ಸ್ವಾಮಿ, ದೊರೆ.

೮೭. ತಂಬುಲ-ಧ್ವ. ತಾಂಬೂಲ.

೮೮. ಮಾಂಗಾಯ್-ಮಾವಿನಕಾಯ್; ಮಾವು ಶಬ್ದವು ಪೂರ್ವಪದವಾಗಿ
ಉತ್ತರಪದವು ಮಕಾರಾದಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಸಮಾಸದಲ್ಲಿ ಬಿಂದು ಬರುವದಿಲ್ಲ.
ಉ. ಮಾಮರ, ಮಾಮುಗುಳ್, ಮಾಮಿಡಿ. ಶಶಾ 332 ವ್ಯಾ. ಪೊಚ್ಚ-ನೂ
ತನವಾದ; ಅರ್ದಾಂತರ, ನದಿ. ಪೊಂಗಿದ್-ಸಂತೋಷದಿಂದ ಉಬ್ಬಿದ.
ಇಂಗೋಲ್ = ಇನಿದು + ಕೋಲ್, ಕಬ್ಬು. ಪಣ್ಣ-ಧಾ. ಪಣ್ಣ-“ಫಲ
ಪರಿಪಾಕೇ, ನಿಯೋಗೇಚ” ಶ. ಶಾ|| 474, 475, ಇದಕ್ಕೆ ಭೂತದಲ್ಲಿ ಎರಡು
ರೂಪ, 'ಪಣ್ಣ' = ಫಲಿಸಿದ, 'ಪಣ್ಣಿದ' = ಮಾಡಿದ. ತೋಂಟಿಗ-ತೋಟಗಾರ.

೮೯. ಬನ್ನ-ಧ್ವ. ಭಗ್ನ. ಕಿನ್ನ-ಧ್ವ. ಕಿನ್ನ. ಪೊಡರ್ಪು-ಪ್ರತಾಪ; ಧಾ. ಪೊ
ಡರ್ ಸ್ಫುರಣೆ. ಉಡ-ಗಿದ-ನಾಶವಾದ; ಧಾ. ಉಡುಗು, ಸಂಕೋಚನೇ
ನಗು-ಇಲ್ಲಿ ಸಕರ್ಮಕ, ಅಪಹಾಸ್ಯಮಾಡುವದೆಂದರ್ಥ; ಪ್ರ. “ಪಾಂಧರಂ ನಗು
ವರಾಹರ್ಮ್ಯಗ್ರದಬ್ಜಾಕ್ಷಿಯರಾ” ರಾಜ. ಆ|೮. ಮಲೆವ-ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ; ಧಾ.
ಮಲೆ, ಬೆದ್ದತ್ಯೇ. ಮಲುವರಸರ್-ಪ್ರತಿರಾಜರು, ಶತ್ರುರಾಜರು; ಪ್ರ. “ಮ
ಲುವನೆ” “ಮಲುವಾತು” ನೆತ್ತರ್-ರಕ್ತ. ಪೊತ್ತಿ-ಹೊಸಗನ್ನಡ. ರೂಪ,
ಹತ್ತಿ. ನೆರವಿಲ್ಲದೆ-ಇತರಸಹಾಯಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ; ನೆರಂ-ಸಹಾಯ,
ಇದರ ಪೂರ್ಣರೂಪ, ನೆರವು. ಕೊಸಗು-ಬೆಟ್ಟದಾವರೆ. ಕದವು, ಕದಂವು-
ಕೆನ್ನೆ, ಬಕುಳ-ಧ್ವ. ವಕುಳ. ಬಿನದ-ಧ್ವ. ವಿನೋದ. ಪಕ್ಕಾದ-ಆಶ್ರಯ

ವಾದ; ಪ್ರ "ತನಯಂ ತಪಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕಾಗಲೊಡಂ." ಪಂ. ರಾಮಾಯಣ ೬.
೯೦. ಜಡಿನ-ಗದ್ದರಿಸುವ. ಪಡಿಯಡಿ-ಧ್ಯಪ್ರತೀಹಾರ. ಉಜ್ಜುಗ-ಧ್ಯ
ಉದ್ಯೋಗ.

೯೧. ಸೀಗುರಿ-ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಚಾಮರ; ಪ್ರ. "ದವಳವಿಲೋಚನಂ ಧವ
ಳಚಾಮರ ಮಾಗೆ. . . ಅಳಕಜಾಳಮೆ ಸೀಗುರಿಯಾಗೆ" ಅಜಿತನಾಥವುರಾಣ
೮. ೫. ಇರ್ಕ್ಕಲ=ಎರಡು+ಕೆಲ. ಗೋಸಣಿ-ಧ್ಯ. ಘೋಷಣ. ದೂಸರ-
ಧ್ಯ. ಧೂಸರ, ಬುದಿಯುಬಣ್ಣ. ಜೊಲ್ಲೆಯ-"ತುಡುಬಿನ ಕೊನೆ" ಶಬ್ದ
ಸಾರ. ತಳರ್ಧಂ-ಹೊರಬನು.

೯೨. ಸೋಮುಡಿ-ದೀರ್ಘವಾದ ಕೇಶವಾಶ. ಸೋಗಿ-ನವಿಲು; ಅರ್ಥಾಂತರ
ನವಿಲುಗರಿ ಪೋಣರ್ವಕ್ಕಿ-ಕೂಕ. ದೊರೆಗೊಂಡೆವು-ಸಮವಾದೆವು; ದೊ
ರೆ-ಸಮ. ದಾಂಟುವಪೋಲ-ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕುವ ಹಾಗೆ; ಪ್ರ. "ವಜ್ರಿಗೆ
ತಲ್ಲಣ ವಾಗೆ ದಿವಕೆ ದಾಂಟಿಯುಸಿಟ್ಟು" ಪಂಪರಾಮಾಯಣ ೧೪. ೮.

೯೩. ಕುಡಿಮಿಂಚು-ಬಳ್ಳಿಯ ತುದಿಯಂತೆ ವಕ್ರವಾದ ಮಿಂಚು. ಕೇಸಡಿ=
ಕೆಚ್ಚನೆ+ಆಡಿ. ಶುದ್ಧ 182. ಕೈಮಿಕ್ಕು-ಹೆಚ್ಚಾಗಿ.

೯೪. ಎಡೆಗಿಡ್ಡ-ಎಡೆಬಿಡದೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ. ಬಿಂಕಗಾರ್ತಿಯರ್-
ಯೌವನಗರ್ವಿತೆಯರು. ಆರೆಬರ್, ಕೆಲಬರ್, ಕೆಲಂಬರ್, ಕೆಲರ್, ಪಲರ್,
ಪಲಬರ್, ಪಲಂಬರ್, ಒರ್ದರ್ ಇವುಗಳು ಸಮಾನಾರ್ಥಕಗಳು.

೯೫. ಇಸಲ್-ಹೊಡೆಯಲು; ಧಾ. ಇಸು-ಬಾಣಪ್ರಯೋಗೇ. ಜೇವೊಡೆ=
ಜೇ (-ಧ್ಯ. ಜ್ಯಾ)+ಪೊಡೆ, ಧನುಷ್ಯಂಕಾರ. ನೇವುರ-ಧ್ಯ. ನೂವುರ, ಕಾಲ
ಅಂದಿಗೆ. ಜೆಲ್ಲಗಾರ್ತಿ-"ಸರಸವತಿ" ಶಬ್ದಸಾರ.

೯೬. ಪೀಲಿದುಡಿ=ಪೀಲಿ+ತುಡಿ, ನವಿಲುಗರಿಯ ಕೊಡೆ.

೯೭. ಸೆಂಡು-ಹೊಸಗನ್ನಡ, ಚೆಂಡು. ಸೊನೆ-ಸೋನೆ. ಬಯಿಯಂ-ಅನಂ
ತರ. ಕೈಮಿಗೆ-ಹೆಚ್ಚಾಗಿ. ಡಂಗುರಂಬೊಯ್ಲುತುಂ-ಸಾರುತ್ತಾ. ತಣ್ಣಾ
ಳಿ-ತಣ್ಣಗಿರುವ ಗಾಳಿ.

೯೮. ಮೆಲ್ಲೋಂಕು=ಮೆಲ್ಲತು+ಸೋಂಕು, ಮೃದುಸ್ವರ್ತ. ಬೆಮರ್-ಬೆವ
ರು. ಜಡಿಪು-ಗಿಳಿಗಳ ಚಪ್ಪರಣೆ. ಎಡೆಗೊಳಿ-ವ್ಯಾಪಿಸಲು.

೧೦೦. ಪಡ್ಡಳಿ-"ಕಣಗಿಲೆ" ಶಬ್ದಸಾರ.

೧೦೧. ಸಂತೆ-ಧ್ವ. ಸಂಸ್ಥಾ, ಗುಂವು, ಪೆಸರ-ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ. ಕೇದಗೆ-ಧ್ವ. ಕೇತಕೀ, ತಾಳೆಯ ಹೂವು. ಎಸಕಮಂ-ಚಂದವನ್ನು.

೧೦೨. ಗುಡಿಗಟ್ಟು-ಧ್ವಜವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವದು. ಗುಡಿ-ಧ್ವಜ; ಪ್ರ. ಪಂ. ರಾಮಾ ಯಣ. ಆ.೩.೧೧೪. ನೆರೆದು, ತಳೆದು-ಇವು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಎಂಬದರಲ್ಲಿ ಅ ನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ.

೧೦೩. ಎಲೆವಳ್ಳಿಗಳ್-ಕರ್ತೃಪದ. ತರತರದಿಂ-ಕ್ರಮವಾಗಿ. ನೇರ್ಪಡೆ- ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲು; ಧಾ. ನೇರ್ಪಡು, ಸಂಶ್ಲೇಷೇ.

೧೦೪. ಬಿತ್ತು-ಹೊಸಗನ್ನಡ, ಬಿತ್ತ.

೧೦೬. ಬೆಲೆವೆಣ್ಣುಳ+ಅಂದದೆ-ಸೂಳೆಗಳ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ.

೧೦೭. ಇಟ್ಟಣಿಸಿದ-ಮನೋಹರವಾದ. ಕಟ್ಟಿದ್ದ-ಬಹಳ ಎತ್ತರ; ಪ್ರ. "ತೆಂ ಗಿನ ಮರವೆಷ್ಟುದ್ದ." ಎಲೆವೆಟ್ಟು-"ದಿಣ್ಣಿ" ಚತುರಾಸ್ಯ.

೧೦೮. ಪರಿವಡೆದ-ಪರಿಯಂ, ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು, ಪಡೆದ, ಹೊಂದಿದ; ಮನೋ ಹರವಾದ.

೧೦೯. ಸಳುಕು-ಧ್ವ. ಸ್ಫಟಿಕ. ಸಲಿ-ಕಲ್ಲಿನ ಚಪ್ಪಡಿ; ಪ್ರ. "ಪಾಂಡುಕಶಿ ಲಾತಳಂ ಸೊಗಯಿಸುಗುಂ ||೧೦೦|| ಆಸಲಿಯ ಮಧ್ಯದೊಳ್ ಸಿಂ ಹಾಸ ನಂ" ಮಲ್ಲಿನಾದವುರಾಣ ಆ. ೧೨

೧೧೦. ಪರಿವಿಡಿ-ಕ್ರಮ. ತೊನೆಯುತ್ತೆ-ತಲೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತಾ. ಕಿಲಿ ದೆಡೆಯಂ-ಸ್ಥಾನವಾಚಕಕಾಲವಾಚಕಗಳಾದ ನಾಮಪದಗಳನ್ನು ದ್ವಿತೀಯ ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದುಂಟು. ಉ. 'ಒಂದು ಗಾವುದಮಂ ಪರಿದಂ.' 'ಒಂದು ಜಾವಮಂ ತೊಳ್ಳಂ.' ಶ. ದ. 128

೧೧೧. ಬಲುಗಾಯ್=ಬಲ್ಲಿತು+ಕಾಯ್. ಇದು ಹಳಗನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣದ ಪ್ರಕಾರ 'ಬಲ್ಲಾಯ್' ಎಂದಾಗಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳ ಮಧ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಇಗಾಗಮ ಉಗಾಗಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಎರಡು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ವಿರಳವಿರಳವಾಗಿದ್ದು ಸುಮಾರು ಐದು ನೂರು ಆರುನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಂತೆ ತೋರು ತ್ತದೆ. ಪಟ್ಟದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆ ಮೊದಲಾದ ಈಗಿನ ಕಾವ್ಯ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪ್ರಯೋಗವು ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವದು. ಉ. ತಳಿಗೇ, ತಳಿ ರಿಗೆ; ಬಾಲ್ವಿಂ, ಬಾಳುವನು; ಅವಂಗಿ, ಅವನಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ.

೧೧೨. ಕಣ್ಣುಲರ್-ಮಲರಂತಪ್ಪ ಕಣ್ಣು. ನಾಡೆ-ಚೆನ್ನಾಗಿ. ಇಕ್ಕಿ-ಹೊಡೆದು.

೧೧೩. ಅಚ್ಚರಸಿ-ಧ್ವ. ಅಪ್ಪರಸ್ತೀ. ಅಚ್ಚರಿಸಿ-ಇಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಯಿಲ್ಲ. ಶ. ಶಾ||

43. 'ಅದೇ' ಎಂಬ ಸೂತ್ರದಿಂದ ಆಕಾರಕ್ಕೆ ಅ ಆಕಾರಗಳೂ, ಐ ಔಕಾರಗಳೂ ಪರವಾದರೆ ಸಂಧಿಯಿಲ್ಲ. ಉ. ಸತಿಯಾಅಯೆಲ್ಲಕಂ, ಆವತ್ಸರ್ಯಂ, ಆದಿನ್ನತ್ಯಂ.

೧೧೬. ಬಿಡೆ-(ಅವ್ಯಯ)ವಿಶೇಷವಾಗಿ. ತುಯಿಗಲ್-ಗುಂಫು.

೧೧೭. ಉಳ್ಳುದಂ-ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು; ಧಾ. ಉಳ್, ಸತ್ತಾಯಾಂ.

೧೧೮. ಅಟ್ಟಳೆ-ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಟ್ಟಣ್. ಪಯಿವಿಗೆ-ಧ್ವಜ. ದಾವಣ-(?) ಸೊದೆ-ಧ್ವ. ಸುಧಾ, ಸುಣ್ಣ. ಬೀಡು-ಮನೆ; ಮತ್ತೊಂದರ್ಥ, ಸೇನಾನಿವೇಶ.

೧೧೯. ಚದುರ್-ಚಾತುರ್ಯ. ತಕ್ಕುಂ-ಯೋಗ್ಯತೆಯೂ. ಒಡನೆಗಳಂ-ವಸ್ತುಗಳನ್ನು.

೧೨೦. ನಜ್ಜಿನ-ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರಳಾದ. ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿ-"ಇಚ್ಛೆಗಾರ್ತಿ ರತಿ" ಚತುರಾಸ್ಯ.

೧೨೧. ಪಯಿದು-ನಿಂದಿಸಿ.

೧೨೨. ಕಂದು-ಲಾಂಛನ, ಕರೆ. ಹಿವಗದಿರ-ಹಿಮಕಿರಣ, ಚಂದ್ರ.

೧೨೩. ಬಯಿವಯಿ=ಬಯಿ+ಬಯಿ, ಅತ್ಯಂತಸಮೀಪ. ಬಾಳ್ಗಂಬ-ಆನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕಂಬ, ಆಲಾನಸ್ತಂಭ; ಪ್ರ. "ಕರಿಗಳ ಬಾಳ್ಗಂಬದೊಳೊಪ್ಪಿರುತಿರ್ಪುವು" ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣ ೨. ೭೫. ಕಮ್ಮಂಗೋಲ-ಕಮ್ಮಿತಾದ ಕೋಲುಳ್ಳವಂ, ಮನ್ಮಥ. ನಳಿಶೋಳ್-ಕೋಮಲವಾದ ತೋಳು. ತೇಂಕೆಸೆಯುಂ-ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಹಾರಿಬರುವಂತೆ ಮಾಡಲು. ಅಳವಿಗಲಿದ-ಮಿತಿಮಾರಿದ. ಪೆರ್ಕಳ-ಹೆಚ್ಚು; ಹೊಸಗನ್ನಡ 'ಹೆಕ್ಕಳ.'

೧೨೪. ಕಟ್ಟಣಕದ ಕಟ್ಟಿಗೆ-ಬಹಳ ಸುಂದರವಾದ ಕಟ್ಟಡ (?). ನಳನಳಿಸಿ-ಕೋಮಲವಾಗಿ. ಉಡಿ-ನಡು; ಪ್ರ. ಉಡಿದಾರ. ಕತ್ತಿಲೆ-ಹೊಸರೂಪ, ಕತ್ತಲೆ.

೧೨೬. ಇಂಬುವೆತ್ತ=ಇಂಬಂ ಪೆತ್ತ, ಮನೋಹರವಾದ. ಸುಯಿತರ್ಪ-ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವ.

೧೨೭. ಓಜೆ-ಬೆಡಗು. ಸೊಬಗು.

೧೨೮. ಕನ್ನಡವಕ್ಕಿ-"ಗಿಳಿ" ಶಬ್ದಸಾರ. ಅಗ್ಗಲಿಸಿದ-ಅಧಿಕವಾದ; ಪ್ರ. "ರಾಗಮಗ್ಗಲಿಸಿದ ದೋಷದೃಷ್ಟಿವಿಷಯಾತುರಂ" ಪಂ. ರಾಮಾಯಣ ೬. ಇಂಬಯಿದಿರ್ಪ=ಇಂಬಂ+ಅಯಿದಿರ್ಪ, ಆಶ್ರಯವನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವ.

೧೩೦. ಕೇಸಂ-ಧ್ವ. ಕೇಶ, ಕೂದಲು. ದಳವಾದ-ಸಾಂದ್ರವಾದ.

೧೩೨. ಎವೆ-ರಪ್ಪೆಯ ಕೂದಲು.

೧೩೩. ಸಹಿಮಿಂಡಿ-ಕನ್ಯೆ.

೧೩೪. ಪೊನ್ನೊಡೆಯ-ಕುಬೇರ. ಮೆಯ್ಯಣ್ಣ-ಇಂದ್ರ. ಅಗ್ಗ-ಧ್ವ. ಅರ್ಘ್ಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಬೆಳ್ಳಾಡಿ-ಮರುಳಮಾಡಿ, ಬೆಪ್ಪನಮಾಡಿ. ಬೇವ್ವಿಂತುಟು-ಬೇಡುವಷ್ಟು, ಅತಿಯಾಗಿ. ಉಬ್ಬಸ-ಸಂಕಟ ಬರ್ದೆಯರ್-ವ್ರಾಧಸ್ತ್ರೀಯರು.

೧೩೬. ಮೆಲ್ವ-ಮಾರ್ದವ. ತಿಪ್ಪಿಡು-ಕೊಯ್ದು. ಕಾವಂ-ಕಾವನ್ನು. ಈ ಯುತುಂ, ಕುಡುತುಂ, ನೀಡುತುಂ-ಇವು ಮುಂದಣ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿರುವ 'ಕಾಡ, ಲೆ' ಎಂಬ ಪದದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಅನ್ವಯವುಂಟಾದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕುಳಕವೆಂದು ಹೆಸರು.

೧೩೭. ಕಾದಲೆ-ಪ್ರಿಯತಮೆ.

೧೩೮. ಸುಗಿವೆವೆ-ಹೆದರುತ್ತೇವೆಯೆ? ಮಲೆವವರ್-ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವವರು. ಕೋಡಗಗಟ್ಟಂ ಕಟ್ಟ-ಕಪಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ ಕಟ್ಟ. ಬೆಸಸು-ಅಪ್ಪಣಿ ಯನ್ನು ಕೊಡು; ಧಾ. ಬೆಸಸು. ಒಯ್ಯಗೆ-ಮೆಲ್ಲನೆ.

೧೪೦. ನುಣ್ವು-ಹೊಸಗನ್ನಡ, ನುಣುವು. ಎರ್ದೆವತ್ತಿದ-ಎರ್ದೆಯಂ ಪತ್ತಿದ, ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರುವ.

೧೪೧. ಸಮೆದ-ಮಾಡಿದ. ಪಾಯಿಂಬಳೆ-ಚಕ್ರ.

೧೪೨. ಉರವಣಿ-ವೇಗ. ಉಜ್ಜಳಿಸುವ-ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರುವ. ತೊಡರ್-ಆಭರಣ. ತೊಡರ್ದು-ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು.

೧೪೩. ನೆಲೆವೀಡು-ನೆಲೆಯಾದಮನೆ. ಬೆಕ್ಕಸ-ವಿಸ್ಮಯ.

೧೪೪. ಅಕ್ಕದ--ಹೆದರದ. ಬೆಸಕ್ಕೈದು-ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪಣಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದು; ಬೆಸ-ಅಪ್ಪಣಿ, ಪ್ರ. "ಆಬಾಲಕನರಸುಮಾಯ್ವಿದಿದು ನಿಮಗೆ ಬೆಸಂ" ಪಂಪ ರಾಮಾಯಣ ೧. ೫೦.

೧೪೫. ದುಟ್ಟಗೊರವ-ದುಷ್ಟನಾದ ಈಶ್ವರನು. ಗೊಟ್ಟಂ-ಧ್ವ. ಗೋಷ್ಠ; ವಾಸಸ್ಥಾನ. ಕಿತ್ತಡಿ-ವ್ರತಿ. ಮರುಳ್ಳಡೆ-ಪಿಶಾಚಿಗಳ ಗುಂಪು ನಿಮ್ಮಡಿ-ನೀವು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಗೌರವಾರ್ಥದಲ್ಲಿ 'ನಿಮ್ಮಡಿ' ಎಂದು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವುದುಂಟು, ಈಗಲೂ 'ನಿಮ್ಮವಾದ' ಎಂದು ಗ್ರಾಮ್ಯಪ್ರಯೋಗವಿದೆ. ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ-ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡದೆ. ನೇವಾಳ-ಹಾರ; ಪ್ರ. "ನೇವಾಳಮೆಂದು ಕೆಲಬರ್ | ವಾವಂ ಪಿಡಿವಂತೆ" ಪಂಪ.ರಾಮಾಯಣ ೮೭.೪೧.

೧೪೬. ಪುದಿದ-ವ್ಯಾಪ್ತವಾದ. ಆಣಿ-ಧ್ವ. ಆಜ್ಞಾ.

೧೪೭. ಸರಿ-ಧ್ವ. ಝರಿ, ಪ್ರವಾಹ. ಅಂಚೆ-ಹಂಸ; ಬಟ್ಟೆ, "ಅಂಚೆಯೆಂದು

ಕಪ್ಪಡಂ* ತಬ್ಬಸಾರ. ಬಾಲ್ಯಿ—ಒಂದು ತರದ ವಿನಾಸ; ಬಾಳಿಯ ಮರ. ಆಲಿಡಿ—ಭ್ರಮರ, ತೊಂದರೆ. ಕೊಡಗೂಸು—ಕನ್ಯೆ. ಸೋಗಿ—ಕಣ್ಣಿನ ಸೋಗಿ; ನವಲುಗರಿ. ಬೆದಂಡೆ—ಧ್ಯವೈದಂಡಿಕಾ, ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಕಾವ್ಯ; ಇದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಣ—“ಕಂದಮುಮಮಳಿನ ವೃತ್ತಮು| ಮೊಂದೊಂದೆಡೆಗೊಂದು ಜಾತಿ ಜಾಣಿಸೆಯೆ ಬೆಡಂ || ಗೊಂದಿನವಿಠೊಳಮರೆ ಪೇಟಿಲ್ | ಸುಂದರರೂ ಪಿಂ ಬೆದಂಡೆಗೆಬ್ಬಮದಕ್ಕುಂ || * ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗಾಲಂಕಾರ. ಪಾಡು—ಹಾಡು; ಕಷ್ಟ. ನೆರೆ—ಪಾರ್ಶ್ವ; ಕೂಡುವಿಕೆ. ಪಣ್—ಹಣ್ಣು; ಮಾಡುವದು. ೧೪೯. ತಾರಗೆ—ಧ್ಯ. ತಾರಕಾ, ನಕ್ಷತ್ರ. ಮರ್ಬು—ಅಂಧಕಾರ. ಬಾಲ್ಯಿಲೆ ವಿಡಿದಂ—ಬೇವದೊಡನೆ ನೆರೆಹಿಡಿದನು.

೧೫೧. ನೆಯ್—ತುಪ್ಪ; ಪ್ರ. ಜೇನೆಯ್.

೧೫೨. ಅಬ್ಬಿಲುಂ—ಹೊಸಗನ್ನಡ ಅದ್ದಲು. ಪೊಡವಿ—ಧ್ಯ. ಪೃಥಿವಿ. ಕೊಂಕಿ—ವಕ್ರವಾಗಿ, ಬಗ್ಗಿ. ತಳ್ಳು—ಆಲಿಂಗನ. ಪಡೆ—ಧ್ಯ. ಸ್ಥಿರ, ಹೆಡೆ. ಬಾಸುಗಿ—ಧ್ಯ. ವಾಸುಕಿ, ವಾಸುಕಿಯೆಂಬ ಸರ್ಪ. ದಪ್ಪ—ಧ್ಯ. ದರ್ಪ, ಗರ್ವ. ದಪ್ಪಗಿ—ಧ್ಯ. ದರ್ಪಕ, ಮನ್ಮಥ.

೧೫೪. ಜವ-ಧ್ಯ. ಯಮ. ಒಂಬತ್ತು—ಇದು ಒಂಬತ್ತು ಎಂಬದರ ರೂಪಾಂತರ; ಪ್ರ. “ನಂದನನುತ್ಸಂಗದೊಳಿ | ದೊಂದೈದರಡೊಂಬತೆಂದು ತೊದಳಿಸೆವಿನಂ” ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾಪುರಾಣ. ಹೀಗೆ ಪತ್ತು ಎಂಬದಕ್ಕೆ ಪತ್ತು ಎಂಬ ರೂಪವುಂಟು; ಪ್ರ. “ಲವಾಕಾಲಂ ಮೂವತೆಣ್ಣು ನರೆಯನಿಸ” ಪಂ. ರಾಮಾಯಣ ೧. ೫೦. ಗರ-ಧ್ಯ. ಗ್ರಹ. ಗೊಂಟು—ದಿಕ್ಕು. ಕಡಂಗಿ—ಉತ್ತಾಹದೊಡನೆ. ಆಲಿಲ್—ನಕ್ಷತ್ರ; ರೂಪಾಂತರ, ಆಲಿಲ್; ಪ್ರ. “ಆಲಿಲ್ವಟ್ಟಿ” = ಆಕಾಶ. ಐದುಂಮೊಗಮುಳ್ಳನಂ—ಈಶ್ವರನನ್ನು. ಮೂಲಿಡಿಯಿಟ್ಟಂ—ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ, ವಿಷ್ಣು. ಅಜ್ಜಿ—ಧ್ಯ. ಅಕ್ಷಿ, ನೇತ್ರ. ಎರಡು+ಅಂತು+ಬಂದಾ—ಗಿ-ವಿಕೀರ್ಣಿಸಿ. ಈ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಒಂದರಿಂದ ಹತ್ತರವರಿಗೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಇರುವವು; ಇದು ತಬ್ಬಚಿತ್ರ.

೧೫೫. ಮುಕ್ಕಣ್ಣು—ಮೂವು ಕಣ್ಣುಳ್ಳವಂ, ಈಶ್ವರ.

೧೫೬. ಒಡರಿವುದಂ—ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವದನ್ನು.

೧೫೭. ನೆಲದಲಿ ಕೆಯ—ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತನಾದ.

೧೫೮. ಗೋಣ್ಣುಲಿಗೊಂಡು—ಕತ್ತನ್ನು ಮುರಿದು, ಶ್ರಮಪಡಿಸಿ. ಅಣ್ಣರ್—ಹೇಡಿಗಳು. ಆರ್ದು—ಆರ್ಭಟಿಸಿ. ಪೋರ್ದು—ಯುದ್ಧಮಾಡಿದ. ಆನೆಮೆಯ್ಯಾತ—ಗಣಾಸುರ. ಬಲ್ವು ಮೊಗೆಗರ್—ಶೂರರು (?)

೧೫೫. ಆಶ್ವನ-ಪರಾಕ್ರಮ. ಕೂರ್ಪವರ್-ಸ್ನೇಹಿತರು. ಇದ್ದಿವೆ-ಕೊಲ್ಲು
ವೆನು. ಅರಸಾಳ್-ರಾಯಭಾರಿ. ಮಗುಟ್ಟಿ-ಮರಳಿ. ತಿರ-ದ್ಭ. ಸ್ಥಿರ.
ಮಂತಣ-ದ್ಭ. ಮಂತ್ರಣ, ಆಲೋಚನೆ.

೧೬೦. ಮಂತಣಿ-ದ್ಭ. ಮಂಥನಾ, ಕಡೆಯುವಿಕೆ, ದಂಡಿಸುವಿಕೆ. ದೂದ-
ದ್ಭ. ದೂತ, ಆಳು. ತಟ್ಟಿಲ್-ಹೊಸಗನ್ನಡ, ತಪ್ಪಲು. ತೆಪ್ಪಿಪದ್ಧಿ-
ತೆಪ್ಪಿಪಂ+ಅದ್ಧಿ, ಸಮಯವನ್ನು ತಿಳಿದು

೧೬೧. ಬೀರ-ಶಾರ್ಯ. ಬೀರ-ವೀರಭದ್ರ. ನಂಜು-ವಿಷ. ರೂಪು-ದ್ಭ. ರೂಪ.

೧೬೨. ತಿರಸುಳಿ-ದ್ಭ. ತ್ರಿಶೂಲಿ, ಈಶ್ವರ. ಇರ್ತರಂ-ಎರಡು+ತರಂ, ಎ
ರಡು ಸಾಲಾಗಿ. ಜತಿ-ದ್ಭ. ಯತಿ.

೧೬೩. ಮಾರ್ಪೊಳಿವು-ಪ್ರತಿಫಲನ.

೧೬೪. ನುಡಿವೆಣ್-ಸರಸ್ವತಿ. ನಾಲೊಗಂ-ಬ್ರಹ್ಮನ ನಾಲ್ಕು ಮುಖವೂ. ಒ
ಳಕೆಯ್ಯೆ-ಒಳಗು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಹೊಂದಲು. ನೋಪ್ಪಿರಾ-ಷಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ
ದೀರ್ಘಾದೇಶ.

೧೬೫. ದರೆ-ದ್ಭ. ಧರಾ, ಭೂಮಿ. ಕೈಗೊರೆ-ಕೈಗೆ+ ಒರೆ-ಸಮಾನ.

೧೬೬. ವಾಸ-ದ್ಭ. ವಾಶ. ಕಣ್ಣಿಡ್ಡಿದಂತೆ-ನೇತ್ರೋನ್ಮೀಲನವಾದಂತೆ, ಕ
ಣ್ಣಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೋಚರವಾದಂತೆ. ತೊವಲ್-ತೊಗಲು.

೧೬೭. ಹಬ್ಬ-ದ್ಭ. ಪರ್ವ, ಉತ್ಸವ. ಕಡ್ಡಿಗೊರಲ-ನೀಲಕಂಠ, ಶಿವ.

೧೬೮. ತುಲಿಲ್ಲಿಯ್ಯ-ನಮಸ್ಕರಿಸಿ. ಓಲೆಗಂ-ಆಜ್ಞಾಲೇಖನಕ್ಕಾಗಿ. ಉಂಡಿ
ಗೆಗಂ-ಮೊಹರಿಗೂ. ಬಸ-ದ್ಭ. ವಶ, ಸ್ವಾಧೀನ. ಅದ್ಧಿವನಿತಂ-ತಿಳಿದಷ್ಟ
ನ್ನು. ಪವಣಲ್ತು-ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಗೆ ಮಾರಿ ಇದೆ; ಪವಣ್-ದ್ಭ. ಪ್ರಮಾಣ,
ಅಳವು.

೧೬೯. ಕೆಡೆದುದನೆ-ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದದ್ದನ್ನು ಮಾತ್ರ. ಇಲ್ಲಿ ಕವಿಯು ಬಾಣಪ್ರ
ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕರಲಾಘವವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದಾನೆ.

೧೭೦. ಆಂತರ್-ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದರು. ಕೊಂಬಂ ಪೊರ್ದಿ-ಮರವನ್ನು ಹತ್ತಿ.
ನಾಣ್ಣುಂದಿ-ನಾಚಿಕೆಗೆಟ್ಟು.

೧೭೧. ಆವುಗಳ್-ದನಕರುಗಳು.

೧೭೨. ಕೆಳೆಯಂ-ಸ್ನೇಹಿತ. ದೆಸೆವಲಿ-ದ್ಭ. ದಿಶಾಬಲಿ, ದಿಗ್ಬಲಿ. ಪಾಳಿ-
ಸೈನ್ಯ; ಇದು ಪಾಡಿ ಎಂಬದರ ರೂಪಾಂತರ. ಪೊಣ್ದು-ಜಗಳವಾಡಿ.

೧೭೩. ಪರಿದು-ಸುತ್ತಿ. ಸರದಿದೆ-ಧ್ವನಿಯಿಂದ.

೧೭೪. ದೊರೆವೆತ್ತ-ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಹೊಂದಿದ. ನಲ್ವಗೆಗೊಂಡೊಡೆ-ಒಳ್ಳೆಯ ಮು

ನುಸ್ಸುಳ್ಳವರಾದರೆ, ಸ್ನೇಹಿತರಾದರೆ.

೧೭೭. ತೀರದುದು—ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಕಾರ್ಯವು. ಈಗಡೆ—ಈಗಲೇ, ಈವಾಗಲೇ; ಕನ್ನಡದ ಪದಗಳಲ್ಲಿರುವ 'ಡ' ಕಾರಕ್ಕೆ 'ಳ' ಕಾರಾದೇಶ ಉಂಟು. ಉ. ಆಗಡೆ, ಆಗಲೇ; ಎಡಿಸು, ಎಳಿಸು; ಗಡ, ಗಳ; ಗೆಡೆ, ಗೆಳೆ; ವಾಡಿ, ವಾಳೆ, ಇತ್ಯಾದಿ.

೧೭೯. ಬಹಿಷ್ಕಾರವು—ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವ. ತಪ್ಪಿಸುವುದು—ನಿಶ್ಚಯಿಸುವುದು; ಧಾ. ತಪ್ಪಿಸಲ್, ನಿಶ್ಚಯಿಸಲ್.

೧೮೦. ಉತ್ಕಾಳಿ—ಉತ್ಕಾಳಿ ಆಗಲೇ, ಉದ್ಭವವಾಗುವ.

೧೮೧. ಉಪ್ಪುಪ್ರಿಯ—ಅಧಿಕವಾದ. ಉದ್ಭವವಾಗುವ—ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹರಡಿದೆ. ಕೇರ—ಗೋಡೆ. ಮರುಳಂ—ಮೂಢನನ್ನು.

೧೮೨. ಕೋಡುವ—ಭಯಪಡುವ; ಧಾ. ಕೋಡು, ಭಯಿಸು. ಕೂಂಕುವ—ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವ; ಧಾ. ಕೂಂಕು, ಉತ್ಸರ್ಗವಾಗುವ. ನೋಡಿದರೆ (ಅವನು)—ನೋಡು. ಪ್ರ. “ನೋಡಿದರೆ ಕನ್ನರದ್ವಾರದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ವಾಡೆ” ಪಂಪರಾಮಾಯಣ ೧. ೧೬. ಸೂಡುವ—ಮುಡಿದುಕೊಳ್ಳುವ.

೧೮೩. ಮರವಟ್ಟು—ಸ್ತಬ್ಧವಾದ, ಮರದಂತೆ ನಿಂತಿರುವ. ಚಂದವ—ಧ್ವ. ಚಂದ್ರಮಾಸ, ಚಂದ್ರ. ಎತ್ತಿ—ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವ; ಹೊಸಗನ್ನಡ ಎದ್ದ. ಬೆಳ್ಳಿದಾವರೆ—ಬೆಳ್ಳಿಯಂತೆ ಬಿಳುಪಾಗಿರುವ ತಾವರೆ. ಮೊಯ್ದು—ನೆಟ್ಟ. ಕೊಂಬು ಗೊಂಡುಸಿರದಿರ್ಪ—ಮರವನ್ನೇರಿ ಮೂಗನ ಹಾಗಿರುವ ಪರ್ಗಡೆ=ಹೊಸಗನ್ನಡ, ಹೆಗ್ಗಡೆ—ಯಜಮಾನ.

೧೮೪. ಏಸರಲ—ಪಂಚಬಾಣ, ಮನ್ಮಥ.

೧೮೫. ತುರಿಪ—ಆತುರ.

೧೮೬. ಅಗುಳ—ಯೋಗದಂಡ. ಬಗರಿಗೆ—ಬಕ್ಕರೆ; ಕ. ಶಬ್ದಮಂಜರಿ ೭೩. ಬೆಸನ—ಧ್ವ. ವ್ಯಸನ, ಯೋಚನೆ; ಪ್ರ. “ಶಾಸ್ತ್ರವ್ಯಸನಂ”

೧೮೭. ಅಗುರ್ವಿಸುವ—ಭಯಂಕರವಾದ.

೧೮೮. ಬಳ್ಳುತ್ತೆ—ಬಗ್ಗಿ.

೧೮೯. ಅಳುಕೆ—ವ್ಯಾಪ್ತಿ. ಅಂಬರಮೇ—ನನ್ನ ವರೆಗೆ.

೧೯೦. ನಿಸ್ಸಾಳ—ವಾದ್ಯವಿಶೇಷ. ಸೂರ್ಯನು—ಶಬ್ದಮಾಡುವಂತೆ.

೧೯೧. ತಕ್ಕಡಿಗಾಂತ್ರಿ—ತಕ್ಕಡಿ+ಅಡಿಗೆ+ಅಂತ್ರಿ, ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಂಗಿ ಹೋಗಲು. ನೀರಾಣಂ—ನೀರಿನ ತಾಣ.

೧೯೨. ಸದೆದು—ಹೊಡೆದು; ಧಾ. ಸದೆ—ಈಶ್ವರನು ಅರೆವೆಣ್ಣೆ—ಅರೆ

ನಾರೀಶ್ವರ, ಶಿವ. ಕದಕದಪಂ ತೊಡರ್ಚಿ - ಕಂಪನವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ. ಎಳೆ
ದೇರ-ಎಳೆಯನ್ನು ತೇರಾಗುಳ್ಳವನು, ಈಶ್ವರನು.

೧೯೬. ಪಳಂಜಲೆದು-ಸಂಘಟಿಸಿ. ಮನದನ್ನರ್-ಇಷ್ಟಾನುವರ್ತಿಗಳು. ಸ
ನ್ನಣ-ಧ್ವ. ಸನ್ನಾಹ. ಹಸಾದವನಿಟ್ಟು-ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು;
ಹಸಾದ-ಧ್ವ. ಪ್ರಸಾದ. ಸಜ್ಜು-ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವಿಕೆ ಚೌವಂದ=ಚೌ+
ಅಂದ, ನಾಲ್ಕು ವಿಧ; ಚತುಃ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಸಮಾಸದಲ್ಲಿ ಚೌಎಂಬ ಆದೇಶ
ಬರುತ್ತದೆ. ಉ. ಚೌವಟ್ಟಂ, ಚೌದಂತಂ, ಚೌದೆಸೆ. ಸೆಲವಿತ್ತು-ಅನು
ಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು. ಬಾಡ-ಧ್ವ.ವಾಟ, ಸಾಲು; ಮತ್ತೊಂದರ್ಥ,
ಊರು. ತಾಣಂದರ-ಧ್ವ. ಸ್ಥಾನಾಂತರ. ಕೆಂಗಣ್ಣಕ್ಕಿ-ಕೋಗಿಲೆ. ಅಲರ್ದಕ್ಕಿ-
ದುಂಬಿ. ಪೊಣರ್ದಕ್ಕಿ-ಚಕ್ರವಾಕ. ವುಸಿವಡೆ-ಮಾಯಾಸೈನ್ಯ. ಬೀರಪಸ
ದನ-ಧ್ವ.ವೀರಪ್ರಸಾಧನ, ವೀರರಿಗೆ ಉಚಿತವಾದ ಅಭರಣಗಳು.

೧೯೭. ನುಗುಳುತ್ತುಂ-ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾ. ಪರಕೆ-ಆಶೀರ್ವಾದ.

೧೯೮. ಮೊಗಸಾಲೆ-ಧ್ವ. ಮುಖಶಾಲಾ. ಚಂಪೆಯ-(?) ಚೌಕಿಗೆ-ಧ್ವ.
ಚತುಷ್ಟಿಕಾ.

೨೦೧. ವಾರುವ-ಕುದುರೆ. ಮೋಹರ-ಸೇನೆ. ಬಡ್ಡು-ಸೇನೆ. ಅಮಲ್ಪಕ್ಕಿ-
ಚಕ್ರವಾಕ. ಕೊಂತ-ಧ್ವ.ಕುಂತ, ಆಯುಧವಿಶೇಷ. ಅಣಿ-ಸೈನ್ಯ. ಸಂವ
ರಣಿ-ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವಿಕೆ; ಸಂವರಿಸು ಎಂಬದರ ಭಾವನಾಮ.

೨೦೩. ಬೆಂಕುವಂತಿಡುವ-ಜಗ್ಗಿಹೋಗುವಂತೆ ಅಡಿಯಿಡುವ. ಕಾಲೊಯ್ವಿ
ಯಿಂ-ಕಾಲಿನ ಭಾರದಿಂದ. ಬಡಿಗೆ-ಬಡಿಯುವ ಕೋಲು. ಅಂಕ-ಯುದ್ಧ.

೨೦೪. ಪಲ್ಲಣ-ಧ್ವ. ಪಲ್ಯಾಣ, ಕುದುರೆಯ ಜೇನು. ಮುಸುಂಕೆ-ಆವರಿ
ಸಿಕೊಳ್ಳಲು. ಪಕ್ಕರಕ್ಕೆ-ಧ್ವ.ಪಕ್ಕರಕ್ಕಾ, ಜೂಲು. ಕೊಡಂಕೆ-ಕಿವಿ. ಪೊ
ಳೆವ-ಚಲಿಸುವ; ಧಾ. ಪೊಳೆ, ಲುಠನೇ. ಕೋಳ್ಗೆ-ಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ಪ್ರ. "ಪೊಳೆ
ದರೆಯ ಕೋಳ್ಗೆ ತೊಲಗಿದ | ನಳಿನಮನೆ" ವೃಷಭೇಂದ್ರವಿಜಯ ೪-೧೧
ತಳರೆ-ಚಲಿಸಲು. ತೇಜಿಯಥಟ್ಟು-ಕುದುರೆಯ ಸೈನ್ಯ.

೨೦೫. ನೇಸಲಿ-ಸೂರ್ಯ. ತೇರ್-ರಥ. ವಾಡು-ಅಂದ, ರೀತಿ. ಕೆಳರ್ತು-
ದಿರಿದು ಹೋಗಿ; ಧಾ. ಕೆಳರ್, ವಿಜೃಂಭಣೀ ಜಂಕೆ-ಅರ್ಭಟ. ಕೋ
ಡುವಿನಂ-ನಡುಗಿ ಹೋಗಲು ತೋರ್ಕೆಯ-ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ.

೨೦೬. ಪೊಡರ್ಪು-ಪ್ರತಾಪ. ಮಿಲಿ-ಧ್ವ.ಮೈತ್ಯ. ಮುಂಗಡಿ=ಮುಢ
+ ಕುಡಿ, ಸೇನಾಮುಖ.

೨೦೭. ಸತ್ತಿಗೆ-ಧ್ವ. ಛತ್ತಿಕಾ, ಕೊಡೆ. ಹಂತಿ-ಧ್ವ. ಪಶು, ಸಾಲು.

ನೆಗಲಿ—ಮೊಸಳೆ. ನೆಗಲಿ—ಉಂಟುಮಾಡಲು, ಅದರಂತೆ ಇರಲು!

೨೦೮. ಪಾಡಿ-ಸೈನ್ಯ; ರೂಪಾಂತರ, ಪಾಡು.

೨೦೯. ಎಸಳ—ದಳ. ಗುಲಿ-ಜೂಲು. ನೀಳ್ವ ದೈರ್ಯ. ಟಿಕ್ಕೆಯ—ಧ್ವಜ. ಕಡುಗೂರದವರ—ಒಹಳವಾಗಿ ಪರಾಕ್ರಮವಿಲ್ಲದವರು.

೨೧೩. ಅರಗೀಲ—ಆರೇಕಾಲು. ಮಡಂ—ಕಾಡಾಣ್. ಅಡ್ಡವಂದ—ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಹಾಕಿರುವ. ಮೂಂಕು—ಹೊಸಗನ್ನಡ ಮೂಕಿ.

೨೧೪. ಹರಿಗೆ—ಗುರಾಣ್.

೨೧೬. ಅಗ್ಗಳಿಕೆ—ಹೆಚ್ಚಿಗೆ, ಮೇಲ್ಮೆ. ಸಬಳ, ಜೊಂಕಣ್—ಆಯುಧವಿಶೇಷ.

೨೧೭. ನಿಚ್ಚವಯಣ—ಧ್ವ. ನಿತ್ಯಪ್ರಯಾಣ. ತಿಂತಿಣ್ವಡೆದ—ಗುಂಪುಗುಂಪಾದ; ಪ್ರ. “ತಿಂತಿಣ್ವಣ್ಣನಾಂತಕದಳಿ” ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯ. ೨.

೨೧೮. ತುರುಗಿ—ಗುಂಪಾಗಿ. ಬೇಡವೆಣ್ಣರಿಂ—ಇದನ್ನು ಮುಂದಣ ಗದ್ಯದ ‘ಗಾಡಿವಡೆದ’ ಎಂಬದರಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕು.

೨೨೦. ಗೊಂದಣ—ಸಮೂಹ. ಸಗ್ಗದಪೆಣ್ಣಿರ್—ದೇವಸ್ತ್ರೀಯರು.

೨೨೧. ಮಾಣಂ—ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ; ಧಾ. ಮಾಣ್, ನಿವಾರಣ್.

೨೨೩. ಕೊಲ್ಲದುದೆ ದಿಟದಿನಂ—‘ಅಹಿಂಸಾಪರಮೋಧರ್ಮ’ ಎಂಬ ಜೀನಧರ್ಮ ಅಹಿಂ—ಧರ್ಮ. ಬಿಯದ—ಧ್ವ. ವ್ಯಾಧ, ಬೇಡ.

೨೨೪. ಸವಣ—ಧ್ವ. ಶ್ರಮಣ, ಜಿನ. ತಲೆದುಡುಗೆ—ಶಿರೋಭೂಷಣ.

೨೨೬. ತವಸಿಂಗ್—ತಪಸ್ಸಿಗೆ.

೨೨೭. ಕೊರಲೆ—ಇಲ್ಲಿ ಶಿಥಿಲ. ಶಿಥಿಲಾಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಲಕಾರವನ್ನು ದರ್ಪಣಕಾರನು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಲಕಾರಕ್ಕೂ ಶಿಥಿಲವುಂಟೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ; ಪ್ರ. “ಪತಿಯಗಲ್ಲವೇಗದಿಂ ದುಃ | ಖಿತೆಯಾಗಿರೆ ಕಂಡು ಕರುಣವಗ್ಗಲಿಸಲ್ ||” ಕಾದಂಬರಿ. ೩೧೦ ಕಯ್ಯ ನಿಕ್ಕಿ-ಕೈಯನ್ನು ಇಳಿಯ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು. ಬಗೆಗೊಳ್ಳಿತ್ತಿ ತಟ್ಟಿತೆಂಬಿನಂ—ಇದು ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರದ ಚಂದ್ರಕಳಾದರ್ಶನವಾಗಿರಬಹುದು.

೨೨೯. ತನಗೆ, ಸವನಪ್ಪವಂ—ಸಮನಾದವನು, ಪೊಣರ್ದನೆ—ಯುದ್ಧಮಾಡಿದವನೇ ಆದರೆ, ಕಾದುವುದು, ಎಂದನ್ವಯ. ಅಜ್ಜ-ಧ್ವ. ಆರೈ, ಪೂಜ್ಯ. ಅನುವಂ—ರೀತಿಯನ್ನು.

೨೩೦. ಪಲಿವಗೆ=ಪುಡು+ವಗೆ, ಪುರಾತನಶತ್ರುಗಳು, ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗಗಳು; ಒಳವಗೆ (=ಅಂತಃಶತ್ರು) ಎಂದು ಪಾಠವಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಒಳಿಯಂಗೆ—ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಗೆ.

೨೩೧. ಕಿರುಕುಳನೆಂದು-ಹೀನನೆಂದು, ವಿಳಸಲ್-ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಬೇಡ, ಮುಂದೆ, ನಿಂದ, ಸವಣನ, ರೂಪು, ಈತನಿಲ್ಲವೆ, ಎಂದಸ್ವಯ ವಿಳಸಲ್-ಇಲ್ಲಿ 'ಅಲ' ಎಂಬುದು ನಿಷೇಧಪ್ರತ್ಯಯ. ಶ. ಶಾ. ೨೭೮

೨೩೨. ಮುಡಿಗಿಕ್ಕಿ-ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಯನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ.

೨೩೩. ಉದಿದೆ-ವೇಗವಾಗಿ, ಅಳವಿದೆ-ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ, ಕರಿಕೇಂದಿ-ಸೀದು ಕವ್ವಾಗಿ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲವೆ. ನಾರಿ-ಬಿಲ್ಲಿನ ಹೆದೆ. ಪಯಿದೆ-ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲವೆ; ಧಾ. ಪಯಿ, ಕೃಂತನೇ ಸೈತೆ-ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿ, ಸುಮ್ಮನೆ.

೨೩೪. ಪಯಿವಯಿಯಾದ-ಜೂರು ಜೂರಾದ. ಸುರಿವಮುತ್ತುಗಳಂ-ಮೇಘದಲ್ಲಿಯೂ ಮುತ್ತು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆಂದು ಪ್ರತಿತಿ. ತಂದಲ್-ಜಲಕಣ. ಅಂಗೈಸುವ-ಅಶೆಪಸುವ. (?) ಚಾದಿ-ದ್ವಿ. ಚಾತಕ. ಗೆತ್ತು-ಭ್ರಮಿಸಿ; ಧಾ. ಗಿಡು, ಪರಿಭಾವನೇ; ಪ್ರ. "ಮಣಿದೇಧಿತಿಯಂ ಕಡುಮಿಂಚುಗೆತ್ತು" ಅನುಗೆಯ್ವ-ಯತ್ನಿಸುವ. ಅವಳಿಸುವ-ಆತುರಪಡುವ. ಮುಂಗುಲಿ-ಮುಂಗುಸಿ. ಕಯಿಲ್ಲ-ಬಿದ್ದು. ಈಡವ-ಕೊಂಬನ್ನು ತೀಡುವ; ಧಾ. ಈಡವಿ, ಶೃಂಗಘರ್ಷಣೇ. ಪರೆದ-ಚದುರಿಹೋದ. ಗುರುಗುಂಜಿ-ಹೊಸಗನ್ನಡ ಗುಲುಗುಂಜಿ. ತುರುಗಲ-ಗುಂಪು. ಕೊಂಡು-ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕೂರಡು. ಮಡಿವಿಲ್ಲ-ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗೋಲಿಯನ್ನು ಹೊಡೆಯುವ ವಿಲ್ಲ.

೨೩೫. ಪಡಿ-ದ್ವಿ. ಪ್ರತಿ, ಸದೃಶ.

೨೩೬. ಚಪ್ಪರಿಪಂತಿರೆ-ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ, ಧಾ. ಚಪ್ಪರಿಸು.

೨೩೭. ಅಣವ-ಮುಟ್ಟುವ; ಧಾ. ಅಣಿ, ಸ್ಪರ್ಶನೇ. ಕೋಡು-ಗ್ಭ. ಕೂಟ, ಪರ್ದತಶಿಖರ. ತಾಯಿ-ದ್ವಿ ತಾಳ, ತಾಳೆಯಮರ.

೨೩೮. ಪೂಗುಡಿ-ಪುಷ್ಪಸ್ತಬಕ. ಮಡಲೊಂಡ-ಹಬ್ಬಿಕೊಂಡ ಮಂಡವಿ-ದ್ವಿ. ಮಂಟಪಿಕಾ. ಗೂಡಾರ-ದ್ವಿ. ಗೂಢಾಗಾರ. ಬೀಗಿ-ಉಬ್ಬಿ; ಧಾ. ಬೀಗು, ಹರ್ಷಭಾವೇ. ಕಂಡರಿಸಿದಂತೆ-ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿದ ಹಾಗೆ.

೨೩೯. ನೊಸಲಕಣ್ವಾಯ್ದವ-ಫಾಲಾಕ್ಷ, ವೀರಭದ್ರ.

೨೪೦. ಪೋಗೊದೆ-ಪೋಗು+ಒದೆ. ಉಗಿದು-ಉಗುರಿನಿಂದ ಕೆರೆದು; ಧಾ. ಉಗಿ, ನಖಕ್ಷತೇ. ಹಿಟ್ಟು-ದ್ವಿ. ಪಿಷ್ಟ.

೨೪೧. ಮೂದಲಿಸಿಯಲ್ಲದೆ-ಧಿಕ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ಹೊರತು; ಧಾ. ಮೂದಲಿಸು. ಎರಿಗಿದ್ದದೆ-ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಹೊರತು ಸಾಲಿದ್ದದೆ-ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯ ಪಡಿಸಿದಲ್ಲದೆ.

೨೪೨. ಒಕ್ಕಲಿಕ್ಕಿ-ಕೊಂದು; ಧಾ. ಒಕ್ಕಲಿಕ್ಕು ಸೂನಿಗೆ-(?) ಭಂಡಿ-ಹೊಸ
ಗನ್ನಡ ಬಂಡಿ. ಭಂಡಣ--'ಕಾಳೆಗಂ' ಶ. ದ. ಪು. 402. ನಜ್ಜಿನ-ವಿಶ್ವಸಕ್ತಿ
ಪಾತ್ರನಾದ. ಲೆಂಕ-ಭಂಟ.

೨೪೩. ಬಿಸುಗಣ್ಣ-ಶಿವನು.

೨೪೪. ಗಂಡರ್-ಶೂರರು.

೨೪೬. ಆದಂ (ಅವ್ಯಯ)-ವಿಶೇಷವಾಗಿ.

೨೪೭. ಪುಯ್ಯಲ-ಶಬ್ದ; ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹುಯ್ಯಲು, ಹುಯ್ಲು.

೨೪೮. ಅಳುವ-ಪ್ರಸರಿಸುವ. ಸಬುದ-ಧ್ವ. ಶಬ್ದ.

೨೫೦. ಬೀರ-ವೀರಭದ್ರ. ಬೀರವೆಂಕಿ - ಬೀರ + ವೆಂಕಿ (-ಭೇರಿ). ಕಿವುಂಡು-
ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಿವುಡು.

೨೫೧. ವಿನಗ-ಧ್ವ. ವಿನಕ, ಮತ್ಸ್ಯ. ಮೊಗ್ಗರ-ಗುಂಪು.

೨೫೨. ನುಣ್ಣೊಗರ್ - ನುಣುವಾದ ಕಾಂತಿ. ತಳ್ಳಿಯೈ-ಹೊಡೆಯಲು.
ಪಾಡಿತು=ಪಾಡು-(ಸ್ತನ್ಯ) + ಇಂತು.

೨೫೩. ಎಕ್ಕಕ್ಕೆಯಿಂ-ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ. ಪಲ್ಲಣಿಸಿ-ಬೇನುಕಟ್ಟೆ. ನೊಣಿಯುತುಂ-
ನುಂಗುತ್ತಲೂ; ಧಾ ನೊಣಿ, ಗಳನೇ.

೨೫೪. ಒಲೆದು-ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಬಾಗಿ; ಧಾ. ಒಲೆ, ಅಂದೋಳನೇ. ಓರ್ಗು
ಡಿಸುಗುಂ-ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ರಾಶಿಯಾಗಿ ಬೀಳುವದು.

೨೫೬. ಸಾಸಿಗ-ಧ್ವ. ಸಾಹಸಿಕ.

೨೫೭. ಈಂದಂತೆಯುಂ, ಬೆಸಲಾದಂತೆಯುಂ--ಹೆತ್ತಂತೆಯೂ.

೨೫೮. ಮಾಣಿಕವರಿಗೆ-ಮಾಣಿಕ್ಯದ ಹರಿಗೆ, ಗುರಾಣಿ.

೨೬೦. ಪುಡಿ-ದೂಳು. ಓಲಾಡುವ-ಜಲಕೇಳಿಯಾಡುವ.

೨೬೨. ಬೆಚ್ಚಂತೆ-ಬೆಸದಹಾಗೆ ಇರುವ; ಧಾ. ಬಿಸು, ಲೋಹಸಂಧಾನೇ
ಲಿಂಜಿಯ-ಜೂಲು; ಕೆಲವು ಎಕಾರಾಂತವಾದ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಅಕಾರಾಂತರೂ
ಪವುಂಟೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ; ಉ. ಲಿಂಜೆ, ಲಿಂಜಿಯ; ಕಣಿ, ಕಣಿಯ;
ಪ್ರ. 'ಪಿಂಗದೆ ಸೋರ್ದುಡ್ಡು ಮುಖದಿಂ ಕಣಿಯಂಗಳ ವೃಷ್ಟಿ ಭಿಂಡಿವಾ| ಲಂ
ಗಳ. . . ' ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯ ಇತ್ಯಾದಿ. ಪಾಯಿ-ವಿಮಾನ.

೨೬೩. ಬಚ್ಚಣಿ-ಧ್ವ. ವರ್ತನಾ, ಬಣ್ಣ. ಜುಂಜು-ಕೋಳಿಯ ತಲೆಯ ಜು
ಟ್ಟು. ಉಳ್ಳಿ-ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ; ಧಾ. ಉಳ್ಳು, ದೀಪ್ತ.
ಗೆಜ್ಜೆಯ, ಬಿಲ್ಲಳ, ಕನ್ನಡಿಯ, ಚಾರಿಯ ಇವುಗಳ ಮುಂದೆ ಪರಿ ಎಂಬ
ದನ್ನು ಅಧ್ಯಾಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪರಿ-ಸೌಂದರ್ಯ.

೨೬೪. ಕುಂಚ-ಚೌರಿ.

೨೬೫. ಗಜಯಿ-ಗಾಂಗಳಮಾಡಿ; ಧಾ. ಗಜಯಿ, ಗರ್ಜನೇ.

೨೬೬. ಕುಡುಮಿಂಚು = ಕೊಂಕು + ಮಿಂಚು. ಗಾಳಿವಟ್ಟಿಯೊಳ್ಳಡೆವನ-
ಸೂರ್ಯನ.

೨೬೭. ಆಗಂ ನಿಟ್ಟಿಸಬಾರದು-ಯಾರಿಗೂ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ

೨೬೮. ಕುಪ್ಪಳಿಸಿದೊಡಂ-ರಾಶಿ ಮಾಡರೂ; ಧಾ. ಕುಪ್ಪಳಿಸು, ಪುಂಜೀಕರಣೀ.

೨೬೯. ಮಣಿಯದೆ-ಹೆದರದೆ, ಧಾ. ಮಣಿ, ನಮಸ್ಕಾರೇ ಭಯೇಚ.

ಕಿಲಿಕ್ಕಿದುಗೊಂಡು-ಬಿಜ್ಜುಗತ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು.

೨೭೦. ಪಡಲಿಡೆ-ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದುಸಾಯಲು. ಪಳಂಚಿದುದು-ಹೊಡೆಯಿತು.

೨೭೧. ಉರ್ಕುಡಿಗಳ್-ಪರಾಕ್ರಮವುಳ್ಳವರು; ಪ್ರಾಚೀನರ ಬಿರುದಾವಳಿಯು
ಹೀಗೆಯೆ ರಾಜಶೇಖರನ ಒನೆಯ ಆಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿಯೂ, ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣದ
ಒನೆಯ ಆಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

೨೭೨. ಕಡುಗ-ದೃಢ. ಖಡ್ಗ, ಕತ್ತಿ. ಕಡಿಯಾಗೆ-ಚೂರಾಗಲು. ಉಪ್ಪರ
ವೊಯ್ಲು-ಮೇಲುಗಡೆಯ ಪೆಟ್ಟು.

೨೭೩. ಪೂಣ್ಣ-ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ.

೨೭೪. ಬಿಲಿವರಿಯ-ನಿಟ್ಟೋಟದ. ತೆವು - ಅವಕಾಶ.

೨೭೫. ಸೈಗಡಿಯೆ-ತುಂಬಾಗಿ ಕರೆಯಲು, 'ಸೈ' ಎಂಬುದನ್ನು ಧಾತುಗಳ
ಹಿಂದೆ ಸೇರಿಸುವರು. ಉ. 'ಸೈಗಡಿದಂ,' 'ಸೈಗಡೆದಂ,' ಇತ್ಯಾದಿ. ಅಳುಂ
ಬ-ಅಧಿಕ.

೨೭೬. ಕೆನ್ನೀರೇಯಿಂದೆ = ಕೆನ್ನೀರ್ + ಯಿಂದೆ. ಮೆಯಿಕ್ಕಿದರ್-ಸತ್ತರು; ಧಾ
ಇಕ್ಕು, ಶ್ಯಾಗಹನನಯೋಚ.

೨೭೭. ಕಾಯಿಲಿನಲ್-ಕಾಡಿನ ಪ್ರವಾಹ. ಗೋಲಿಯಲರ್-ಕುದುರೆಯ
ಸವಾರರು. ಗೋಲಿ-ದೃಢ. ಘೋಟಾ.

೨೭೮. ರಾವುತ್ತರ್-ರಾವುತರು.

೨೭೯. ಸೀಪು ದೃಢ. ಶೀರ್ಷಕ, ಕಿರೀಟ. ಪಕ್ಕರೆ-ಜೂಲು. ತೇಜಿವಾರು-ತೇ
ಜಿಯವರು, ಕುದುರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಚರ್ಮದ ಬಾರು.

೨೮೦. ವೊಂದಿದ-ಸತ್ತ; ಧಾ. ವೊಂದು, ಮರಣೀ. ಬಿಟ್ಟಕ್ಕಿದರ್ = ಬಿಟ್ಟು +
ಇಕ್ಕಿದರ್, ನುಗ್ಗಿಸಿ ಹೊಡೆದರು.

೨೮೧. ಕೋಲಗ್ಗರ್-ಶರನರ್ಷ. ಅಲಿವರಲ್-ಅಲಿಕಲ್ಲು. ನೆತ್ತಿ....

ಗಳ್-ಅನೆಯ ಕುಂಭಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮುತ್ತುಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ
ಯಿದೆ.

೨೮೩. ಅಗಿದು-ಹೆದರಿ; ಧಾ. ಅಗಿ, ಸಂತ್ರಾಸಹರ್ದಚರ್ದಣೀಷು. ಜೋಲೆ-
ಜೋಲಾಡಿ ಹೋಗಲು.

೨೮೪. ನೆಣ-ವಸೆ. ಜಾದು-ಧ್ವ. ಧಾತು, ಕೆಂಪುಕಲ್ಲು. ಮಗುಯ್ಯಿವಂತೆ-
ವಾಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ.

೨೮೫. ಆಗಲೆ ಈಟಿ-ಇಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಯಿಲ್ಲ. ಶ. ದ. ೫೬. ಮೆಯ್ಯಲಿಗಳ-ವೀರರ.
ಒಕ್ಕಣ-ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬೊಕ್ಕಣ, ತಿಂಡಿ. ಮೆಯ್ಯಲೆದು-ಮೆಯ್ಯು ಒಂ
ದು ಕಡೆಗೆ ಜೂಗಲಾಡಿ. ಕಯ್ಯಿಲಿ-ಕಯ್ + ಪಲಿ, ಕೈಚವ್ವಳೆ.

೨೮೬. ಕೊಕ್ಕರಿಕೆಯಾದ-ಭೀತಿಯಿಂದ ಅಂಗಸಂಕೋಚವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ.
ಅಲಗನುಗಿದು-ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಹಿರಿದುಕೊಂಡು.

೨೮೭. ಎಲ್ಲಿಟ್ಟಿದಂ-ಹಿಂದಟ್ಟಿದನು; ಧಾ. ಎಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಅನುಧಾವನೇ.

೨೮೮. 'ತೇನತೇನಮೆಂದು ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ' ಶ. ದ. ಪು. 404 ಜಾಲಿಯಂಗಲ್
-ಜಾರುಗುವೆ. ಕೂಳುಗುಳ-ಯುದ್ಧ. ಪೊಲಂಬುಗಿಡಿಸೆಯುಂ-ಮಾರ್ಗತ
ಪ್ಪಿಸಿಯೂ. ತಾಯ್ಲಿಲ್ಲೇ-ತಳದ ಮರಳು ತೋರುವಂತೆ. ನಿಬ್ಬರ-
ಧ್ವ. ನಿರ್ಭರ, ವೇಗವಾಗಿ.

೨೯೦. ಗುಂಡಿಗೆ-ಧ್ವ. ಕುಂಡಿಕಾ, ಜಲಪಾತ್ರೆ. ನೇವರಿಸಿದ-ಸವರಿಕೊಂಡ.
ಈಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರಮನ್ನಧರ ಯುದ್ಧವನ್ನು ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿ
ಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾದ ಈಶ್ವರನು ಬಂದಂತೆ ಹೇಳಿದೆ!!

೨೯೨. ಪರ್ದು-ಗರುಡ.

೨೯೩. ಕೆನ್ನಂ-ವಿಶೇಷವಾಗಿ; ಶ. ದ. 304

೨೯೪. ಗೊಣ-ಧ್ವ. ಗುಣ. ಬಿಲ್ಲಿನ ಹೆದೆ.

೩೦೦. ಕೂಡದರ-ಅನುರಾಗವಿದ್ದು ಒಂದು ದಿವಸವೂ ಸೇರಲವಕಾಶವಿಲ್ಲ
ದವರ. ಬಿರ್ಚಿದೋಪರ-ಅಗಲಿದ ಪ್ರಿಯರ. ನಾಣ್ಣಳ್-ಲಜ್ಜೆಗಳು.

೩೦೧. ಎಡೆಗೊಂಡು-ಎಡೆಗೊಳ್ಳಲು.

೩೦೪. ಕರಿಕು-ಮಸಿ, ಇದ್ದಲು.

೩೦೫. ಈಂಬ-ಹೆರುವ; ಧಾ. ಈನ್, ತಿರ್ಯಕ್ರಸವೇ. ಪಣ್ಣದರ-ಈಶ್ವರ.

೩೦೭. ಮಾದೇವಿ-ಪಾರ್ವತಿ. ಕೈಮೊಗ-ಹಸ್ತ. ಕಾವನಂಬುಗಳ್ತಾವೈದುಂ-
“ಅರವಿನ್ದ ಮಶೋಕಂ ಚ ಚೂತಂ ಚ ನವಮಲ್ಲಿಕಾ | ನೀಲೋತ್ಪಲಂಚ ಪಂ
ಚೈತೇ ಪಂಚಬಾಣಸ್ತು ಸಾಯಕಾಃ||” ಅಮರ

೩೦೮. ಒಟ್ಟಜೆಗೆಟ್ಟು-ಗೌರವವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಶಕ್ತಿಗುಂದಿ;
“ಒಟ್ಟಜೆ, ಅತಿಶಯಂ” ಶಬ್ದಸಾರ. ನೆಲನನೊಡಂಬಟ್ಟರೆ-ಮೂರ್ಛಿತರಾಗಿ
ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬೀಳಲು.

೩೧೦ ಅಗುರ್ಬು-ಅತಿಶಯ. ಸಾಪದಕ್ಕರ-ಶಾಪಾಕ್ಷರ. ಕೆತ್ತುವ-ನಡುಗುವ. ಕನಲ್ಕೆ-ಕೋಪ. ಕೂರದಂಟು-ಕಠಿನವಾದ ದಂಟು.

೩೧೧. ಕೊಂಬುಗೊಂಡು-ಗುಪ್ತಸ್ಥಲವನ್ನು ಸೇರಿ; ಶ.ದ. ಪು. 403 ಮಲ್ಲಯಿ-
“ಬೆರಗಪ್ಪ ಭಾವಂ” ಕ. ಶ. ೫೦. ಕೈಮುಟ್ಟಿಯೆ-ಧಾ. ಕೈಮುಟ್ಟಿ, ಎಸೆಯೇ.

೩೧೨. ಪರಿಗಿಡೆ-ಹರಿಯದಂತೆ, ಅಲಿುತುದು-ಬಣಗಿಹೋಯಿತು; ವಿರಹತಾ
ಪಾಧಿಕ್ಕದಿಂದ ಸುರಿವ ಕಣ್ಣನೀರು ಕವೋಲದ ಮೇಲೆ ಹರಿಯುವದಕ್ಕೆ
ಮುಂದೆಯೇ ಆರಿ ಹೋಯಿತು. ಕಲಿಂಗಿ-ಕವ್ವಾಗಿ; ಧಾ. ಕಲಿಂಗು-ಕಾ
ಷ್ಠ್ಯೇ. ದಳ್ಳುರಿ-ಹೆಚ್ಚಾದ ಉರಿ.

೩೧೪. ಕೊರಗಿ-ಬಣಗಿ. ಸೀಕರಿವೋದುದು-ಸೀಡು ಕರಿಯಾಗಿ ಹೋಯಿತು.

೩೧೫. ಪಸೆ-ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಸೆ. ಪಚ್ಚ-ಆಭರಣ. ಜೋಗಿಣಿ-ಧ್ವ.
ಯೋಗಿನಿ. ಕೋಲಕ್ಕಿ-ಕೋಡುವ+ಕೆಸಲಿ, ಶೀತಲವಾದ ಕರ್ದ
ಮ. ಪಚ್ಚಲೆ-ಪಚ್ಚನೆ+ಎಲೆ, ಹಸಿಯೆಲೆ; “ಪಚ್ಚನೆ” ಎಂಬುದು ವ್ಯಂಜನಾ
ದಿಯಾದ ಪದದೊಡನೆ ಸಮಾಸವಾದರೆ “ಪಂ” ಎಂದೂ, ಸ್ವರಾದಿಯಾದ ಪ
ದದೊಡನೆ ಸಮಾಸವಾದರೆ “ಪಚ್ಚ” ಎಂದೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಉ. “ಪಂದೊವ
ಲೆ” “ಪಂದಳಿರ್” “ಪಚ್ಚಡಕೆ.” ಇತ್ಯಾದಿ. ನೀರ್ವೆಣ-ಜಲಮಾನುಷಿ.

೩೧೬. ಕುಳಿರ್ವ-ಶೀತಲವಾದ; ದಿಂಟಿ-ದಿಣ್ಣಿ. ಸಮದಿರ್ವ ಬೆಟ್ಟು-ಕೃತಕಾ
ಚಲ. ಕಾವಣ-ಧ್ವ. ಕಾಯಮಾನ, ಚಪ್ಪರ. ಮಂಡವ-ಧ್ವ. ಮಂಟಪ.

೩೧೭. ಪಲಿವ-ಹಾಸ್ಯಮಾಡುವ; ಧಾ. ಪಲಿ, ನಿಂದಾಯಾಂ.

೩೧೮. ಪುರುಳಿ-ಗಿಳಿ. ಈವೇಂ-“ಎನ್” ಎಂಬ ಉತ್ತಮ ಪುರುಷದ ಏಕವ
ಚನ ಪ್ರತ್ಯಯಕ್ಕೆ “ಎನ್” ಎಂಬ ರೂಪಾಂತರವುಂಟು. ಶ. ಶಾ|| 442

೩೧೯. ಅರಸಾದೆ, ಕೇಳ್ವಿ-ಮಧ್ಯಮಪುರುಷದಲ್ಲಿ ಅಯ್, ಐ, ಎ ಎಂಬ
ಪ್ರತ್ಯಯಗಳುಂಟು.

೩೨೦. ಕೈವಂದ-ಫಲಿತವಾದ, ಪ್ರ. “ಬಂದಮಾವು”; ಇಲ್ಲಿ “ಕೈ” ಎಂಬುದು
ವಿಶೇಷಾರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಪ್ರ. ಕೈಮಿಗೆ, ಕೈಮುಟ್ಟಿ,
ಇತ್ಯಾದಿ. ಕಸವರ-ಚಿನ್ನ. ನೀಲಿಯು... ತಳಿತಂತೆಯುಂ-ಸ್ತ್ರೀಯರ
ಪಾದಾಘಾತದಿಂದ ಅಶೋಕವೃಕ್ಷವು ಪುಷ್ಟಿಸುವದೆಂದು ವರ್ಣಿಸುವದು
ಕವಿಸಮಯ.

೩೨೨. ನಾಚಿಕೆಗೆಟ್ಟು ಓಡಿದ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಹಿಂದಟ್ಟಿದ, ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆಮಾ
ಡುವ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಜಯಿಸಿದ, ಈಶ್ವರನನ್ನು ಗೆದ್ದ ಎಮ್ಮೊಡಯನು.

೩೨೪. ಅಡವು—ತಾಂಬೂಲಕರಂಡಕ. ಡವಕೆ—ಕಾಳಂಬೆ. ಬಿಜ್ಜಣಿಗೆ—ಧ್ವ.

ವೃಜನಿಕಾ, ಬೀಸಣಿಗೆ. ಕಜ್ಜಳ—ಧ್ವ. ಕಜ್ಜಲ, ಕಣ್ಣುಕಪ್ಪು.

೩೨೫. ತೊಡರ್ — ಅಲಂಕಾರ. ಆರೈ—ಆಶೆ.

೩೨೬. ಎಡೆನೆ—ಯದು—ಸ್ಥಳ ಸಾಲದೆಹೋಯಿತು.

೩೨೭. ನೀರಿನ—ದಯಿತನ, ಇಲ್ಲಿ ಮನ್ಮಥನ.

೩೨೮. ಜಗುಯ್ವಿ—ಬಾರಿಹೋಗಿ; ಉಡೆ—ಉಡುವ ಬಟ್ಟೆ.

೩೨೯. ಹಮ್ಮದಂ—ಮೂರ್ಛ. ನವಿರ್—ಕೂದಲು. ತೆವ್ವದಂ—ಮನ್ಮಥದವ.

ತವಕಿಪ—ಆತುರವಡುವ.

೩೩೦. ಪೊದೆದು—ಹೂದ್ದು ಒಂಡು; ಧಾ. ಪೊದೆ, ಆಚ್ಛಾದನೇ.

೩೩೧. ಐಸರಂ—ಐದು ಎಳೆಯ ಹಾರ.

೩೩೨. ಚೊಕ್ಕಳವಪ್ಪ — ಮನೋಹರವಾದ; “ಚೊಕ್ಕಂ, ಮನೋಹರಂ” ಶಬ್ದ ಸಾರ.

೩೩೩. ನಿಗಳ—ಕಾಲ ತಂಡೆ. ಸೇಸೆ—ಧ್ವ. ಶೇಷಾ, ಅಕ್ಷತೆ.

೩೩೪. ಓರಗೆ—ಸದೃಶ ಅರತಿ—ಧ್ವ. ಆರಾತ್ರಿಕ.

೩೩೫. ಒಲವು+ಎರ್ದೆಯಂ. ಅತ್ತಳ — ಅತಿಶಯ(?)

೩೩೬. ದೋಸ—ಧ್ವ. ದೋಸ. ಬಾಸಣ —ಧ್ವ. ಭಾಷಣ. ನಾಯ್ಕಿಳಿಂ—ನಾಡುಗಳಲ್ಲಿ.

೩೩೭. ಪದಪು — “ಪದವೆಂದನೆ ಸಂರಂಭಂ.” ಚತುರಾಸ್ಯ. ಆಡಿದ ಮಾತೆಲ್ಲರ ಬಾಯ್ಕಿಯಪ್ಪ—ಸಕಲರಿಗೂ ಹಿತಕರವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಿರುವ. ತನ್ನವಿವಟ್ಟಿಗರ—ತನ್ನ ಧರ್ಮಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವವರು.

೩೩೮. ಗದ್ಯ. ಪಸುಳಿವಿಸಲ್—ಎಳೆಬಿಸಲು. ಮಸಕ—ವೇಗ. ಎಸಳ್ಳಿಸುವ—ದಳವನ್ನು ಬಡುತ್ತಿರುವ, ವಿಕಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ. ಅಸದಳಂ—ಅಸದೃಶವಾಗಿ. ಬಿಜ್ಜಿವಳ—ಧ್ವ. ವಿದ್ಯಾಬಲ.

ವೃತ್ತಗಳು.

ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವರ್ಣವೃತ್ತಗಳು—(1) ಶಾರ್ದೂಲವಿಕ್ರೀಡಿತಂ, (2) ಉತ್ಪಲವಾಲೆ, (3) ಮತ್ತೇಭವಿಕ್ರೀಡಿತಂ, (4) ಚಂಪಕಮಾಲೆ, (5) ಸ್ತಗ್ಧರೆ, (6) ಮಹಾಸ್ತಗ್ಧರೆ, (7) ಮಾಲಿನಿ; ಮಾತ್ರವೃತ್ತಗಳು—(8) ಉತ್ಸಾಹವೃತ್ತ, (9) ಉತ್ಸಾಹರಗಳೆ, (10) ಕಂದ.

ಇವಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಣ—

ಉದಾಹರಣೆ.

- (1) ಮ-ಸ-ಜ-ಸ-ತ-ತ-ಗಂ|| ಯತಿ ೧೦ನೆಯ ಅಕ್ಷರದಲ್ಲಿ. (ಪದ್ಯ. ೫)
- (2) ಭ-ರ-ನ-ಭ-ಭ-ರ-ಲ-ಗಂ|| ೧೧ ,, (ಪ. ೧)
- (3) ಸ-ಭ-ರ-ನ-ಮ-ಯ-ಲ-ಗಂ|| ೧೩ ,, (ಪ. ೧೯)
- (4) ನ-ಜ-ಭ-ಜ-ಜ-ಜ-ರ|| ೧೩ ,, (ಪ. ೩)
- (5) ಮ-ರ-ಭ-ನ-ಯ-ಯ-ಯ|| ೭, ೧೪, ೨೧ ,, (ಪ. ೮೮)
- (6) ಸ-ತ-ತ-ನ-ಸ-ರ-ರ-ಗಂ|| ೧೫ ,, (ಪ. ೧೧೬)

ಇವು ೬ ವೃತ್ತಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬರುವವು; ಇವನ್ನು ಗುರುತು ಹಿಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ನಾಗವರ್ಮ ಭಂದಸ್ತಿನಲ್ಲಿ—
 “ಗುರುವೊಂದಾದಿಯೊಳ್ಪಲಂ; ಗುರು ಮೊದಲ ಮೂರನಾಗೆ ಶಾದ್ವಾಲಮಾ||
 ಗುರು ನಾಲಕ್ಕಾಗಿರಲಂತು ಸ್ತಗ್ಗರೆ; ಲಘುದ್ವಂದ್ಯಂ ಗುರುದ್ವಂದ್ಯಮಾ||
 ಗಿರೆ ಮತ್ತೇಭ; ಲಘುದ್ವಯತ್ರಿಗುರುವಿಂದಕ್ಕುಂ ಮಹಾಸ್ತಗ್ಗರಂ||
 ಹರಿಣಾಕ್ಷೀ, ಲಘುನಾಲ್ಕು ಚಂಪಕಮಿವಾಯಿ ಖ್ಯಾತಕರ್ಣಾಟಕಂ||”
 ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

- (7) ನ-ನ-ಮ-ಯ-ಯ|| ಯತಿ ೮ ರಲ್ಲಿ, (ಪ. ೨೩೫)

(8) ಮೂರು ಮಾತ್ರಗಳುಳ್ಳ ೭ ಗಣಗಳೂ ಮತ್ತು ಒಂದು ಗುರುವೂ ಪ್ರತಿ ಪಾದದಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕು. ಇದರ ಗಣಗಳು ಸರ್ವಲಘುವಾಗಿಯೂ ಅಥವಾ ಗುರು ಲಘುವಾಗಿಯೂ ಇರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಲಘುಗುರುಗಳಾಗಿರ ಕೂಡದು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವೃತ್ತವು ಲಯಗ್ರಾಹಿಯಾಗಿರ ಬೇಕು. (ಪ. ೨೧೮)

- (9) ಗಣ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದೆ ತಾಳದಗಣನೆಗೊಡಂಬಟ್ಟು ಪ್ರತಿ ಪಾದದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತ್ರಗಳು ಸಮಾಗಿರಲು, ರಗಳೆ; ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದದಲ್ಲಿಯೂ ೨೪ ಮಾತ್ರೆಯುಳ್ಳದ್ದು ಉತ್ಸಾಹರಗಳೆ. (ಪ. ೩೪೪)

- (10) “ಅಸ್ತವಾಂಘ್ರಿಗಮೋಯಿಗಣಂಮಸಾಂತಬನಮಧ್ಯದಿಸಮಕ್ಕಯ್ದುಗಣಂ ಬಿಸನೆಡೆಗಣನಿಯಮದಿಸೆವುದು ಕಂದಂ ಚತುಕಲದ್ವೈಷ್ಟಗಣಂ ||”

ಮೊದಲನೆಯ ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಗಣವಿರಬೇಕು; ಎರಡನೆಯ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಾದದಲ್ಲಿ, ಮಗಣ ಅಥವಾ ಸಗಣವೇ ಕೊನೆಯಾಗಿಯೂ, ಜಗಣ ಅಥವಾ ನಗಣವೇ ಮಧ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಐದು ಗಣವಿರಬೇಕು; ಆ ಗಣಗಳಲ್ಲಿ ಎಷಮಗಣವು ಜಗಣವಾಗಿರಕೂಡದು; ಒಟ್ಟು ಕಂದದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತ್ರಗಳುಳ್ಳ ಎರಡು ೮ ಗಣಗಳಿರಬೇಕು.